

2020-124 REV. 2

Donio upravni odbor 30. lipnja 2020.
Redigirana verzija

Konsolidirano godišnje izvješće o radu eu-LISA-e 2019.

Sadržaj

Popis slika i tablica	4
Kratice i pokrate	6
Ocjena upravnog odbora	8
Predgovor	12
Sažetak	14
Uvod	19
1 Postignuća tijekom godine	21
1.1 1. strateški cilj	21
1.1.1 Operativno upravljanje sustavima	21
1.1.2 Razvoj sustavâ	31
1.1.3 Razvoj i uvođenje novih sustava	36
1.1.4 Interoperabilnost	40
1.1.5 Infrastruktura i mreže	42
1.1.6 Sigurnost	44
1.1.7 Zaštita podataka	46
1.1.8 Izvješćivanje i statistički podatci	47
1.1.9 Osposobljavanje za države članice	48
1.1.10 Praćenje istraživanja i tehnologije	49
1.2 2. strateški cilj	50
1.2.1 Upravljanje poslovnim projektima	50
1.2.2 Održavanje i razvoj okvira za upravljanje uslugama IT-a	52
1.2.3 Upravljanje dobavljačima i ugovorima	52
1.2.4 Organizacijska arhitektura	53
1.3 3. strateški cilj	53
1.3.1 Partnerstva s državama članicama i institucijama EU-a	53
1.3.2 Partnerstva s drugim agencijama EU-a	55
1.3.3 Partnerstvo s dionicima iz industrije	57
1.4 4. strateški cilj	57
1.4.1 Program transformacije u organizaciji: eu-LISA 2.0	57
1.4.2 Strateško i operativno planiranje i izvješćivanje	58
1.4.3 Okvir upravljanja	59
1.4.4 Financije i javna nabava	60
1.4.5 Ljudski resursi	60
1.4.6 Korporativne usluge i objekti	61
1.4.7 Komunikacija	62
1.4.8 Unutarnja revizija	64
2 Upravljanje	66
2.1 Upravni odbor	66
2.2 Najvažniji događaji	66
2.2.1 eu-LISA 2.0	66
2.2.2 Novo zakonodavstvo	68
2.2.3 Učinak povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije	68
2.3 Proračunsko i financijsko upravljanje	68
2.3.1 Financijsko upravljanje	68
2.3.2 Izvršenje proračuna	69
2.3.3 Postupci javne nabave	74

2.4	Upravljanje ljudskim resursima	75
2.4.1	Zapošljavanje	75
2.4.2	Učenje i razvoj	75
2.4.3	Plan radnih mjesta i broj zaposlenika	76
2.5	Ocjena rezultata revizije i <i>ex post</i> evaluacije	81
2.5.1	Služba za unutarnju reviziju (IAS)	81
2.5.2	Odjel za unutarnju reviziju (IAC)	81
2.5.3	Europski revizorski sud (ECA)	82
2.6	Praćenje preporuka i akcijskih planova za revizije	83
2.7	Praćenje opažanja tijela nadležnog za davanje razrješnice	84
2.8	Ocjena koju je provela uprava	90
2.9	Vanjske evaluacije	90
3	Ocjenjivanje djelotvornosti okvira za unutarnju kontrolu	92
3.1	Djelotvornost okvira za unutarnju kontrolu	92
3.1.1	Metodologija koja se koristi za ocjenjivanje djelotvornosti okvira za unutarnju kontrolu	92
3.1.2	Rezultati ocjene djelotvornosti okvira za unutarnju kontrolu	92
3.1.3	Glavni korporativni rizici tijekom razdoblja izvješćivanja	96
3.1.4	Izvješće o provedbi akcijskog plana za strategiju za borbu protiv prijevara	98
3.2	Zaključci ocjene djelotvornosti okvira za unutarnju kontrolu	99
3.3	Izjava voditelja zaduženog za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu	99
4	Jamstvo uprave	100
4.1	Pregled elemenata na kojima se temelji jamstvo	100
4.2	Zadržke	101
5	Izjava o jamstvu	102
Prilog I.	Korporativni ključni pokazatelji uspješnosti	103
Prilog II.	Statistički podatci o financijskom upravljanju	106
Prilog III.	Organigram	109
Prilog IV.	Plan radnih mjesta	110
Prilog V.	Ljudski i financijski resursi prema aktivnostima	113
Prilog VI.	Popis tečajeva osposobljavanja pruženih državama članicama	118
Prilog VII.	Računovodstvena dokumentacija	119
Prilog VIII.	Godišnje aktivnosti i pokazatelji	121
Prilog IX.	Izvješće o javnom pristupu dokumentima	134

Popis slika i tablica

Popis slika

Slika 1.: Prosječan broj pretraživanja i pozitivnih rezultata u sustavu SIS II po danu (2014. – 2019.)	23
Slika 2.: Ključni statistički podatci o sustavu SIS II za 2019.	23
Slika 3.: Broj pretraživanja u sustavu SIS II po godini (u milijardama, 2014. – 2019.)	23
Slika 5.: Broj aktivnosti u sustavu VIS po godini (2012. – 2019.)	25
Slika 4.: Broj zahtjeva za izdavanje vize po godini (2012. – 2019.)	25
Slika 6.: Ključni statistički podatci o sustavu VIS/BMS za 2019.	25
Slika 7.: Podatci preneseni u Eurodac po godini (2012. – 2019.)	26
Slika 8.: Ključni statistički podatci o sustavu Eurodac za 2019.	27
Slika 9.: Raščlamba skupova podataka prenesenih u središnji sustav Eurodaca tijekom 2019. prema kategorijama	27
Slika 10.: Jedinstveno rješenje za integrirano praćenje uvedeno u Strasbourg	29
Slika 11.: eu-LISA 2.0 – Vremenski slijed ključnih etapa	67
Slika 12.: Potrošnja odobrenih sredstava za preuzimanje obveza C1	71
Slika 13.: Kretanja u potrošnji odobrenih sredstava i sredstava predviđenih proračunom	71
Slika 14.: Izvršena odobrena sredstva za preuzimanje obveza u okviru glave 3. (u milijunima EUR)	72
Slika 15.: Potrošnja odobrenih sredstava za plaćanje C1	73
Slika 16.: Kretanja u potrošnji plaćenih sredstava i sredstava predviđenih proračunom	73
Slika 17.: Izvršena odobrena sredstva za plaćanje u okviru glave 3. (u milijunima EUR)	73
Slika 18.: Plaćanja koja je potrebno izvršiti u roku od 30 dana	74
Slika 19.: Plaćanja koja je potrebno izvršiti u roku od 60 dana	74
Slika 20.: Raspodjela osoblja po lokacijama (broj i udio u ukupnom osoblju)	77
Slika 21.: Broj dana kompenzacijskog dopusta za fleksibilno radno vrijeme, rad u pripravnosti i prekovremeni rad za 2019., po lokacijama	79

Popis tablica

Tablica 1.: Broj incidenata i zahtjeva za uslugu koji su obrađeni 2019.	28
Tablica 2.: Podjela incidenata prema prioritetnosti i sustavu	28
Tablica 3.: Status provedbe preporuka na temelju sigurnosnih vježbi	45
Tablica 4.: Pokazatelji učinkovitosti Odjela za unutarnju reviziju za 2019.	64
Tablica 5.: Odobrena sredstva za preuzimanje obveza (u milijunima EUR)	69
Tablica 6.: Odobrena sredstva za preuzimanje obveza namijenjena novim zadaćama (u milijunima EUR)	69
Tablica 7.: Raščlamba izmjene proračuna za 2019. (u milijunima EUR)	70
Tablica 8.: Raščlamba prijenosa iz 2019. (u milijunima EUR)	70
Tablica 9.: Opozvane proračunske obveze iz 2019. po godini nastanka (u milijunima EUR)	72
Tablica 10.: Opozvane ukupne proračunske obveze (L1) iz 2019. (u milijunima EUR)	72
Tablica 11.: Količina ugovora (2014. – 2019.)	74
Tablica 12.: Raspodjela osoblja po lokacijama i vrstama ugovora	77
Tablica 13.: Raščlamba kompenzacijskog dopusta po vrsti dopusta i razredu osoblja	80
Tablica 14.: Stanje provedbe revizijskih preporuka	83
Tablica 15.: Ravnoteža spolova među osobljem Agencije	87

Tablica 16.: Status provedbe preporuka na temelju evaluacije Agencije	91
Tablica 17.: Glavni korporativni rizici	96

Kratice i pokrate

AFIS	Sustav za automatsku identifikaciju otisaka prstiju
AG	Savjetodavna skupina
ARES	Napredni sustav evidencije
BCU	Pričuvna centralna jedinica (pričuvni centar u gradu Sankt Johann im Pongau)
BMS	Sustav za uspoređivanje biometrijskih podataka
CA	Član ugovornog osoblja
CAAR	Konsolidirano godišnje izvješće o radu
CEPOL	Agencija Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva
CIR	Zajednički repozitorij podataka o identitetu
CRRS	Središnji repozitorij podataka za izvješćivanje i statistiku
CSI	Zajednička infrastruktura
CS-SIS	Središnji sustav SIS-a II
DAPIX	Radna skupina za razmjenu informacija i zaštitu podataka
DPO	Službenik za zaštitu podataka
DubliNet	Komunikacijska mreža za Eurodac
EASO	Europski potporni ured za azil
ECA	Europski revizorski sud
ECRIS-TCN	Europski informacijski sustav kaznene evidencije za državljane trećih zemalja
ED	Izvršni direktor eu-LISA-e
EDPS	Europski nadzornik za zaštitu podataka
EES	Sustav ulaska/izlaska
EMPACT	Europska multidisciplinarna platforma za borbu protiv kaznenih djela
ENISA	Agencija Europske unije za kibersigurnost
EPMO	Ured za upravljanje poslovnim projektima
ESP	Europski portal za pretraživanje
ETIAS	Europski sustav za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja
EU	Europska unija
eu-LISA	Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde
Eurodac	Europski sustav za usporedbu otisaka prstiju podnositelja zahtjeva za azil
Eurojust	Agencija Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu
Europol	Agencija Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva
Frontex	Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu
FS	Funkcijska skupina
FTE	Ekvivalent punog radnog vremena
GU DIGIT	Glavna uprava za informatiku
GU HOME	Glavna uprava za migracije i unutarnje poslove
GU JUST	Glavna uprava za pravosuđe i zaštitu potrošača
HR	Ljudski resursi
IA	Procjena učinka
IAC	Odjel za unutarnju reviziju
IAS	Služba Europske komisije za unutarnju reviziju

ICAO	Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva
ICD	Kontrolni dokument sučelja
ICF	Okvir za unutarnju kontrolu
IKT	Informacijske i komunikacijske tehnologije
IO	Interoperabilnost
IT	Informacijska tehnologija
ITIL	Popis infrastrukture IT-a
ITSM	Upravljanje uslugama IT-a
KPI	Ključni pokazatelj uspješnosti
MB	Upravni odbor
MID	Detektor višestrukih identiteta
MRMIC	Voditelj zadužen za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu
MS	Države članice
MWO	Održavanje u radnom stanju
NUI	Nacionalno jedinstveno sučelje
PD (JPD)	Programski dokument (jedinствени programski dokument)
PMB	Odbor za upravljanje programom
PUP	Pravosuđe i unutarnji poslovi
sBMS	Zajednička usluga uspoređivanja biometrijskih podataka
SiMS	Jedinstveno rješenje za integrirano praćenje
SIRENE	Zahtjev za dodatne podatke kod nacionalnih unosa
SIS	Šengenski informacijski sustav
SIS II	Druga generacija Šengenskog informacijskog sustava
SL	Službeni list Europske unije
SLA	Sporazum o razini usluga
SNE	Upućeni nacionalni stručnjak
SPOC	Jedinstvena kontaktna točka
TA	Član privremenog osoblja
TAP	Pristupna točka prema načelu „ključ u ruke“
TEF	Okvir za transverzalni inženjering
TESTA-ng	Sustav transeuropskih usluga za telematiku među upravama – nova generacija
TTS	Tehničke natječajne specifikacije
VFO	Višegodišnji financijski okvir
VIS	Vizni informacijski sustav
WAN	Mreža širokog područja
WP	Radni paket

Ocjena upravnog odbora

Upravni odbor Agencije Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde analizirao je i ocijenio konsolidirano godišnje izvješće o radu Agencije u pogledu postignuća i rezultata za 2019. Odbor potvrđuje učinkovitost Agencije i ističe opažanja u nastavku.

Opća opažanja

Upravni odbor:

- smatra da je eu-LISA 2019. ostvarila svoje ciljeve utvrđene u uredbi o osnivanju Agencije, da je postigla napredak u ostvarivanju ciljeva i podciljeva utvrđenih u dugoročnoj strategiji Agencije za razdoblje 2018. – 2022. te da je postigla rezultate utvrđene u godišnjem programu rada za 2019., koji je uključen u programski dokument Agencije za razdoblje 2019. – 2021., i kad je riječ o rezultatima i kad je riječ o učinkovitosti;
- prepoznaje znatan doprinos eu-LISA-e funkcioniranju šengenskog područja, slobodi kretanja i provedbi politika EU-a u području slobode, sigurnosti i pravde;
- ističe izazove s kojima je Agencija bila suočena tijekom 2019. u pogledu provedbe nove uredbe o njezinu osnivanju, transformacije njezine organizacije i istodobnog razvoja sustava EES, ETIAS, ECRIS-TCN i komponenata interoperabilnosti; odbor sa zadovoljstvom primjećuje da je Agencija ipak održala potrebnu razinu usluge koju pruža državama članicama u pogledu operativnog upravljanja sustavima SIS, VIS/BMS i Eurodac te je istodobno ostvarila velik napredak u provedbi novih inicijativa koje su joj povjerene;
- potvrđuje da je Agencija 2019. zabilježila veliko povećanje u pogledu broja članova osoblja, proračuna i opsega aktivnosti, pozdravlja uspješno uvođenje programa transformacije eu-LISA 2.0 i primjećuje da Agencija spretno upravlja tom promjenom, uz visok stupanj kontrole i predanosti koji pokazuju rukovoditelji i članovi osoblja;
- potvrđuje da je Agencija, kad je riječ o optimalnoj upotrebi dostupnih ljudskih i financijskih resursa, osim što je 2019. uspješno izvršavala svoje aktivnosti, tijekom godine pokazala dinamičnost i fleksibilnost unatoč tomu što se suočila sa znatnim izazovima s obzirom na više velikih novih inicijativa koje su se istodobno provodile (EES, ETIAS, interoperabilnost, preinaka sustava SIS, ECRIS-TCN) i transformaciju organizacije koja je bila u tijeku;
- potvrđuje da je stopa fluktuacije osoblja Agencije bila niska i naglašava potrebu za time da eu-LISA nastavi sa svojim pohvalnim nastojanjima da osigura zadržavanje osoblja i profesionalni razvoj u Agenciji;
- ističe potrebu za time da Agencija poveća kapacitete svojih objekata u Strasbourgu kako bi se osigurao prostor za dodatne ljudske i tehničke resurse koji će biti potrebni u narednim godinama;
- kad je riječ o pregovorima o novom višegodišnjem financijskom okviru (VFO) za razdoblje 2021. – 2027., izražava zabrinutost u pogledu rizika da Agencija možda neće moći zajamčiti neprekidnu dostupnost sustava kojima upravlja i pravodobnu provedbu novih zadaća koje su joj povjerene u slučaju da dodijeljeni financijski resursi ne budu dovoljni;
- potvrđuje da je Agencija ostvarila napredak u provedbi svojeg novog okvira za unutarnju kontrolu i razvoju svojih kapaciteta u pogledu upravljanja rizicima, upravljanja kvalitetom, upravljanja ugovorima i dobavljačima te upravljanja programima i portfeljima;
- prepoznaje trud Agencije u pogledu sustavnog i redovitog praćenja revizijskih preporuka i mjera poduzetih na temelju njih te napredak ostvaren u njihovoj provedbi;

Zsolt Szolnoki, predsjednik
upravnog odbora

Fotografija: Zsolt Szolnoki

- sa zadovoljstvom primjećuje da je Europski parlament odobrio razrješnicu za proračunsku godinu 2018.

Opažanja o operativnim postignućima Agencije

Upravni odbor:

- potvrđuje da je Agencija uspješno osigurala neprekidnu dostupnost sustava SIS, VIS/BMS i Eurodac;
- smatra da mjere koje je Agencija poduzimala u svrhu upravljanja sustavima SIS, VIS/BMS i Eurodac odgovaraju njezinu mandatu i da su uspješno pridonijele provedbi zadaća utvrđenih u pravnim instrumentima za te sustave;
- čestita Agenciji na sposobnosti da neprestano poboljšava svoj rad, što su pokazali pozitivni rezultati ankete o zadovoljstvu dionika;
- sa zadovoljstvom primjećuje pravodobni napredak koji je eu-LISA ostvarila u provedbi preinake Uredbe o SIS-u;
- naglašava važnost sustava za automatsku identifikaciju otisaka prstiju (AFIS) za SIS i ističe napredak koji je Agencija ostvarila u provedbi druge faze projekta;
- pozdravlja uspješno uvođenje najnovijih inačica sustavâ, posebno sustava SIS, zahvaljujući čemu je Europolu, Eurojustu i Frontexu omogućen pristup upozorenjima u sustavu SIS, te povećanje kapaciteta baze podataka sustava VIS na 100 milijuna zapisa;
- sa žaljenjem ističe znatno kašnjenje u donošenju preinake Uredbe o Eurodacu zbog kojeg Agencija nije mogla uvesti u sustav znatne promjene potrebne da bi se povećala njegova učinkovitost te je došlo do potpunog gubitka proračunskih sredstava dodijeljenih za provedbu preinake;
- prepoznaje da je eu-LISA u potpunosti ispunila očekivanja svojih dionika kad je riječ o osiguravanju pouzdanog i stabilnog vodstva pri uvođenju sustava EES i ETIAS;
- naglašava veliku važnost sustava EES i ETIAS za jačanje upravljanja granicama i unutarnje sigurnosti u EU-u, izražava veliko zadovoljstvo zbog znatnog napretka ostvarenog 2019. u uvođenju tih sustava i potiče Agenciju da nastavi raditi na cilju potpunog uvođenja sustavâ u bliskoj suradnji s upravljačkim tijelima za sustave EES i ETIAS, državama članicama te institucijama i agencijama EU-a;
- naglašava veliku važnost pravodobne provedbe uredbi o interoperabilnosti i Uredbe o sustavu ECRIS-TCN te potvrđuje da je Agencija ostvarila velik napredak u razvoju potrebnih sustava i komponenata, posebno osnivanjem potrebnih upravljačkih tijela;
- pozdravlja daljnji razvoj unutarnjih mogućnosti Agencije u pogledu planiranja proračuna i proaktivnog upravljanja njegovim izvršenjem kako bi se osiguralo dobro upravljanje financijskim resursima Agencije te potvrđuje da su ukupne razine izvršenja obveza i plaćanja iznosile 99,7 % odnosno 99,3 %, u odnosu na cilj od 95 %;
- sa zadovoljstvom primjećuje da je Agencija zauzela strukturirani pristup provedbi svojeg programa unutarnje transformacije i potvrđuje važnost njegove uspješne provedbe za dugoročni uspjeh Agencije;
- izražava zadovoljstvo zbog učinkovitog funkcioniranja Agencijina sustava unutarnje kontrole kao što je vidljivo iz redovitih vanjskih i unutarnjih revizija.

Ocjena upravljanja Agencijom

Na temelju rezultata koje je Agencija ostvarila 2019. i s obzirom na pozitivne ishode unutarnjih i vanjskih revizija koje su provedene tijekom godine, upravni odbor izražava zadovoljstvo kvalitetom upravljanja Agencijom tijekom 2019.

Odstupanja u upotrebi ljudskih i financijskih resursa u odnosu na godišnji plan rada

Upravni odbor:

- smatra da ovo izvješće pruža dovoljno jamstvo da Agencija upotrebljava resurse (osoblje i proračun) u skladu s predviđenom svrhom, kako je utvrđena u godišnjem programu rada za 2019., koji je uključen u programski dokument za razdoblje 2019. – 2021.;
- smatra da odstupanja u upotrebi resursa nisu velika i da su opravdana s obzirom na rezultate koje je Agencija ostvarila i ishode revizija provedenih tijekom godine;
- naglašava važnost postizanja odgovarajuće ravnoteže između ljudskih i financijskih resursa koji su Agenciji dodijeljeni za sljedeće programsko razdoblje 2021. – 2027. te zadaća koje su joj dodijeljene.

Pokazatelji uspješnosti

Upravni odbor potvrđuje razine ključnih pokazatelja uspješnosti Agencije za 2019.

Rizik i kontrolno okruženje

Upravni odbor:

- s obzirom na rezultate koje je Agencija ostvarila i rezultate unutarnjih i vanjskih revizija potvrđuje da su unutarnje kontrole Agencije bile djelotvorne;
- pozdravlja provedbu novog okvira za unutarnju kontrolu, prima na znanje prvo izvješće o njegovoj provedbi te poziva Agenciju da nastavi s provedbom i praćenjem okvira za unutarnju kontrolu;
- pozdravlja imenovanje voditelja zaduženog za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu;
- potvrđuje da su prepoznati i procijenjeni glavni rizici za organizaciju koji su mogli ugroziti provedbu zadaća utvrđenih u programskom dokumentu za razdoblje 2019. – 2021. i da su uspostavljeni odgovarajući planovi odgovora;
- smatra da je Agencija poduzela odgovarajuće mjere u svrhu upravljanja tim rizicima i spriječila da se oni pretvore u probleme koji bi mogli negativno utjecati na njezine aktivnosti.

Preporuke

S obzirom na informacije navedene u ovom izvješću, upravni odbor potiče Agenciju da tijekom 2020. učini sljedeće:

- kontinuirano učinkovito i djelotvorno ispunjava sve obveze koje proizlaze iz njezina mandata;
- bez odgađanja nastavi s uvođenjem sustava EES i ETIAS i komponenata interoperabilnosti uspostavljanjem sinergije u upotrebi dodijeljenih ljudskih i financijskih resursa kada je to moguće;
- nastavi s provedbom projekta proširivanja uredskog prostora i podatkovnog centra tehničkog centra Agencije u Strasbourgu;
- nastavi s provedbom preinaka uredbi o SIS-u;
- nastavi s uvođenjem sustava ECRIS-TCN;
- nastavi blisko surađivati s državama članicama, Europskom komisijom i relevantnim agencijama EU-a kako bi se osiguralo pravodobno uvođenje novih sustava i komponenata interoperabilnosti;
- bez odgađanja dovrši postupak zapošljavanja kandidata na svim radnim mjestima predviđenima planom radnih mjesta Agencije;

- nastavi razvijati i jačati okvir korporativnog upravljanja, s posebnim naglaskom na upravljanju portfeljima i programima, upravljanju ugovorima i dobavljačima te izradi proračuna na temelju aktivnosti;
- bez odgađanja dovrši razvoj strategije Agencije za pribavljanje resursa;
- uvede ažurirani skup korporativnih ključnih pokazatelja uspješnosti kako bi se u njima odrazila promjena organizacije eu-LISA-e.

Ocjena jamstava i zadržki koje je izrazio dužnosnik za ovjeravanje

Upravni odbor smatra da su uspostavljene prikladne i odgovarajuće mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka u području upravljanja i kontrole.

Zaključak

Upravni odbor vrlo je zadovoljan općom razinom uspješnosti eu-LISA-e 2019. i postignućima Agencije tijekom godine, koja su u skladu s ciljevima i podciljevima utvrđenima u njezinu godišnjem programu rada za 2019. Upravni odbor zadovoljan je i razinom i primjerenošću upotrebe dostupnih ljudskih i financijskih resursa. Odbor naglašava da je veliko radno opterećenje i dalje razlog za zabrinutost, posebno kad je riječ o horizontalnim funkcijama i funkcijama na razini cijele organizacije.

Upravni odbor poziva Agenciju da nastavi sa svojim hvalevrijednim radom na provedbi novih inicijativa koje su joj povjerene, konkretno onih koje se odnose na EES, ETIAS, razvoj interoperabilnosti i ECRIS-TCN te preinake pravnih instrumenata kojima se uređuju postojeći sustavi. Odbor istodobno potvrđuje međuovisnost rada Agencije na središnjoj razini i rada država članica na nacionalnoj razini te poziva eu-LISA-u da nastavi blisko i učinkovito surađivati s njima i s Europskom komisijom kako bi osigurala uspješan završetak uvođenja novih sustava.

Upravni odbor potvrđuje stratešku važnost drugog proširenja tehničkog centra Agencije u Strasbourgu u svrhu osiguranja odgovarajućih radnih uvjeta za osoblje Agencije i izvođače koji rade u poslovnim prostorima Agencije. Isto je tako potrebno osigurati dostatne kapacitete podatkovnog centra za uvođenje novih sustava i upravljanje njima te upravljanje postojećim sustavima na učinkovit i održiv način, a da pritom bude i dalje zajamčena neprekidna dostupnost i pravodoban razvoj postojećih sustava. Odbor poziva Agenciju da bez odgađanja nastavi s provedbom tog projekta.

Upravni odbor odaje priznanje izvršnom direktoru te upravi i osoblju Agencije zbog njihove predanosti i ostvarenih postignuća tijekom cijele godine te im želi zahvaliti na profesionalnoj i velikodušnoj suradnji.

Zsolt Szolnoki, predsjednik upravnog odbora

Predgovor

Fotografija: Alagar Lusti

Krum Garkov, izvršni direktor eu-LISA-e

Slobodno kretanje osoba jedan je od najopipljivijih simbola europske integracije. Međutim, u trenutku sastavljanja ovog izvješća u travnju 2020. taj se simbol našao pred izazovom. EU je, kao i ostatak svijeta, zbog pandemije bolesti COVID-19 gotovo potpuno stao. Uvedena su privremena ograničenja i zaštitne mjere kojima se ograničilo slobodno kretanje osoba u šengenskom području i na području vanjskih granica EU-a. Kriza je utjecala na sve građane EU-a i organizacije u EU-u, uključujući eu-LISA-u. Ipak, s obzirom na to da je Agencija u potpunosti svjesna važnosti svojih usluga za šengensko područje, pokazala je visoku razinu prilagodljivosti i otpornosti te je uspjela nastaviti s radom. Agencija eu-LISA postala je sastavni dio arhitekture šengenskog područja, ponajprije zahvaljujući svojem snažnom i predanom timu. Usluge koje pruža Agencija u vrijeme su krize ključne da bi EU mogao normalno funkcionirati i nastavio pružati potrebnu razinu zaštite i sigurnosti svojim građanima.

Međutim, prava se postignuća mjere s obzirom na njihov dugoročan učinak. Učenje iz napretka koji je ostvaren u prošlosti kako bi se ostvarili ciljevi za budućnost pomaže organizacijama da ostanu usredotočene i usmjerene, posebno u razdobljima nesigurnosti. Vodeći se takvim razmišljanjem Agencija predstavlja svoja postignuća iz 2019. i svoj napredak u provedbi godišnjih aktivnosti i ostvarivanju dugoročnih ciljeva.

Za eu-LISA-u 2019. bila je važna i uspješna godina. Kao prvo, to je bila prva puna godina provedbe novog mandata Agencije te preuzimanja novih odgovornosti i dodatnih resursa. Godišnje aktivnosti eu-LISA-e temeljile su se na trima prioritetima:

- 1) kontinuirana usredotočenost na temeljne operativne aktivnosti, uzimajući u obzir važnost sustava koji su Agenciji povjereni radi osiguravanja unutarnje sigurnosti, upravljanja granicama i upravljanja migracijama u EU-u;
- 2) ostvarivanje napretka u provedbi novih zadaća koje su povjerene Agenciji (konkretno razvoj sustava EES i ETIAS, interoperabilnosti i sustava ECRIS-TCN);
- 3) nastavak transformacije u organizaciji kao sredstva za postizanje dugoročnog uspjeha Agencije.

Promjene političkih prioriteta u području pravosuđa i unutarnjih poslova tijekom godine, u kombinaciji s istodobnim provođenjem velikog broja aktivnosti i visokim očekivanjima dionika Agencije, dovele su do stvaranja vrlo složenog i zahtjevnog operativnog okruženja za eu-LISA-u. Bez obzira na to, uvjeren sam da ovo izvješće čvrsto dokazuje da je eu-LISA bila uspješna u suočavanju s tim izazovima. Ovo su neka od njezinih postignuća:

- Agencija je državama članicama i relevantnim agencijama EU-a osigurala neprekidnu dostupnost sustava koji su joj povjereni.
- Ostvaren je velik napredak u pogledu novih zadaća povjerenih Agenciji. Razvoj sustava EES započeo je u svibnju i ostvaren je znatan napredak u pripremama za uvođenje sustava ETIAS, interoperabilnosti i sustava ECRIS-TCN.
- Agencija je ostvarila ključne ciljeve planirane za 2019. u okviru programa transformacije.
- Pokazala se kao pouzdan partner i savjetnik za institucije EU-a sudjelovanjem na brojnim sastancima na različitim razinama.
- Suradnja s drugim agencijama za pravosuđe i unutarnje poslove dodatno je ojačana u okviru uvođenja sustava EES i ETIAS.

Ta postignuća dionicima Agencije služe kao jamstvo o sposobnosti Agencije da ostvari postavljene ciljeve i čvrst su temelj za uspjeh Agencije u budućnosti. Međutim, ta postignuća Agencija nije ostvarila potpuno sama. Stoga želim iskoristiti ovu priliku i zahvaliti državama članicama, a posebno vladama zemalja u kojima se nalaze centri Agencije, Europskoj komisiji, Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije te partnerskim agencijama EU-a na njihovoj stalnoj potpori i konstruktivnoj suradnji tijekom cijele godine. Želim zahvaliti i svim članovima tima eu-LISA-e na njihovoj predanosti i marljivom radu na ostvarivanju ciljeva Agencije i ispunjavanju očekivanja njezinih dionika tijekom 2019.

Sljedeća godina (2020.) i godine koje dolaze neće biti ništa manje zahtjevne od 2019. Agencija će nastaviti djelovati u vrlo zahtjevnom i dinamičnom okruženju. Bez obzira na to, budite sigurni da eu-LISA, neovisno o izazovima i okolnostima, neće izgubiti iz vida svoj cilj: da svojim uslugama pridonosi nastojanjima država članica da Europu učine sigurnijom i snažnijom. Kako bi u tome bila uspješna, Agencija će svoje dionike i njihove potrebe staviti u središte svojeg djelovanja i osigurati da dionicima usluge pruža učinkovito i pritom stremi izvrsnosti, uz izraženu dinamičnost, fleksibilnost i predanost.

Krum Garkov, izvršni direktor

Sažetak

Konsolidirano godišnje izvješće o radu za 2019. daje strukturiran pregled aktivnosti koje je eu-LISA provela i ciljeva koje je ostvarila tijekom 2019. U skladu s uredbom o osnivanju eu-LISA-e, konsolidirano godišnje izvješće o radu ocjenjuje upravni odbor nakon savjetovanja sa savjetodavnim skupinama, konkretno na način da uspoređuje postignute rezultate s ciljevima utvrđenima u godišnjem programu rada za 2019., koji je uključen u programski dokument za razdoblje 2019. – 2021. Konsolidirano godišnje izvješće o radu mora donijeti upravni odbor, mora se najkasnije 1. srpnja svake godine poslati Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji i Revizorskom sudu te se mora objaviti.

Postignuća eu-LISA-e tijekom 2019. još jednom su potvrdila da je Agencija snažan i pouzdan partner u području pravosuđa i unutarnjih poslova, sa stabilnom strukturom i operativnim aktivnostima te visokokvalificiranim osobljem. Agencija se tijekom godine pokazala kao neizostavan element arhitekture šengenskog područja i važan čimbenik za jedno od temeljnih prava građana EU-a – slobodu kretanja. Agencija je tijekom cijele godine ostvarivala dobre rezultate te je uspjela, unatoč izazovima s kojima je bila suočena, ostvariti postavljene ciljeve.

S obzirom na to da se okolnosti ubrzano mijenjaju, nestabilno stanje na granicama EU-a, međunarodni terorizam i prekogranični kriminal i dalje nose velike izazove za unutarnju sigurnost, izvršavanje zakonodavstva i upravljanje granicama u EU-u. Agencija eu-LISA u službi je europskih građana i svojim radom 2019. pokazala se ključnim dijelom odgovora EU-a na te izazove.

Razvoj pravnog okvira

Kad je riječ o pravnom okviru u kojem eu-LISA djeluje, 2019. je došlo do velikih promjena.

Nova uredba o osnivanju eu-LISA-e¹ stupila je na snagu 11. prosinca 2018. Zahvaljujući proširenju njezina mandata Agencija sada ima veće odgovornosti u pogledu oblikovanja, razvoja i interoperabilnosti postojećih i novih sustava te upravljanja postojećim i novim sustavima u području sigurnosti, upravljanja granicama, migracija i azila. Novim mandatom proširuje se djelokrug Agencije i daje joj se veća uloga u području istraživanja, osiguravanja kvalitete podataka u sustavima te pilot-projekata, dokazâ koncepta i aktivnosti ispitivanja izravno povezanih s njezinim mandatom.

Tri nove uredbe kojima je svrha dodatno ojačati sustav SIS na snagu su stupile 28. prosinca 2018. Revidiranim pravnim okvirom nastoji se osigurati i potpuna interoperabilnost sustava SIS s ostalim sustavima EU-a u području migracija, upravljanja granicama i sigurnosti.

Uredba o sustavu ECRIS-TCN stupila je na snagu 11. lipnja 2019. Agencija eu-LISA odgovorna je za razvoj sustava ECRIS-TCN i operativno upravljanje tim sustavom, a riječ je o prvom opsežnom informacijskom sustavu koji eu-LISA oblikuje i razvija prvenstveno za pravosudne svrhe.

Istog su dana na snagu stupile dvije uredbe kojima se uspostavlja okvir za interoperabilnost informacijskih sustava EU-a u sljedećim područjima: 1. policijske i pravosudne suradnje, azila i migracija te 2. granica i viza. Razvoj tehničkih komponenata interoperabilnosti, konkretno zajedničkog repozitorija podataka o identitetu (CIR), europskog portala za pretraživanje (ESP), zajedničke usluge uspoređivanja biometrijskih podataka (SBMS), detektora višestrukih identiteta (MID) i središnjeg repozitorija podataka za izvješćivanje i statistiku (CRRS) iterativni je postupak i stoga je prvo potrebno uvesti sustave EES i ETIAS.

Operativno upravljanje postojećim sustavima

Agencija eu-LISA tijekom cijele je godine održavala neprekinut rad sustava **SIS**, **VIS/BMS** i **Eurodac** u skladu s pravnim zahtjevima i dogovorenim razinama usluga. Stopa dostupnosti sustava SIS iznosila je 99,95 %, sustava VIS 99,65 %, a

¹ Uredba (EU) 2018/1726, SL L 295, 21.11.2018., str. 99.–137.

sustava Eurodac 99,55 %. Godišnja anketa o zadovoljstvu dionika eu-LISA-e za 2019. pokazala je da je više od 93,4 % država članica bilo zadovoljno ili vrlo zadovoljno uslugama eu-LISA-e.

U skladu s novim pravnim instrumentima inačica 9.3.o sustava **SIS II** uspješno je uvedena u siječnju 2020. Ta je inačica uključivala nove značajke za kontrolu pristupa koje Europolu, Eurojustu i Frontexu uz usporedbu otisaka prstiju omogućuju postavljanje upita o svim relevantnim vrstama upozorenja u sustavu. Pokrenuta je **druga faza uvođenja AFIS-a u SIS**. Cilj je te faze da se uvedu dodatni zahtjevi u pogledu biometrijskih podataka koji proizlaze iz preinake sustava SIS. Kako bi se odgovorilo na potrebe država članica i stalno povećanje broja pretraživanja, Agencija je pokrenula projekt u svrhu povećanja kapaciteta za upite. Važna promjena u sustavu povezana s provedbom novih transliteracijskih pravila Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva (ICAO) izvršena je u listopadu 2019. Agencija je pružila potporu integraciji novih korisnika (Cipra, Irske i Frontexa).

Promjene u sustavu **VIS/BMS** 2019.godine uvedene su kako bi se osigurao kapacitet dostatan za ispunjavanje sve većih potreba država članica koje proizlaze iz provedbe zajedničke vizne politike EU-a. Kapacitet sustava **VIS** uspješno je povećan na 100 milijuna zahtjeva, čime je osiguran dostatan kapacitet za države članice. Provedbom nekoliko projekata poboljšano je testno okruženje za sustav **VIS/BMS**. Agencija je radila i na integraciji novih korisnika (Europol, pasivni pristup za Bugarsku i Rumunjsku). Na promjene u sustavu VIS/BMS uvelike je utjecalo međusobno povezivanje sustava VIS i EES koje će biti ostvareno u budućnosti.

Funkcionalne izmjene u Eurodacu odgođene su do donošenja nove uredbe o Eurodacu. Uvedena je jedna nova inačica, uključujući izmjene radi prilagodbe i korektivne izmjene.

Agencija je 2019. uvela novo rješenje za praćenje u upravljanju sustavima. Na taj način postignuta je veća razina učinkovitosti svakodnevnih zadaća koje provodi osoblje Agencije i poboljšano je njihovo radno okruženje.

Uvođenje novih sustava

Tijekom 2019. eu-LISA je nastavila s radom na uvođenju novih sustava koji su joj povjereni (EES, ETIAS, razvoj interoperabilnosti i ECRIS-TCN). S obzirom na njihov opseg, te su inicijative organizirane kao unutarnji programi kako bi se osigurala sinergija i učinkovitost upotrebe dostupnih ljudskih i financijskih resursa.

Agencija je 17. svibnja 2019. sklopila okvirni ugovor za razvoj sustava **EES**. Faza pripreme programa bila je krajem 2019. pri završetku. Faza utvrđivanja zahtjeva i specifikacija koja se sastojala od izrade detaljnih tehničkih zahtjeva za sustav i njegovu arhitekturu napredovala je velikom brzinom. Faza razvoja započeta je 23. prosinca 2019. kada su potpisana dva posebna ugovora koja obuhvaćaju uspostavu i instalaciju nacionalnog jedinstvenog sučelja na središnjoj i nacionalnoj razini te dobivanje potrebnih dozvola za automatizaciju puštanja u rad inačice. Druga faza natječaja za razvoj sustava **BMS** u okviru **EES-a** (uključujući **sBMS**) započeta je 15. kolovoza 2019., a dovršena 20. prosinca 2019.² U skladu s indikativnim planom eu-LISA je započela i s radom na interoperabilnosti sustava **VIS** i **EES**. Donesena je odluka o tome da će se za biometrijske podatke u sustavu **VIS** izravno upotrebljavati komponenta **sBMS**, pri čemu ti podatci za potrebe **EES-a** neće prelaziti na posrednički sustav, pri čemu će se ukupno uštedjeti oko 30 milijuna EUR.

Agencija je osnovala potrebna upravljačka tijela za sustav **ETIAS**, odbor za upravljanje programom za **ETIAS** i zajedničku savjetodavnu skupinu za **EES-ETIAS**. U pripremnoj fazi za program **ETIAS** ostvaren je planirani napredak, a ona je obuhvaćala zapošljavanje tima, doprinos izradi delegiranih i provedbenih akata i pripremu natječajnih tehničkih specifikacija. Osmišljen je novi pristup nabavi, odnosno okvir za transverzalni inženjering (TEF), usmjeren na uspostavljanje ugovornog okvira za projektiranje, razvoj, testiranje i uvođenje novih sustava, počevši od sustava **ETIAS**³.

Agencija je nakon stupanja na snagu **uredbi o interoperabilnosti** odmah uspostavila potrebne unutarnje mehanizme i započela s pripremnim radom za njihovu provedbu. Rad je bio organiziran u okviru triju smjerova djelovanja: zapošljavanje novog osoblja, priprema postupka javne nabave i pružanje potpore Europskoj komisiji i državama

² Evaluacija ponuda započeta je u siječnju 2020., a okvirni ugovor sklopljen je u travnju 2020.

³ TEF je pokrenut 29. siječnja 2020.

članicama u izradi potrebnih delegiranih i provedbenih akata. Agencija je unaprijed uzela u obzir razvoj komponenata interoperabilnosti u okviru drugih novih izmjena. Konkretno, u okviru programa za EES razvit će se komponente sBMS i CRRS, u okviru programa za ETIAS komponente ESP i CIR, a komponenta MID razvit će se zasebno.

Isto tako, Agencija je nakon stupanja na snagu Uredbe o sustavu **ECRIS-TCN** nastavila zapošljavati novo osoblje zaduženo za razvoj, započela je s pripremom postupka javne nabave i uspostavila blisku suradnju s GU-om JUST kako bi pružila pomoć u izradi provedbenih i delegiranih akata.

Razvoj infrastrukture i mreža

Tijekom razdoblja izvješćivanja komunikacijska infrastruktura sustava SIS i VIS kojom se upravlja na temelju okvirnog ugovora za usluge mreže TESTA-ng funkcionirala je u skladu s pravnim i operativnim zahtjevima. Drugim slojem šifriranja sustava SIS II zajamčena je sigurnost poslovnih podataka sustava SIS II i SireneMail i postignuta stopa dostupnosti od 100 % tijekom razdoblja izvješćivanja.

Ostvaren je napredak u pogledu nadogradnje komunikacijske infrastrukture sustava VIS, koja treba biti dovršena u srpnju 2020. Nakon što se provede nadogradnja, kapacitet komunikacijske infrastrukture sustava VIS bit će gotovo sedam puta veći nego što je bio, zahvaljujući čemu će moći podržati puštanje u rad sustava EES i ETIAS. Tijekom razdoblja izvješćivanja proveden je pilot-projekt uvođenja drugog sloja šifriranja u komunikacijsku infrastrukturu sustava VIS. Međutim, potpuno uvođenje drugog sloja šifriranja sustava VIS za sve države članice odgođeno je do izrade drugog sloja šifriranja sustava EES, s obzirom na to da oba sloja trebaju biti dio iste komunikacijske infrastrukture.

Nadogradnja komunikacijske infrastrukture sustava SIS koju pruža mreža TESTA-ng započeta je 2018. i nastavljena tijekom razdoblja izvješćivanja. Nadogradnje su, počevši od studenoga 2019., provođene na trima lokacijama mjesečno. Kada nadogradnja bude dovršena, sve države članice povećat će pojasnu širinu s 10 Mbps na 50 Mbps, uz mogućnost povećanja na 100 Mbps.

Agencija je tijekom razdoblja izvješćivanja osigurala operativno upravljanje svojom infrastrukturom i njezin svakodnevni rad u glavnom tehničkom centru u Strasbourgu i u pričuvnom centru u gradu Sankt Johann im Pongau, u Austriji.

Suradnja s dionicima

Agencija eu-LISA i dalje je bila posvećena vrlo bliskoj, transparentnoj i konstruktivnoj suradnji s upravnim odborom i savjetodavnim skupinama (SIS, VIS, Eurodac, EES-ETIAS, interoperabilnost i ECRIS-TCN). Nakon stupanja na snagu uredba o ETIAS-u Agencija je osnovala Odbor za upravljanje programom za ETIAS i proširila djelokrug savjetodavne skupine za EES kako bi njime obuhvatila i ETIAS (zajednička savjetodavna skupina za EES-ETIAS). Njihovi prvi sastanci održani su 1. veljače 2019. (Odbor za upravljanje programom za ETIAS) i 13. ožujka 2019. (savjetodavna skupina za EES-ETIAS). Tri su radne skupine djelovale pod okriljem savjetodavne skupine za EES-ETIAS: radna skupina za rješenja IKT-a za države članice s vanjskim kopnenim i morskim granicama, radna skupina za prijevoznike (uspostavljena u suradnji s Europskom komisijom) i radna skupina za biometriju. Isto tako, nakon stupanja na snagu uredbi o interoperabilnosti i Uredbe o sustavu ECRIS-TCN dovršen je pripremni rad na organizaciji prvih sastanaka savjetodavnih skupina i odborâ za upravljanje programom. Prvi sastanak Odbora za upravljanje programom za interoperabilnost održan je 30. listopada 2019., prvi sastanak savjetodavne skupine za interoperabilnost 21. siječnja 2020., prvi sastanak savjetodavne skupine za ECRIS-TCN održan je 24. siječnja 2020., a onaj Odbora za upravljanje programom za ECRIS-TCN 30. siječnja 2020.

Agencija je nastavila sudjelovati u mehanizmu evaluacije Schengena pomaganjem u praćenju primjene šengenske pravne stečevine. Agencija je tijekom 2019. na zahtjev Europske komisije pružila podršku u deset misija za evaluaciju Schengena i četiri evaluacije zajedničke vizne politike.

Godišnja konferencija, pod nazivom „The New Information Architecture as a Driver for Efficiency and Effectiveness in Internal Security“ (Nova informacijska arhitektura kao pokretač učinkovitosti i djelotvornosti unutarnje sigurnosti),

organizirana je u listopadu 2019. pod pokroviteljstvom finskog predsjedništva Vijeća EU-a, a na njoj se okupilo gotovo 200 predstavnika država članica, institucija EU-a i suradničkih agencija te stručnjaka iz industrije i akademske zajednice. Dva okrugla stola s dionicima iz industrije s ukupno više od 190 sudionika poslužila su kao važni forumi za rasprave usmjerene na praktične aspekte oblikovanja arhitekture i razvoja budućih opsežnih informacijskih sustava povjerenih Agenciji te povezana rješenja.

Transformacija organizacije

Agencija je 2019. pokrenula program korporativne transformacije usmjeren na usklađivanje organizacijske strukture Agencije s njezinim novim mandatom i odgovornostima. Svrha programa transformacije pod nazivom „eu-LISA 2.0“ bila je osigurati da postupak reorganizacije bude proveden na otvoren i transparentan način i da osoblje Agencije aktivno sudjeluje u njemu. Ključni element programa bila je nova organizacijska struktura Agencije, a program je uveden 1. rujna 2019. Osmišljena je potpuno nova matična organizacijska struktura, koja je provedena u okviru Odjela za operativne aktivnosti. Preoblikovana je i organizacija korporativnih funkcija.

Lokacije

Agencija je pokrenula projekt proširenja svojih objekata u tehničkom centru u Strasbourgu. Nakon što je provedena *ex ante* provjera u kojoj su sudjelovali Europska komisija i francuski predstavnik u upravnom odboru, dogovoreno je da će francusko ministarstvo unutarnjih poslova pružiti potporu Agenciji u izradi i provedbi tog projekta. Agencija je krajem 2019. potpisala ugovor za pružanje programerskih usluga kako bi se izradio idejni projekt i pripremili tehnički uvjeti za uslugu izrade tehničkog projekta koja bi trebala započeti krajem 2020.

Izvršenje proračuna

Tijekom 2019. eu-LISA je upravljala je proračunom od 288,4 milijuna EUR u obliku odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i 138,1 milijun EUR u obliku odobrenih sredstava za plaćanje koja je primila iz općeg proračuna EU-a. Agencija je održala visoku stopu izvršenja proračuna, konkretno:

- 99,7 % kad je riječ o odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza, uzimajući u obzir neautomatske prijenose odobrenih sredstava za preuzimanje obveza koje je upravni odbor odobrio u veljači 2020.;
- 99,3 % kad je riječ o odobrenim sredstvima za plaćanje, uključujući prijenos administrativnih rashoda u 2020.

Glavni rizici i problemi o kojima je podneseno izvješće upravnom odboru

Glavni rizici i problemi o kojima se tijekom godine izvješćivalo upravni odbor bili su povezani s provedbom novih zadaća povjerenih Agenciji, izvršenjem proračuna i planiranjem sljedećeg višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027.

Agencija je upravnom odboru podnosila redovita mjesečna izvješća o napretku u pogledu uvođenja sustava EES i ETIAS. U tim su se izvješćima navodili detaljni podatci o napretku rada te rizici i problemi. Redovita su se izvješća podnosila i o djelovanju savjetodavne skupine za EES/ETIAS.

Na temelju tih izvješća upravni je odbor sastavio 15 odluka i preporuka povezanih s uvođenjem sustava EES i ETIAS na središnjoj i nacionalnoj razini. Odbor se redovito obavješćivalo i o napretku većih postupaka javne nabave koje je pokrenula Agencija.

Agencija je pružala redovite informacije o svojim potrebama u pogledu novog višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. i povezanim rizicima. Upravni je odbor u lipnju 2019. izrazio zabrinutost u pogledu razlike između financijskih resursa koji su zatraženi i onih koji su dodijeljeni Agenciji i istaknuo je negativne posljedice i rizike do kojih bi moglo doći ako se ne riješi pitanje te razlike.

I upravni je odbor uz Agenciju redovito dobivao najnovije informacije o projektu drugog proširenja tehničkog centra u Strasbourgu i pomno pratio njegov napredak kao i rizik povezan s nedostatkom objekata za potrebe smještaja novih sustava, osoblja i izvođača u poslovnim prostorima Agencije⁴. Kako bi se taj rizik ublažio na troškovno učinkovit način, Agencija je razmotrila mogućnost zakupa privremenog uredskog prostora i uspostavljanja privremene infrastrukture na lokaciji radi proširenja glavnog podatkovnog centra.

Upravni odbor redovito se obavještivalo o statusu provedbe programa transformacije Agencije (eu-LISA 2.0) koji je usko povezan s jednim od utvrđenih korporativnih rizika (organizacijska nestabilnost).

Ocjena unutarnjih kontrola koju provodi uprava

Uprava Agencije ima razumno jamstvo da su uvedene odgovarajuće unutarnje kontrole i da one funkcioniraju na predviđeni način. Tijekom godine glavni su rizici bili utvrđivani na odgovarajući način i njima se na primjeren način upravljalo. To je jamstvo dodatno potvrđeno rezultatima unutarnjih i vanjskih revizija.

Rezultati revizija

U revizijama koje su 2019. proveli Europski revizorski sud, nezavisni vanjski revizori, Komisijina Služba za unutarnju reviziju ili Odjel Agencije za unutarnju reviziju Agenciji nisu upućene kritične preporuke. Sve su druge preporuke uzete u obzir u okviru povezanih akcijskih planova te je Agencija 2019. ostvarila dodatan napredak u njihovoj provedbi.

Rizici

Tijekom 2019. utvrđeno je osam glavnih korporativnih rizika. Radi njihova otklanjanja izrađen je plan odgovora na korporativne rizike. Nijedan se od utvrđenih rizika tijekom godine nije ostvario.

⁴ Preliminarne informacije o projektu podnesene su proračunskim tijelima 2. travnja 2019.

Uvod

Svrha je konsolidiranog godišnjeg izvješća o radu Agencije Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde dati strukturiran pregled aktivnosti koje su provedene i ciljeva koji su ostvareni tijekom 2019.

Osnovne informacije

Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde osnovana je 2011. Uredbom (EU) br. 1077/2011 i počela je s radom 1. prosinca 2012. Agencija je osnovana kako bi se na razini EU-a osiguralo dugoročno rješenje za operativno upravljanje postojećim i budućim opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde. Uredbom (EU) 2018/1726 o Agenciji Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA)⁵, koja je stupila na snagu 11. prosinca 2018., zamijenjena je i stavljena izvan snage prethodna uredba o osnivanju eu-LISA-e. Uredbom (EU) 2018/1726 proširen je mandat Agencije. Tim se novim mandatom jača kapacitet Agencije za poboljšanje i razvoj informacijskih sustava za europsku sigurnost, upravljanje granicama i migracije te se proširuje djelokrug Agencije u području istraživanja i inovacija.

Agencija trenutačno upravlja Šengenskim informacijskim sustavom (SIS)⁶, viznim informacijskim sustavom (VIS)⁷ i europskim sustavom za usporedbu otisaka prstiju podnositelja zahtjeva za azil (Eurodac)⁸. Ti su sustavi nužni za neometano funkcioniranje šengenskog područja. Na njegovim vanjskim granicama ti su informacijski sustavi ključni za učinkovito upravljanje granicama i osiguravanje provedbe zajedničke politike azila i vizne politike EU-a. Unutar šengenskog područja dostupnost tih sustava od presudne je važnosti kako bi se zajamčila sloboda kretanja građana EU-a.

Agencija istodobno razvija i sustav ulaska/izlaska (EES)⁹, europski sustav za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS)¹⁰, centralizirani sustav za utvrđivanje država članica koje imaju podatke o osuđujućim presudama protiv državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva (ECRIS-TCN)¹¹ i nove komponente koje će oblikovati okvir za interoperabilnost sustava povjerenih Agenciji u skladu s uredbama o interoperabilnosti¹².

Naša misija, vizija i temeljne vrijednosti

Misija Agencije temelji se na njezinu pravnom mandatu iz Uredbe (EU) 2018/1726 i usmjerena je na **kontinuirano pružanje dodane vrijednosti državama članicama tako što se s pomoću tehnologije podupiru njihova nastojanja da izgrade sigurniju Europu.**

Ta se misija ostvaruje preko vizije Agencije, u skladu s kojom se nastoji **pružati visokokvalitetne i učinkovite usluge i rješenja dionicima, zadobiti njihovo povjerenje neprestanim usklađivanjem tehnoloških mogućnosti sa sve većim potrebama država članica i razvijati Agenciju kao središte izvrsnosti** u području pravosuđa i unutarnjih poslova (PUP).

Misija i vizija Agencije prenesene su u operativne aktivnosti u okviru temeljnih vrijednosti eu-LISA-e. One su pokretač i temelj svih operativnih aktivnosti i strateškog razvoja Agencije. Te su vrijednosti sljedeće:

5 Uredba (EU) 2018/1726 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o Agenciji Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) te izmjeni Uredbe (EZ) br. 1987/2006 i Odluke Vijeća 2007/533/PUP i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1077/2011 (SL L 295, 21.11.2018., str. 99.–137.).

6 Uredba (EU) 2018/1860, Uredba (EU) 2018/1861 i Uredba (EU) 2018/1862, SL L 312, 7.12.2018., str. 1.–106.; Uredba (EZ) br. 1986/2006 i Uredba (EZ) br. 1987/2006, SL L 381, 28.12.2006., str. 1.–23.; Odluka Vijeća 2007/533/PUP, SL L 205, 7.8.2007., str. 63.–84.

7 Uredba (EZ) br. 767/2008, SL L 218, 13.8.2008., str. 60.–81.

8 Uredba (EU) br. 604/2013, SL L 180, 29.6.2013., str. 31.–59.

9 Uredba (EU) 2017/2226, SL L 327, 9.12.2017., str. 20.–82.

10 Uredba (EU) 2018/1240, SL L 236, 19.9.2018., str. 1.–71. i Uredba (EU) 2018/1241, SL L 236, 19.9.2018., str. 1.–73.

11 Uredba (EU) 2019/816, SL L 135, 22.5.2019., str. 1.–26.

12 Uredba (EU) 2019/817 i Uredba (EU) 2019/818, SL L 135, 22.5.2019., str. 27.–135.

- **odgovornost:** uvođenje čvrstog okvira upravljanja, dobro financijsko upravljanje i isplative operativne aktivnosti;
- **transparentnost:** redovita i otvorena komunikacija s ključnim dionicima Agencije i njihovo uključivanje u trajni dijalog radi utvrđivanja dugoročne strategije za razvoj Agencije;
- **izvršnost:** odgovarajuća organizacijska struktura, uz prave osobe i prave postupke, kako bi se osigurao kontinuitet usluga koje se pružaju državama članicama;
- **kontinuitet:** jamstvo da će Agencija na najbolji način iskoristiti stručnost, znanje i ulaganja država članica te da će nastaviti razvijati stručnost i znanje;
- **timski rad:** nastojanje da se osnaže svi pojedini članovi tima kako bi na najbolji način iskoristili svoje znanje i iskustvo te pridonijeli uspjehu Agencije;
- **usredotočenost na korisnika:** osiguravanje stalne usklađenosti Agencije s potrebama i zahtjevima njezinih dionika.

Gdje se nalazimo

Sjedište Agencije nalazi se u Tallinnu, u Estoniji, a operativno upravljanje sustavima povjerenima Agenciji provodi se u Strasbourgu, u Francuskoj. Agencija ima i pričuveni tehnički centar u gradu Sankt Johann im Pongau, u Austriji, i ured za vezu u Bruxellesu, u Belgiji.

Pravni okvir

U skladu s člankom 24. stavkom 3. točkom (g) Uredbe (EU) 2018/1726 izvršni direktor nakon savjetovanja sa savjetodavnim skupinama mora sastaviti nacrt konsolidiranog godišnjeg izvješća o radu Agencije i dostaviti ga upravnom odboru radi ocjene i donošenja. Člankom 19. stavkom 1. točkom (t) te uredbe zahtijeva se da upravni odbor ocijeni i donese konsolidirano godišnje izvješće o radu Agencije za prethodnu godinu, u kojem posebno uspoređuje postignute rezultate s ciljevima godišnjeg programa rada. Upravni odbor obvezan je svake godine do 1. srpnja dostaviti i izvješće i njegovu ocjenu Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji i Revizorskom sudu te osigurati da se to godišnje izvješće o radu objavi.

1 Postignuća tijekom godine

Strateški ciljevi Agencije utvrđeni su u suradnji s državama članicama i Europskom komisijom u dugoročnoj strategiji eu-LISA-e za razdoblje 2018. – 2022.¹³ Strateški ciljevi odražavaju mandat Agencije i služe kao okvir za utvrđivanje njezinih višegodišnjih strateških podciljeva. Aktivnosti koje provodi Agencija pridonose ostvarenju njezinih četiriju strateških ciljeva:

- 1. strateški cilj:** daljnji napredak u pružanju doprinosa relevantnim politikama u EU-u te u ulozi partnera za njihovu provedbu;
- 2. strateški cilj:** očuvanje i širenje uloge Agencije kao središta izvrsnosti i pružatelja usluga u području informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) u EU-u;
- 3. strateški cilj:** daljnji rast Agencije kao glavnog tehnološkog središta za IKT u EU-u;
- 4. strateški cilj:** daljnji razvoj učinkovite i dinamične organizacije u skladu s regulatornim okvirom EU-a.

1.1 1. strateški cilj

DALJNI NAPREDAK U PRUŽANJU DOPRINOSA RELEVANTNIM POLITIKAMA U EU-U TE U ULOZI PARTNERA ZA NJIHUVU PROVEDBU

1.1.1 Operativno upravljanje sustavima

Temeljne operativne aktivnosti Agencije tijekom 2019. bile su usmjerene na održavanje neprekinutog rada (24 sata dnevno, sedam dana u tjednu) opsežnih informacijskih sustava za koje je odgovorna u skladu sa svojim mandatom: SIS II/AFIS, VIS/BMS i Eurodac. Stoga je za eu-LISA-u bilo ključno postignuće ostvariti taj cilj u skladu s pravnim zahtjevima i dogovorenim razinama usluga te uz visoku razinu zadovoljstva korisnika.

Opća razina učinkovitosti sustava tijekom 2019. bila je dobra i usporediva s razinom iz 2018., konkretnije:

- Stopa dostupnosti središnjeg sustava SIS-a II iznosila je 99,95 % (KPI br. 6), a stopa pravodobnosti odgovora središnjeg sustava SIS-a II iznosila je 99,84 % (KPI br. 7).
- Stopa dostupnosti središnjeg sustava VIS-a iznosila je 99,65 % (KPI br. 8), a stopa pravodobnosti odgovora središnjeg sustava VIS-a iznosila je 97,79 % (KPI br. 9).
- Stopa dostupnosti središnjeg sustava Eurodaca iznosila je 99,55 % (KPI br. 3), a stopa pravodobnosti odgovora središnjeg sustava Eurodaca iznosila je 99,91 % (KPI br. 4).

Rezultati ankete o zadovoljstvu dionika eu-LISA-e za 2019. isto su tako bili vrlo pozitivni, a zabilježen je konsolidirani rezultat od 93,4 % zadovoljnih ili vrlo zadovoljnih korisnika (KPI br. 20). Osim toga, razina učinkovitosti službe za korisničku podršku državama članicama (KPI br. 22) dosegla je 90 %, čime je premašen cilj od 80 %. Anketa o zadovoljstvu dionika eu-LISA-e mehanizam je za dobivanje redovitih povratnih informacija uspostavljen kako bi se od korisnika iz država članica dobile povratne informacije o podršci koju pruža Agencija. Mjerenje razine zadovoljstva dionika pomaže Agenciji da utvrdi je li njezina učinkovitost u skladu s potrebama i očekivanjima država članica. Te se povratne informacije prikupljaju za sustave SIS, VIS i Eurodac u okviru postupka provedbe godišnje ankete o zadovoljstvu. Anketom je obuhvaćena opća razina učinkovitosti sektora za korisničku podršku eu-LISA-e, upravljanje incidentima i problemima, operativna komunikacija, tehnička pomoć za nacionalne aktivnosti i upravljanje inačicama. Odgovori se prikupljaju od država članica, konsolidiraju te ih pregledava svaki od nositelja postupka.

¹³ <https://www.eulisa.europa.eu/Publications/Corporate/eu-LISA%20Strategy%202018-2022.pdf>

Sustav SIS

Rad sustava

Tijekom razdoblja izvješćivanja opća razina učinkovitosti središnjeg sustava SIS-a bila je u skladu s ugovorenim sporazumom o razini usluga. Dovršen je postupak prelaska povezan s održavanjem u radnom stanju. Podrška državama članicama kontinuirano se pružala u skladu s okvirom Agencije za upravljanje uslugama IT-a. Mjesečna izvješća dostavljena su na vrijeme i prihvaćena. Stopa dostupnosti središnjeg sustava SIS-a II iznosila je 99,95 % (KPI br. 6, što je nešto niže od zelene ciljane vrijednosti od 99,99 %, a ostvarena je žuta ciljane vrijednost od 99,5 %¹⁴), dok je stopa pravodobnosti odgovora središnjeg sustava SIS-a II iznosila 99,84 % (KPI br. 7, čime je ostvarena zelena ciljane vrijednost od 99,5 %). Događajima koji onemogućuju pravilno funkcioniranje sustava upravljalo se pravodobno tako da je njegova učinkovitost bila u skladu sa sporazumom o razini usluga sklopljenim s krajnjim korisnicima. Kako bi ostvarila taj cilj, Agencija je provodila zadatke korektivnog održavanja, održavanje radi prilagodbe, održavanja radi usavršavanja i preventivnog održavanja, pri čemu je pustila u rad ukupno dvije inačice.

Nakon prebacivanja na pričuvenu centralnu jedinicu krajem srpnja države članice i eu-LISA utvrdili su znatan pad učinkovitosti u pogledu upita koji je doveo do brojnih odbijanja upita u središnjem sustavu. Agencija je odmah donijela odluku o vraćanju na centralnu jedinicu, koja je izvršena i primijenjena tog istog dana. Glavni uzrok vrlo velikog broja upita u središnjem sustavu bio je taj što je to bilo razdoblje godišnjih odmora. Agencija eu-LISA i izvođač održavanja u radnom stanju odlučili su povećati memorijski prostor poslužitelja pričuvene centralne jedinice. Prebacivanja u trećem i četvrtom tromjesečju 2019. bila su potvrda da je pričuvena centralna jedinica spremna za prihvaćanje povećanog broja upita u središnjem sustavu. Ta je aktivnost istaknula i potrebu za povećanjem kapaciteta sustava SIS.

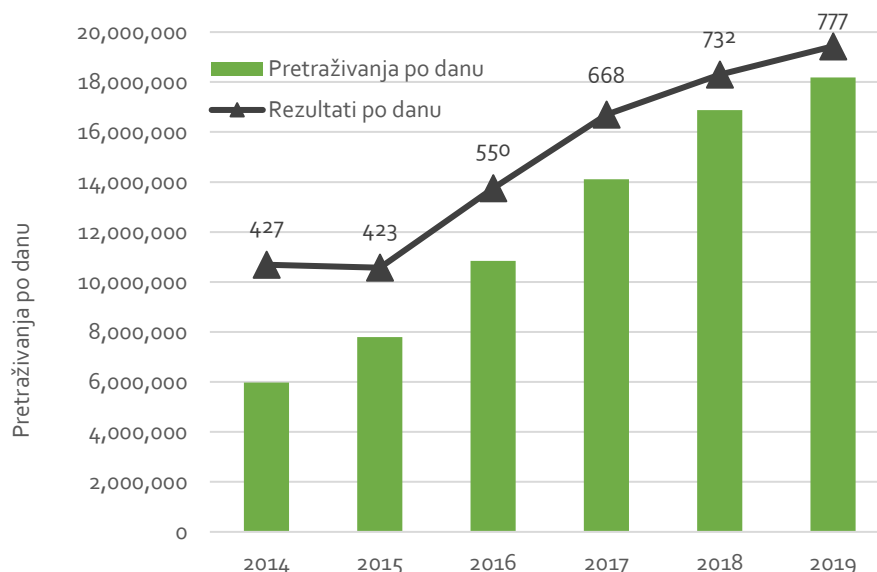
Tijekom 2019. često su se upotrebljavale i mogućnosti biometrijskog pretraživanja sustava SIS i sustava AFIS u okviru SIS-a, čime se europskim tijelima za izvršavanje zakonodavstva dokazala korisnost tih mogućnosti. Nakon što se biometrijski podatci na temelju otisaka prstiju dodaju europskom uhitbenom nalogu, AFIS u okviru SIS-a omogućuje puno brže utvrđivanje identiteta tražene osobe. Osim toga, upravljanje AFIS-om u okviru SIS-a i njegovo održavanje bilo je uspješno te nije zabilježen nijedan veći incident. AFIS-om se sada koristi 19 država članica.

Agencija eu-LISA nastavila je stvarati dodanu vrijednost pružanjem podrške državama članicama i agencijama za pravosuđe i unutarnje poslove tako što je osiguravala pristup sustavu SIS (Europol, Eurojust i Frontex). Posebni tim eu-LISA-e za podršku pomagao je toj tridesetpetorici dionika u provedbi provjera usklađenosti novih nacionalnih sustava i sustava radnih postupaka SIRENE te u postupku kvalifikacije nove programske podrške za razmjenu poruka.

Statistički podatci

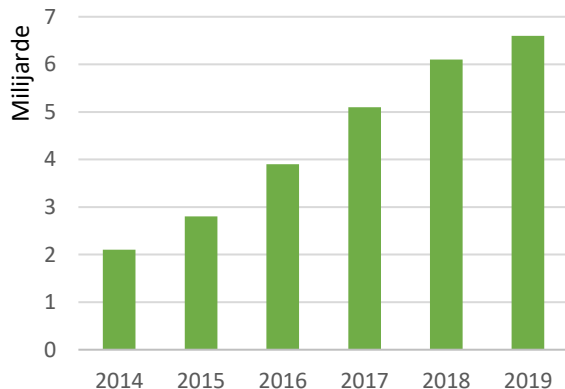
Statistički podatci za 2019. potvrda su da je SIS II i dalje najveći sustav razmjene podataka u području sigurnosti i upravljanja granicama u državama članicama te se sve više upotrebljava (slika 1.)

¹⁴ Ključni pokazatelji uspješnosti sažeti su u Prilogu ol..

Slika 1.: Prosječan broj pretraživanja i pozitivnih rezultata u sustavu SIS II po danu (2014. – 2019.)

Stalni uzlazni trend u sustavu prisutan je od 2014., kada su prvi put objavljeni godišnji statistički podatci. Sustav SIS II 2014. godine u prosjeku se pretraživalo gotovo šest milijuna puta dnevno, a 2019. nadležna tijela iz cijele Europe u prosjeku su pretraživala SIS II 18 milijuna puta dnevno. Važni čimbenici koji su pridonijeli povećanju uporabe novi su korisnici, konkretno Ujedinjena Kraljevina od 2015. i Hrvatska od 2017., te novi primjeri uporabe (npr. sustavne provjere).

Slika 3.: Broj pretraživanja u sustavu SIS II po godini (u milijardama, 2014. – 2019.)

Slika 2.: Ključni statistički podatci o sustavu SIS II za 2019.

Tijekom 2019. države članice i pridružene zemlje pristupile su sustavu SIS II više od 6,6 milijardi puta, što je povećanje od 8 % u odnosu na 2018. (slika 3.).

Sustav SIS II 31. prosinca 2019. sadržavao je više od 91 milijun upozorenja (slika 2.), što je povećanje od 11 % u odnosu na 2018.

Najveća kategorija upozorenja bila je „Izdani dokument“ i činila je 75,5 % ukupnog broja upozorenja. Uredi SIRENE obradili su 283 713 pozitivnih rezultata, što je povećanje od 6 % u odnosu na 2018. Ukupan broj od 983 124 upozorenja koja se odnose na osobe čini više od 1 % ukupnog broja svih vrsta upozorenja, a na temelju njih generirano je više od tri četvrtine ukupnog broja zabilježenih pozitivnih rezultata.

Sustav VIS/BMS

Rad sustava

Agencija je tijekom razdoblja izvješćivanja upravljala sustavima VIS i BMS provodeći redovito i sveobuhvatno održavanje. Državama članicama dostavljala su se izvješća o vremenskim okvirima za rješavanje incidenata. Opća učinkovitost sustava VIS bila je dobra, odnosno u skladu sa sporazumom o razini usluga. Kad je riječ o sustavu BMS, bilo je ponekih problema, ali je učinkovitost sustava i dalje bila na zadovoljavajućoj razini. Stopa dostupnosti središnjeg sustava VIS-a iznosila je 99,65 % (KPI br. 8, ostvarena žuta ciljna vrijednost od 99,5 %¹⁵), a stopa pravodobnosti odgovora središnjeg sustava VIS-a iznosila je 97,79 % (KPI br. 9, ostvarena žuta ciljna vrijednost od 90 %). Za ostvarenje zelene ciljne vrijednosti visoke dostupnosti (99,99 %) bit će potrebno redizajniranje sustava u okviru preinake sustava VIS ili aktivno-aktivna konfiguracija, s obzirom na to da se postojeća arhitektura centra temelji na aktivno-pasivnoj konfiguraciji, što sprječava potpuno ostvarenje ciljne vrijednosti visoke dostupnosti.

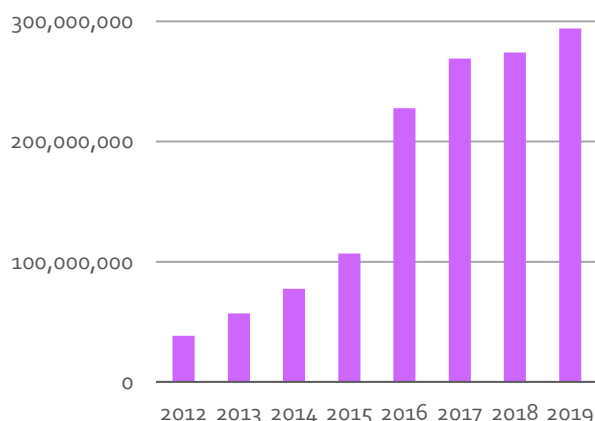
Virtualizacija sustava BMS uvedena je u okviru 3. inačice iz 2018. te je u travnju 2019. u potpunosti uvedena u produkciju i u centralnoj jedinici i u pričuvnoj centralnoj jedinici. Svrha te inačice bila je uskladiti BMS s novim testnim okruženjem. Međutim, uvođenje te inačice dovelo je u lipnju do incidenta s BMS-om u kojem je došlo do pada učinkovitosti te je nastao velik broj asinkronih transakcija, pri čemu su zabilježene poruke o pogrešci. Činilo se da se problem razlikovao ovisno o dobu dana i količini prometa. Pokrenuta je temeljita istraga. Agencija i izvođač održavanja u radnom stanju uložili su znatne resurse u istraživanje i rješavanje tog problema kako bi pronašli temeljni uzrok te ga uklonili. Takvo ponašanje nije uočeno tijekom testiranja otpornosti na opterećenje, kontinuirano opterećenje i povećano opterećenje te je stoga stvaranje istih uvjeta u testnim okruženjima predstavljalo izazov. Tijekom tog razdoblja države članice redovito su obavještavane o razvoju situacije. Korektivnim se mjerama problem općenito ublažio prije nego što se pronašlo rješenje. Naposljetku je problem uspješno riješen u suradnji s izvođačem. Na početku je radi njegova ispravljanja primijenjeno zaobilazno rješenje. U rujnu je uvedena zakrpa za komponente programske podrške. Srednjoročno rješenje tog problema uključivat će ponovnu konfiguraciju baze podataka i aplikacije programske podrške, koja će biti provedena u okviru 1. i 2. inačice 2020.

Zbog problema povezanog s BMS-om tijekom 2019. nije uvedena nijedna druga inačica. Drugi korak planirane virtualizacije sustava BMS koji je prvotno planiran za četvrto tromjesečje 2019. odgođen je za prvo tromjesečje 2020.¹⁶

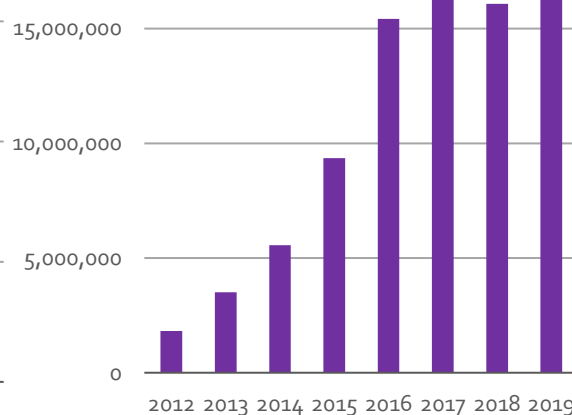
¹⁵ Ključni pokazatelji uspješnosti sažeti su u Prilogu I..

¹⁶ Prema stanju u ožujku 2020., inačica je uvedena u produkciju u pričuvnoj centralnoj jedinici, ali je njezina instalacija u okviru centralne jedinice dodatno odgođena zbog ograničenja uvedenih uslijed pandemije bolesti COVID-19.

Statistički podatci

Slika 5.: Broj aktivnosti u sustavu VIS po godini (2012. – 2019.)

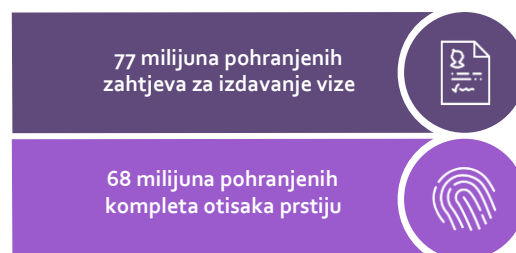

Slika 4.: Broj zahtjeva za izdavanje vize po godini (2012. – 2019.)

Tijekom 2019. obrađeno je više od 294 milijuna aktivnosti u sustavu VIS i 17 milijuna zahtjeva za izdavanje vize, što je povećanje od 7,3 % odnosno 6,6 % u odnosu na 2018. (slika 5. i slika 4.).

U lipnju 2019. zabilježen je rekordno velik broj od 139 000 aktivnosti po satu. Kad je riječ o VIS-u, najveći protok bez smanjenja razine učinkovitosti trenutačno iznosi 450 000 poruka po satu.

U bazi podataka VIS-a 1. siječnja 2020. nalazilo se 77,07 milijuna zahtjeva za izdavanje vize, 77,04 milijuna prikaza lica i 68,74 milijuna kompleta otisaka prstiju (slika 6.). Radi usporedbe, u bazi podataka VIS-a 2014. nalazilo se 11,6 milijuna zahtjeva za izdavanje vize i 9 milijuna kompleta otisaka prstiju. Pet najvećih korisnika sustava VIS bile su Francuska, Njemačka, Italija, Španjolska i Grčka. Pet najaktivnijih regija u sustavu VIS bile su Ruska Federacija, istočna Azija, sjeverna Afrika, Indija i Pakistan te područje Zaljeva. Prosječno vrijeme od podnošenja zahtjeva za izdavanje vize i njezina izdavanja iznosilo je 8,9 dana.

Slika 6.: Ključni statistički podatci o sustavu VIS/BMS za 2019.

Sustav Eurodac

Rad sustava

Tijekom razdoblja izvješćivanja razina učinkovitosti sustava Eurodac bila je u skladu s ugovorenim sporazumom o razini usluga. Općenito je osigurana neprekidna dostupnost sustava, zajedno sa svim uslugama koje su potrebne da bi se zajamčilo normalno funkcioniranje sustava. Stopa dostupnosti središnjeg sustava Eurodaca iznosila je 99,55 % (KPI br. 3, ostvarena žuta ciljna vrijednost od 99,5 %¹⁷), a stopa pravodobnosti odgovora središnjeg sustava Eurodaca iznosila je 99,91 % (KPI br. 4, ostvarena zelena ciljna vrijednost od 99,45 %).

U ožujku je nakon instalacije novog certifikata došlo do incidenta te je središnji sustav Eurodaca bio nedostupan tijekom noći. Kako bi se riješio taj incident, proveden je postupak povratka u prijašnje stanje, nakon čega je certifikat ponovno instaliran.

17 Ključni pokazatelji uspješnosti sažeti su u Prilogu o.

U Eurodacu je u razdoblju od svibnja do srpnja došlo do nekoliko kraćih prekida rada uzrokovanih neispravnim radom jedne komponente. Nakon što su eu-LISA i izvođač održavanja u radnom stanju proveli temeljitu analizu, pronađeno je tehničko rješenje, koje je primijenjeno do sredine srpnja.

Kao dio integracije okvira za upravljanje uslugama IT-a sve su države članice (uz iznimku Ujedinjene Kraljevine) prešle na novu „jedinstvenu kontaktnu točku“ (Single Point of Contact, SPoC), a većina je država članica počela upotrebljavati alat Service Manager 9 (SM9), čime je pojednostavnjena i usklađena interakcija sa svim državama članicama u okviru svih sustava.

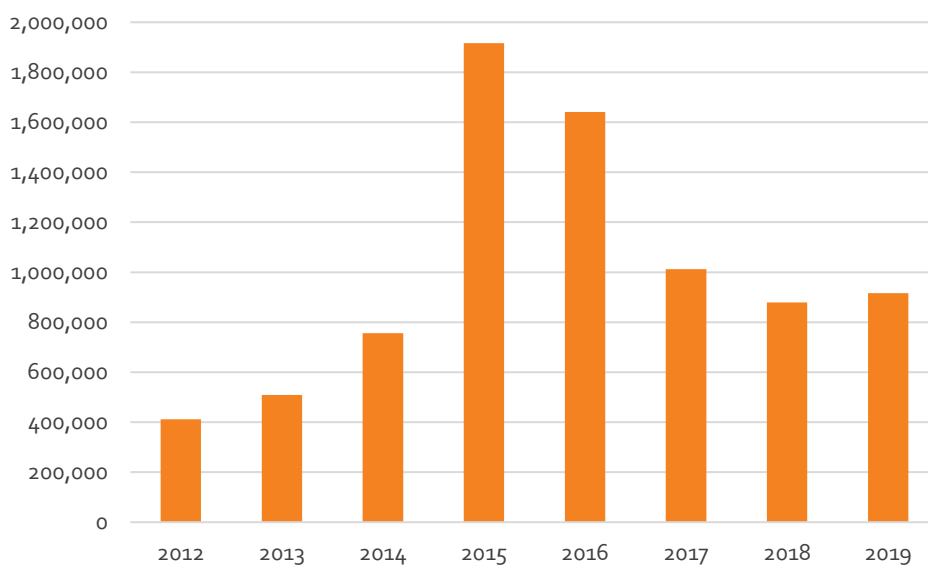
Ažurirani Eurodacov priručnik za operatore (inačica 1.35.), u kojem su detaljno prikazani operativni postupci za države članice i eu-LISA-u, dostavljen je jedinstvenoj kontaktnoj točki do sredine prosinca, nakon što su promjene predstavljene savjetodavnoj skupini za Eurodac.

U studenome je provedena sigurnosna vježba za Eurodac. Glavna svrha te vježbe bila je testirati kapacitete Eurodaca u pogledu sigurnosti, kontinuiteta poslovanja i oporavka u slučaju katastrofe. U vježbi je sudjelovalo šest zemalja: Finska, Italija, Latvija, Nizozemska, Portugal i Švicarska. ENISA i Komisija pružile su potporu u pogledu pripreme i provedbe vježbe¹⁸. Vježbom su dobivene vrijedne informacije o načinu na koji se mogu dodatno optimizirati unutarnji i vanjski postupci i politike radi osiguranja neprekidnog rada sustava.

EDPS je proveo reviziju sustava Eurodac od 2. do 4. prosinca. EDPS u skladu s pravnim instrumentima svake tri godine provodi reviziju zaštite podataka nad središnjim sustavom Eurodaca. Agencija eu-LISA u okviru te revizije odgovorila je na sva pitanja revizorâ, pružila tražene dokaze i dala relevantne primjere tijekom praktičnih aktivnosti.

Statistički podatci

Tijekom 2019. države članice uspješno su prenijele 916 536 kompleta otisaka prstiju u središnji sustav Eurodaca (slika 7.).

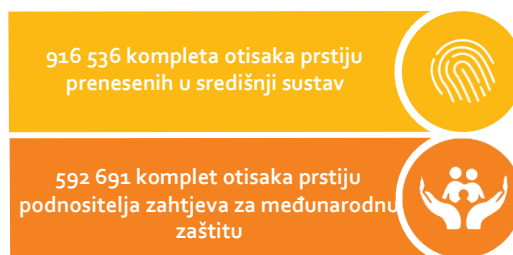

Slika 7.: Podatci preneseni u Eurodac po godini (2012. – 2019.)

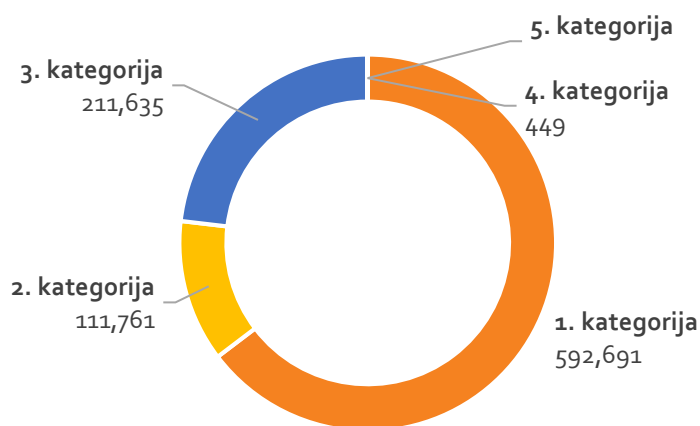
U odnosu na 2018. ukupan broj transakcija izvršenih u Eurodac 2019. se povećao za četiri posto. Najveći broj zadnji je put zabilježen 2015., kada je postignut rekordan promet od gotovo dva milijuna transakcija. Do kraja prosinca 2019. u središnjem sustavu Eurodaca bilo je pohranjeno 5,69 milijuna kompleta otisaka prstiju (što je povećanje od 6 % u odnosu na 2018.).

¹⁸ Konačno izvješće donijela je savjetodavna skupina za Eurodac u veljači 2020.

Konkretno, u središnjem sustavu Eurodaca obrađen je 592 691 komplet otisaka prstiju podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (slika 8.) u dobi od 14 godina ili više (1. kategorija) i 111 761 komplet otisaka prstiju osoba u dobi od 14 godina ili više zadržanih pri nezakonitom prelasku vanjske granice neke države članice (2. kategorija). U okviru 3. kategorije preneseno je dodatnih 211 635 kompleta otisaka prstiju osoba u dobi od 14 godina ili više koje su bile nezakonito prisutne na državnom području neke države članice. Imenovana tijela za izvršavanje zakonodavstva država članica prenijela su 449 kompleta otisaka prstiju za potrebe sprječavanja, otkrivanja ili istrage kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela (4. kategorija). Europol tijekom 2019. nije slao komplete otisaka prstiju (5. kategorija). Količina skupova podataka prema pojedinoj kategoriji prikazana je na slici 9.

Slika 8.: Ključni statistički podatci o sustavu Eurodac za 2019.

Slika 9.: Raščlamba skupova podataka prenesenih u središnji sustav Eurodaca tijekom 2019. prema kategorijama

Rad sustava Dublinet

Tijekom razdoblja izvješćivanja sustav Dublinet održavan je osiguravanjem stalne dostupnosti mrežnih usluga i usluga izdavanja certifikata državama članicama.

Cipar je u lipnju imao problema u pogledu povezivanja s drugim državama članicama, što je utjecalo na razmjenu e-poruka u okviru Dublineta. Nestabilnost veze potrajala je četiri tjedna prije nego što je pronađeno rješenje, koje je ciparski tim primijenio na lokalnoj razini.

Operator mreže TESTA-ng od 28. rujna do 5. listopada proveo je vježbu prebacivanja na zamjenski sustav za uslugu posrednika elektroničke pošte. Sav promet e-pošte kojim je upravljao primarni posrednik elektroničke pošte mreže TESTA-ng prebačen je na sekundarnog posrednika elektroničke pošte. Zbog toga nekoliko država članica (u okviru Eurodaca i Dublineta) nije moglo slati ni primiti e-poruke. Kao temeljni uzrok utvrđena je neispravna konfiguracija u državama članicama koje su se suočile s tim problemom. Nakon što je mreža TESTA-ng vraćena na početnu konfiguraciju, sav promet e-pošte u državama članicama vratio se u normalno stanje.

Upravljanje uslugama IT-a

Podrška za rad sustava

Kako bi osigurala stalnu dostupnost svojih sustava, eu-LISA pruža podršku za rad sustava 24 sata dnevno, s osobljem koje radi u smjenama. Tijekom 2019. učinkovitost sektora za korisničku podršku bila je vrlo dobra te

je dosegla 90 %, čime je premašen cilj od 80 %. Učinkovitost se mjeri s pomoću korporativnog KPI-ja br. 22 „učinkovitost sektora za korisničku podršku državama članicama“. Tim se pokazateljem mjeri sposobnost Agencije da krajnjim korisnicima pruži podršku u pogledu zahtjeva za pomoć i rješavanja incidenata. Osim toga, mjeri se dostupnost podrške (vrijeme odgovora) i razina uspješnosti podrške (vrijeme za rješavanje problema). Na temelju toga pokazatelj pokazuje postotak zahtjeva riješenih u okviru kriterija utvrđenih u sporazumu o razini usluga koji su potpisali eu-LISA i države članice. Agencija je tijekom 2019. obradila više od 5 100 naloga: 3854 incidenta i 1329 zahtjeva za uslugu (tablica 1.). Više od 1168 naloga podnijele su države članice, a njih 4015 podneseno je unutar Agencije, od kojih su neki podneseni u okviru praćenja događaja, a neke su prijavili izvođači održavanja u radnom stanju.

Tablica 1.: Broj incidenata i zahtjeva za uslugu koji su obrađeni 2019.

	Sustav SIS	VIS	Sustav Eurodac	Ukupno
Incidenti	869	1719	481	3069
prijavljeni iz država članica	384	258	190	832
prijavljeni unutar Agencije	485	1461	291	2237
Zahtjevi za usluge	789	270	270	1329
prijavljeni iz država članica	241	85	57	383
prijavljeni unutar Agencije	548	185	213	946

Od ukupno 3069 incidenata obrađenih tijekom 2019., za njih 40 zabilježena je kritična mjera prioritnosti: 14 za SIS II, 8 za VIS i 18 za Eurodac (tablica 2.).

Tablica 2.: Podjela incidenata prema prioritnosti i sustavu

Prioritetnost	SIS	VIS	Eurodac	Ukupno
Niska	122	455	86	663
Umjerena	386	676	147	1209
Visoka	347	580	230	1157
Kritična	14	8	18	40
Ukupno	869	1719	481	3069

Uvođenje jedinstvenog rješenja za integrirano praćenje

Agencija je tijekom 2019. aktivno radila na projektiranju i provedbi rješenja nove generacije koje se primjenjuje u okviru njezinih funkcija podrške prve i druge razine radi praćenja opsežnih informacijskih sustava. To rješenje, odnosno jedinstveno rješenje za integrirano praćenje, uvedeno je u novouspostavljenoj prostoriji za praćenje koja funkcionira 24 sata dnevno te je smještena u preuređenoj zgradi podatkovnog centra u tehničkom centru Agencije u Strasbourgu (slika 10.). Uvođenjem tog rješenja osigurano je da se praćenje postojećih i budućih opsežnih informacijskih sustava provodi na isti način, što dovodi do znatnog povećanja učinkovitosti i djelotvornosti. Tim se rješenjem daje pregled funkcija svih sustava i olakšava se rano utvrđivanje i ispitivanje nepravilnosti.

Jedinstveno rješenje za integrirano praćenje sastoji se od pet potpuno opremljenih stolova za praćenje, u funkciji 24 sata dnevno, i videozida dužine pet metara s osam 46-inčnih zaslona koje je moguće međusobno povezati ili grupirati kako bi se slika proširila na sve zaslone (slika 10.). Svih 90 radnih stanica iz triju različitih okruženja sustava obuhvaćeno je u jedan središnji alat, a da pritom nisu međusobno povezane, čime se službeniku prve ili druge razine omogućuje da lako odabere izvor (okruženje) na kojem treba raditi sa svoje radne stanice. Svaka radna stanica opremljena je samo monitorima, mišem i tipkovnicom, a sva druga hardverska oprema sigurno je smještena u serverskim ormarima u podatkovnom centru. Kad je riječ o ergonomiji, u prostoriji se primjenjuje pomno promišljeno rješenje na temelju kojeg je omogućeno korištenje 24 sata dnevno. To uključuje automatizirano upravljanje noćnim/danjam svjetlom i podesivi uredski namještaj. Tableti omogućuju brz i lak odabir traženog okruženja i mogu se prenijeti u druge urede ili čak u povezanu sobu za sastanke.

Fotografija: Dominik Schubert, eu-LISA

Slika 10.: Jedinstveno rješenje za integrirano praćenje uvedeno u Strasbourgu

U drugoj će se fazi jedinstveno rješenje za integrirano praćenje uvesti u pričuvnom tehničkom centru, ali u manjem opsegu. Faza planiranja već je počela, a instalacija i provedba planirane su za 2020.

Upravljanje promjenama

Postupak upravljanja promjenama za opsežne informacijske sustave kojima upravlja eu-LISA pokrenut je nakon što su ga poduprle savjetodavne skupine i odobrio upravni odbor 2013. Nakon gotovo sedam godina postupak upravljanja promjenama dosegno je razinu razvoja koju su prepoznali svi dionici. Visoku razinu stabilnosti dosegli su i sustavi povjereni eu-LISA-i. U skladu s time, države članice i Komisija podnijeli su manje zahtjeva za promjene. Međutim, podneseni su zahtjevi za promjene složeniji te stoga zahtijevaju više rada na njihovu ocjenjivanju. Skupina za upravljanje promjenama u tom je postupku zadužena za utvrđivanje i dogovaranje načina provedbe zatraženih promjena. Promjene zatim moraju odobriti odgovarajuće savjetodavne skupine i nadležni odbori. Kad god je to bilo moguće, promjene su provedene u okviru planirane inačice. U slučajevima u kojima su promjene zahtijevale složenije aktivnosti testiranja ili su ovisile o drugim promjenama, njihova se provedba planirala u okviru predstojećih preinaka svake aplikacije. Tim se pristupom ublažava učinak provedbe, testiranja i potvrđivanja tih promjena i na države članice i na Agenciju.

Kad je riječ o sustavu **SIS**, obrađeno je osam novih zahtjeva za promjene povezane s poboljšanjima i ažuriranjima postojećih funkcija. Tri zahtjeva razvrstana su kao veći zahtjevi, a pet kao manji. Glavni je naglasak stavljen na rješavanje problema povezanog s provedbom transliteracijskih pravila ICAO-a iz 2015. Uspostavljena je radna skupina radi utvrđivanja rješenja, dogovaranja načina provedbe predmetne promjene i, konačno, koordiniranja i usklađivanja te aktivnosti s državama članicama kako bi se otklonio nedostatak otkriven u aplikaciji. Promjena je provedena u okviru prve inačice sustava SIS 2019. Za 2020. planira se provedba četiriju promjena, a tri se promjene planiraju u okviru preinake sustava SIS.

Kad je riječ o sustavu **VIS**, rad skupine za upravljanje promjenama bio je usmjeren na procjenu učinka međusobnog povezivanja sustava VIS i EES. To je bila vrlo važna zadaća koja je zahtijevala veliku uključenost Agencije i država članica. Uspostavljena je radna skupina te su održana tri posebna sastanka uživo i četiri sastanka na daljinu kako bi se temeljito procijenile promjene u sustavu VIS koje proizlaze iz Uredbe o EES-u i kako bi se utvrdio način provedbe tih promjena. Navedeno je više od 30 promjena koje će biti potrebno uvesti

u kontrolni dokument sučelja za sustav VIS kako bi se osiguralo međusobno povezivanje sa sustavom EES. Osim toga, obrađena su tri nova zahtjeva za promjene od kojih su svi razvrstani kao veći zahtjevi. Jedan se zahtjev odnosio na hitnu promjenu, a druge dvije promjene planirane su u okviru preinake sustava VIS.

Kad je riječ o sustavu **Eurodac**, obrađeno je šest novih zahtjeva za promjene. Svi zahtjevi za promjene odnosili su se na poboljšanja u pogledu upotrebljivosti, a razvrstani su kao manji zahtjevi, ali od znatne važnosti za državu članicu. Glavni zahtjev za promjenu odnosio se na povećanje kapaciteta platforme, koje je bilo potrebno kako bi se riješilo pitanje dodatnog radnog opterećenja uzrokovanog povećanim brojem tražitelja azila. Druga poboljšanja odnosila su se na operativne potrebe država članica i potrebe država članica u pogledu upotrebljivosti.

Zahvaljujući kontinuiranom radu i suradnji sa stručnjacima iz država članica, većina je promjena iz zahtjeva brzo provedena. Do ovog su trenutka sve države članice poduprle sve promjene koje su provedene ili čija se provedba planira. Riječ je o velikom postignuću u postupku upravljanja promjenama kojim je dokazano da taj postupak može ujediniti stručnjake iz država članica radi ocjene i izrade predloženih poboljšanja.

Testiranje te upravljanje inačicama i njihovim puštanjem u rad

Prije puštanja u rad inačica provedeno je temeljito testiranje. Agencija je ostvarila napredak u uvođenju platforme za cjelovito testiranje za opsežne informacijske sustave. Nakon odabira rješenja zaključene su faze provedbe i osposobljavanja. Rješenje je trenutačno spremno za primjenu u okviru razvoja sustava EES te će se, nakon što se provede analiza troškova i koristi, postupno primijeniti i na ostale sustave.

Puštanje u rad inačica sustava SIS II, VIS i Eurodac utvrđeno je u politici upravljanja inačicama i njihovim puštanjem u rad. Aktivnosti povezane s inačicama i njihovim puštanjem u rad planiraju se i provode na način da se svede na minimum učinak na operativne aktivnosti sustavâ, pri čemu se posebna pozornost posvećuje njihovoj učinkovitosti i dostupnosti. Tijekom 2019. u rad su puštene inačice navedene u nastavku.

SIS II: jedna je inačica uvedena u produkcijsko okruženje. Osim stavki radi prilagodbe i korektivnih stavki, inačica je obuhvaćala provedbu specifikacija ICAO-a iz 2015., što je poslovna izmjena koja utječe na podatke država članica. Druga inačica dovršena je 8. siječnja 2020. i uglavnom je obuhvaćala promjene kojima se omogućuje integracija Frontexa kao novog korisnika sustava SIS i proširenje pristupa za Europol i Eurojust.

VIS: tri su inačice uvedene u produkcijsko okruženje. Prva inačica uvedena 2019., koja je odgođena iz 2018., uključivala je virtualizaciju sustava BMS. Druga inačica obuhvaćala je stavke radi prilagodbe i korektivne stavke te povećanje kapaciteta sustava VIS na 100 milijuna zapisa. Konačno, zadnja inačica uvedena 2019. obuhvaćala je integraciju Europola kao novog korisnika.

Eurodac: jedna je inačica uvedena u produkcijsko okruženje. Ta je inačica bila usmjerena na provedbu korektivnih tehničkih izmjena i tehničkih izmjena radi prilagodbe. Puštanje u rad druge planirane tehničke inačice odgođeno je za 2020.¹⁹

Agencija je usvojila sveobuhvatan pristup upravljanju životnim ciklusom aplikacija kako bi informacijske komponente i aplikacije uvela brže i prilagodljivije. Ponovna upotreba zajedničkih komponenata te međupovezanost i interoperabilnost novih sustava dodatno povećavaju složenost životnih ciklusa aplikacija. Pristup upravljanju životnim ciklusom aplikacija omogućuje automatizaciju postupka za upravljanje životnim ciklusom aplikacija i osigurava bolju sljedivost tijekom izvješćivanja, analize, razvoja, testiranja, puštanja u rad i osiguravanja kvalitete tako što omogućuje dosljedno i sveobuhvatno upravljanje životnim ciklusom aplikacija. Kao prvi korak, u prosincu 2019. pokrenuta je studija radi utvrđivanja postojećih kapaciteta i nedostataka te plana provedbe upravljanja životnim ciklusom aplikacija. Studija bi trebala biti provedena tijekom prve polovine 2020.

¹⁹ Inačica je uvedena u veljači 2020.

1.1.2 Razvoj sustavâ

Sustav SIS

Najveći napori eu-LISA-e povezani sa sustavom SIS tijekom 2019. bili su usmjereni na pravodobnu provedbu preinake Uredbe o SIS-u usporedno s daljnjim razvojem AFIS-a u okviru sustava SIS. Kako bi se odgovorilo na potrebe država članica i stalno povećanje broja pretraživanja, Agencija je pokrenula projekt u svrhu povećanja kapaciteta za upite. Provedena su transliteracijska pravila ICAO-a iz 2015. te je Agencija pružila podršku u integraciji novih korisnika (Cipra, Irske i Frontexa).

Preinaka sustava SIS

Nakon što su 28. prosinca 2018. na snagu stupile preinake uredbi o SIS-u, započet je niz aktivnosti. Podskupina za sustav SIS u okviru stručne skupine za informacijske sustave za granice i sigurnost (stručna skupina za SIS) prvi se put sastala od 29. do 30. siječnja u skladu s novim pravnim okvirom za sustav SIS. Time je započet prvi krug rasprava o opisu novih funkcija i tehničkih zahtjeva za središnji sustav, mogućih i poželjnih opcija za provedbu te njihovih tehničkih i operativnih učinaka. Stručna skupina za SIS tijekom 2019. redovito se sastajala kako bi raspravljala o temama kao što su one povezane s novim zahtjevima u pogledu upozorenja o predmetima, novim statističkim zahtjevima i upotrebom sustava SIS za vraćanje državljanima trećih zemalja s nezakonitim boravkom. Kao dio preinake sustava SIS, do kraja 2019. provedeno je nekoliko ciklusa revizija kontrolnog dokumenta sučelja i detaljnih tehničkih specifikacija.

Uspješna inačica 9.3.0 sustava SIS II puštena je u rad u siječnju 2020. U skladu s novom pravnom osnovom, ta je inačica uključivala nove značajke za kontrolu pristupa koje su Europolu, Eurojustu i Frontexu omogućile postavljanje upita o svim relevantnim vrstama upozorenja u sustavu te pretraživanje otisaka prstiju i prošireno pretraživanje. Osim toga, funkcije AFIS-a poboljšane su uvođenjem pretraživanja skeniranih otisaka prstiju. Upotreba tih značajki Eurojustu i Frontexu bit će u potpunosti omogućena nakon potvrđivanja te povezivanja njihovih sustava.

Druga faza uvođenja sustava AFIS

Nekoliko država članica (Belgija, Češka, Španjolska, Island i Litva) ostvarilo je napredak u potvrđivanju sustava AFIS i povezivanju s njime u prvoj fazi uvođenja.

Drugu fazu uvođenja sustava AFIS Agencija je službeno pokrenula 16. travnja u Strasbourgu. Agencija je na Forumu za upravljanje programom za uvođenje AFIS-a u SIS predložila kombiniranje druge faze uvođenja AFIS-a i dodatnih zahtjeva u pogledu biometrijskih podataka koji proizlaze iz preinake sustava SIS, uzimajući u obzir kratak rok za fazu projektiranja druge faze uvođenja sustava AFIS. Cilj projekta druge faze uvođenja AFIS-a jest utvrditi zahtjeve i odgovarajuću koncepciju za poboljšanje učinkovitosti sustava i proširenje mogućnosti biometrijskog pretraživanja s pomoću daktiloskopskih podataka (dlanovi i latentni otisci prstiju). To proširenje biometrijskog sustava bit će dostupno za granične kontrole (prva linija) i u policijskim postajama (druga linija). Ta nova značajka upotrebljavat će se i u okviru policijskih istraga. Nakon završetka faze projektiranja druge faze uvođenja AFIS-a (rujan – prosinac) razni su dionici odobrili dokument sa zahtjevima korisnika²⁰.

Transliteracijska pravila ICAO-a

Agencija je 9. listopada 2019., nakon šest mjeseci razvoja, dovršila uvođenje transliteracijskih pravila ICAO-a iz 2015. u sustav SIS II. To je bila važna prekretnica za SIS II te najzahtjevnije i najsloženije poboljšanje tog sustava od njegova puštanja u rad u svibnju 2013.

Transliteracija posebnih nacionalnih slovnih znakova osnovna je funkcija sustava SIS II te olakšava generiranje upozorenja i njihovo preuzimanje prilikom postavljanja upita u sustavu. Agencija je zbog incidenta koji su

²⁰ Provedbena faza započeta je u siječnju 2020.

prijavile neke države članice 2018. otkrila da sustav SIS II ne sadržava vrijednosti iz najnovijih specifikacija ICAO-a. ICAO je 2015. ažurirao specifikacije za strojno čitljive putne isprave dodavanjem novih tablica za transliteraciju. Ta uspješna promjena u sustavu SIS II dokaz je sjajne suradnje Agencije sa stručnjacima iz država članica koji su pridonijeli procjeni tog problema i utvrđivanju odgovarajućeg rješenja.

Povećanje kapaciteta za upite

Projekt povećanja kapaciteta za upite u sustavu SIS pokrenut je 1. travnja. Riječ je o velikoj promjeni u središnjem sustavu SIS-a potrebnoj da bi se odgovorilo na sve češću upotrebu država članica i eksponencijalni porast broja upozorenja. Kapacitet za upozorenja s vremenom će dosegnuti broj od 130 milijuna. Projekt je bio podijeljen u tri glavne faze: prva je inačica puštena u rad te je uključivala nadogradnju aplikacijskog softvera WebLogic²¹. Drugom će se inačicom riješiti pitanje tražilice. I konačno, treća inačica uključivat će nadogradnju baze podataka.

Integracija novih korisnika

Agencija eu-LISA nastavila je pružati podršku dijelu korisnika sustava SIS koji još nije povezan s produkcijskim sustavom. U trećem tromjesečju 2019. započet je projekt povezivanja Republike Cipra. Agencija je surađivala s predstavnicima Ministarstva unutarnjih poslova i policijom Cipra u okviru pokretanja projekta i održavanja tečaja osposobljavanja. Znatna napredak ostvaren je u integraciji Irske: u prosincu 2019. doneseno je završno sažeto izvješće o testiranju, čime je postignuta tehnička spremnost za integraciju u SIS koja će se provesti 2020. U četvrtom tromjesečju 2019. ostvareno je povezivanje Frontexa sa sustavom SIS kao jedno od ključnih aspekata preinake SIS-a.

Sustav VIS/BMS

Svrha je promjena uvedenih u sustavu 2019. bila osigurati kapacitet dostatan za ispunjavanje sve većih potreba država članica koje proizlaze iz provedbe zajedničke vizne politike EU-a. Te su promjene obuhvaćale VIS i BMS te testna okruženja stavljena na raspolaganje državama članicama. Agencija je radila i na integraciji novih korisnika (Europol, pasivni pristup za Bugarsku i Rumunjsku). Na promjene u sustavu VIS/BMS uvelike je utjecalo međusobno povezivanje sustava VIS i EES koje će biti ostvareno u budućnosti.

Povećanje kapaciteta

Agencija eu-LISA redovito izrađuje predviđanja kao dio upravljanja kapacitetima kako bi mogla odrediti odgovarajuće mjere za sprječavanje eventualnih nedostataka i kritičnog učinka na operativne aktivnosti. Za prvu inačicu sustava VIS, koja je puštena u rad 2011., planirano je da ima kapacitet od najviše 100 milijuna zahtjeva. Detaljna analiza provedena 2015. pokazala je da je prosječna veličina zahtjeva za vizu bila znatno veća od očekivane i stoga je kapacitet pohrane bio niži od ciljnog broja zahtjeva. Nakon toga su poduzete mjere kako bi se postigla potrebna razina infrastrukture pohrane. Slijedom toga, u lipnju 2019. puštena je u rad nova inačica kojom se kapacitet pohrane sustava VIS povećao na 100 milijuna zapisa. Očekuje se da će ta razina kapaciteta biti dovoljna da se ispune dugoročne poslovne potrebe uz ostavljanje prostora za ispunjavanje zahtjeva iz potencijalnih budućih odluka ili reagiranje na događaje koji bi doveli do povećane upotrebe sustava VIS i potrebe za dodatnim kapacitetom.

Nastavio se i rad na povećavanju kapaciteta baze podataka sustava BMS uz detaljan dizajn tehničkog rješenja, konfiguraciju okruženja i provođenje kampanje za testiranje projekta. U četvrtom tromjesečju 2019. projekt je u tehničkom smislu mogao biti dovršen te je inačica bila spremna za puštanje u rad. Međutim, zbog incidenta do kojeg je došlo u drugom tromjesečju, u drugoj polovini 2019. bilo je potrebno provesti dodatno testiranje produkcijskog sustava BMS-a. U međuvremenu je uočen pad broja novih zahtjeva za vizu, što je umanjilo

21 Prva je inačica puštena u rad u prvom tromjesečju 2020.

kratkoročnu prioritetnost predmetnog povećanja kapaciteta. Tada je utvrđeno da je odgoda puštanja u rad te inačice izvediva u poslovnom smislu. Stoga je uvođenje inačice u produkciju odgođeno za prvu polovinu 2020.

Testno okruženje

Nakon promjena uvedenih u sustave VIS i BMS i povećanja njihovih kapaciteta za potrebe su testiranja uspješno razvijene nove pričuvne baze podataka. Te nove pričuvne baze podataka trebale su biti veće kako bi odgovarale novim kapacitetima VIS-a i BMS-a. Isto su tako trebale biti reprezentativnije kako bi se povećala kvaliteta provedenih testova te međusobno povezane kako bi omogućile cjelovito testiranje. Provedeni je projekt uključivao i nekoliko testnih rješenja s brzim učinkom, na primjer automatizaciju određenih faza testiranja ili evidenciju alata korištenih za testiranje učinkovitosti.

Uvođenje platforme za cjelovito testiranje sustava VIS/BMS dovršeno je u prvom tromjesečju 2019. Svrha je tog projekta bila osmisлити rješenje za cjelovito testiranje sustava VIS i BMS, a koje nije u vlasništvu izvođača održavanja, upotrebom alata usklađenih sa standardima industrije (obuhvaćajući funkcionalne i nefunkcionalne aspekte). Kao dio tog projekta proveden je i dokaz koncepta alata za praćenje provedbe testiranja. Sada je uspostavljena i u funkciji nova platforma za upravljanje testiranjem.

Nadogradnja testnog okruženja na 100 % pretprodukcijskog kapaciteta planirana je kako bi se uvjeti testiranja uskladili s produkcijskim uvjetima, čime se povećava preciznost testova učinkovitosti i održivosti. Međutim, u međuvremenu je bilo potrebno promijeniti prioritete dodijeljenog proračuna i resursa radi pokretanja projekta međusobnog povezivanja sustava VIS i EES koji ima veću prioritetnost i podliježe strožim ograničenjima planiranja.

Nakon što je 2019. došlo do kritičnog incidenta na svim platformama za testiranje koji je trajao dva tjedna, države članice izrazile su potrebu za uvođenjem posebnog sporazuma o razini usluga i testnih okruženja s manjom vjerojatnošću kvarova. Stoga je pokrenut poseban projekt kojim bi se povećala otpornost infrastrukture sustava VIS za testiranje, uz bolje praćenje i sposobnost reagiranja u slučaju kvara²².

Optimizacija resursa sustava VIS/BMS

Radi učinkovite upotrebe računalnih resursa sustava VIS/BMS Agencija je planirala poboljšati pristupnu konfiguraciju sustava VIS/BMS kako bi se raspodijeljenost transakcija uskladila sa stvarnom upotrebom država članica. Izvješće o analizi prilagodbe transakcijskog protoka sustava VIS/BMS podneseno je i prihvaćeno 2019. Međutim, u međuvremenu je ocijenjeno da bi uvođenje međusobnog povezivanja sustava VIS i EES imalo velik utjecaj na upotrebu i raspodijeljenost transakcija sustava VIS/BMS. Zbog toga se nije mogla planirati provedba prilagodbe transakcijskog protoka. Čim budu objavljena konačna predviđanja o upotrebi sustava EES, ponovno će se provesti analiza, i to na temelju istog modela, te će se započeti s provedbom. S druge strane, virtualizacija sustava BMS, koja je bila tehnički preduvjet za prilagodbe transakcijskog protoka, provedena je i uvedena u produkcijsko i neprodukcijsko okruženje.

Taj projekt refaktoriranja sustava VIS za fleksibilnu transakcijsku prilagodbu koji je pokrenut 2017. bio je usmjeren na provedbu dokaza koncepta radi poboljšanja fleksibilnosti kapaciteta i učinkovitosti VIS-a primjenom dinamičnog modela koji se temelji na uslugama. Međutim, projektom međusobnog povezivanja sustava VIS i EES uvedeni su novi zahtjevi i tehnička ograničenja koja nisu u skladu s navedenim projektom. Osim toga, nije ispunjen ključan zahtjev neprekinutosti rada. Stoga je zaključeno da se rezultati tog dokaza koncepta ne mogu upotrijebiti za daljnje uvođenje promjena u VIS.

Integracija novih korisnika

U kolovožu 2019. potpisan je poseban ugovor u svrhu pripreme za pasivni pristup sustavu za Bugarsku i Rumunjsku, a možda i za Hrvatsku, ako tako odluči Europsko vijeće. Taj pasivni pristup (pravo na postavljanje

²² Projekt je u postupku ispitivanja, a njegova se provedba planira za drugo tromjesečje 2020.

upita u VIS-u) preduvjet je za to da bi države članice mogle uvesti sustav EES i njime se koristiti. Agencija je nastavila pružati podršku svim tim državama članicama u pogledu testiranja i osposobljavanja. Provedba se nastavila s manjim zakašnjenjem zbog dodatnog testiranja koje je bilo potrebno provesti radi potpunog potvrđivanja funkcionalnosti. Uvođenje povezane inačice sustava VIS planira se za lipanj 2020.

Prilikom prisustvovanja sastanku o pristupanju SIS-u u Cipru delegacija eu-LISA-e posjetila je i ciparsko ministarstvo vanjskih poslova kako bi raspravili o planovima osposobljavanja za njihove središnje operativne aktivnosti.

Nastavljen je projekt integracije Europol: potpisan je ugovor o zahtjevu za promjenu te je krajem lipnja pokrenuta kampanja za provjeru usklađenosti. Funkcije su uvedene u produkciju u listopadu 2019. Međutim, s obzirom na to da nacionalno sučelje još nije u potpunosti spremno, pristup Europol možda neće biti moguć prije prvog tromjesečja 2020.

Sustav Eurodac

Tijekom 2019. svi projekti planirani u pogledu Eurodaca bili su povezani s konkretnim tehničkim promjenama. Nažalost, suzakonodavci još nisu bili donijeli preinaku Uredbe o Eurodacu te su sve funkcionalne izmjene tog sustava odgođene.

Komunikacijski model

Agencija je 2019. planirala promijeniti komunikacijski model Eurodaca na mrežne usluge. Cilj i obuhvat tog projekta predstavljeni su savjetodavnoj skupini za Eurodac koja je dala negativno mišljenje o uvođenju te promjene prije donošenja preinake Uredbe o Eurodacu. Prema mišljenju savjetodavne skupine za Eurodac, skupa promjena nacionalne pristupne točke ne bi pridonijela stvaranju dodane vrijednosti u poslovnom smislu. Mrežne usluge bile bi potrebne nakon provedbe preinake, s obzirom na to da će se između država članica i središnjeg sustava Eurodaca razmjenjivati veća količina podataka. Osim toga, dizajn infrastrukture Eurodaca više se ne smatra najsuvremenijim te nije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u uredbama o interoperabilnosti. Stoga se u okviru uvođenja novih funkcija koje proizlaze iz novih pravnih instrumenata o Eurodacu planira u potpunosti preoblikovati Eurodac, uključujući njegov komunikacijski model utemeljen na mrežnim uslugama.

Prvi sastanak stručne skupine za univerzalni format poruka (UMF) u Eurodacu održan je u ožujku. Agencija je pokrenula osnivanje te skupine zbog promjene komunikacijskog modela na mrežne usluge te budućeg formata razmjene podataka u skladu s uredbama o interoperabilnosti. Svrha je te skupine da pod koordinacijom eu-LISA-e usmjerava pripremni rad na proširenju standarda UMF-a kako bi se obuhvatila pitanja azila te da služi kao poveznica između savjetodavne skupine za Eurodac i utvrđenog upravljanja projektom UMF. Skupina će pridonijeti i budućim promjenama u sustavu Dublinet kao što je prebacivanje s obrazaca u PDF formatu (Portable Document Format) na internetske obrasce koji su u skladu s UMF-om. Drugi dionici kao što je EASO isto su tako sudjelovali u tom postupku. U rujnu je održan drugi sastanak stručne skupine. Izdvojeni su i analizirani svi primjeri uporabe sustava Eurodac (na temelju početnog prijedloga preinake Eurodaca).

Integracija sa zajedničkom infrastrukturom za izradu sigurnosnih kopija

Integracija Eurodaca sa zajedničkom infrastrukturom za izradu sigurnosnih kopija nastavljena je tijekom razdoblja izvješćivanja s ciljem da se postigne veća razina učinkovitosti. U lipnju je ostvarena prva faza koja se odnosi na prijelaz na fizičku pohranu sigurnosno kopiranih podataka u okviru zajedničke infrastrukture. Druga je faza, koja se odnosi na nadogradnju mehanizma za izradu sigurnosnih kopija aplikacija, otkazana zbog tehničkih ograničenja postojeće infrastrukture Eurodaca. Stoga je donesena odluka o prijelazu na izradu sigurnosnih kopija kao usluge u okviru zajedničke infrastrukture, koja će biti dostupna 2020.

Studija o multispektralnom snimanju

Agencija eu-LISA provela je u travnju i svibnju ispitivanje čija je svrha bila procijeniti bi li upotreba uređaja za multispektralno snimanje koji bi se koristili pri skeniranju otisaka prstiju utjecala na učinkovitost središnjeg sustava Eurodac. Potporu provedbi studije pružile su Švedska i Norveška u okviru mandata savjetodavne skupine za Eurodac. Na temelju studije zaključeno je da upotreba multispektralnog snimanja ne narušava učinkovitost Eurodac. Štoviše, Eurodac može snimke otisaka prstiju izrađene s pomoću skenera za multispektralno snimanje obraditi brže u odnosu na snimke izrađene s pomoću optičkih elektroničkih skenera (tzv. „živo skeniranje“). To znači da, kad je riječ o velikom broju transakcija, upotreba multispektralnog snimanja može skratiti vrijeme čekanja na rezultate. Osim toga, upotreba tehnologija multispektralnog snimanja ne bi smanjila trenutačnu razinu preciznosti središnjeg sustava Eurodac. Agencija je na temelju rezultata te studije zaključila da se upotreba tehnologija multispektralnog snimanja može uvesti usporedno s drugim tehnologijama, ovisno o potrebi i proračunu svake države članice. Izvješće u kojem se sažimaju rezultati te studije objavljeno je na internetskim stranicama eu-LISA-e²³.

Visoka dostupnost opsežnih informacijskih sustava

Sustavi koji su povjereni Agenciji imaju ključnu važnost za granični nadzor, unutarnju sigurnost i upravljanje migracijama u EU-u. Stoga Agencija mora državama članicama i relevantnim agencijama EU-a osigurati njihovu neprekidnu dostupnost. Međutim, sustavi SIS, VIS i Eurodac nisu razvijeni u isto vrijeme te se temelje na različitim arhitekturama koje ne jamče u potpunosti njihovu stalnu dostupnost.

Člankom 10. uredbе o osnivanju Agencije predviđeno je sljedeće: „Ako se pravnim aktima Unije kojima se uređuju sustavi zahtijeva da Agencija osigurava funkcioniranje tih sustava 24 sata na dan, sedam dana u tjednu i ne dovodeći u pitanje te pravne akte Unije, Agencija provodi tehnička rješenja kako bi ispunila te zahtjeve. Ako ta tehnička rješenja zahtijevaju udvostručavanje sustava ili udvostručavanje sastavnih dijelova sustava, to se provodi ako je provedena neovisna procjena učinka i analiza troškova i koristi, koje Agencija treba naručiti, te nakon savjetovanja s Komisijom i pozitivne odluke upravnog odbora.“

Nadalje, člankom 4. stavkom 4. nove uredbе o SIS-u koja je donesena u studenome 2018. predviđeno je sljedeće: „Agencija eu-LISA provodi tehnička rješenja kako bi se povećala neprekidna dostupnost SIS-a, i to ili istodobnim radom CS-SIS-a i rezervnog CS-SIS-a, pod uvjetom da rezervni CS-SIS zadrži sposobnost osiguravanja rada SIS-a u slučaju pada CS-SIS-a, ili udvostručavanjem sustava ili njegovih komponenata. Neovisno o postupovnim zahtjevima utvrđenima u članku 10. Uredbe (EU) 2018/1726, agencija eu-LISA najkasnije 28. prosinca 2019. izrađuje studiju o mogućnostima za tehnička rješenja, koja sadržava neovisnu procjenu učinka i analizu troškova i koristi.“

Agencija je započela s radom na procjeni učinka 2019. Međutim, radi osiguravanja dosljednosti rezultata u svim sustavima i maksimalnog povećanja operativnih koristi procjena rizika izrađena je u dvije faze. Svrha prve faze bila je provesti sveobuhvatnu neovisnu procjenu učinka i analizu troškova i koristi u pogledu različitih mogućnosti usmjerenih na kapacitete za osiguravanje neprekidne dostupnosti svih sustava povjerenih Agenciji. Naglasak je bio na učinkovitosti i visokoj dostupnosti sustavâ te su se detaljno analizirale postojeće i buduće potrebe koje bi proizašle iz tehničkih rješenja u pogledu kapaciteta za smještaj sustavâ u tehničkim centrima te rizici povezani s postojećom operativnom strukturom, pri čemu su se ocjenjivale i uspoređivale velike mogućnosti za proširenje kapaciteta i pričuvne lokacije. Prva faza procjene rizika dovršena je u ožujku 2020.

Kako bi ispunila pravne zahtjeve u pogledu neovisne procjene učinka i analize troškova i koristi za tehničke mogućnosti jačanja neprekidne dostupnosti, Agencija će tijekom 2020. nastaviti s drugom fazom procjene učinka. Svrha je druge faze detaljno utvrditi tehnička i arhitektonska rješenja za neprekidnu dostupnost sustava povjerenih Agenciji, uključujući dodatnu detaljniju tehničku analizu i analizu troškova i koristi. Na temelju druge faze procjene učinka Agencija će dobiti

23 <https://www.eulisa.europa.eu/Publications/Reports/Eurodac%20MSI-Optical%20Test%20Study.pdf>

sveobuhvatnu usporedbu utvrđenih tehničkih rješenja koja će olakšati utvrđivanje poželjnog smjera daljnjeg djelovanja, uzimajući u obzir i oslanjajući se na arhitekturu novih sustava (EES, ETIAS, komponente interoperabilnosti) koja je zapravo projektirana na način da osigurava neprekidnu dostupnost (aktivno-aktivna konfiguracija). Konačni rezultati procjene učinka predstaviti će se upravnom odboru u studenome 2020.

Međutim, uvođenje nove arhitekture visoke dostupnosti za te sustave u praksi može započeti tek 2022. i ovisi o raspoloživosti potrebnih proračuna u okviru novog višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027.

1.1.3 Razvoj i uvođenje novih sustava

Sustav EES

Agencija je tijekom 2019. nastavila s radom na uvođenju EES-a u bliskoj suradnji s državama članicama i Europskom komisijom. Zbog složenosti aktivnosti povezanih s uvođenjem rad je organiziran u obliku programa koji uključuje sljedeće projekte:

- središnji sustav EES-a;
- komponente BMS i sBMS u okviru EES-a;
- mrežna usluga EES-a;
- sučelje EES-a sa zajedničkim repozitorijem podataka za izvješćivanje i statistiku;
- interoperabilnost sustava VIS i EES;
- mreža (uključujući komunikacijsku infrastrukturu VIS-a).

Krajem 2019. uvođenje se odvijalo prema planu, uz manja odstupanja koja nisu utjecala na opći raspored i ključne etape. Detaljne informacije o stanju s pojedinačnim projektima navode se u nastavku.

Središnji sustav EES-a

Agencija eu-LISA objavila je 17. svibnja 2019. poziv za podnošenje ponuda za dodjelu okvirnog ugovora za razvoj sustava EES. Ugovor je dodijeljen konzorciju triju društava: IBM Belgium, Atos Belgium i Leonardo. Opća gornja granica okvirnog ugovora za EES malo je viša od 142 milijuna EUR u razdoblju od najviše šest godina. Prvi posebni ugovori za provedbu prvog i drugog radnog paketa potpisani su 3. lipnja 2019.

Krajem prosinca 2019. dovršena je faza pripreme programa (prvi radni paket). Svi su rezultati podneseni te ih je Agencija ispitala u skladu s predviđenim vremenskim rasporedom. Faza utvrđivanja zahtjeva i specifikacija (drugi radni paket) uključuje nekoliko složenih rezultata povezanih s detaljnim zahtjevima u pogledu sustava i njegove arhitekture. Oni se odnose na funkcionalne specifikacije sustava, njegov detaljni tehnički projekt i sučelje koje povezuje središnji sustav sa sustavima država članica i Europolu te s VIS-om. Krajem prosinca 2019. rad je napredovao velikom brzinom, iako je došlo do nekih kašnjenja. Međutim, to ne utječe na planiranu dostupnost središnjeg sustava za početak testiranja krajem 2020. u suradnji s državama članicama ili na planirani datum puštanja u rad u veljači 2022. Započeta je i faza razvoja (treći radni paket), i to 23. prosinca, kada su potpisana dva posebna ugovora koja obuhvaćaju uspostavu i instalaciju nacionalnog jedinstvenog sučelja te dobivanje dozvola za automatizaciju puštanja u rad inačice.

Komponente BMS i sBMS u okviru sustava EES

Prva faza ograničenog poziva za podnošenje ponuda za razvoj komponente BMS u okviru EES-a pokrenuta je 20. lipnja 2018. Rok za podnošenje ponuda bio je 1. listopada 2018., nakon čega je slijedila evaluacija, koja je potom zaključena. Agencija je do sredine veljače 2019. bila gotova s pripremom natječajnih tehničkih specifikacija. S obzirom na velik napredak koji je dotad postignut u pogledu uredbi o interoperabilnosti (koje su s vremenom stupile na snagu 11. lipnja 2019.), eu-LISA i Komisija smatrale su da je korisno raspraviti o dostupnim mogućnostima da se taj napredak uzme u obzir u natječaju za razvoj komponente BMS u okviru EES-a. Nakon nekoliko krugova bilateralnih rasprava eu-LISA i Komisija zaključile su u obliku zajedničke

napomene da bi natječaj trebao biti proširen kako bi obuhvatio i prijelaz sustavâ VIS, SIS II, Eurodac i ECRIS-TCN na sBMS. To je zahtijevalo otkazivanje postupka LISA/2018/RP/02 EES BMS, do kojeg je došlo 8. travnja 2019. Agencija je procijenila da će se tim pristupom, iako će se produžiti rok postupka javne nabave za razvoj komponente BMS/sBMS u okviru EES-a, uštedjeti devet do 12 mjeseci kad je riječ o provedbi uredbi o interoperabilnosti. U skladu s proširenim opsegom natječaja, donesena je odluka o tome da će se i za biometrijske podatke u sustavu VIS izravno upotrebljavati komponenta sBMS, pri čemu ti biometrijski podatci za potrebe EES-a neće prelaziti na posrednički sustav, a procjenjuje se da će se time uštedjeti 30 milijuna EUR. Novi poziv za podnošenje ponuda pokrenut je (prva faza) 7. svibnja 2019., a rok za podnošenje ponuda bio je 26. lipnja 2019. Druga faza natječaja započeta je 15. kolovoza 2019., a dovršena je 20. prosinca 2019.²⁴

Korisnički softverski paket za EES, odnosno alat koji je potreban da bi se osigurala kvaliteta biometrijskih podataka, isto je tako obuhvaćen pozivom za podnošenje ponuda za komponentu sBMS. Unutarnji postupak za konsolidaciju zahtjeva u pogledu korisničkog softverskog paketa dovršen je uz sudjelovanje timova za EES, VIS, SIS i Eurodac.

Mrežna usluga EES-a za prijevoznike i državljane trećih zemalja (može se ponovno primijeniti u sustavu ETIAS)

Agencija eu-LISA i Frontex pridonijeli su pripremi Komisijine Provedbene uredbe o prijevoznicima koja obuhvaća obveze prijevoznika u pogledu primjene sučelja za prijevoznike (mrežna usluga EES-a i ETIAS-ov portal za prijevoznike) te pripremi provedbenog akta za javne internetske stranice i aplikaciju za mobilne uređaje.

Prvi neformalni sastanak radne skupine za prijevoznike koji su zajednički organizirale eu-LISA i Komisija održan je 4. lipnja 2019. u Bruxellesu. Svrha je radne skupine za prijevoznike informirati udruge prijevoznika o njihovim obvezama koje proizlaze iz Uredbe o EES-u i Uredbe o ETIAS-u te iz Šengenske konvencije. Ona isto tako prati pripremljenost prijevoznika za provedbu prethodno navedenog zakonodavstva te raspravlja o tome, uključujući sva relevantna operativna/tehnička pitanja. Prvom je sastanku prisustvovalo 40 sudionika iz 17 predstavničkih udruga prijevoznika, koji su bili pozvani da daju odgovore i prve povratne informacije. Drugi sastanak radne skupine održan je 20. rujna, a treći sastanak 19. prosinca. Iz radne skupine za prijevoznike izdvojena je posebna tehnička skupina za prijevoznike, koja je svoj prvi sastanak održala 6. studenoga s naglaskom na tehničkim elementima koji su potrebni za provedbu mrežnih usluga sustava EES i ETIAS.

Agencija je istodobno provodila i više aktivnosti potrebnih za izradu cjelokupnog paketa tehničkih specifikacija koje obuhvaćaju predviđeni razvoj mrežnih usluga EES-a/ETIAS-a radi pokretanja odgovarajućeg radnog paketa u okviru postojećeg okvirnog ugovora za uvođenje EES-a.

Sve te aktivnosti pružit će rezultate koji će se primijeniti za dovršavanje tehničkih specifikacija za mrežne usluge EES-a/ETIAS-a.

Sučelje sa zajedničkim repozitorijem podataka za izvješćivanje i statistiku

Iz EES-a se moraju izrađivati izvješća i statistički podatci za države članice u skladu sa zahtjevima iz članka 63. Uredbe o EES-u. Istodobno je u tijeku šira inicijativa usmjerena na interoperabilnost čija je svrha stvaranje zajedničkog repozitorija podataka za izvješćivanje i statistiku za sve sustave eu-LISA-e, a tehnička je studija dostavljena u prosincu 2019. (vidjeti odjeljak o interoperabilnosti, stranica 40.). Studijom se utvrđuju tehničke specifikacije i predlaže proračun i vremenski raspored za sučelje informacijskih sustava eu-LISA-e sa zajedničkim repozitorijem, uključujući EES. Na temelju tih specifikacija, kao dio okvirnog ugovora za EES u drugom tromjesečju 2020. bit će pokrenut projekt za izradu sučelja EES-a s repozitorijem.

²⁴ Evaluacija ponuda započeta je u siječnju 2020., odluka o dodjeli ugovora donesena je u ožujku, a okvirni ugovor sklopljen je u travnju 2020.

Interoperabilnost sustava VIS i EES

U skladu s indikativnim planom eu-LISA je započela s radom na interoperabilnosti sustava VIS i EES. Agencija je u suradnji s izvođačem za VIS procijenila učinak Uredbe o EES-u na sustav VIS. Utvrđivanje funkcionalnih specifikacija započeto je u travnju 2019., a od država članica zatraženo je da sudjeluju u reviziji kontrolnog dokumenta sučelja. Radi osiguravanja pravodobnog napretka održana su tri sastanka skupine za upravljanje promjenama, i to u travnju, svibnju i lipnju 2019. Dokument je u rujnu 2019. službeno potvrdio dio Odbora za SIS/VIS u čijem je djelokrugu sustav VIS te je dostavljen državama članicama do kraja tog mjeseca. Kako se ne bi utjecalo na postupak javne nabave za komponentu sBMS, pitanje promjena povezanih sa sustavom BMS riješit će se čim se sklopi ugovor za komponentu sBMS.

Mreža (uključujući komunikacijsku infrastrukturu VIS-a)

Projekt mreže izvodi se u tri faze: prva faza obuhvaća provedbu studije izvedivosti radi utvrđivanja tehničke i financijske izvedivosti nadogradnje, a druga faza obuhvaća testiranje novorazvijenih tehničkih elemenata u sigurnom testnom okruženju i uz sudjelovanje pilot-skupine država članica. Treća faza sastoji se od uvođenja potrebnih promjena u postojećoj komunikacijskoj infrastrukturi sustava VIS radi smještanja EES-a.

Prva faza projekta uspješno je dovršena. Druga i treća faza su u tijeku i napreduju prema planu. Ažuriranje komunikacijske infrastrukture sustava VIS detaljnije je opisano u odjeljku o infrastrukturi i mrežama (vidjeti stranicu 42.).

Sustav ETIAS

Nakon stupanja na snagu Uredbe o ETIAS-u eu-LISA je započela s njezinom provedbom, počevši od potrebnih upravljačkih struktura i organizacije rada na razvoju sustava.

Agencija je tijekom prve polovine 2019. uspostavila potrebna upravljačka tijela za ETIAS. Odbor za upravljanje programom za ETIAS sastao se 1. veljače 2019. u Strasbourgu radi održavanja prvog mjesečnog sastanka u novoj godini. U skladu s Uredbom o ETIAS-u nadležnost savjetodavne skupine za EES proširena je kako bi se obuhvatio sustav ETIAS, a prvi sastanak zajedničke savjetodavne skupine za EES-ETIAS održan je 13. i 14. ožujka u sjedištu Agencije u Tallinnu. Istodobno su eu-LISA, Frontex i Europol organizirali posebne trilateralne tehničke sastanke radi osiguravanja djelotvorne tehničke suradnje i koordinacije triju agencija.

Rad na razvoju i uvođenju sustava ETIAS organiziran je kao program s trima različitim fazama provedbe:

- i. Pripremna faza započela je 2018. i trebala bi trajati do kraja drugog tromjesečja 2020., uključujući potvrđivanje natječajnih tehničkih specifikacija koje Agencija trenutačno izrađuje.
- ii. Faza javne nabave započeta je u trećem tromjesečju 2019. pokretanjem postupka javne nabave za okvir za transverzalni inženjering, a bit će dovršena sklapanjem ugovora i početkom projektiranja i razvoja sustava ETIAS u trećem tromjesečju 2020.
- iii. Provedbena faza sastojat će se od tri glavna dijela: najprije, analize detaljnih zahtjeva i projektiranja sustava ETIAS, zatim njegova razvoja i, na kraju, testiranja sustava i njegova puštanja u rad.

Pripremna je faza trenutačno u tijeku i sastoji se od četiriju istodobnih smjerova djelovanja: zapošljavanje, pravni smjer, tehnički smjer i transverzalna nabava.

Smjer djelovanja u pogledu zapošljavanja

Kao dio rada na zapošljavanju osoblja, Agencija je na temelju procjene nedostataka u kapacitetima utvrdila odgovarajuće profile za pripremu i uvođenje ETIAS-a i njegovo upravljanje. Utvrđeni profili razvrstani su u skupine kako bi se ubrzao postupak zapošljavanja i usklađeni su s novom organizacijskom strukturom Agencije. Krajem 2019. popunjeno je deset od ukupno 19 radnih mjesta.

Pravni smjer djelovanja

Agencija pruža potporu Europskoj komisiji i državama članicama u okviru sastanaka Odbora za pametne granice i stručne skupine za pametne granice u pogledu pripreme relevantnih pravnih akata potrebnih za izradu natječajnih tehničkih specifikacija za ETIAS. Osim posljedičnih izmjena ETIAS-a, za dovršavanje natječajnih tehničkih specifikacija potrebne su i postojeće verzije pravnih akata. Šest provedbenih akata i šest delegiranih akata smatra se konačnima. Istodobno je ostvaren ograničen napredak u pogledu provedbenog akta za šifriranje ETIAS-ova popisa za praćenje. Utvrđeno je da utjecaj na ETIAS imaju četiri provedbena i delegirana akta koji proizlaze iz uredbi o interoperabilnosti. Zbog toga je rad na tim aktima određen kao prioritet u okviru Odbora za pametne granice (za potrebe razvoja interoperabilnosti) te je usklađen rok u kojem će se oni moći smatrati konačnima (prema procjeni, prvo tromjesečje 2020.). Procjena učinka posljedičnih izmjena ETIAS-a započeta je krajem listopada. Krajem 2019. posljedične izmjene i dalje nisu donesene. Bez obzira na to, Agencija je u pogledu EES-a i ETIAS-a predvidjela te već uzela u obzir zahtjeve navedene u dokumentima. Osim toga, eu-LISA aktivno pruža potporu Komisiji u izradi provedbene uredbe o prijevoznicima kao dio razvoja ETIAS-a.

Tehnički smjer djelovanja

Agencija je u okviru tehničkog smjera djelovanja nastavila s izradom natječajnih tehničkih specifikacija. Utvrđen je plan provedbe korektivnih mjera radi povećanja kvalitete i cjelovitosti natječajnih tehničkih specifikacija nakon pojave niza problematičnih pitanja. Angažirani su dodatni stručnjaci kako bi se do kraja drugog tromjesečja 2020. otklonili utvrđeni nedostaci i provele preostale pripremne aktivnosti povezane s natječajnim tehničkim specifikacijama. Odbor za upravljanje programom za ETIAS ovlašten je za ispitivanje natječajnih tehničkih specifikacija za ETIAS i potvrđivanje veze između članaka u Uredbi o ETIAS-u i odgovarajućih informacija u relevantnim odjeljcima dokumenata s natječajnim tehničkim specifikacijama za ETIAS. Agencija je pripremila i predstavila pregled arhitekture ETIAS-a kao dio dokumenata s natječajnim tehničkim specifikacijama.

Agencija je pripremila strategiju testiranja za ETIAS i analizirala je na razini savjetodavne skupine. Strategija ima dvije svrhe: iz perspektive planiranja, prilagoditi sve povezane aktivnosti, a posebno one koje uključuju države članice i agencije, a iz perspektive osiguravanja odgovarajućih uvjeta, osigurati da su na odgovarajući način obuhvaćene pripreme za puštanje u rad. Potonje obuhvaća i cjelovito testiranje poslovnih aspekata, pri čemu je Agencija članovima savjetodavne skupine predstavila brojne scenarije testiranja. Očekuje se da će države članice, Frontex i Europol pružiti pravodobne povratne informacije kako bi se aktivnost mogla dovršiti do kraja 2020. Ta će aktivnost državama članicama pomoći i da preoblikuju svoje poslovne procese u svakom poslovnom području (vize, imigracija, izvršavanje zakonodavstva i granice) te ih testiraju zajedno s novim nacionalnim rješenjima u području IKT-a prije uvođenja u rad ETIAS-a. Isto će tako, prije puštanja u rad sustava ETIAS, državama članicama pomoći u izgradnji kapaciteta i, u skladu s time, osposobljavanju krajnjih korisnika.

Transverzalna nabava

Transverzalna nabava, odnosno četvrti smjer djelovanja, uvedena je u pripreмноj fazi i dopunjuje početni opseg pripremnih aktivnosti za uvođenje ETIAS-a radi pronalaska odgovora na izazove koje predstavlja sve veće okruženje interoperabilnih sustava i usklađivanja s novom transverzalnom organizacijom eu-LISA-e. Njezina je svrha uspostaviti ugovorni okvir za projektiranje, razvoj, testiranje i uvođenje novih sustava, počevši od ETIAS-a. Nakon donošenja te odluke, u siječnju 2020. pokrenuta je priprema specifikacija i objavljen poziv za podnošenje ponuda za okvir za transverzalni inženjering²⁵. Očekuje se da će biti dovršen do početka srpnja 2020., kada će se dodijeliti ugovor za svaku grupu u tom pozivu: projektiranje, koordinacija, osiguranje kvalitete i potpora integraciji (1. grupa), razvoj (2. grupa), infrastruktura – hardver, softver, povezane usluge (3. grupa) te testiranje i kvalifikacija (4. grupa).

25 Postupak je pokrenut 29. siječnja 2020.

Sustav ECRIS-TCN

Uredba o uspostavi centraliziranog sustava za utvrđivanje država članica koje imaju podatke o osuđujućim presudama protiv državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva (sustav ECRIS-TCN) stupila je na snagu 11. lipnja 2019. U skladu s tom uredbom, eu-LISA je odgovorna za razvoj sustava ECRIS-TCN i operativno upravljanje tim sustavom, a riječ je o prvom opsežnom informacijskom sustavu koji će eu-LISA oblikovati i razvijati prvenstveno za pravosudne svrhe. Predmetni je projekt u tom smislu prva službena interakcija Agencije sa zajednicom pravosuđa EU-a i novim dionicima Agencije kao što su GU JUST i Ured europskog javnog tužitelja. Slično načinu djelovanja u okviru razvoja drugih novih sustava, eu-LISA je s radom na sustavu ECRIS-TCN započela u okviru triju smjerova djelovanja: priprema nabave, zapošljavanje novog osoblja te pružanje potpore u pripremi provedbenih i delegiranih akata. Kad je riječ o zapošljavanju, timu za ECRIS-TCN 2019. se pridružio jedan član ugovornog osoblja, a 2020. bit će zaposlena četiri dodatna člana ugovornog osoblja. Agencija eu-LISA u okviru pravnog smjera djelovanja blisko je surađivala s Komisijom (GU JUST) i državama članicama na pripremi potrebnih provedbenih i delegiranih akata. Osim toga, Agencija je pridonosila održavanju sastanaka odbora i stručne skupine za ECRIS-TCN. Agencija je isto tako započela s pripremom za preuzimanje referentnog implementacijskog računalnog programa sustava ECRIS od GU-a JUST. Nakon što preuzimanje bude dovršeno, eu-LISA će biti zadužena za održavanje referentnog implementacijskog računalnog programa sustava ECRIS i njegov daljnji razvoj. U siječnju 2020. u tijeku su bile pripreme za organiziranje prvih sastanaka savjetodavne skupine za ECRIS-TCN i Odbora za upravljanje programom za ECRIS-TCN.

1.1.4 Interoperabilnost

Uredba (EU) 2019/817 o uspostavi okvira za interoperabilnost informacijskih sustava EU-a u području granica i viza i Uredba (EU) 2019/818 o uspostavi okvira za interoperabilnost informacijskih sustava EU-a u području policijske i pravosudne suradnje, azila i migracija stupile su na snagu 11. lipnja 2019.

Nakon što su uredbe stupile na snagu, Agencija je poduzela potrebne mjere za uvođenje arhitekture interoperabilnosti u obliku programa s trima različitim fazama.

- i. Pripremna faza započeta je odmah nakon donošenja uredbi o interoperabilnosti, a planira se da će trajati do kraja drugog tromjesečja 2020., kada će se potvrditi natječajne tehničke specifikacije.
- ii. U trećem je tromjesečju 2019. istodobno započeta i faza javne nabave, i to pokretanjem postupka javne nabave za okvir za transversalni inženjering, a bit će dovršena sklapanjem ugovorâ i početkom projektiranja i razvoja komponenata interoperabilnosti u trećem tromjesečju 2020.
- iii. Provedbena faza sastojat će se od triju glavnih pravaca: 1. analize detaljnih zahtjeva i projektiranja komponenata interoperabilnosti, 2. njihova razvoja i 3. njihova uvođenja i integracije s opsežnim informacijskim sustavima.

Krajem 2019. pripremna faza bila je u tijeku, a sastojala se od četiriju istodobnih smjerova djelovanja: zapošljavanje, pravni smjer, tehnički smjer i transversalna nabava. Njihov status krajem 2019. opisan je u nastavku.

Kako bi olakšala integraciju postojećih i novih opsežnih informacijskih sustava u novu arhitekturu interoperabilnosti, Agencija je provela studiju izvedivosti „Izrada budućeg okvira arhitekture za interoperabilne informacijske sustave eu-LISA-e: procjena učinka te plan migracije i integracije“. Rezultati studije uzeti su u obzir u zahtjevima za različite komponente interoperabilnosti.

Osim potrebnih upravljačkih tijela eu-LISA je uspostavila i Odbor za upravljanje programom za interoperabilnost i savjetodavnu skupinu za interoperabilnost koji će nadzirati i koordinirati provedbene aktivnosti. Prvi sastanak Odbora za upravljanje programom za interoperabilnost održan je krajem listopada 2019. Prvi sastanak savjetodavne skupine za interoperabilnost održan je u siječnju 2020.

Smjer djelovanja u pogledu zapošljavanja

Krajem 2019. popunjeno je 11 od ukupno 27 radnih mjesta.

Pravni smjer djelovanja

Agencija pruža potporu Europskoj komisiji i državama članicama u pripremi relevantnih pravnih akata u okviru sastanaka odbora i stručne skupine za interoperabilnost. Komisija i Agencija utvrdile su prioritetne provedbene i delegirane akte radi pokretanja potrebnih aktivnosti nabave u skladu s vremenskim okvirom za provedbu. Stoga je donesena odluka o izradi šest akata prije kraja 2019., još pet akata u prvoj polovini 2020. i dva akta u prvom tromjesečju 2021. Akti koji se odnose na puštanje sustava u rad izradit će se kada bude jasno utvrđeno da se predmetni sustav može uvesti u produkciju. Dva akta, jedan kojim se produljuje prijelazno razdoblje za ESP i jedan kojim se produljuje prijelazno razdoblje za MID, izradit će se samo ako to bude potrebno.

Kao što je planirano, do kraja 2019. šest je akata dobilo konačan oblik nakon što su održane rasprave u okviru stručne skupine za interoperabilnost i odbora u sustavu komitologije, na kojima je postignut opći konsenzus. Ti su akti sljedeći:

- delegirani akt kojim se utvrđuju podrobna pravila za rad CRRS-a;
- delegirani akt kojim se utvrđuju postupci za određivanje slučajeva u kojima se podatci o identitetu mogu smatrati istima ili sličnima;
- provedbeni akt o postupku za postavljanje upita ESP-a informacijskim sustavima EU-a i oblik odgovorâ;
- provedbeni akt o tehničkim pojedinostima o profilima ESP-a;
- provedbeni akt o praćenju uspješnosti zajedničke usluge uspoređivanja biometrijskih podataka i provedbeni akt o tehničkim pravilima za povezivanje podataka iz različitih informacijskih sustava.

Tehnički smjer djelovanja

Svrha je ovog smjera djelovanja pripremiti natječajne tehničke specifikacije za komponente interoperabilnosti. Napredak koji je postignut u pogledu specifikacija za svaku od komponenata opisan je u nastavku.

Europski portal za pretraživanje (ESP)

Krajem 2019. natječajne tehničke specifikacije za ESP bile su u pripremi. U skladu s planovima Agencije one će biti dovršene do kraja lipnja 2020. Nakon što ih upravni odbor ispita u skladu s člankom 54. Uredbe (EU) 2019/818, razvoj bi trebao započeti u drugoj polovini 2020.

Zajednička usluga uspoređivanja biometrijskih podataka (sBMS)

Postupak javne nabave za razvoj komponente sBMS krajem 2019. još je bio u tijeku²⁶. Razvoj sBMS-a provest će se usporedno s razvojem EES-a, čime će se uštedjeti mnogo vremena i truda.

Središnji repozitorij podataka za izvješćivanje i statistiku (CRRS)

Krajem 2019. natječajne tehničke specifikacije za CRRS bile su u izradi. One se temelje na studiji izvedivosti o „jedinstvenom rješenju za izvješćivanje za sustave glavnih poslovnih aktivnosti“. Studija je završena krajem 2019. i određuje arhitekturu tehničkog rješenja na kojem će se temeljiti CRRS. Ona će pružiti sveobuhvatni skup alata za statističko izvješćivanje i analitiku.

U trenutku sastavljanja ovog izvješća u tijeku je bilo ispitivanje tehničkih specifikacija u skladu s člankom 54. Uredbe (EU) 2019/818. Razvoj CRRS-a trebao bi započeti u drugoj polovini 2020.

Zajednički repozitorij podataka o identitetu (CIR)

Krajem 2019. natječajne tehničke specifikacije za CIR bile su u pripremi. U skladu s planovima Agencije one će biti dovršene do kraja lipnja 2020. Nakon što ih upravni odbor ispita u skladu s člankom 54. Uredbe (EU) 2019/818, razvoj CIR-a trebao bi započeti u drugoj polovini 2020.

Detektor višestrukih identiteta (MID)

²⁶ Dvršen je u travnju 2020., a dodijeljeni se ugovor izvršava od svibnja.

Krajem 2019. natječajne tehničke specifikacije za MID bile su u pripremi. U skladu s planovima Agencije one će biti dovršene do kraja lipnja 2020. Nakon što ih upravni odbor ispita u skladu s člankom 54. Uredbe (EU) 2019/818, razvoj MID-a trebao bi započeti u drugoj polovini 2020.

1.1.5 Infrastruktura i mreže

Operativno upravljanje komunikacijskom infrastrukturom

Tijekom razdoblja izvješćivanja komunikacijska infrastruktura sustava SIS i VIS kojom se upravlja na temelju okvirnog ugovora za usluge mreže TESTA-ng funkcionirala je u skladu s pravnim i operativnim zahtjevima. Učinkovitost komunikacijske infrastrukture prešla je zelenu ciljnu vrijednost (KPI br. 5). Komunikacijska infrastruktura sustava VIS ostvarila je opću dostupnost od 99,990 %, a komunikacijska infrastruktura sustava SIS ostvarila je opću dostupnost od 99,995 %.

Drugim slojem šifriranja sustava SIS II zajamčena je sigurnost poslovnih podataka sustava SIS II i SireneMail i postignuta stopa dostupnosti od 100 % tijekom razdoblja izvješćivanja.

Kako bi se poboljšalo operativno upravljanje komunikacijskom infrastrukturom u centralnu jedinicu uspješno je uveden sustav koji mjeri mrežnu statistiku (u produkcijsko i preprodukcijsko okruženje). Taj sustav omogućuje Agenciji da izvješćuje o različitim područjima mrežnog prometa te da ih bolje analizira. Isto tako unaprjeđuje mogućnosti Agencije u okviru postupka rješavanja problema.

Ugovorni aspekti mreža komunikacijske infrastrukture

Tijekom razdoblja izvješćivanja dovršen je prijenos zadaća povezanih s izvršenjem proračuna, nabavom i modernizacijom te ugovornim pitanjima za komunikacijsku infrastrukturu sustava SIS i VIS. Postupak u kojem je Komisija prenijela zadaće Agenciji započeo je 2018. te je uspješno dovršen u ožujku 2019., kada je izvršen zadnji proračunski prijenos linije za SIS.

Nakon što je prijenos dovršen, izvršeni su ugovori za održavanje komunikacijske infrastrukture sustava SIS i VIS te njihovo upravljanje, a dogovoreni su i novi ugovori za povećanje pojasne širine mreže i započeto je njihovo izvršavanje. Ta povećanja pojasne širine potrebna su kako bi se i sustavi EES i ETIAS mogli služiti komunikacijskom infrastrukturom sustava VIS. Povećanja pojasne širine u komunikacijskoj infrastrukturi sustava SIS potrebna su za uvođenje funkcija AFIS-a u sustav SIS II.

Uspješno su obnovljeni ugovori za upotrebu EuroDomaina u aplikaciji Eurodaca u centralnoj jedinici i pričuvnoj centralnoj jedinici.

Naposlijetku, Agencija je pružila pomoć u pripremi obnove okvirnog ugovora za mrežu TESTA, koju koordinira Komisija (GU DIGIT) kao nositelj ugovora.

Razvoj komunikacijske infrastrukture

Razvoj komunikacijske infrastrukture proveden je u nekoliko područja tijekom razdoblja izvješćivanja.

Nadogradnja komunikacijske infrastrukture sustava VIS

Studija izvedivosti nadogradnje komunikacijske infrastrukture sustava VIS radi ispunjavanja potreba za dodatnom pojasnom širinom za sustave EES i ETIAS započeta je u ožujku 2019. i dovršena u lipnju. Početna faza nadogradnje započeta je u srpnju. Nadogradnja će se postići kombinacijom nadogradnji linija i zamjene pristupnih točaka prema načelu „ključ u ruke“ novim modelima na lokacijama na kojima sama nadogradnja linija ne bi bila dovoljna. Tijekom trećeg tromjesečja 2019. provedeno je istraživanje situacije u državama članicama, uključujući pitanje bi li za nadogradnje linija bila potrebna nova oprema. U prosincu 2019. započeta je primjena novih pristupnih točaka prema načelu „ključ u ruke“ u sigurnom testnom okruženju, nakon dviju eksperimentalnih primjena. Nakon što se u srpnju 2020. provede nadogradnja, kapacitet komunikacijske infrastrukture sustava VIS bit će gotovo sedam puta veći nego što je bio, zahvaljujući čemu će moći podržati puštanje u rad sustava EES i ETIAS.

Nadogradnja komunikacijske infrastrukture sustava SIS

Nadogradnja komunikacijske infrastrukture sustava SIS koju pruža mreža TESTA-ng započeta je 2018. i nastavljena tijekom razdoblja izvješćivanja. Za primarne lokacije Švicarske, Poljske i Portugala povećanje na 100 Mbps već je provedeno 2018. Za primarne lokacije Austrije, Njemačke i Nizozemske nadogradnje su provedene tijekom 2019. Nakon što je dovršen taj prvi korak, pokrenuta je opća nadogradnja za preostale države članice radi ispunjavanja zahtjeva u pogledu uvođenja AFIS-a u sustav SIS II. Pristupne točke prema načelu „ključ u ruke” i linije za središnji sustav SIS-a II u centralnoj jedinici i pričuvnoj centralnoj jedinici nadograđene su s 1 Gbps na 2 Gbps. Testiranje 2. modela pristupnih točaka prema načelu „ključ u ruke” u sigurnom testnom okruženju uspješno je dovršeno. Taj je model zatim primijenjen u dvjema državama članicama radi daljnjeg testiranja, a nakon toga je odobrena njegova daljnja primjena u svim državama članicama. Provedba nadogradnji započeta je u studenome 2019. na trima lokacijama mjesečno. Komisija i eu-LISA zbog proračunskih su se razloga odlučile za sporiji postupak. Ugovorom je predviđeno početno povećanje na 50 Mbps za sve države članice, uz mogućnost kasnijeg dodatnog povećanja na 100 Mbps, ovisno o potrebama. Kada nadogradnja bude dovršena, sve države članice povećat će pojasnu širinu s 10 Mbps na 50 Mbps, uz mogućnost povećanja na 100 Mbps.

Nadogradnja komunikacijske infrastrukture EuroDomain

U aplikaciji Eurodac upotrebljava se komunikacijska infrastruktura EuroDomain kako bi se osigurala povezanost između središnjeg sustava Eurodac i nacionalnih sustava. Zadaće povezane s izvršenjem proračuna i ugovornim pitanjima za EuroDomain u nadležnosti su Komisije (GU DIGIT), dok su pitanja izvršenja proračuna i ugovorna pitanja za pristupne točke prema načelu „ključ u ruke” za EuroDomain u centralnoj jedinici i pričuvnoj centralnoj jedinici u nadležnosti Agencije. Nadogradnja pristupnih točaka prema načelu „ključ u ruke” za EuroDomain u centralnoj jedinici i pričuvnoj centralnoj jedinici odgođena je do odobrenja preinake Uredbe o Eurodacu. Povećanje pojasne širine za Eurodac bit će potrebno samo ako se u preinaci Uredbe o Eurodacu bude zahtijevala nadogradnja mreže.

Razvoj drugog sloja šifriranja

Iako u komunikacijskoj infrastrukturi SIS-a postoji drugi sloj šifriranja kako bi se osiguralo da treća strana nema pristup nešifriranom tekstu, u komunikacijskoj infrastrukturi VIS-a nema drugog sloja šifriranja. Tijekom razdoblja izvješćivanja proveden je pilot-projekt uvođenja drugog sloja šifriranja u komunikacijsku infrastrukturu sustava VIS. Pilot-projekt uspješno je realiziran provedbom rješenja za tri države članice u okviru mreže u pretprodukciji.

Međutim, odgođeno je potpuno uvođenje drugog sloja šifriranja sustava VIS za sve države članice. Sustavi VIS i EES trebaju istodobno imati uspostavljene druge slojeve šifriranja s obzirom na to da su dio iste komunikacijske infrastrukture. Međutim, isto tako trebaju ispunjavati zahtjeve iz pravnih odredbi (tj. logičko odvajanje podataka). Prema tome, potrebno je dobiti jasnije informacije o izradi drugog sloja šifriranja za EES prije nego što se drugi sloj šifriranja VIS-a uvede za sve države članice kako bi se izbjegao rizik od nastanka dodatnih troškova i nedostupnosti ako se oba druga sloja šifriranja ne izrade usporedno.

Razvoj jedinstvene mreže širokog područja

Projekt za dokaz koncepta koji je pokrenut 2017. proveden je kako bi se pripremili zahtjevi za jedinstvenu mrežu širokog područja za opsežne informacijske sustave povjerene Agenciji. Druga faza aktivnosti koja je provedena 2018. rezultirala je preporukom da se testiraju rješenja za SD-WAN (softverski definiranu mrežu širokog područja). Zadnja faza, koja je dovršena u svibnju 2019., obuhvaćala je testiranje utvrđenih rješenja. Rezultati studije pokazali su da bi rješenja mogla biti u skladu s potrebama Agencije. Rezultati studije upotrijebit će se za potrebe budućeg razvoja i poboljšanja mreže širokog područja za opsežne informacijske sustave.

Studija u pogledu perimetra jedinstvene mreže širokog područja prema planu je trebala započeti 2019. Svrha je te studije unaprijediti način na koji su opsežni informacijski sustavi povezani s komunikacijskom infrastrukturom, s posebnim naglaskom na sigurnosti, proširivosti, fleksibilnosti, dostupnosti i protoku. Studija je odgođena dok se ne utvrdi početna vrijednost za EES u pogledu izrade perimetra. Ta će se početna vrijednost tada upotrijebiti za usklađivanje s drugim postojećim sustavima.

Zajednička infrastruktura

Agencija provodi program za zajedničku infrastrukturu kako bi poboljšala upravljanje životnim ciklusom infrastrukture. Svrha je programa centralizirati i pojednostaviti tehničke usluge te održavati i dodatno razviti zajedničku infrastrukturu koju upotrebljavaju opsežni informacijski sustavi povjereni Agenciji, u skladu s odredbama pravnih instrumenata.

Agencija se tijekom razdoblja izvješćivanja pobrinula za operativno upravljanje infrastrukturom sustavâ i njezin svakodnevni rad upravljanjem incidentima, ispunjavanjem zahtjeva, upravljanjem problemima te uvođenjem izmjena i inačica. Operativno upravljanje infrastrukturom i njezin svakodnevni rad osigurani su i u pričuvnom centru u gradu Sankt Johann im Pongau.

Jedan od najvažnijih artefakata u okviru programa za zajedničku infrastrukturu 2019. bio je dovršavanje usklađenog „kataloga tehnoloških standarda i tehnološkog portfelja“, koji služi kao glavni temelj za zajedničku infrastrukturu, a posebno za interoperabilnost. Na temelju tog standarda razvijeno je nekoliko tehničkih usluga: „pohrana kao usluga“, koja je dovršena, te „baza podataka kao usluga“ i „izrada sigurnosnih kopija kao usluga“, koje su započete.

U okviru programa za zajedničku infrastrukturu tijekom 2019. proveden je velik dio projekta „Infrastruktura za testiranje“, uključujući cjelokupni paket za testiranje koji je uveden te je dostupan od studenoga 2019. Paket za testiranje sastoji se od cjelovitog skupa integriranih alata koji mogu podržati eu-LISA-in postupak testiranja od početka do kraja, odnosno od upravljanja zahtjevima do planiranja, projektiranja i provedbe testiranja te izvješćivanja o testiranju. Projekt će se nastaviti provoditi i na početku 2020. kako bi se izvršio u cijelom opsegu i kako bi se uveli dodatni moduli koji će omogućiti praćenje određene aplikacije i njezine infrastrukture tijekom testiranja učinkovitosti i testiranja otpornosti na povećano opterećenje u gotovo stvarnom vremenu.

Još jedan projekt u okviru programa za zajedničku infrastrukturu odnosio se na izgradnju tehničkih platformi za zajedničku infrastrukturu u različitim okruženjima koje će se upotrebljavati u budućnosti za migraciju postojećih sustava. U tom novoizgrađenom okruženju za zajedničku infrastrukturu bit će smještene nove aplikacije.

1.1.6 Sigurnost

Sigurnost je temeljni element svih aktivnosti koje se provode u organizaciji usmjerenoj na informacijske tehnologije kao što je eu-LISA, ne samo zbog pravnih razloga, nego i s obzirom na njezinu ulogu kao središta izvrsnosti za pružanje IT usluga, uključujući sigurnost sustavâ i informacija.

Tijekom 2019. u okviru sigurnosne funkcije Agencije nastavile su se održavati i nadograđivati mjere koje se odnose na fizičku sigurnost i sigurnost osoblja radi stvaranja sigurnog i zaštićenog radnog okruženja, posebno u pogledu poslovnih prostora i pristupa tim prostorima.

Pokazatelj KPI br. 1 predstavlja broj ključnih nedostataka utvrđenih tijekom sigurnosnih testiranja, pri čemu je ciljna vrijednost nula. Vrijednost pokazatelja KPI br. 1 za 2019. iznosila je jedan. Agencija je tijekom sigurnosnih testiranja utvrdila jednu kategoriju slabosti na koje se odgovorilo u skladu s postupkom upravljanja rizicima. Pokazatelj KPI br. 2 predstavlja postotak otkrivenih sigurnosnih rizika na koje se odgovorilo osiguranim kontrolama, a njegova je vrijednost 2019. iznosila 90 %. U okviru sigurnosne funkcije provode se dodatne korektivne mjere u svrhu kontroliranja stvarne izloženosti sustavâ tih preostalih 10 % razreda slabosti.

Kao temeljni element svojeg okvira upravljanja sigurnošću informacija Agencija je uspostavila svoj sustav upravljanja sigurnošću informacija u skladu s mjerodavnim standardima i međunarodnim primjerima najbolje prakse, upravljala njime i kontinuirano ga razvijala. Sigurnosna politika i postupci dodatno su razvijeni i poboljšani te su obuhvaćene mjerodavne politike Europske komisije, posebno one koje se odnose na zaštitu osjetljivih klasificiranih i neklasificiranih podataka, u skladu s Uredbom (EU) 2018/1726. U okviru razvoja EES-a izrađena je relevantna dokumentacija o aspektima sigurnosti i kontinuiteta poslovanja tog sustava.

Agencija je u skladu s pravnim zahtjevima započela s ispitivanjem i ažuriranjem sigurnosnih planova za SIS, VIS i Eurodac.

Kako bi osigurala daljnju strogu usklađenost središnjih sustava Eurodaca, VIS-a i SIS-a sa zahtjevima iz pravnih instrumenata koji se odnose na njih u smislu zaštite podataka i sigurnosti, Agencija je nastavila jačati i nadograđivati sigurnosni okvir i postupke za samu organizaciju, sustave i relevantne komunikacijske mreže. Kontinuirano praćenje preostalih rizika i upravljanje njima vodilo se tijekom cijele godine kako bi se osiguralo da su primjerene zaštitne kontrole za informacijske sustave pravilno provedene i da se njima pravilno upravlja. Sva ključna pitanja koja su utvrđena riješena su primjenom kombinacije korektivnih mjera i kompenzacijskih kontrola. Kad je riječ o sustavima VIS i SIS II, Agencija se priprema da postupi u skladu s preporukama na temelju sigurnosnih vježbi provedenih 2017. i 2018. (tablica 3.).

Tablica 3.: Status provedbe preporuka na temelju sigurnosnih vježbi

	Dovršeno	Djelomično dovršeno	Nije započeto	Nije primjenjivo
Preporuke za VIS na temelju vježbi	36	28	5	—
Preporuke za SIS II na temelju vježbi	24	30	7	1

Slična je operativna vježba provedena 2019. kad je riječ o Eurodacu, u kojoj su sudjelovale eu-LISA i šest država članica, radi testiranja sigurnosti, kontinuiteta poslovanja, oporavka u slučaju katastrofe, upravljanja incidentima te drugih aspekata povezanih s informacijskim aktivnostima. Izvješće o vježbi predstaviti će se upravnom odboru radi njegova donošenja 2020. Za 2020. planira se provedba vježbe u pogledu sigurnosti i kontinuiteta poslovanja koja će obuhvaćati više sustava.

Kad je riječ o sigurnosti informacija, tijekom 2019. uveden je trostrani pristup povećavanju razine sigurnosti sustavâ: 1. nastavak rada na ažuriranju i poboljšanju okvira sigurnosne politike Agencije, 2. razvoj pristupa upravljanju sigurnosnim rizicima i 3. jačanje razvoja tehničke arhitekture sigurnosti.

Agencija je u skladu sa svojom tehnološkom strategijom za jačanje razvoja zaštitnih kontrola na razini zajedničke infrastrukture provela više projekata, uključujući uvođenje sustava upravljanja sigurnošću informacija i događajima te nove infrastrukture javnih ključeva, koje je pokrenuto 2019., a planira se da će biti dovršeno 2020. Agencija je 2019. planirala i uvesti poboljšanje mogućnosti za upravljanje povlaštenim pristupom u okviru projekta upravljanja identitetom i pristupom. Međutim, taj projekt nije započeo zbog ograničene gornje granice proračuna za ugovor o zajedničkoj infrastrukturi. Umjesto toga donesena je zajednička odluka o otkazivanju zahtjeva za usluge i traženju drugog načina za provedbu tog projekta. Naposljetku je određeno da se ta usluga uvede i provede u okviru programa uvođenja EES-a.

Daljnja provedba određenih kontrola sustava upravljanja kontinuitetom poslovanja bila je u skladu s planovima. To uključuje razvoj korporativnih postupaka za osiguravanje kontinuiteta poslovanja, provedbu pravila o kontinuitetu poslovanja i primjenu preporuka na temelju vježbi u pogledu kontinuiteta poslovanja.

Suradnja s državama članicama i drugim agencijama EU-a održavala se na razini razmjene znanja i primjera najbolje prakse u okviru polugodišnjih sastanaka mreže službenika za sigurnost. Skupina stručnjaka, kojom je predsjedala eu-LISA, bavila se temama kao što su sigurnost sustavâ, zaštita podataka, upravljanje incidentima i otpornost postojećih i budućih opsežnih informacijskih sustava. Mreža službenika za sigurnost u okviru pripreme za EES sudjelovala je u pripremi preporuka za sigurnosne planove i planove kontinuiteta poslovanja koje će države članice upotrebljavati kao temeljne planove za provedbu svojih kontrola.

U okviru razmjene primjera najbolje prakse eu-LISA je u svibnju 2019. bila i domaćin sastanka Mreže za kontinuitet poslovanja, na kojem su se okupili stručnjaci za kontinuitet poslovanja iz institucija i agencija EU-a. Svrha je tog foruma utvrditi rješenja za poboljšanje pripravnosti za prekide rada putem vježbi, informiranjem o kontinuitetu poslovanja i

osposobljavanjem. Osim toga, u okviru njega istražuju se nove tehnologije koje bi mogle poduprijeti i poboljšati otpornost agencija i institucija EU-a.

1.1.7 Zaštita podataka

Agencija mora osigurati visoku razinu zaštite podataka u skladu s pravom EU-a o zaštiti podataka i posebnim odredbama utvrđenima za svaki pojedini opsežni informacijski sustav (članak 2. uredbi o osnivanju eu-LISA-e). Agencija od prosinca 2018. mora postupati u skladu s Uredbom (EU) 2018/1725²⁷, kojom su utvrđena pravila o načinu na koji bi agencije EU-a trebale postupati s osobnim podacima koje posjeduju o pojedincima, s posebnim naglaskom na pravu na zaštitu osobnih podataka i pravu na privatnost. Tom se novom uredbom pravila za agencije EU-a usklađuju s onima iz Opće uredbi o zaštiti podataka, koja su na snazi od svibnja 2018.

Agencija je isplanirala i započela provedbu novih zahtjeva i obveza koje proizlaze iz te nove uredbi. Nakon što je dovršena analiza nedostataka, proveden je niz aktivnosti, a prva od njih bila je priprema novih „Provedbenih pravila koja se odnose na službenika za zaštitu podataka eu-LISA-e“, koje je upravni odbor potom donio 9. listopada. Tijekom sastanka upravnog odbora koji je održan u studenome 2019. predstavljen je i sažetak glavnih rezultata te analize nedostataka i preporučene aktivnosti.

Nove klauzule o zaštiti podataka uključene su u nove i postojeće ugovore. Agencija je razvila nove predloške za evidenciju aktivnosti obrade podataka, provjere usklađenosti, ispitivanja rizika, procjene graničnih vrijednosti i povrede zaštite podataka. Sveobuhvatni predložak pripremljen je i za izvješća o procjeni učinka na zaštitu podataka. Službenik za zaštitu podataka organizirao je informativne sastanke kako bi informirao osoblje eu-LISA-e i izvođače koji rade u njezinim poslovnim prostorima o novoj uredbi te je redovito komunicirao s Agencijom putem različitih internih komunikacijskih sredstava. Članovima osoblja kojima su potrebni posebni savjeti i smjernice kako bi mogli ispuniti svoje obveze voditeljâ obrade koje proizlaze iz nove uredbi na raspolaganje su stavljene individualne poduke. Izrađeni su predlošci i detaljne smjernice kojima se voditeljima obrade pruža podrška pri bilježenju postupaka obrade podataka. Isto tako, sastavljen je popis zadaća u slučaju povrede zaštite podataka. U njemu su detaljno opisani koraci i radnje koje je potrebno poduzeti ako dođe do takve povrede.

Osim na provedbu nove uredbi Agencija je dostupne resurse odlučila usmjeriti na pružanje smjernica i podrške u pogledu zaštite podataka timovima koji pripremaju izmjene postojećih sustava i razvoj novih sustava. Još jedan prioritet bila je inspekcija središnjeg sustava Eurodaca koju je u drugoj polovini godine proveo Europski nadzornik za zaštitu podataka. Planirana godišnja anketa o zaštiti podataka odgođena je kao posljedica ponovnog određivanja prioriteta.

Upravni se odbor redovito izvješćivalo o stanju usklađenosti sa zahtjevima u pogledu zaštite podataka i aktivnosti zaštite podataka u Agenciji preko privremenih izvješća koja je u ožujku podnio tadašnji službenik za zaštitu podataka, a u studenome novoimenovani službenik za zaštitu podataka. Od službenika za zaštitu podataka zahtijeva se da pripremi godišnje izvješće o usklađenosti eu-LISA-e s mjerodavnim propisima o zaštiti podataka te ga dostavi upravnom odboru. U godišnjem izvješću o radu službenika za zaštitu podataka za 2018. opisuje se rad koji je tijekom te godine obavio službenik za zaštitu podataka. Ove godine to je izvješće iznimno dovršeno i podneseno upravnom odboru prije kraja 2018. zbog ostavke bivšeg službenika za zaštitu podataka. Izvješće je kasnije objavljeno na internetskim stranicama Agencije.

Službenik za zaštitu podataka koji je sada na dužnosti u siječnju 2019. organizirao je informativni sastanak radi obilježavanja dana zaštite podataka. Na sastanku je svim članovima osoblja Agencije dan pregled pravâ ispitanika, evidencije aktivnosti obrade, procjena učinka na zaštitu podataka, povreda zaštite podataka te uloge službenika za zaštitu podataka i Europskog nadzornika za zaštitu podataka.

Novi tečaj osposobljavanja u pogledu videonadzora i aspekata povezanih sa zaštitom podataka održan je 24. svibnja. Službenik za zaštitu podataka eu-LISA-e promicao je i tečajeve osposobljavanja u organizaciji Europskog nadzornika za

²⁷ Uredba (EU) 2018/1725 o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka, SL L 295, 21.11.2018., str. 39.–98.

zaštitu podataka, kojima su mogli prisustvovati svi članovi osoblja Agencije. Tijekom 2019. održana su četiri tečaja osposobljavanja za voditelje jedinica / voditelje sektora.

Osim toga, informacije o zaštiti podataka svaki se tjedan objavljuju u internom biltenu Agencije, koji se šalje svim članovima osoblja i izvođačima koji rade u poslovnim prostorima Agencije. Tjedni bilten sadržava poseban odjeljak o zaštiti podataka koji sastavlja službenik za zaštitu podataka. Svrha je tog odjeljka osoblje informirati o najnovijim smjernicama, dostupnim tečajevima osposobljavanja i najnovijim promjenama u tom području.

1.1.8 Izvješćivanje i statistički podatci

Agencija eu-LISA tijekom 2019. izradila je i objavila nekoliko izvješća o sustavima Eurodac, SIS II i VIS u skladu s odgovarajućim pravnim instrumentima za te sustave. Agencija je za svaki od objavljenih izvješća pripremila informativni list s glavnim činjenicama i bročanim podatcima o tom sustavu radi povećanja transparentnosti i vidljivosti upotrebe sustava. Izvješća i informativni listovi javno su dostupni na internetskim stranicama Agencije²⁸.

Eurodac – statistički podatci za 2018.²⁹

Izvješće „Eurodac – 2018 statistics“ (Eurodac – statistički podatci za 2018.) podneseno je institucijama EU-a u ožujku 2019. te je objavljeno na internetskim stranicama Agencije nakon što ga je donijela savjetodavna skupina za Eurodac. U izvješću se navode statistički podatci o radu središnjeg sustava Eurodaca, konkretno broj prenesenih skupova podataka i broj pozitivnih rezultata, iskazani prema kategoriji te prema državama članicama i pridruženim zemljama.

Godišnje izvješće o radu središnjeg sustava Eurodaca, uključujući tehničko funkcioniranje i sigurnost³⁰

Izvješće je podneseno institucijama EU-a u lipnju 2019. te je objavljeno na internetskim stranicama Agencije nakon što ga je upravni odbor donio 14. lipnja. Izvješće daje uvid u glavne promjene u tom sustavu i pregled godišnjih statističkih podataka u odnosu na prethodne godine.

Ažurirani popis imenovanih tijela koja imaju pristup podatcima zabilježenima u središnjem sustavu Eurodaca³¹

Taj je dokument upravni odbor donio 17. travnja, a zatim je objavljen na internetskim stranicama Agencije.

SIS II – statistički podatci za 2018.³²

Izvješće „SIS II – 2018 statistics“ (SIS II – statistički podatci za 2018.) podneseno je institucijama EU-a u ožujku 2019. te je objavljeno na internetskim stranicama Agencije nakon što ga je donijela savjetodavna skupina za SIS. U tom se izvješću navode statistički podatci za SIS II o broju zapisa po kategoriji upozorenja, broju pozitivnih rezultata po kategoriji upozorenja i o tome koliko se često pristupalo sustavu SIS II.

Treće izvješće o tehničkom funkcioniranju središnjeg sustava SIS-a II i njegove komunikacijske infrastrukture³³

Izvješće je upravni odbor donio 24. listopada, a zatim je podneseno institucijama EU-a i objavljeno na internetskim stranicama Agencije. Izvješće se odnosi na razdoblje od 1. siječnja 2017. do 31. prosinca 2018. i u njemu se opisuju aktivnosti koje su provedene kako bi se osiguralo operativno upravljanje središnjim sustavom SIS-a II, uključujući njegovu sigurnost, te se iznose statistički podatci koji se prikupljaju na godišnjoj razini.

Ažurirani popis nadležnih tijela za SIS II, ažurirani popis ureda za nacionalne sustave SIS II i nacionalnih ureda SIRENE

Oba su dokumenta objavljena u *Službenom listu Europske unije*, C 222, 2. srpnja 2019.

Četvrto izvješće o tehničkom funkcioniranju VIS-a

Krajem godine Agencija je započela s pripremom novog izvješća, koje se odnosi na razdoblje od listopada 2017. do rujna 2019.

²⁸ <https://eulisa.europa.eu/our-publications/reports>

²⁹ <https://www.eulisa.europa.eu/Publications/Reports/Eurodac%20-%202018%20statistics%20-%20report.pdf>

³⁰ <https://www.eulisa.europa.eu/Publications/Reports/2018%20Eurodac%20Annual%20Report.pdf>

³¹ <https://www.eulisa.europa.eu/Publications/Reports/2019%20Eurodac%20updated%20list%20of%20authorities%20-%20asylum.pdf>

³² <https://www.eulisa.europa.eu/Publications/Reports/SIS%202018%20statistics.pdf>

³³ <https://www.eulisa.europa.eu/Publications/Reports/Central%20SIS%20II%20Report%20technical%20functioning%202017-2018.pdf>

1.1.9 Osposobljavanje za države članice

Tijekom razdoblja izvješćivanja eu-LISA je započela s provedbom aktivnosti osposobljavanja planiranih za 2019. Provedeno je dvadeset pet tečajeva osposobljavanja koji su se razlikovali ovisno o opsegu i formatu. Većinu tečajeva osposobljavanja eu-LISA-e čine tečajevi održavani uživo (64 %), a slijede ih mrežni seminari (36 %) i tečajevi u sustavu e-učenja. Većina tečajeva provedena je na temu sustava SIS (60 %), zatim sustava VIS (12 %), sustava Eurodac (12 %), a na zadnjem su mjestu horizontalni tečajevi osposobljavanja (12 %).

U nastavku drugog ciklusa programa osposobljavanja za razvoj vještina operatora informacijskih sustava za VIS 6. ožujka u Strasbourgu proveden je tečaj osposobljavanja srednje razine (L2). Svrha tog tečaja bila je ciljnu publiku koju čine rukovoditelji i više operativno osoblje jedinstvene kontaktne točke upoznati s operativnim načelima i tehničkim aspektima sustava VIS i detaljno joj predstaviti rad tog sustava. Program osposobljavanja za razvoj vještina operatora informacijskih sustava za VIS dovršen je provedbom tečaja osposobljavanja napredne razine (L3), koji je održan 3. i 4. travnja u Tallinnu. Tečajevi osposobljavanja organizirani su i za nove korisnike sustava VIS iz Bugarske, Rumunjske, Hrvatske i Europolu.

Program osposobljavanja za razvoj vještina operatora informacijskih sustava za Eurodac u 2019. započeo je 9. travnja u Strasbourgu provedbom tečaja početničke razine (L1) na kojem su predstavljena operativna načela i tehnički aspekti sustava Eurodac te je detaljno predstavljen rad tog sustava. Tečaj osposobljavanja srednje razine (L2) održan je 6. svibnja u Strasbourgu, a na njemu je pružen sveobuhvatan pregled kanala jedinstvenih kontaktnih točaka za komunikaciju sa službom za korisničku podršku eu-LISA-e, predstavljene su povezane najbolje prakse u okviru ispunjavanja odgovornosti jedinstvene kontaktne točke i dan je pregled uloga tih tijela. Tečaj osposobljavanja napredne razine (L3), koji je održan je 12. lipnja 2019. u Tallinnu, bio je usmjeren na poboljšanje opće upotrebe sustava Eurodac tako što su iznesene najnovije i najdetaljnije informacije o tehničkim/poslovnim temama koje se odnose na Eurodac te iskustva s tim temama.

Kad je riječ o sustavu SIS, tijekom godine proveden je niz mrežnih seminara o ažuriranim statističkim podacima i rezultatima provjera usklađenosti podataka za zemlje koje prolaze postupak evaluacije Schengena. Tečaj o profilu jedinstvene kontaktne točke za SIS II održan je 4. i 5. lipnja u Strasbourgu, a njegova svrha bila je pružiti sveobuhvatno objašnjenje operativnih koncepata koji su potrebni za izvršavanje uloge jedinstvene kontaktne točke na nacionalnoj razini pri obavljanju svakodnevnih zadaća. Održan je i skup tečajeva o sustavu SIS II za osoblje ureda SIRENE (tečaj usmjeren na poslovanje koji je proveden u suradnji s CEPOL-om i tehnički tečaj). Naposljetku, tijekom godine je proveden i niz programa za nove korisnike sustava SIS namijenjenih Irskoj, Frontexu i Europolu.

Kad je riječ o e-učenju, eu-LISA je ostvarila velik napredak u jačanju svojeg sustava za upravljanje učenjem i komponente e-učenja u okviru eu-LISA-ina portfelja osposobljavanja. Osmišljeno je 12 e-tečajeva, a ažurirano je 11 e-tečajeva. Važna je prekretnica bio razvoj i provedba modula za potpuno samostalno e-učenje „SIS & SIRENE Essentials“ (Osnove o SIS-u i SIRENE-u).

Agencija je tijekom 2019. nastavila uspješno surađivati s državama članicama u okviru aktivnosti mreže nacionalnih kontaktnih točaka, Europskom komisijom i partnerima iz agencija EU-a za pravosuđe i unutarnje poslove (posebno s CEPOL-om, Frontexom i Europolom). Održavanje zajedničkih tečajeva osposobljavanja nastavljeno je 2019., uglavnom u suradnji s CEPOL-om i Frontexom. U okviru svoje suradnje s EMPACT-om³⁴ Agencija je organizirala sastanak u svrhu informiranja o relevantnim ulogama sustava Eurodac i SIS II. Agencija je sudjelovala i u radu kontaktne skupine za osposobljavanje agencija za pravosuđe i unutarnje poslove pri čemu je koordinirala osmišljavanje budućih tečajeva osposobljavanja o interoperabilnosti i njihovo vođenje. Tijekom 2020. poduzet će se daljnji koraci u pogledu predloženih mjera.

Naposljetku, kad je riječ o EES-u, Agencija je nastavila s pripremama za osposobljavanje država članica, posebno s radom na osmišljavanju programa osposobljavanja za tehničku primjenu EES-a prije puštanja u rad. U ožujku 2019. dovršen je postupak analize potreba za osposobljavanjem, u kojem je naglasak bio na utvrđivanju ciljne publike, tema

³⁴ Europska multidisciplinarna platforma za borbu protiv kaznenih djela.

osposobljavanja i očekivanih rezultata osposobljavanja. U okviru toga utvrđene su ciljne skupine za temu sustava EES i osmišljen je nastavni program relevantnog osposobljavanja. Tijekom 2019. poduzeti su početni koraci u razvoju nastavnog programa osposobljavanja za sustav ETIAS. Prvi internetski tečaj osposobljavanja za sustav EES proveden je u prosincu 2019., a naglasak tečaja bio je na općoj arhitekturi i provedbenom planu.

1.1.10 Praćenje istraživanja i tehnologije

U skladu s uredbom o njezinu osnivanju Agencija je tijekom 2019. obavljala aktivnosti praćenja istraživanja i tehnologije. Osim što je objavila izvješće o praćenju istraživanja i tehnologije, Agencija je nastavila s radom na utvrđivanju plana djelovanja, uključujući razvoj metodologije za utvrđivanje prioriteta u pogledu praćenja istraživanja i tehnologije.

U okviru funkcije praćenja istraživanja i tehnologije tijekom 2019. nastavljeno je ispitivanje važnih postignuća u području istraživanja i tehnologije, u skladu s mandatom Agencije. Određeni prioriteti u pogledu praćenja istraživanja i tehnologije preneseni su iz prethodnih godina s obzirom na to da su i dalje važni. Neki su od tih prioriteta biometrija, tehnologije decentralizirane pohrane podataka, nova arhitektura i umjetna inteligencija.

Glavni rezultat aktivnosti praćenja istraživanja i tehnologije za 2019. bila je objava izvješća „Distributed Ledger Technologies and Blockchain for Large-Scale IT. Perspectives for eu-LISA“ (Tehnologije decentralizirane pohrane podataka i tehnologija lanca blokova za opsežne informacijske sustave. Perspektive za eu-LISA-u) u prosincu te godine³⁵. Iako je priprema izvješća započela 2018., veći dio rada, uključujući prikupljanje podataka, analizu i izradu, obavljen je 2019.

Velik broj aktivnosti proveden je i u pogledu umjetne inteligencije zbog njezine sve veće važnosti u području pravosuđa i unutarnjih poslova. Konkretno, Agencija je na sastanku Stalnog odbora za operativnu suradnju u području unutarnje sigurnosti održanom u studenome 2019. predstavila dokument za raspravu visoke razine „Artificial Intelligence in the Operational Management of Large-Scale IT Systems. Perspectives for eu-LISA“ (Umjetna inteligencija u okviru operativnog upravljanja opsežnim informacijskim sustavima. Perspektive za eu-LISA-u).

Osim toga, u četvrtom tromjesečju 2019. započeo je rad na izvješću o praćenju istraživanja i tehnologije povezanih s umjetnom inteligencijom u okviru operativnog upravljanja opsežnim informacijskim sustavima, a cilj je da se izvješće objavi u drugom tromjesečju 2020. Istodobno s radom na izvješću pružala se potpora izradi posebne studije na temu umjetne inteligencije u područjima granica, migracija i sigurnosti koju je vodio GU HOME. Agencija je pridonijela izradi te studije sudjelovanjem u raspravama, pružanjem informacija o relevantnim primjerima uporabe te ispitivanjem rezultata. Nadalje, Agencija je od proljeća 2019. podupirala rasprave o umjetnoj inteligenciji u području sigurnosti i izvršavanja zakonodavstva održavanjem niza radionica koje je koordinirao GU HOME.

Još jedno važno djelovanje Agencije odnosilo se na informiranje dionika eu-LISA-e o tehnološkim postignućima te osiguravanje učinkovite razmjene informacija potrebne za izgradnju kapaciteta. U tu je svrhu funkcija praćenja istraživanja i tehnologije pridonijela organiziranju niza događanja namijenjenih relevantnim dionicima, uključujući

- dva okrugla stola s dionicima iz industrije, od kojih je prvi održan u Bukureštu, uz potporu rumunjskog predsjedništva Vijeća EU-a, a drugi u Tallinnu.
- Godišnja konferencija Agencije održana je u Tallinnu pod pokroviteljstvom finskog predsjedništva Vijeća EU-a.

Osim toga, funkcija praćenja istraživanja i tehnologije pridonijela je održavanju niza događanja koje su organizirali dionici eu-LISA-e, uključujući sljedeće: Konferenciju o sigurnosti granica održanu u Milanu u veljači 2019., Europski policijski kongres održan u Berlinu u veljači 2019., konferenciju „Passenger Terminal“ održanu u Londonu u ožujku 2019., Konferenciju „Connect:ID“ održanu u Washingtonu, D.C. u travnju 2019., događanje „Planet Biometrics“ u okviru Tjedna identiteta održano u Londonu u lipnju 2019. i međunarodni sastanak na vrhu o granicama održan u Washingtonu, D.C. u lipnju 2019.

35 <https://www.eulisa.europa.eu/Publications/Reports/DLTs%20%20blockchain%20report.%20Dec%202019.%20Key%20findings.pdf>

Mandat Agencije u pogledu istraživanja znatno je proširen donošenjem revidirane uredbe o osnivanju eu-LISA-e u studenome 2018. Osim praćenja tehnologije, novi mandat uključuje odgovornost za provedbu dijela Okvirnog programa EU-a za istraživanja i inovacije. Agencija je pokrenula dijalog s odjelom Komisije (GU HOME) odgovornim za koordinaciju odgovarajućeg dijela tog okvirnog programa EU-a. Dijalog će se nastaviti 2020., a njegova je svrha istražiti početne mogućnosti sudjelovanja Agencije u relevantnim projektima i razmotriti na koji bi se način mogao pružiti doprinos utvrđivanju budućih tematskih prioriteta.

Te će se rasprave održavati istodobno s izradom nove strateške vizije Agencije o istraživanju i inovacijama tijekom 2020. u skladu s proširenim mandatom i očekivanjima dionika.

1.2 2. strateški cilj

OČUVANJE I ŠIRENJE ULOGE AGENCIJE KAO SREDIŠTA IZVRSNOSTI I PRUŽATELJA USLUGA U PODRUČJU IKT-A U EU-U

1.2.1 Upravljanje poslovnim projektima

Člankom 2. točkom (a) uredbe o osnivanju eu-LISA-e propisano je da će eu-LISA osigurati „razvoj opsežnih informacijskih sustava upotrebom odgovarajuće strukture za upravljanje projektima radi učinkovitog razvoja takvih sustava“. Ured eu-LISA-e za upravljanje poslovnim projektima (EPMO) uspostavljen je 2017. godine. Njegova je misija objediniti i pratiti sve projekte koje je Agencija pokrenula te pridonijeti unutarnjem upravljanju kako bi se osigurala transparentnost i preuzimanje odgovornosti.

U 2019. EPMO je nastavio provoditi svoj plan djelovanja, u kojem je razrađeno nekoliko ključnih područja i kojim se jačaju unutarnje kontrole u pogledu provedbe metodologije Agencije u pogledu upravljanja projektima.

Ulazni popis

U 2019. Agencija je izradila formalan okvir za vlastiti pristup u pogledu ulaznog postupka za nove projekte. Na temelju odluke izvršnog direktora o donošenju „ulaznog popisa“ za projekte utvrđen je početni popis projekata koje je eu-LISA trebala provesti tijekom 2019. Osnovni ulazni popis odobren je krajem travnja 2019.

Sastavljanjem ulaznog popisa jamči se da za svaki projekt postoji odgovarajuća odluka o financiranju. Ulazni popis može se izmijeniti i dopuniti samo uz prethodno odobrenje Korporativnog upravljačkog odbora.

Korporativni upravljački odbor

Korporativni upravljački odbor uspostavljen je 17. listopada na temelju odluke izvršnog direktora s ciljem da zamijeni Odbor za upravljanje programima. Djelokrug Korporativnog upravljačkog odbora obuhvaća upravljanje portfeljima, programima i projektima, dok je Odbor za usmjeravanje projekata bio odgovoran za vođenje programa i projekata eu-LISA-e te za njihov nadzor.

Izvešća o napretku razvoja programa

Tijekom razdoblja izvješćivanja Agencija je izrađivala izvješća o trenutačnom stanju u pogledu razvoja novih sustava u skladu sa zahtjevima odgovarajućih pravnih instrumenata. Ta se izvješća izrađuju svakih šest mjeseci te se dostavljaju Europskom parlamentu i Vijeću. Agencija je također sastavljala mjesečna izvješća kojima se služe odbori za upravljanje programom kako bi se upravni odbor obavještavalo o napretku u provedbi pojedinih razvojnih programa.

Upravljanje projektima

Uspješnost projekta redovito se prati analizom nadzornih ploča projekta i predstavljanjem „izvješća na kraju projekta“, što se zahtijeva od voditelja projekta na njegovu završetku.

Provjere usklađenosti projekata organiziraju se jednom godišnje u okviru kontinuiranih napora Agencije da nadzire usklađenost svojih aktivnosti s utvrđenom metodologijom upravljanja projektima. Nakon provjere usklađenosti koja je

provedena krajem 2018. u pogledu proizvoda u upravljanju projektima uvedene su aktivnosti s ciljem unaprjeđenja, a jedna je od njih uključivala poduku i informativne sastanke u vezi s alatom za upravljanje poslovnim projektima.

Provjera usklađenosti za 2019. započela je u studenome. Provjera usklađenosti projekata obavljena je na temelju projektnih informacija koje su bile dostupne u alatu za upravljanje poslovnim projektima, ulaznog popisa za 2019. te popisa financijskih izvršitelja. Provjerom su obuhvaćeni i aktivni i završeni projekti. Izlazni su podatci objedinjeni, a rezultati su predstavljani početkom 2020. zajedno s akcijskim planom.

Upravljanje programima i portfeljima

Uloga je EPMO-a osiguravati i održavati organizacijsko okruženje upravljanja projektima na razini Agencije. Radi ostvarenja tog cilja Agencija je odlučila uvesti mogućnost za upravljanje projektima i portfeljima (PPM). U 2019. provedeno je istraživanje tržišta kako bi se utvrdila potencijalna rješenja u vezi s upravljanjem projektima i portfeljima. Posljedično, softver Planview Enterprise One prepoznat je kao najprikladnije gotovo softversko rješenje za upravljanje portfeljima, programima i međuovisnostima s drugim projektima. Ugovor je potpisan u četvrtom tromjesečju 2019., započela je provedba projekta te se dovršetak očekuje do kraja 2020.

Ex ante evaluacije

U financijskim pravilima eu-LISA-e navodi se da svi programi i aktivnosti koji zahtijevaju znatne izdatke podliježu *ex ante* evaluaciji prije odobrenja i uvrštavanja u godišnji program rada Agencije. U 2019. *ex ante* evaluacije proveo je Ured Agencije za upravljanje poslovnim projektima kao neovisno organizacijsko tijelo. Usto, u skladu s *ex ante* politikom koja je uvedena 2017., *ex ante* postupak je revidiran te je uveden pristup u dva koraka.

Ocjena prilike (korak 1.): Ta se ocjena mora provesti dvije godine prije početka projekta. Ocjena obuhvaća dokumentaciju o metodologiji, početnu poslovnu opravdanost i popratnu projektnu dokumentaciju ako je dostupna.

Ocjena izvedivosti (korak 2.): Ta se ocjena mora provesti godinu dana prije početka projekta. Ocjena obuhvaća ključnu dokumentaciju o projektnoj metodologiji, konačnu verziju dokumenta o opravdanosti projekta, dokaze prikupljene tijekom razgovora s ključnim dionicima i popratnu projektnu dokumentaciju za velike projektne prijedloge. Kategorija projekta (mali, srednji, veliki projekt) utvrđuje se u skladu s dogovorenim klasifikacijskim kriterijima.

U skladu s tim novim pristupom dva su velika projekta za koje je utvrđeno da će biti pokrenuta 2020. prošla *ex ante* ocjenu izvedivosti, dok je 14 projekata za koje je utvrđeno da će biti pokrenuti 2021. prošlo *ex ante* ocjenu prilike. Upravnom su odboru u studenome 2019. predstavljena dva sažeta izvješća.

Revizija izvođača za sustav EES

Nakon radionice o osiguranju kvalitete koja je održana u kolovozu za predstavnike konzorcija LIA (Leonardo, IBM Belgium, Atos Belgium) za razvoj sustav EES Agencija je utvrdila postojanje potrebe za provjerom toga primjenjuje li konzorcij LIA na odgovarajući način postupke upravljanja projektima. EPMO je stoga u trećem tromjesečju 2019. proveo provjeru usklađenosti, a predmet provjere bili su radni paketi 1. i 2. projekta uvođenja sustava EES s ciljem da se provjeri ispunjavanje ugovornih obveza povezanih s trima glavnim transverzalnim postupcima: upravljanjem projektima, upravljanjem kvalitetom i upravljanjem zahtjevima. Provjera usklađenosti provedena je na temelju dokaza koje je dostavio konzorcij LIA, a njome je pronađeno 36 nalaza, od kojih su 22 razvrstana u kategoriju visokokritičnih. Rezultati su objavljeni u siječnju 2020. i dostavljeni unutarnjim dionicima eu-LISA-e.

1.2.2 Održavanje i razvoj okvira za upravljanje uslugama IT-a

Okvir za upravljanje uslugama IT-a i kontinuirani napredak prema statusu središta izvrsnosti u pogledu usluga i korporativnog upravljanja u području IKT-a

Kako bi dodatno ojačala svoje poslovanje u skladu s međunarodnim primjerima najbolje prakse, Agencija je nastavila s razvojem svojeg modela usluga i postupaka na temelju standarda knjižnice infrastrukture informacijske tehnologije (ITIL) / upravljanja uslugama IT-a. Agencijin model postupaka za upravljanje uslugama IT-a, koji je utvrđen 2016., uključuje 12 postupaka koji se već primjenjuju. Agencija je održavala svoj katalog usluga, preispitujući i ažurirajući postojeće usluge te definirajući nove kad je to bilo potrebno u okviru razvoja novih sustava.

Druga faza projekta upravljanja uslugama IT-a dovršena je 2019., a uspješno su definirani sljedeći postupci: upravljanje dostupnošću, upravljanje kapacitetima, upravljanje znanjem i upravljanje kontinuiranim poboljšavanjem usluga. Ti su postupci postupno provedeni tijekom godine. Nakon dovršetka provedbe ti će postupci u velikoj mjeri osnažiti eu-LISA-in model postupaka, čime će se povećati kvaliteta pružanih usluga. Usporedno s definiranjem i provedbom novih postupaka nastavljen je rad na daljnjoj automatizaciji i integraciji postupaka s ciljem postizanja veće kontrole, bolje učinkovitosti te kontinuiranog poboljšavanja pružanja usluga.

Postupak upravljanja kontinuiranim poboljšavanjem usluga od ključne je važnosti za učinkovito upravljanje kvalitetom. To je praktičan način prepoznavanja poboljšanja. Registar za evidenciju kontinuiranog poboljšavanja usluga pokrenut je krajem 2019., kada je i ugledao svjetlo dana. Koristit će se u svrhu evidencije svih inicijativa za poboljšanja povezanih s uslugama i postupcima, rezultata njihove ocjene, njihove razine prioriteta i odgovarajućih dogovorenih rezultata. Mjerna shema eu-LISA-e još je jedan dio tog postupka. Njome će se zajamčiti da sva mjerenja i ciljne vrijednosti koji su povezani s ciljevima Agencije budu usklađeni, što će olakšati mjerenje i praćenje postignuća.

Postupak upravljanja znanjem upotrebljava se za strukturiranje proizvoda znanja na temelju podrške prve razine i podrške druge razine te proizvoda znanja iz država članica. Postupak je proveden 2019. s pomoću funkcija alata Service Manager. Time će se osigurati učinkovitost ponovne primjene postojećeg znanja i postupno poboljšanje njegove kvalitete. Ujedno će se smanjiti ovisnost o ključnom osoblju.

Nužna poboljšanja u okviru eu-LISA-ina integriranog alata za upravljanje uslugama IT-a uvedena su tijekom 2019. kao odgovor na zahtjeve povezane s novim i ažuriranim postupcima. Alat je ažuriran i kako bi se izvođačima Agencije olakšala njegova upotreba te kako bi se zajamčilo učinkovitije podnošenje izvješća o njihovoj radnoj učinkovitosti i općenito pojednostavnilo svakodnevno poslovanje.

Premda je isprva planiran za 2019., projekt za izradu rješenja za napredno izvješćivanje i njegova integracija na razini upravljanja imovinom i konfiguracijom izgubio je prioritetnost te je odgođen za 2020.

1.2.3 Upravljanje dobavljačima i ugovorima

Agencija je u okviru svoje dugoročne strategije prepoznala sposobnosti upravljanja dobavljačima i ugovorima kao posebno područje razvoja. To uključuje provedbu strategije pribavljanja resursa koja se odlikuje potrebnom razinom prilagodljivosti i kontinuirano unaprjeđivanje postupaka i alata. To također uključuje praćenje učinkovitosti poslovanja Agencije i optimizaciju ukupnog troška vlasništva.

U okviru programa transformacije eu-LISA 2.0 osnovan je poseban sektor za upravljanje dobavljačima i ugovorima, koji je s radom počeo u listopadu 2019. Prve su aktivnosti bile usmjerene na prilagodbu sektora i njegovih zadaća i na definiranje postupaka i sučelja u suradnji s drugim ključnim unutarnjim dionicima u okviru nove organizacije. Pokrenut je postupak zapošljavanja odgovarajućeg osoblja, koji će biti završen u drugom tromjesečju 2020. Novi je tim pridonio definiranju natječajnih tehničkih specifikacija za nabavu transverzalnih usluga inženjeringa (vidjeti odjeljak o ETIAS-u u kojem se govori o transverzalnoj nabavi na stranici 39.) i pružio potporu jedinicama Odjela za operativne aktivnosti u pogledu tema koje se odnose na upravljanje ugovorima.

1.2.4 Organizacijska arhitektura

Nakon što je 2019. uvedena nova organizacijska struktura u okviru programa eu-LISA 2.0, Agencija je započela s pripremama za prvu fazu uspostave organizacijske arhitekture.

Izrađen je radni dokument o organizacijskoj arhitekturi, u kojem se opisuju postupci koji će se uspostaviti u svrhu definiranja i razvoja organizacijske arhitekture eu-LISA-e. Okvir organizacijske arhitekture opisan je u eu-LISA-inu okviru upravljanja organizacijskom arhitekturom. U njemu je opisan integrirani pristup razvoju organizacijske arhitekture te komponente zajedničkog postupka te se u njemu promiče ponovna upotreba artefakata sustava. Uključuje i postupak izrade „zahtjeva za rad na arhitekturi“. Pripremljen je plan djelovanja za razvoj organizacijske arhitekture, koji započinje s uspostavom osnove, nakon čega slijedi unaprjeđenje i organizacijski kontinuum. Uključuje i pristup provedbi organizacijske arhitekture (planirati, izgraditi i pokrenuti) kao i njezine koristi i čimbenike uspjeha. Usto, pripremljeno je odobrenje za uspostavu eu-LISA-ina unutarnjeg odbora za ispitivanje arhitekture.

Rad na arhitekturi sustava EES i ETIAS napreduje, a utvrđene su i predložene komponente za ponovnu upotrebu i standardizaciju te se čeka odluka upravnog odbora. Agencija trenutačno radi na osnivanju odbora za ispitivanje arhitekture, a jedna od njegovih glavnih aktivnosti bit će odlučivanje o standardima i komponentama za ponovnu upotrebu i razmjenu.

1.3 3. strateški cilj

DALJNI RAST AGENCIJE KAO GLAVNOG TEHNOLOŠKOG SREDIŠTA ZA IKT U EU-U

1.3.1 Partnerstva s državama članicama i institucijama EU-a

Tijekom cijele godine eu-LISA je davala je važan doprinos raspravama u okviru relevantnih radnih skupina Vijeća te je sudjelovala na raspravama održanima tijekom sastanaka Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove. Usto, Agencija je vrlo usko surađivala s Rumunjskom i Finskom tijekom njihova predsjedanja Vijećem EU-a, pri čemu je na njihov zahtjev stavljala na raspolaganje svoje stručno znanje i iskustvo te sudjelovala na različitim konferencijama i radionicama u organizaciji predsjedništava Vijeća.

Agencija je znatno pridonijela pripremi različitih odbora, stručnih sastanaka, radionica i foruma na visokoj razini u organizaciji Europske komisije, tim više ako se u obzir uzme činjenica da je 2019. bila godina u kojoj su provedene različite zakonodavne inicijative koje su stupile na snagu 2018. (npr. preinaka Uredbe o SIS-u i Uredba o ETIAS-u).

Agencija je blisko surađivala s rumunjskim i finskim predsjedništvom Vijeća EU-a tako što je na zahtjev stavljala na raspolaganje svoje stručno znanje. Agencija je učvrstila svoju ulogu važnog savjetnika Europskog parlamenta u vezi s tehničkim aspektima koji su izravno povezani s tekućim pregovorima o različitim zakonodavnim prijedlozima u okviru mandata Agencije, primjerice pružanjem stručnog znanja suzakonodavcima tijekom trostranih tehničkih rasprava. Agencija je također sudjelovala na formalnim sjednicama odbora te pridonijela njihovu održavanju, primjerice, redovitim izvješćivanjem o napretku ostvarenom u pogledu uvođenja sustava EES i ETIAS te je, u neformalnijem okruženju, bila uključena i pridonosila na razini tehničkih sastanaka s izvjestiteljima i izvjestiteljima u sjeni.

U okviru provedbe preinake sustava SIS, EES i ETIAS te interoperabilnosti Agencija je pružala kontinuiranu potporu Europskoj komisiji i državama članicama u pripremi provedbenih i delegiranih akata, pridonosila složenim tehničkim raspravama na operativnoj i poslovnoj razini te je aktivno sudjelovala na sjednicama Odbora za pametne granice, Odbora za interoperabilnost, Odbora SIS-SIRENE i svih odgovarajućih stručnih podskupina.

Zajednička savjetodavna skupina za EES-ETIAS započela je s održavanjem sastanaka 13. i 14. ožujka 2019. *Ad hoc* radna skupina za rješenja IKT-a za države članice s vanjskim kopnenim i morskim granicama zaključila je svoje aktivnosti donošenjem preporuka 26. ožujka 2019. Ta je radna skupina okupljena u okviru savjetodavne skupine za EES-ETIAS. U razdoblju između studenoga 2018. i ožujka 2019. skupina se sastala pet puta s ciljem da pronađe izvedivo rješenje i zajedničku arhitekturu za uvođenje sustava EES na vanjskim kopnenim i morskim granicama. Nakon što je ta radna

skupina uspješno izvršila svoje zadatke, osnovane su još dvije radne skupine u okviru savjetodavne skupine za EES-ETIAS, od kojih je jedna usredotočena na prijevoznike, a druga na biometriju. Cilj je radne skupine za prijevoznike informirati zajednicu prijevoznika o obvezama koje proizlaze iz Uredbe o EES-u i Uredbe o ETIAS-u te Šengenske konvencije. Ta radna skupina ujedno prati status razine pripremljenosti prijevoznika za provedbu prethodno spomenutog zakonodavstva, uključujući sve relevantna operativna/tehnička pitanja, te o tome raspravlja. Radna se skupina prvi put sastala 4. lipnja u Bruxellesu, nakon čega su uslijedila još dva sastanka koja su održana 20. rujna i 19. prosinca. Radna skupina za biometriju služi kao platforma za tehničke rasprave u kojima sudjeluju eu-LISA, Europska komisija i stručnjaci za biometriju iz država članica s ciljem razmjene primjera najbolje prakse i pronalaska prikladnih tehničkih rješenja i standarda za odgovarajuće sustave za uspoređivanje biometrijskih podataka kao i za budući sveobuhvatni zajednički sustav BMS. Ta je radna skupina održala dva sastanka, 15. listopada i 13. prosinca.

Savjetodavne skupine za Eurodac, SIS i VIS kontinuirano su služile kao platforme stručnjacima iz država članica, predstavnicima agencija za pravosuđe i unutarnje poslove te onima Europske komisije za razmjenu tehničkog stručnog znanja i potpore u vezi s različitim tehničkim problemima povezanim s razvojem tih sustava. Agencija je nastavila sa svojom ustaljenom praksom izrade sažetaka sastanaka savjetodavnih skupina i njihova distribuiranja dionicima. Od srpnja sažetke objavljuje i Vijeće na Portalu za delegate. U tim se sažetcima pružaju pravodobne i relevantne informacije o funkcioniranju opsežnih informacijskih sustava predstavnicima država članica koji nisu članovi savjetodavnih skupina te se povećava osviještenost o presudnom radu savjetodavnih skupina.

Agencija je nastavila pružati potporu Komisiji u pogledu pripreme relevantnih prezentacija i sudjelovanja na sastancima u okviru foruma o interoperabilnosti na visokoj razini, koji je održan 5. ožujka i 15. studenoga u Bruxellesu, kao i u pogledu studijskih posjeta glavnim gradovima država članica za provjeru njihove spremnosti. U okviru studijskih posjeta za provjeru spremnosti 2019. posjećene su Danska, Latvija, Litva, Cipar, Malta, Rumunjska, Češka, Slovačka, Portugal, Švicarska, Slovenija i Hrvatska. Svrha je tih posjeta bila raspraviti o statusu priprema i spremnosti na nacionalnoj razini za uvođenje sustava EES i sustava ETIAS, provedbu preinake sustava SIS te interoperabilnost.

Predstavnici eu-LISA-e i Frontexa u travnju su na poziv hrvatskih nadležnih tijela sudjelovali u terenskom posjetu graničnim prijelazima Bajakovo i Tovarnik u Hrvatskoj. Svrha je posjeta bila procijeniti izazove na tim graničnim prijelazima, istražiti moguća rješenja kako bi se smanjilo radno opterećenje te istovremeno pripremiti tijela za nove sustave. Granični prijelaz Bajakovo nalazi se na glavnoj autocesti koja spaja Zagreb, u Hrvatskoj, i Beograd, u Srbiji, na koridoru koji povezuje središnju Europu sa zapadnim Balkanom i jugoistočnom Europom. Preko tog graničnog prijelaza godišnje prođe 6 milijuna putnika i 2 milijuna vozila. Predstavnici eu-LISA-e i država članica u okviru studijskog posjeta od 3. do 8. studenoga 2019. posjetili su i Washington D.C., u SAD-u. Svrha je posjeta bila naučiti nešto novo iz iskustva nadležnih tijela SAD-a u provedbi sustava koji su slični sustavima EES i ETIAS. Sudionici su posjetili Agenciju za carinu i zaštitu granica sa sjedištem u Washingtonu, D.C., morsku granicu u pomorskoj luci Miami i zračnu granicu u zračnoj luci Dulles u Washingtonu.

U skladu s odredbama njezine pravne osnove i očekivanjima njezinih dionika eu-LISA je nastavila pridonositi razvoju i unaprjeđenju strategije unutarnje sigurnosti EU-a. To je uključivalo aktivno sudjelovanje u raspravama o Ugovoru iz Prüma koje su u tijeku. Agencija je sudjelovala na radionicama o prümskim odlukama koje je organizirala Europska komisija u Bruxellesu 27. ožujka, 25. lipnja i 12. prosinca te im je pridonijela pružanjem svojih podataka. Agencija je ujedno pridonijela raspravama o reviziji Direktive o unaprijed dostavljenim informacijama o putnicima i Direktive o upotrebi podataka iz evidencije podataka o putnicima sudjelovanjem u relevantnim radnim skupinama Vijeća (DAPIX) i praćenjem njihova daljnjeg rada te praćenjem postupaka u okviru trećeg seminara o razmjeni podataka o putnicima na razini OESS-a i sastanaka neformalne radne skupine za evidenciju podataka o putnicima, koji su održani 18. i 19. lipnja te 3. i 4. rujna.

Agencija je nastavila s aktivnim sudjelovanjem u trima prioritetnim područjima EMPACT-a, a to su konkretno vatreno oružje, napadi na informacijske sustave i olakšavanje nezakonitog useljavanja. Agencija je sudjelovala na nekoliko sastanaka koji su bili usredotočeni uglavnom na prioritetna područja vatrenog oružja i olakšavanja nezakonitog

useljavanja (npr. godišnji uvodni sastanak EMPACT-a o vatrenom oružju održan 19. i 20. veljače, strateški sastanak EMPACT-a o vatrenom oružju održan 19. srpnja i sastanak za izradu nacrtu operativnog akcijskog plana EMPACT-a o olakšavanju nezakonitog useljavanja, koji je održan 11. i 12. rujna) te je aktivno pridonijela relevantnim raspravama. U okviru prioriteta olakšavanja nezakonitog useljavanja eu-LISA je pridonijela operativnom aktivnošću organizacije osposobljavanja.

Kao važan element suradnje među dionicima organizirana je šesta godišnja konferencija eu-LISA-e pod nazivom „Nova informacijska arhitektura kao pokretač učinkovitosti i djelotvornosti unutarnje sigurnosti“ uz potporu i sudjelovanje finskog predsjedništva Vijeća EU-a. U središtu zanimanja konferencije bila je budućnost unutarnje sigurnosti kao i prilike koje nova informacijska arhitektura nudi zajednicama područja izvršavanja zakonodavstva i upravljanja državnom granicom (za više pojedinosti o godišnjoj konferenciji vidjeti također stranicu 63.).

Ostali događaji za dionike i suradnike održani su kako bi se predstavio mandat Agencije te kako bi se istaknuli poslovni procesi i omogućila razmjena mišljenja o aktivnostima i planovima Agencije. Ti su događaji konkretno uključivali sastanke s voditeljima diplomatskih misija održane 18. ožujka u Tallinnu, one sa savjetnicima za pravosuđe i unutarnje poslove održane 2. travnja u Bruxellesu i sastanke s članovima Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE) održane 18. rujna u Strasbourgu i 29. i 30. listopada u Tallinnu. Osim planiranih posjeta i informativnih sastanaka eu-LISA je održala i nekoliko sastanaka na visokoj razini, uključujući sastanke s ravnateljem NATO-ova Centra izvrsnosti za kooperativnu kibernetičku obranu, Odborom za civilnu dimenziju sigurnosti Parlamentarne skupštine NATO-a, glavnim državnim tajnikom rumunjskog ministarstva unutarnjih poslova, parlamentarnim državnim tajnikom Saveznog ministarstva unutarnjih poslova Njemačke, ministrom unutarnjih poslova Estonije, izaslanstvom estonskog parlamenta, glavnim direktorom za pravosuđe i unutarnje poslove Glavnog tajništva Vijeća EU-a te s ministrom unutarnjih poslova Mađarske.

Evaluacije Schengena

Agencija eu-LISA 2019. je sudjelovala u provedbi deset postupaka evaluacije Schengena, i to:

- šest postupaka evaluacije Schengena za sustav SIS/SIRENE;
- postupcima evaluacije Schengena za zajedničku viznu politiku, uključujući VIS;
- jednom nenajavljenom postupku evaluacije Schengena za zajedničku viznu politiku, uključujući VIS, usmjerenom na četiri države članice.

Agencija je pružila potporu Komisiji i državama članicama u misijama evaluacije sustava SIS/SIRENE koje su provedene u Češkoj u ožujku, u evaluaciji Poljske koja je provedena u travnju, evaluaciji Slovenije u lipnju, ponovnom posjetu u svrhu evaluacije Francuske u lipnju, evaluaciji Mađarske u listopadu i evaluaciji Slovačke u studenome.

U vezi s evaluacijama zajedničke vizne politike, uključujući sustav VIS, Agencija je sudjelovala u sljedećim evaluacijama:

- evaluaciji Češke koja je u siječnju provedena u Abu Dhabiju i Chengduu (u Kini);
- nenajavljenim evaluacijama Španjolske, Nizozemske, Francuske i Švicarske koje su provedene u rujnu u Maroku;
- evaluaciji Mađarske koja je provedena u listopadu u Almatyju (u Kazahstanu) i Mumbaiju (u Indiji);
- evaluaciji Slovačke, koja je provedena u Minsku (u Bjelarusu) i Istanbulu (u Turskoj) u prosincu 2019.

1.3.2 Partnerstva s drugim agencijama EU-a

Tijekom 2019. nastavljena je bliska suradnja s partnerskim agencijama, a osobito sa zajednicom područja pravosuđa i unutarnjih poslova. Pripremljeni su planovi bilateralne suradnje za razdoblje 2019. – 2021. s Europolom i CEPOL-om. S FRA-om i EASO-om izrađeni su nacrti planova suradnje za razdoblje 2020. – 2022., a bit će završeni 2020. U planovima se pruža pregled trenutačne bilateralne suradnje i budućih inicijativa.

Ostvarena je bliska suradnja s Europolom i Frontexom na operativnoj razini kako bi se osigurala provedba uredbi o sustavima EES i ETIAS, čime je otvoren put k uspješnoj provedbi uredbi o interoperabilnosti. Pokrenuta je suradnja s Frontexom, Europolom, CEPOL-om i FRA-om u području osposobljavanja kako bi se osiguralo osposobljavanje raznih dionika na nacionalnoj razini. Prema potrebi u to će biti uključene i druge agencije.

Agencija eu-LISA pružala je veću potporu Europolu te mu je nakon uspostave Europolova ureda SIRENE omogućila pristup SIS-u i relevantnim upozorenjima. Agencija je ujedno pružila potporu Europolu u pripremi njegova povezivanja sa sustavom VIS. Usto, eu-LISA je ostvarila suradnju s Frontexom u svrhu njegova povezivanja sa sustavom SIS i osiguravanja da relevantni raspoređeni timovi u okviru operativnih aktivnosti mogu pretraživati sustav SIS.

Agencije za pravosuđe i unutarnje poslove, Europska komisija i Eurostat održali su 9. i 10. srpnja sastanak u poslovnim prostorima eu-LISA-e u Tallinnu u vezi s provedbom uredbi o interoperabilnosti, na kojem su raspravljali o trenutnom stanju razvoja različitih komponenata arhitekture interoperabilnosti s naglaskom na uspostavi središnjeg repozitorija podataka za izvješćivanje i statistiku.

Sporazum o razini usluga između eu-LISA-e i Frontexa o Frontexovoj lokaciji za oporavak u slučaju katastrofe stupio je na snagu 10. listopada 2019. Agencija eu-LISA sada u okviru svojeg podatkovnog centra u Strasbourgu dvjema agencijama pruža usluge smještaja za njihove lokacije za oporavak u slučaju katastrofe, EASO-u i Frontexu, s ciljem stvaranja sinergije i smanjenja troškova agencija za pravosuđe i unutarnje poslove.

Tijekom cijele 2019. eu-LISA je redovito sudjelovala na sastancima upravnog odbora Frontexa. Također je sudjelovala u obilježavanju Dana europske granične i obalne straže 2019. u Poljskoj, koji se održava jednom godišnje organizaciji Frontexa. Europol je eu-LISA-u redovito pozivao na sastanke radne skupine svojeg upravnog odbora za upravljanje informacijama kako bi pružila najnovije informacije o provedbi uredbi o interoperabilnosti. Agencija eu-LISA sudjelovala je 25. i 26. lipnja 2019. na godišnjem sastanku kontaktnih točaka za osposobljavanje agencija za pravosuđe i unutarnje poslove u organizaciji CEPOL-a te na godišnjem sastanku dionika CEPOL-a. Oba sastanka održana su u Budimpešti. Na sastancima su razmijenjene najnovije informacije o inicijativama bilateralne i multilateralne suradnje među agencijama za pravosuđe i unutarnje poslove te je ostvaren doprinos u pogledu zajedničkog planiranja tečajeva osposobljavanja za države članice o sustavima EES i ETIAS te o interoperabilnosti.

Agencija je nastavila surađivati s ENISA-om nakon sklapanja radnog dogovora 2018. i sporazuma o razini usluga u travnju 2019. kojima su utvrđene odredbe na temelju kojih je ENISA trebala pružiti podršku eu-LISA-i u pogledu provjere sigurnosti i kontinuiteta poslovanja za sustav Eurodac, koja je provedena u studenome 2019.

U kontekstu novih sustava, tehnologija i zakonodavstva mreža službenika za sigurnost eu-LISA-e i Europolov Odbor za sigurnost održali su zajednički sastanak 20. studenoga kako bi raspravili o aspektima sigurnosti i kontinuiteta poslovanja. Stručnjaci iz područja sigurnosti razmijenili su primjere najbolje prakse i znanja.

Agencija eu-LISA aktivno je pridonijela aktivnostima mreže agencija za pravosuđe i unutarnje poslove, kojom je 2019. predsjedao Europol. Agencija je pridonijela međuagencijskim raspravama o različitim temama, uključujući interoperabilnost, inovacije i sigurnost IKT-a. Povodom desete obljetnice Povelje Europske unije o temeljnim pravima čelnici agencija za pravosuđe i unutarnje poslove podržali su donošenje zajedničke izjave na konferenciji na visokoj razini pod nazivom „Povelja EU-a o temeljnim pravima kao realnost za sve: deseta obljetnica dana kada je Povelja postala pravno obvezujuća“, koja je održana 12. studenoga u Bruxellesu u organizaciji FRA-e. U Hagu su 22. studenoga čelnici agencija za pravosuđe i unutarnje poslove raspravili o trenutnoj i budućoj suradnji uz naglasak na provedbi novog strateškog programa EU-a za razdoblje 2019.–2024., VFO-u za razdoblje 2021.–2027. te interoperabilnosti informacijskih sustava i inovacijama. Ujedno su donijeli „Zajedničku izjavu o raznolikosti i uključenosti“.

Agencija eu-LISA 2019. je također aktivno pridonosila aktivnostima mreže agencija EU-a i sudjelovala na tematskim sastancima u području komunikacija, pravnih poslova, strateškog planiranja, ljudskih resursa i IKT-a. Održana su dva sastanka na visokoj razini: jedan s voditeljima administrativnih službi u Bruxellesu u veljači, a drugi s čelnicima agencija u Stockholmu u listopadu.

1.3.3 Partnerstvo s dionicima iz industrije

Industrija je ključni dionik Agencije jer podupire njezin rad u pružanju visokokvalitetnih tehničkih rješenja. Nadalje, praćenje djelovanja industrije u području istraživanja važan je element općeg djelovanja Agencije u području praćenja istraživanja, u skladu s uredbom o njezinu osnivanju. Nastojanja da se ta skupina uključi u rad nastavila su se 2019. kao i prethodnih godina, a temeljila su se na načelima zajedništva, transparentnosti i konstruktivnosti.

Kao i prethodnih godina, Agencija je 2019. bila domaćin dvaju okruglih stolova s dionicima iz industrije. Uz snažnu potporu rumunjskog predsjedništva Vijeća EU-a 24. travnja u Bukureštu (u Rumunjskoj) održan je 10. okrugli stol s dionicima iz industrije u organizaciji eu-LISA-e, a glavna tema bili su zahtjevi za integrirana granična rješenja za kopnene i morske granice. Nakon objave izvješća radne skupine za rješenja iz područja IKT-a za vanjske kopnene i morske granice Agencija je pozvala dionike iz industrije da daju svoj doprinos utvrđivanjem izvedivih rješenja i razvojem zajedničke arhitekture za uvođenje EES-a na vanjskim morskim i kopnenim granicama EU-a. Na događanju se okupilo gotovo stotinu predstavnika industrije iz područja upravljanja granicama i sigurnosti iz cijelog svijeta kako bi raspravili o zakonodavnim zahtjevima, postupcima i tehnologijama.

U Tallinnu je 17. listopada održan 11. okrugli stol s dionicima iz industrije, a glavna tema bili su praktični aspekti uvođenja nove informacijske arhitekture za pravosuđe i unutarnje poslove. Glavni cilj događanja bio je uključiti dionike iz industrije u raspravu o konkretnim prijedlozima za uvođenje nove arhitekture interoperabilnosti koja je usklađena sa zakonskim, funkcionalnim i tehničkim zahtjevima. Nakon objave isječka iz studije izvedivosti naslovljene „Elaboration of a future architecture for interoperable IT systems at eu-LISA“ (Razvoj buduće arhitekture za interoperabilne informacijske sustave u eu-LISA-i) Agencija je pozvala dionike iz industrije da dadu svoj doprinos u tom smislu. Na događanju se okupilo više od stotinu sudionika iz 51 različite organizacije i iz 19 zemalja, a među njima su bili predstavnici industrije iz područja upravljanja granicama i sigurnosti iz cijelog svijeta, predstavnici država članica EU-a, Sjedinjenih Američkih Država, Kanade, institucija EU-a i agencija za pravosuđe i unutarnje poslove te akademske zajednice.

1.4 4. strateški cilj

RAZVOJ U MODERNU, UČINKOVITU I DINAMIČNU ORGANIZACIJU

1.4.1 Program transformacije u organizaciji: eu-LISA 2.0

Agencija je 2019. pokrenula program transformacije kako bi uvela novu organizacijsku strukturu koja će odgovarati novom mandatu eu-LISA-e. Taj program, pod nazivom eu-LISA 2.0, osmišljen je kako bi se osiguralo da postupak reorganizacije bude otvoren i transparentan te da u njemu sudjeluju članovi osoblja Agencije.

Takvom transformacijom Agencija nastoji postići sljedeće:

- učinkovitije i brže postupke donošenja odluka;
- više prilagodljivosti u radu, uključujući veći prostor za inovacije;
- veću razinu ovlaštenja i preuzimanja odgovornosti zahvaljujući novim centraliziranim funkcijama i usklađenim profilima;
- bolji položaj Agencije, što će dovesti do trajne uspješnosti organizacije.

Kako bi osigurala uspješnu provedbu te transformacije, Agencija je izradila plan upravljanja promjenama. Tijekom razdoblja izvješćivanja ostvaren je znatan napredak u pogledu tog programa. Dovršena je nova organizacijska shema Agencije. To ujedno uključuje potpuno novu strukturu Odjela za operativne aktivnosti i Odjela za korporativno upravljanje (prethodno Jedinica za opću koordinaciju) s jasno definiranim sektorima utemeljenim na funkcijama.

Rad u okviru transformacije u organizaciji bio je raspoređen u četiri smjera djelovanja:

- prijenos postojećeg osoblja u novu organizacijsku strukturu;
- zapošljavanje novog osoblja;

- provedbu eu-LISA-ina novog modela kompetencija;
- reviziju opisa funkcija pojedinih jedinica i odjela te operativnog modela Agencije.

Više informacija o programu transformacije u organizaciji dostupno je u nastavku u odjeljku 2.2.1.

1.4.2 Strateško i operativno planiranje i izvješćivanje

Agencija ulaže velike napore u kontinuirani razvoj svojih unutarnjih postupaka planiranja i izrade programa, uključujući strateško planiranje te izradu programa i izvješćivanje na višegodišnjoj i godišnjoj razini. Neprestano poboljšava svoje informacijske alate za korporativno planiranje i osigurava odgovarajuće tečajeve osposobljavanja. U 2019. sva su korporativna izvješća i programski dokumenti doneseni i objavljeni u skladu s vremenskim okvirom propisanim u pravnim instrumentima.

Upravni je odbor 26. lipnja 2019. donio Konsolidirano godišnje izvješće o radu za 2018. nakon prethodnog savjetovanja sa savjetodavnim skupinama, a potom ga je podnio Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji i Revizorskom sudu. Izvješće je objavljeno i na internetskim stranicama Agencije te je prevedeno na 22 službena jezika EU-a (uz inačicu na engleskom jeziku koju je donio Upravni odbor).

Upravni je odbor 30. kolovoza donio Privremeno izvješće o provedbi programskog dokumenta eu-LISA-e za razdoblje 2019. – 2021. nakon savjetovanja sa savjetodavnim skupinama, a potom ga je podnio Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji.

U skladu s odlukom upravnog odbora o delegiranju ovlasti izvršnom direktoru za donošenje manjih izmjena godišnjeg programa rada izvršni je direktor 29. ožujka donio odluku o uključivanju u godišnji program rada za 2019. u okviru programskog dokumenta za razdoblje 2019. – 2021. nove aktivnosti povezane s provedbom transliteracijskih pravila ICAO-a iz 2015. za sustav SIS II. Nakon donošenja odluke skupina za upravljanje promjenama sustava SIS II izdala je preporuku koju je naknadno odobrio Odbor za SIS-VIS. I savjetodavna skupina za sustav SIS dala je povoljno mišljenje o toj preporuci, a upravni ju je odbor odobrio 12. prosinca 2018.

Upravni je odbor 19. studenoga 2019. donio izmjenu kojom bi se u godišnji program rada za 2019. u okviru programskog dokumenta za razdoblje 2019. – 2021. uključila studiju o provedbi postupka za upravljanje životnim ciklusom aplikacija.

Upravni je odbor 30. siječnja 2019. donio nacrt jedinstvenog programskog dokumenta eu-LISA-e za razdoblje 2020. – 2022. te ga je podnio Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji kako bi dali formalna mišljenja. Upravni je odbor zatim donio konačnu verziju tog dokumenta 19. studenoga 2019.

Agencija je prvi nacrt svojeg jedinstvenog programskog dokumenta za razdoblje 2021. – 2023. u listopadu 2019. podnijela na reviziju savjetodavnim skupinama, a u studenome 2019. upravnom odboru. Upravni je odbor nacrt jedinstvenog programskog dokumenta za razdoblje 2021. – 2023. donio 31. siječnja 2020., nakon čega je taj dokument dostavljen Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji.

Nakon uvođenja nove organizacijske strukture (eu-LISA 2.0) Agencija je započela s revizijom postupaka planiranja³⁶.

U skladu sa zahtjevom upravnog odbora Agencija je u lipnju 2019. započela s revizijom korporativnih ključnih pokazatelja uspješnosti, a ažurirani skup tih pokazatelja predstavljen je upravnom odboru u studenome. Agencija je potom testirala novi skup ključnih pokazatelja uspješnosti s pomoću podataka iz 2019. te je 2020. podnijela te nove skupove zajedno s podacima radi njihova donošenja³⁷.

Tijekom 2019. Agencija je pokrenula opširnu reviziju svojih procjena višegodišnjeg financijskog okvira, uzimajući u obzir promjenu općeg vremenskog okvira za uvođenje novih sustava i njihove operativne potrebe. Agencija je u okviru predstojećeg višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. tražila ukupno 1955 milijuna EUR. Ta će odobrena sredstva biti potrebna za finalizaciju uvođenja sustava EES, sustava ETIAS i interoperabilnosti te provedbe

³⁶ Novi je pristup testiran 2020. prilikom izrade Jedinstvenog programskog dokumenta Agencije za razdoblje 2022. – 2024.

³⁷ Upravni je odbor donio ažurirani skup korporativnih ključnih pokazatelja uspješnosti u travnju 2020.

preinaka postojećih sustava; za razvoj arhitekture postojećih sustava kako bi se osigurala njihova visoka dostupnost; povećanje operativnih kapaciteta Agencije; migraciju i integraciju postojećih sustava u novu arhitekturu interoperabilnosti; uvođenje nove sigurne mreže i osiguravanje stabilnog funkcioniranja Agencije.

1.4.3 Okvir upravljanja

Okvir za unutarnju kontrolu

Upravni je odbor 19. ožujka 2019. donio revidirani okvir eu-LISA-e za unutarnju kontrolu³⁸. U svojoj odluci upravni odbor povjerio je izvršnom direktoru zadaću provedbe načela i značajki unutarnje kontrole kao i definiranja kriterija za praćenje unutarnje kontrole. Upravni je odbor izvršnom direktoru također povjerio zadaću imenovanja voditelja koji će biti zadužen za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu. Nakon donošenja te odluke rukovodstvo Agencije izradilo je kriterije za praćenje unutarnje kontrole, koji su doneseni odlukom izvršnog direktora te su stupili na snagu 1. siječnja 2020., a ujedno je imenovan voditelj zadužen za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu. Provedba okvira za unutarnju kontrolu, njegovo praćenje i prva ocjena opisani su u nastavku u odjeljku 3. (stranica 92.).

Upravljačka tijela

Kad je riječ o njezinim upravljačkim tijelima, Agencija je nastavila pružati visokokvalitetnu administrativnu i logističku potporu za potrebe uspješnog rada upravnog odbora, odborâ za upravljanje programima i savjetodavnih skupina.

Agencija na raspolaganju ima tim koji je u potpunosti zadužen za aktivnosti upravljačkih tijela (tajništvo upravnog odbora). Tajništvo pruža potporu predsjednicima u osiguravanju neometanog rada skupina. Glavne su odgovornosti tajništva osigurati učinkovitu organizaciju sastanaka i njihovo evidentiranje, izrađivati zapisnike i voditi evidenciju o svim odlukama i raspravama skupina te pratiti njihov razvoj, provjeravati usklađenost odluka sa zakonodavstvom i pratiti zakonske obveze te osigurati stalnu komunikaciju i korespondenciju s članovima skupina.

Agencija je u potpunosti podržavala osnivanje i rad tijela povezanih s upravljanjem novim sustavima. Početkom 2019. s radom je započeo Odbor za upravljanje programom za ETIAS. U ožujku 2019. proširen je djelokrug savjetodavne skupine za EES kako bi se njime obuhvatio i sustav ETIAS (savjetodavna skupina za EES-ETIAS).

U skladu s uredbama o sustavu EES upravni odbor eu-LISA-e povjerio je odboru za upravljanje programom za EES zadaću da provede ocjenu natječajnih tehničkih specifikacija za središnji sustav EES-a (uključujući fizičku arhitekturu i infrastrukturu jedinstvenih nacionalnih sučelja). Odbor za upravljanje programom za EES potvrdio je da su natječajne tehničke specifikacije za sustav EES u skladu sa zakonskim odredbama, što je pridonijelo smanjenju rizika povezanih s postupkom javne nabave.

Usto, Agencija je dovoljno rano pripremila upravljačke strukture i postupke povezane s novoosnovanim tijelima koja su započinjala s radom, točnije Odborom za upravljanje programom za interoperabilnost, Odborom za upravljanje programom za sustav ECRIS-TCN, savjetodavnom skupinom za interoperabilnost i savjetodavnom skupinom za sustav ECRIS-TCN.

Istodobno je Agencija nastavila jačati svoj odnos s postojećim savjetodavnim skupinama (onima za sustave Eurodac, SIS i VIS) na način da ih je uključila u postupke planiranja i operativne postupke, kako bi povećala transparentnost i ostvarila korist od njihova bogatog iskustva i znanja.

Potpuno upravljanje kvalitetom

Nakon što je 2017. u sklopu zajedničkog okvira za procjenu provedena samoprocjena, pripremljen je akcijski plan. Status provedbe tih aktivnosti ispitan je 2019. te je sastavljeno izvješće na kraju ciklusa, koje je zatim donio upravljački odbor Agencije u četvrtom tromjesečju 2019. Od ukupno 12 navedenih aktivnosti, šest ih je u potpunosti ili djelomično dovršeno, pet aktivnosti je i dalje u tijeku, a jedna je odgođena. U izvješću se potvrđuje i poduzimanje daljnjih koraka s ciljem nastavka provedbe zajedničkog okvira za procjenu.

³⁸ Odluka br. 2019-042 od 19. 3. 2019., koja je dostupna na adresi <https://eulisa.europa.eu/About-Us/access-to-documents/public-register>

1.4.4 Financije i javna nabava

Agencija je neprestano razvijala i jačala svoje unutarnje financijske procese i postupke kako bi osigurala transparentno i učinkovito upravljanje dostupnim financijskim sredstvima.

Uloženi su veliki naponi u digitalizaciju određenih važnih natječajnih postupaka s pomoću platforme za elektroničko podnošenje ponuda. Uz potporu Komisije Agencija će se moći u potpunosti koristiti platformom za elektroničko podnošenje ponuda, što će rezultirati potpunim prelaskom s dokumenata u papirnatom obliku na elektroničke dokumente u okviru natječajnih postupaka.

Agencija eu-LISA poduzela je nove mjere kako bi izradila plan za budućnost, osobito u području proračuna i javne nabave, te kako bi prihvatila promjene u svojim postupcima: zahvaljujući naprednom sustavu evidencije (ARES) na razini EU-a, tijekom 2019. odvijao se postupni prelazak s dokumenata u papirnatom obliku na elektroničke dokumente u okviru većine postupaka u području financija, proračuna, imovine i javne nabave. Restrukturiranje postupaka ključan je čimbenik u osiguravanju kontinuiranog uspjeha Agencije jer postaje jasno da se s novim zadaćama zbog kojih se povećava radno opterećenje neće nužno povećavati i broj članova osoblja koji bi obavljali te zadaće, osobito kad je riječ o korporativnim funkcijama.

Utvrđeni su potrebni elementi za izradu proračuna na temelju aktivnosti u budućnosti, uz kontinuirano praćenje i usavršavanje financijskih postupaka i postupaka javne nabave u Agenciji.

1.4.5 Ljudski resursi

U 2019. aktivnosti upravljanja ljudskim resursima bile su usmjerene na tri glavna područja: optimizaciju ljudskih resursa i dobro upravljanje ljudskim resursima, razvoj informacijskih alata za ljudske resurse i njihovu provedbu te osposobljavanje osoblja povezano s poslovanjem.

Optimizacija ljudskih resursa i dobro upravljanje ljudskim resursima

Glavni prioritet Jedinice za ljudske resurse u 2019. bio je pružiti potporu organizaciji u provedbi programa transformacije u organizaciji eu-LISA 2.0. Tri od ukupno četiri smjera djelovanja u okviru programa izravno su povezana s ljudskim resursima. Agencija je 2019. pokrenula program transformacije s ciljem uvođenja nove organizacijske strukture koja je u skladu s novim mandatom eu-LISA-e, čime će se osigurati da su prave osobe na pravim položajima.

Jedinica za ljudske resurse osigurala je da se tijekom provedbe programa transformacije organiziraju redovita savjetovanja s osobljem te da se redovito izvješćuje o napretku preko različitih kanala, uključujući posebno mrežno mjesto. Nadalje, mnogo vremena i truda uloženo je u prikupljanje informacija o potencijalnim razlozima za zabrinutost koji su istaknuti i na njihovo rješavanje. To je potaknulo sudjelovanje osoblja u postupku transformacije i pridonijelo uspješnom uvođenju nove strukture. Svi članovi osoblja na koje je transformacija izravno utjecala dobili su i ažurirani opis radnog mjesta, kojim su obaviješteni o svojim novim zadaćama i odgovornostima.

Razvoj informacijskih alata za ljudske resurse i njihova provedba

U 2019. ostvaren je napredak u pogledu projekta spajanja agencija EU-a na informacijski sustav Sysper kada se iz faze razvoja i analize potreba korisnika prešlo u fazu provedbe. U lipnju 2019. u uporabu je pušten prvi osnovni modul za organizacijsku strukturu (ORG), dok je drugi modul za osoblje i podatke povezane s njihovom karijerom (CAR) postao operativan u listopadu. Dovršen je prijenos podataka o osoblju, a provedena je i promjena eu-LISA-ine organizacijske strukture.

Alat za e-zapošljavanje koji se temelji na sustavu Allegro u potpunosti je proveden i ažuriran za potrebe podnošenja i registracije prijava kandidata. To je pridonijelo učinkovitosti tima za zapošljavanje i izvješćivanju u pogledu primljenih prijava. Zbog velikog radnog opterećenja povezanog sa zapošljavanjem sve buduće promjene u okviru sustava zahtijevat će dodatna sredstva. Međutim, tim za zapošljavanje uspio je modernizirati postupak odabira koristeći se internetskim

alatima za održavanje razgovora i mogućnostima obavljanja testiranja na internetu. Riječ je o području koje će se nastaviti razvijati u budućnosti.

Sustav eu-LISA-e za upravljanje učenjem (i-Learn) dodatno je razvijen te su s pomoću tog alata pojednostavnjeni postupci povezani s učenjem i učinkovitošću. Nadalje, zahtjevi za osposobljavanje iz područja digitalizacije dosegli su naprednu fazu te bi usluga trebala biti pokrenuta početkom 2020. Razvijen je novi modul e-učenja o sprječavanju uznemiravanja te je dostupan cjelokupnom osoblju Agencije.

Osposobljavanje osoblja povezano s poslovanjem

Od rujna su organizirana brojna uvodna osposobljavanja za sve novozaposlane osobe, u okviru kojih se govorilo o važnim temama za Agenciju (npr. sustavima, poslovnim odnosima, etičkim pitanjima i kodeksu ponašanja).

Detaljnije informacije o aktivnostima, postignućima i pokazateljima u području upravljanja ljudskim resursima mogu se pronaći u nastavku u odjeljku 2.4.

1.4.6 Korporativne usluge i objekti

Opće usluge

Sjedište Agencije nalazi se u Tallinnu, u Estoniji, njezin glavni tehnički centar u Strasbourgu, u Francuskoj, njezin pričuvni tehnički centar u gradu Sankt Johann im Pongau, u Austriji, a ured za vezu u Bruxellesu, u Belgiji. Suočena sa znatnim porastom broja osoblja i izvođača u poslovnim prostorima Agencije, što je trend koji je započeo 2019., a trajat će barem do 2021., Agencija već nekoliko godina radi na brojnim projektima s ciljem proširenja svojih poslovnih prostora. Glavni je cilj eu-LISA-e osigurati da se svima koji rade u Agenciji i koji s njom surađuju pruži funkcionalno, učinkovito i ugodno radno okruženje.

Tim za opće usluge učinkovito povezuje potražnju za funkcionalnim smještajem i povezanim uslugama podrške te ponudu tih usluga kako bi se zadovoljili zahtjevi poslovanja. Nadalje, u okviru tima kontinuirano se pridaje pozornost poboljšavanju učinkovitosti zaštite zdravlja i sigurnosti na radu te izradi, provedbi i održavanju plana zaštite zdravlja i sigurnosti na radu. Uveden je novi ključni pokazatelj uspješnosti za okoliš kako bi se poduprlo dobro gospodarenje energijom i pratio ugljični otisak Agencije.

Osim toga, Agencija logističke usluge i usluge opskrbe eksternalizira kvalificiranim, učinkovitim i kompetentnim pružateljima usluga. Sve se usluge pružaju pravodobno, što je jedan od temeljnih resursa poslovanja kojim se pridonosi ostvarenju poslovnih ciljeva.

Potpisan je novi ugovor o održavanju za operativnu lokaciju u Strasbourgu kako bi se osigurala sigurna, učinkovita i funkcionalna infrastruktura objekata, koja je u skladu s potrebama poslovanja. Cjelokupna oprema i imovina održava se u skladu s programom održavanja, koji se kontinuirano optimizira.

Nadalje, Agencija je odlučila da će proširiti svoj postojeći centar u Strasbourgu. Nakon što je s Europskom komisijom i predstavnikom upravnog odbora iz Francuske provedena *ex ante* provjera, dogovoreno je da će Francuska kao zemlja domaćin pružiti potporu Agenciji u pogledu izrade i provedbe projekta. Krajem 2019. Agencija je potpisala ugovor o pružanju usluga programiranja kako bi se pripremili zahtjevi i tehnički uvjeti za potrebe usluga projektiranja, za koje se očekuje da će započeti krajem 2020. I upravni je odbor uz Agenciju redovito dobivao najnovije informacije o projektu drugog proširenja tehničkog centra u Strasbourgu i pomno pratio njegov napredak kao i rizik povezan s nedostatkom objekata za potrebe smještaja novih sustava, osoblja i izvođača u poslovnim prostorima Agencije. Preliminarne informacije o projektu podnesene su proračunskim tijelima 2. travnja 2019. U međuvremenu je Agencija unajmila privremeni uredski prostor i uspostavila privremenu infrastrukturu na lokaciji za potrebe proširenja primarnog podatkovnog centra kako bi se na ekonomičan način ublažio rizik povezan s nedostatkom objekata za potrebe smještaja novih sustava, osoblja i izvođača u poslovnim prostorima Agencije. Očekuje se da će se privremeni uredski prostor popuniti u četvrtom tromjesečju 2020.

Usluga upravljanja službenim putovanjima poboljšana je uvođenjem dvaju radnih postupaka u okviru sustava ARES, od kojih je jedan namijenjen za putne naloge, a drugi za naknadu putnih troškova, što je Agenciji pomoglo da učini korak naprijed prema „okruženju bez papira“.

Usluge upravljanja dokumentima

Uzimajući u obzir zahtjev za izradu strategije dugoročnog očuvanja arhivske građe, Agencija je u kolovozu 2019. zaposlila službenika za upravljanje dokumentima. Time je olakšana izrada „eu-LISA-ine politike dugoročnog očuvanja zapisa“ kao i „eu-LISA-inih postupaka dugoročnog očuvanja“. Provedbom te politike kao i povezanih postupaka jamči se usklađenost Agencije sa svim zakonskim i regulatornim obvezama, čime se osigurava zaštita i očuvanje eu-LISA-inih zapisa tijekom cijelog njihova životnog ciklusa.

Usluge u području informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT)

Uslugama IKT-a Agencije jamče se optimalni parametri rada sustava i aplikacija IKT-a, njihova pouzdanost i dostupnost korisnicima Agencije u skladu s njihovim potrebama, pružanje podrške krajnjem korisniku i upravljanje svim projektima IKT-a u skladu s potrebama Agencije.

Kako bi se zadovoljile unutarnje potrebe Agencije, u okviru usluga IKT-a tijekom 2019. uvedena su poboljšanja korporativnih informacijskih aplikacija te je razvijena infrastruktura za potrebe mreža, sustava, virtualizacije i nove tehnologije pohrane.

Konkretno, glavna postignuća u području sustavâ IKT-a uključuju zamjenu zastarjelog videokonferencijskog/telekonferencijskog softvera, čime je osigurano bolje korisničko iskustvo, prelazak na operativni sustav Windows 10 i paket Office 2016, čime se sustavno osigurava učinkovitost i sigurnost u njezinu okruženju, primjenu novog sustava pohrane kako bi se odgovorilo na povećanu potražnju eu-LISA-inih korisnika, uvođenje usluga CERT-EU-a kako bi se povećala sigurnost eu-LISA-inih mreža te konfiguraciju novog softvera za izradu sigurnosnih kopija kako bi se napravile sigurnosne kopije svih komponenata IKT-a, čime se povećava funkcionalnost, učinkovitost i proširivost operacija izrade sigurnosnih kopija Agencije.

Nadalje, korporativne aplikacije unaprijeđene su uvođenjem radnih postupaka za potrebe unutarnjih postupaka, poboljšanjima i dodatnim funkcijama u okviru platforme SharePoint, čime se pridonijelo korporativnom planiranju i podnošenju izvješća, kao i izradom alata za praćenje ugovora. Usto, zajamčeno je kontinuirano pružanje usluga e-učenja za osoblje i države članice tijekom cijele godine održavanjem infrastrukture za e-učenje u skladu s eu-LISA-inom politikom informacijske sigurnosti.

Konačno, korisnička podrška za IKT 2019. godine zaprimila je 7824 prijave o incidentima te je imala ulogu jedinstvene kontaktne točke za sva pitanja i zahtjeve povezane s tehnologijom za sve korisnike unutar Agencije.

1.4.7 Komunikacija

Vanjska komunikacija

Ciljevi eu-LISA-e za 2019. godinu u pogledu korporativne komunikacije bili su povećati vidljivost, osigurati vjerodostojnost i njegovati odnose Agencije s njezinim dionicima na obostranu korist. Agencija je poduzela nekoliko koraka s ciljem poboljšanja svojih alata za obavješćivanje javnosti, uključujući detaljnu analizu potreba povezanih s internetskim stranicama, čime su obuhvaćene mjere kojima bi se osiguralo da buduće mrežne nadogradnje budu u skladu sa zahtjevima pouzdanosti i sigurnosti koji će biti propisani pravnim instrumentima o sustavima EES i ETIAS. Projekt izrade novog vizualnog identiteta Agencije pokrenut je 2019. kako bi se ažurirali i pojednostavnili svi elementi povezani s dizajnom, ali i kako bi se razmotrila mogućnost izrade odvojenog identiteta za opsežne informacijske sustave kojima će eu-LISA upravljati nakon što sustavi EES i ETIAS budu pušteni u rad, a što će značiti daleko veću prisutnost Agencije u javnosti u usporedbi s prethodnim razdobljima. U izradi su i samostalne mikrostranice čije se oblikovanje temelji na infografikama, a čija je svrha predstavljanje sustava, programa interoperabilnosti i područja koja su proširenjem mandata Agencije dobila na važnosti – osposobljavanje, istraživanje, izvješćivanje i statistika. Aktivacija

stranice planirana je za drugo tromjesečje 2020. U 2019. godini održan je prosječan godišnji broj posjetitelja javnih internetskih stranica Agencije od oko 100 000, a svaki posjet u prosjeku je trajao dulje od 2 minute. Stopa napuštanja stranice iznosila je oko 41 % zbog vrlo specifične prirode aktivnosti Agencije, ali trend rasta jasno je vidljiv. Najveći interes zabilježen je u odnosu na stranice povezane sa slobodnim radnim mjestima. Dodan je novi sadržaj u vezi s novoosnovanim savjetodavnim skupinama, radnom skupinom za prijevoznike te javnim pristupom dokumentima. Ti su novi sadržaji potaknuli javni interes za Agenciju te je do izražaja došla njezina posvećenost transparentnosti. Agencija je proaktivno ulagala napore u dijeljenje informacija o najvažnijim događanjima i osiguravanje transparentnosti preko kanala društvenih mreža, na kojima je zabilježen znatan porast broja pratitelja (+ 33 % na Twitteru, + 58 % na Facebooku i + 99 % na LinkedInu). To je povezano sa stjecanjem resursa i alata dostupnih za redovite komunikacijske aktivnosti, a koji su potrebni za planiranje provedbe ciljanih mjera.

Sektor za komunikacije eu-LISA-e uložio je velike napore kako bi se poboljšala vidljivost eu-LISA-e, informirala javnost te kako bi se razmijenile relevantne informacije s različitim skupinama dionika. Najvažniji događaji bili su šesta godišnja konferencija eu-LISA-e i dva okrugla stola s dionicima iz industrije. Godišnja konferencija – „Nova informacijska arhitektura kao pokretač učinkovitosti i djelotvornosti unutarnje sigurnosti“ – organizirana je pod pokroviteljstvom finskog predsjedništva Vijeća EU-a, a na njoj se okupilo gotovo 200 predstavnika država članica, institucija i agencija EU-a te stručnjaka iz industrije i akademske zajednice. Zabilježena je visoka stopa zadovoljstva sudionika (96,6 %), što je siguran pokazatelj uspješnosti događanja. U proljeće i jesen organizirana su dva okrugla stola s dionicima iz industrije, na koje se odazvalo ukupno više od 190 sudionika, a poslužila su kao dragocjen forum za održavanje usmjerenih rasprava (više pojedinosti o okruglim stolovima mogu se pronaći na stranici 57.). Agencija je aktivno sudjelovala i na desetak konferencija i seminara, uključujući među ostalim Europski policijski kongres, izložbu i konferenciju „Passenger Terminal EXPO and Conference“ i Međunarodnu konferenciju o granicama i sigurnosti.

Unutarnja komunikacija

U 2019. područje najviše prioriteta za unutarnju komunikaciju odnosilo se na program transformacije u organizaciji eu-LISA 2.0. Tijekom cijele godine redovito su se razmjenjivale najnovije informacije o postupku transformacije. To je uključivalo održavanje skupština članova osoblja kako bi se ojačala dvosmjerna komunikacija i kako bi zaposlenici mogli izraziti svoju zabrinutost i izravno postavljati pitanja višem rukovodstvu, kao i posebne internetske stranice, poseban odjeljak u tjednom biltenu i druge načine internetske komunikacije i komunikacije uživo. Agencija je posebnu pozornost obratila osiguravanju transparentnosti i izravne dostupnosti najnovijih informacija svim zaposlenicima. Tim za unutarnju komunikaciju izvijestio je o ukupno 79 sastanaka i događanja (objavom članaka i galerija fotografija). Tijekom 2019. objavljena su 44 izdanja tjednika „News and Info“ (Novosti), što je primarni izvor informacija za 89 % zaposlenika³⁹. Usto, napisane su 74 objave za intranet te je održano 6 skupština članova osoblja (opći sastanci i tematski sastanci pod nazivom „Jedan sat s izvršnim direktorom“), tijekom kojih je rukovodstvo odgovorilo na oko 100 pitanja prikupljenih od članova osoblja.

Agencija je proširila svoj plan komunikacije u kriznim situacijama, čime je pridonijela daljnjem razvoju plana kriznog upravljanja i odgovora na krizu u okviru plana kontinuiteta poslovanja.

Krajem godine objavljena je posebna publikacija pod naslovom „eu-LISA Highlights 2019“ (Najvažniji događaji u eu-LISA-i 2019.) te je dostavljena svim zaposlenicima u svrhu izgradnje organizacijske kulture u okviru novouređene organizacije.

Prema godišnjoj anketi o unutarnjoj komunikaciji 2019. ukupna stopa zadovoljstva kanalima unutarnje komunikacije i s njome povezanim aktivnostima iznosila je 94 %. Broj ispitanika koji su odgovorili da su vrlo zadovoljni porastao je za 5 %, dok se stopa nezadovoljstva smanjila za 6 % u odnosu na 2018.

³⁹ Anketa o zadovoljstvu unutarnjom komunikacijom 2019.

1.4.8 Unutarnja revizija

Odjel Agencije za unutarnju reviziju pruža neovisne i objektivne usluge davanja jamstva i savjetovanja izvršnom direktoru i upravnom odboru. Agencija je nastavila surađivati s Europskim revizorskim sudom i Službom Europske komisije za unutarnju reviziju tako što je bila domaćin njihovih revizijskih misija i tako što je poduzela mjere kako bi odgovorila na iznesene preporuke kad je to bilo potrebno. Odjel za unutarnju reviziju koordinirao je rad u tom području, uključujući pripremu izvješća, misija i aktivnosti praćenja, te je osiguravao da rukovodstvo i osoblje Agencije budu općenito upoznati s načelima, ciljevima i postupcima unutarnje i vanjske revizije.

Rezultati ostvareni 2019. u odnosu na pokazatelje učinkovitosti Odjela za unutarnju reviziju izneseni su u Tablici 4.

Tablica 4: Pokazatelji učinkovitosti Odjela za unutarnju reviziju za 2019.

Pokazatelj	2019	2018	2017
Stopa provedbe godišnjeg plana unutarnje revizije Ciljna vrijednost > 80 %	89 %	91 %	90 %
Broj sati osposobljavanja osoblja godišnje u odnosu na proračun Ciljna vrijednost: osnovna vrijednost (proračun za osposobljavanje Odjela za unutarnju reviziju iznosi 64 sata godišnje po zaposleniku)	53 %	—	—
Teme revizije obrađene na vrijeme Ciljna vrijednost > 80 %	42 %	70 %	67 %

Rezultat od 42 % u odnosu na pokazatelj učinkovitosti „Teme revizije obrađene na vrijeme“ upućuje na to da Odjel za unutarnju reviziju treba smanjiti vrijeme koje mu je potrebno od izrade nacrtu izvješća do njegova konačnog podnošenja izvršnom direktoru i upravnom odboru. U tu svrhu, Odjel za unutarnju reviziju uvest će do lipnja 2020. predložak za izradu izvješća i standardni radni postupak za komunikaciju s odgovarajućim rukovoditeljima, stavljajući pritom naglasak na pravodobnu dostavu informacija za potrebe revizijskih postupaka (tj. potvrđivanje nalaza i primjedbi iz izvješća o reviziji).

Sljedeće su teme uključene u početni plan unutarnje revizije, koji je upravni odbor⁴⁰ donio u studenome 2018., a zatim su i obrađene:

- anketa o učinkovitosti Odbora za upravljanje programima (savjetovanje);
- revizija uspješnosti agencija EU-a koju provodi Revizorski sud (koordinacija).

Sljedeće su teme obrađene na vrijeme:

- revizija zakonitosti i pravilnosti računovodstvene dokumentacije eu-LISA-e za 2018. koju je proveo Revizorski sud – konačna (koordinacija);
- revizija zakonitosti i pravilnosti računovodstvene dokumentacije za 2019. koju je proveo Revizorski sud – privremena (koordinacija);
- praćenje i postupanje na temelju revizijskih preporuka (davanje jamstva i koordinacija sa Službom Europske komisije za unutarnju reviziju);
- održavanje sastanaka na temu etičnosti i integriteta u svrhu povećanja osviještenosti (u suradnji s Jedinicom za ljudske resurse);

⁴⁰ Odluka 2018-168, , točka B.6.

- anketa o učinkovitosti Odbora za upravljanje programima (savjetovanje);

Sljedeće su teme obrađene (tj. konačno izvješće o reviziji dostavljeno je upravnom odboru i izvršnom direktoru) sa zakašnjenjem:

- uvođenje nove organizacijske strukture Agencije (savjetovanje);
- olakšavanje uvođenja revidiranog okvira eu-LISA-e za unutarnju kontrolu (savjetovanje);
- revizija uspješnosti u području granične kontrole i informacijskih sustava za unutarnju sigurnost koju provodi Revizorski sud (koordinacija);
- praćenje provedbe strategije Agencije za borbu protiv prijevara i izvješćivanje o njoj (savjetovanje).

Sljedeće su teme odgođene te će biti obrađene u prvoj polovini 2020.:

- pregled projekta uvođenja sustava ulaska/izlaska (EES) koji provodi Odjel za unutarnju reviziju: usklađenost poslovnog i informacijskog segmenta (davanje jamstva);
- revizija postupka zapošljavanja, upravljanja strukturnim pružateljima usluga i etičnosti u poslovanju koju provodi Služba Europske komisije za unutarnju reviziju (koordinacija);
- revizija uspješnosti agencija EU-a koju provodi Revizorski sud (koordinacija).

Odjel za unutarnju reviziju na zahtjev je redovito sudjelovao u provedbi programa i ocjena Odbora za reviziju, usklađenost i financije (ACFC) u okviru upravnog odbora.

2 Upravljanje

2.1 Upravni odbor

Agencija je tijekom 2019. nastavila vrlo blisku, transparentnu i konstruktivnu suradnju sa svojim upravnim odborom. Uz stavke koje je upravni odbor odobrio u skladu sa svojim funkcijama, Agencija je upravnom odboru redovito iznosila i sve znatne rizike i probleme utvrđene tijekom razdoblja izvješćivanja te provedene mjere za ublažavanje tih rizika.

Stanje provedbe te izvješća savjetodavnih skupina za EES i ETIAS i odborâ za upravljanje programom redovito su se predstavljali upravnom odboru. Ta su predstavljanja uključivala i iznošenje rizika i problema povezanih s programima. Konkretno, upravni odbor u nekoliko je navrata istaknuo potrebu za intenzivnom suradnjom s državama članicama radi osiguravanja pravodobne provedbe programâ. Isto tako, upravni odbor odobrio je ponovno pokretanje nabave povezane s projektom koji se odnosi na sustave EES i BMS kako bi se uključila zajednička usluga uspoređivanja biometrijskih podataka.

Savjetodavne skupine za SIS, VIS i Eurodac izvijestile su upravni odbor o fazi u kojoj se nalazi njihov rad, među ostalim o rizicima i problemima povezanim s operativnim upravljanjem sustavima i razvojnim projektima.

Upravni odbor redovito se izvješćivalo o stanju pregovora u pogledu novog višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. U lipnju 2019. upravni odbor izrazio je zabrinutost da eu-LISA možda neće biti u mogućnosti ispuniti sve zadaće u slučaju da joj se ne dodijele dostatna financijska sredstva, a time bi se ugrozila njezina sposobnost da zajamči stabilnost i dostupnost sustavâ. Upravni odbor pomno je pratio projekt drugog proširenja tehničkog centra u Strasbourgu i rizike povezane s nedostatkom infrastrukture za smještaj novih sustava, osoblja i izvođača na lokaciji. Upravni odbor redovito se izvješćivalo o stanju provedbe programa transformacije (eu-LISA 2.0), koji je usko povezan s utvrđenim korporativnim rizikom (organizacijska nestabilnost). Agencija je upravnom odboru redovito podnosila izvješća o praćenju stanja provedbe revizijskih preporuka.

Upravni odbor imenovao je 12. veljače novog službenika za zaštitu podataka. Upravni odbor donio je 20. veljače okvir eu-LISA-e za unutarnju kontrolu i strategiju eu-LISA-e za borbu protiv prijevара za razdoblje 2019. – 2021. Upravni odbor donio je 28. kolovoza 2019. ažurirana financijska pravila eu-LISA-e. Upravni odbor imenovao je 20. studenoga g. Lucu Tagliarettija za zamjenika izvršnog direktora eu-LISA-e na razdoblje od pet godina.

2.2 Najvažniji događaji

2.2.1 eu-LISA 2.0

Kako je prethodno navedeno u odjeljku 1.4.1, tijekom 2019. Agencija je pokrenula program transformacije kako bi uspostavila novu organizacijsku strukturu koja će odgovarati novom mandatu eu-LISA-e. Taj program, pod nazivom eu-LISA 2.0, osmišljen je kako bi se osiguralo da projekt reorganizacije bude otvoren i transparentan te da u njemu sudjeluju članovi osoblja Agencije.

Kako bi se osigurala maksimalna razina odgovornosti za program eu-LISA 2.0 u okviru Agencije, osnovana je radna skupina 2.0 koja će raditi na opisima novih dužnosti i funkcija sektora i jedinica nakon transformacije Agencije. Radna skupina ažurirala je i ključne korporativne i operativne postupke, čime je upravi pružila potpunu sliku te pridonijela utvrđivanju novog operativnog modela Agencije. Postupak odabira voditelja novoosnovanih jedinica zaključen je u svibnju za Odjel za operativne aktivnosti, a u studenome za Odjel za korporativno upravljanje.

Od 1. rujna 2019. Agencija ima novu organizacijsku strukturu, a te su promjene uvedene kako bi postala najsuvremenija organizacija i kako bi se u okviru nje ostvario nov način razmišljanja i rada.

Za vrijeme trajanja programa transformacije organizirana su savjetovanja, a o napretku se redovito izvješćivalo osoblje Agencije, na pojedinačnoj razini i na razini Agencije. To je potaknulo uključivanje osoblja u postupak transformacije i

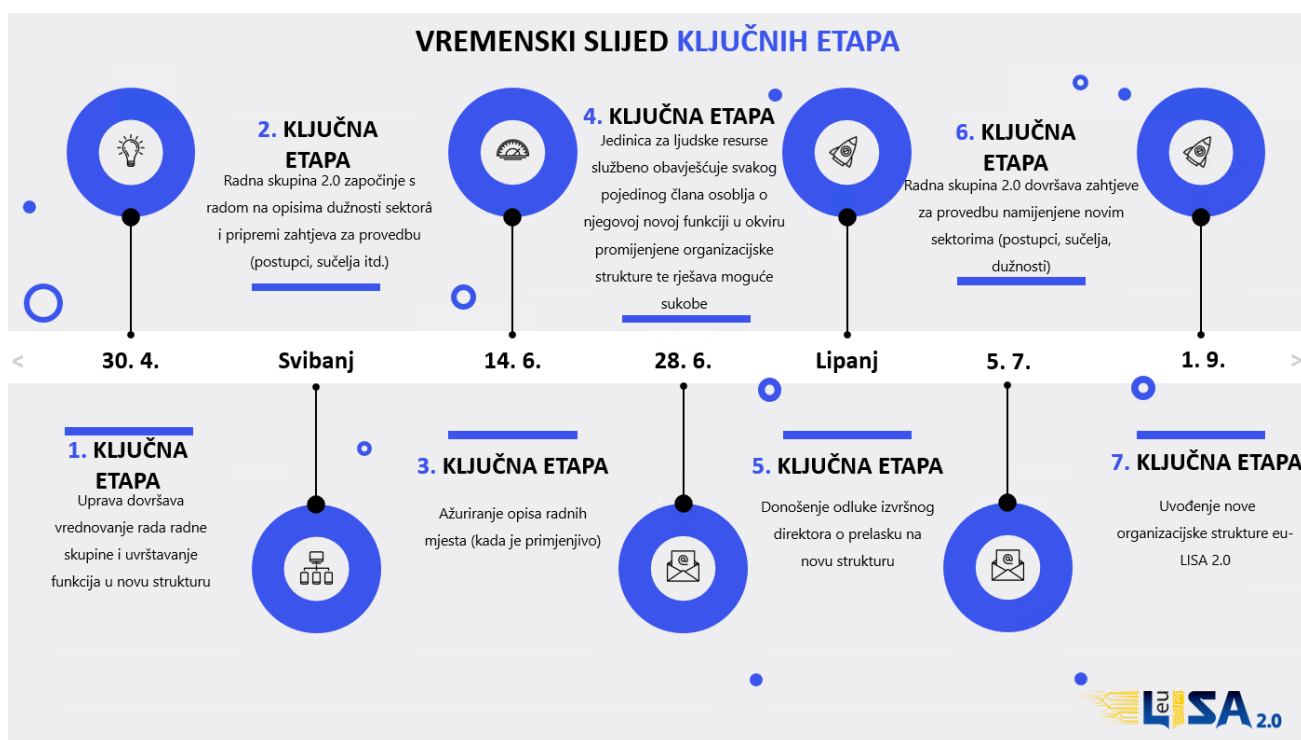
pridonijelo uspješnoj provedbi nove strukture. Za potrebe komunikacije i rasprava uspostavljena je posebna informacijska platforma pod nazivom „eu-LISA 2.0“. Platforma se kontinuirano ažurirala, a njezina se upotreba promicala među osobljem. Redovito su se sazivale posebne skupštine osoblja za potrebe transformacije Agencije kako bi izvijestile o fazi u kojoj se nalazi projekt i o postignutom napretku. Odgovoreno je na pitanja i probleme koje je istaknulo osoblje, čime je olakšana dvosmjerna komunikacija s upravljačkim timom.

Agencija je u Tallinnu i Strasbourgu organizirala osposobljavanje u području upravljanja promjenama na temu „pozitivan odgovor na promjene“. Osoblje Agencije dobilo je informacije o tome kako odgovoriti na promjene, o važnosti pozitivnog pristupa situaciji koja se neprestano mijenja te o potrebi da se utvrdi njihova uloga u postupku promjene. Slična osposobljavanja organizirana su za osoblje na rukovodećim položajima da bi naučili kako uspješno voditi promjene, upotrebljavati relevantne modele za uvođenje promjena, utvrditi moguće razloge odupiranja i pomoći pojedincima da konstruktivno izvršavaju svoje zadatke dok su promjene u tijeku.

Osim toga, Agencija je transformaciji organizacije (eu-LISA 2.0) pristupila kao stvaranju robne marke, s pomoću jednostavnih i učinkovitih metoda kao što su videozapisi, predmeti s oznakom eu-LISA 2.0 ili radionice s iskusnim govornicima. Na taj se način osiguralo da većina osoblja Agencije razvije pozitivan stav o predstojećim promjenama. U internoj anketi o komunikaciji provedenoj 2019. godine 72 % ispitanika odgovorilo je da su im se redovito pružale informacije i obavijesti o transformaciji Agencije, 73 % njih smatralo je da komunikacijski kanali preko kojih su se obavješćivali o transformaciji ispunjavaju njihove potrebe, a 65 % odgovorilo je da kvaliteta i učestalost informacija povezanih s eu-LISA-inim postupkom transformacije ispunjavaju njihove potrebe.

I upravni odbor redovito se obavješćivalo o napretku programa transformacije.

Na slici 11. prikazane su ključne etape i vremenski slijed eu-LISA-ina programa transformacije. Ostvarene su sve ključne etape u razdoblju izvješćivanja.

Slika 11.: eu-LISA 2.0 – Vremenski slijed ključnih etapa

Iako se zbog promjena Agencija suočava s novim izazovima, to joj pruža priliku za preoblikovanje poslovanja i zacrtavanje novog smjera. Prelazak s prethodnog pristupa izoliranih sustava na transverzalni model rada zahtijeva nove načine razmišljanja i funkcioniranja. Zamah projekta eu-LISA 2.0 iskoristit će se kako bi se potaknula transformacija korporativne kulture i njegovao stav „ujedinjeni možemo ostvariti ciljeve“.

2.2.2 Novo zakonodavstvo

Tijekom 2019. došlo je do znatnih promjena u pravnom okruženju u kojem djeluje eu-LISA.

Nova uredba o osnivanju eu-LISA-e stupila je na snagu 11. prosinca 2018. Zahvaljujući proširenju njezina mandata Agencija sada ima veće odgovornosti u pogledu oblikovanja, razvoja i interoperabilnosti postojećih i novih sustava te upravljanja postojećim i novim sustavima u području sigurnosti, upravljanja granicama, migracija i azila. Novim mandatom proširuje se djelokrug Agencije i daje joj se veća uloga u području istraživanja, osiguravanja kvalitete podataka u sustavima te pilot-projekata, dokazâ koncepta i aktivnosti ispitivanja izravno povezanih s njezinim mandatom.

Tri nove uredbe kojima se nastoji dodatno ojačati sustav SIS stupile su na snagu 28. prosinca 2018. U njima su utvrđeni zahtjevi u pogledu provedbe različitih odredbi u razdoblju od jedne, dvije ili tri godine od stupanja na snagu tih pravnih akata. Revidiranim pravnim okvirom nastoji se osigurati i potpuna interoperabilnost sustava SIS s ostalim sustavima EU-a u području migracija, upravljanja granicama i sigurnosti. Dodatno je nadograđena i funkcija AFIS-a.

Uredba o sustavu ECRIS-TCN stupila je na snagu 11. lipnja 2019. Agencija eu-LISA odgovorna je za razvoj sustava ECRIS-TCN i operativno upravljanje tim sustavom, a riječ je o prvom opsežnom informacijskom sustavu koji eu-LISA oblikuje i razvija prvenstveno za pravosudne svrhe.

Istog su dana na snagu stupile i dvije uredbe kojima se uspostavlja okvir za interoperabilnost informacijskih sustava EU-a u područjima 1. policijske i pravosudne suradnje, azila i migracija te 2. granica i viza. Razvoj tehničkih komponenata interoperabilnosti (odnosno zajedničkog repozitorija podataka o identitetu, europskog portala za pretraživanje, zajedničke usluge uspoređivanja biometrijskih podataka, detektora višestrukih identiteta i središnjeg repozitorija podataka za izvješćivanje i statistiku) iterativan je postupak te je potrebno uvesti sustave EES i ETIAS da bi se taj postupak mogao u potpunosti provesti.

2.2.3 Učinak povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije

Nakon potpisivanja sporazuma o Nacrtu sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije u studenome 2018. Agencija je neprekidno pratila situaciju kako bi utvrdila moguće nove obveze. Kad je riječ o izvršavanju zakonodavstva i unutarnjoj sigurnosti, nakon povlačenja 31. siječnja 2020. i naknadnog prijelaznog razdoblja koje završava 31. prosinca 2020. Ujedinjena Kraljevina više neće imati pristup informacijskim sustavima Unije čijim radom upravlja eu-LISA, točnije sustavima SIS i Eurodac. Budući da se očekivalo da će se povlačenje dogoditi 2019., eu-LISA je provela sve potrebne pripreme kako bi isključila Ujedinjenu Kraljevinu iz sustava SIS i Eurodac i eventualno izbrisala podatke Ujedinjene Kraljevine iz tih sustava, u skladu s pravnim okvirom i vremenskim rokovima iz pravnog okvira. Agencija je redovito raspravljala o tehničkim pojedinostima s Europskom komisijom i odgovarajućim savjetodavnim skupinama te je sudjelovala na posebnom radnom sastanku o Brexitu koji je Komisija organizirala za agencije EU-a 5. rujna. Agencija je provela potrebne pripreme za primjenu odredbi Sporazuma o povlačenju i odgovarajućih smjernica Komisije u pogledu sudjelovanja Ujedinjene Kraljevine u upravljačkim tijelima Agencije, upravljanju ljudskim resursima, statističkim izvješćima i drugim relevantnim pitanjima.

2.3 Proračunsko i financijsko upravljanje

2.3.1 Financijsko upravljanje

Proračun eu-LISA-e financira se iz različitih izvora sredstava⁴¹. Glavni prihod potječe iz subvencije EU-a koja se dobiva na godišnjoj razini iz proračuna EU-a (dio proračuna za Komisiju, poglavlje 18 02, „Unutarnja sigurnost“) koji donosi proračunsko tijelo⁴². Dodatni doprinosi potječu iz pridruženih zemalja.

⁴¹ U skladu s člankom 46. stavkom 3. Uredbe (EU) 2018/1726.

⁴² Vidjeti članak 45. stavke 5. i 6. Uredbe (EU) 2018/1726. Ta se subvencija odnosi na odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje C1 (izglasana odobrena sredstva za tekuću proračunsku godinu).

Agencija u okviru svojeg godišnjeg okvira izvješćivanja objavljuje stope izvršenja proračuna i pokazatelje uspješnosti, a time javnosti pokazuje učinkovit i djelotvoran način na koji je upravljala svojim rashodima u razdoblju izvješćivanja.

2.3.2 Izvršenje proračuna

Upravni je odbor eu-LISA-e 21. prosinca 2018. donio konačni izvještaj o prihodima i rashodima za 2019.⁴³

Na kraju 2019. Agencija je imala visoku stopu izvršenja proračuna:

- 99,7 % kad je riječ o odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza, uzimajući u obzir neautomatske prijenose odobrenih sredstava za preuzimanje obveza koje je odobrio upravni odbor u veljači 2020., kako je sažeto prikazano u tablici 5.;
- 99,3 % kad je riječ o odobrenim sredstvima za plaćanje, uključujući prienos administrativnih rashoda u 2020.

Tablica 5.: Odobrena sredstva za preuzimanje obveza (u milijunima EUR)

Izvršenje proračuna za 2019. na dan 31. 12. 2019.			Izvršenje proračuna uz prienos sredstava u skladu s odlukom	
Konačni doneseni proračun za 2019.	Izvršene obveze	Izvršeno (%)	Neautomatski prienos	Izvršeno uzimajući u obzir neautomatski prienos sredstava (%)
288,403	128,370	44,5 %	159,076	99,7 %

Dio ukupnog proračuna ovisio je o donošenju pravne osnove i/ili provedbenih akata za nove zadaće dodijeljene Agenciji, kao što je prikazano u tablici 6.

Tablica 6.: Odobrena sredstva za preuzimanje obveza namijenjena novim zadaćama (u milijunima EUR)

Nove zadaće / novi sustavi	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza
LFS za preinaku sustava SIS u području granica / policijske suradnje	2,261
LFS za preinaku sustava SIS u području vraćanja	0,517
LFS za sustav ECRIS-TCN	4,116
LFS za interoperabilnost	5,830
Ukupni proračun nakon donošenja nove pravne osnove	12,724

Iznosi iz tablice 6. obuhvaćaju administrativne rashode koji će se rasporediti u skladu s proračunskom nomenklaturom u glavi 1., „Rashodi za osoblje“, i glavi 2. „Rashodi za infrastrukturu i operativni rashodi“.

Izmjena proračuna br. 1.

Proračun Agencije za 2019. obuhvaćao je sljedeća odobrena sredstva:

- za potrebe razvoja novih sustava (preinaka sustava Eurodac, dablinski sustav raspodjele) – upotreba proračuna ovisila je o donošenju i stupanju na snagu odgovarajućih pravnih osnova;
- za potrebe razvoja sustava EES, sustava ETIAS, interoperabilnosti, preinake sustava SIS i razvoja sustava ECRIS-TCN – pravna je osnova donesena, no proračun nije bio potreban u toj fazi jer je javna nabava bila u tijeku;

⁴³ U skladu s člankom 45. stavkom 7. Uredbe (EU) 2018/1726.

- c) odobrena sredstva za plaćanje primljena tijekom proračunskog postupka EU-a kojim se utvrđuje proračun Agencije, ali koja Agencija nije zatražila.

Upravni je odbor odobrio jednu izmjenu proračuna, čime su prethodno istaknuta pitanja riješena na sljedeće načine:

- povratom 8,289 milijuna EUR u obliku odobrenih sredstava za preuzimanje obveza;
- povratom 66,051 milijuna EUR u obliku odobrenih sredstava za plaćanje.

U tablici 7. prikazana je detaljna raščlamba izmjene proračuna prema proračunskim glavama.

Tablica 7.: Raščlamba izmjene proračuna za 2019. (u milijunima EUR)

Proračunska glava	Sustav/zadaća		Izmjena proračuna	
			Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje
A01	Rashodi za osoblje		-2,554	-2,554
	od čega	Interoperabilnost	-2,006	-2,006
		Preinaka sustava Eurodac	-0,268	-0,268
		Sustav ECRIS-TCN	-0,280	-0,280
B03	Rashodi poslovanja		-5,735	-63,497
	od čega	Interoperabilnost		-1,688
		Preinaka sustava SIS		-0,299
		Preinaka sustava Eurodac	-5,600	-3,920
		Dablinski sustav raspodjele	-0,135	-0,135
		Sustav EES		-23,523
		Sustav ETIAS		-6,643
		Sustav ECRIS-TCN		-3,766
		Dodatna odobrena sredstva za plaćanje koja eu-LISA nije zatražila		-23,523
Ukupna izmjena proračuna za 2019.			-8,289	-66,051

Prijenos sredstava u skladu s odlukom

Postupak javne nabave koji je u tijeku za EES, ETIAS, interoperabilnost, preinaku sustava SIS i sustav ECRIS-TCN omogućio je Agenciji prijenos 159,076 milijuna EUR odobrenih sredstava za preuzimanje obveza iz 2019. u 2020. na temelju odluke upravnog odbora kako bi se ta sredstva sačuvala za upotrebu u narednim godinama (tablica 8.)⁴⁴.

Tablica 8.: Raščlamba prijena iz 2019. (u milijunima EUR)

Proračunska glava	Sustav/zadaća	Neautomatski prijenos odobrenih sredstava za preuzimanje obveza iz 2019.
B03 Rashodi poslovanja	Interoperabilnost u području policijske suradnje / granica	2,818
	Preinaka sustava SIS	7,328
	Sustav EES	131,415
	Sustav ETIAS	9,983
	Sustav ECRIS-TCN	7,532
B03 Ukupno		159,076

⁴⁴ U skladu s člankom 12. stavkom 3. Financijske uredbe Agencije. Odluka upravnog odbora donesena je prije 15. veljače 2020.

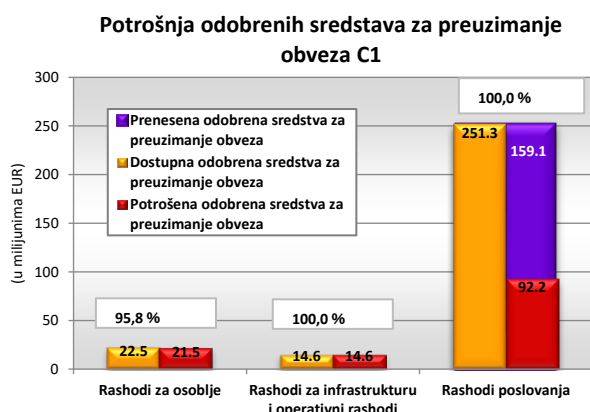
Nakon podnošenja pravnog prijedloga proračunskom tijelu odgovarajuća odobrena sredstva unose se u proračun. Zbog kašnjenja u donošenju pravnih prijedloga u pogledu svih novih zadaća povjerenih eu-LISA-i Agencija je morala prenijeti odgovarajuća proračunska sredstva.

Izvršenje odobrenih sredstava za preuzimanje obveza

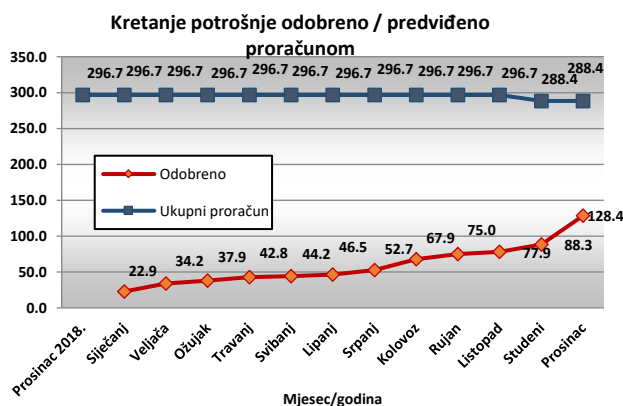
Odobrena sredstva za preuzimanje obveza (C1) izglasana za 2019. podijeljena su među različitim glavama na sljedeći način:

- 87,13 % za operativni proračun (glava 3.);
- 5,07% za rashode za infrastrukturu i operativne rashode (glava 2.);
- 7,8 % za rashode za osoblje (glava 1.).

Na slikama 12. i 13. prikazano je izvršenje proračuna po glavama na kraju godine.

Slika 12.: Potrošnja odobrenih sredstava za preuzimanje obveza C1

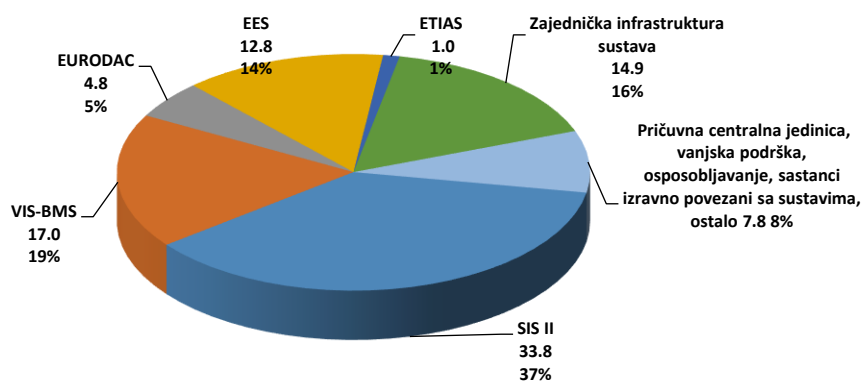

Slika 13.: Kretanja u potrošnji odobrenih sredstava i sredstava predviđenih proračunom

Kad je riječ o glavi 3., zbog višegodišnje prirode ugovora koji se upotrebljavaju za podršku temeljnim aktivnostima iz 2019. automatski su prenesena otvorena odobrena sredstva za preuzimanje obveza u iznosu od 78,7 milijuna EUR te će biti plaćena tijekom 2020. i u narednim godinama. Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u iznosu od 159,1 milijun EUR koja se odnose na nove zadaće prenesena su u skladu s odlukom upravnog odbora⁴⁵. Detaljna raščlamba prikazana je u Prilogu II..

Izvršeno je 100 % operativnog proračuna u iznosu od 251,3 milijuna EUR (prijenos iznosa od 159,1 milijun EUR i 92,2 milijuna EUR izvršenih odobrenih sredstava za preuzimanje obveza). Na slici 14. prikazana je raščlamba operativnog proračuna po poglavljima, ne uzimajući u obzir prenesene iznose, kako su navedeni u tablici 8.

⁴⁵ Odluka upravnog odbora 2020-19 od 7. veljače 2020.

Slika 14.: Izvršena odobrena sredstva za preuzimanje obveza u okviru glave 3. (u milijunima EUR)

Agencija je 2019. ukinula 4,818 milijuna EUR odobrenih sredstava za preuzimanje obveza prenesenih iz prethodnih godina, što čini 2,1 % ukupnog iznosa prenesenih odobrenih sredstava u glavi 3., „Rashodi poslovanja“. U tablici 9. sažeto su prikazana opozvana odobrena sredstva za preuzimanje obveza po godini nastanka pravne obveze na kojoj se temelje.

Tablica 9.: Opozvane proračunske obveze iz 2019. po godini nastanka (u milijunima EUR)

Poglavlje proračuna	Članak proračuna	2016	2017	2018	2019	Ukupno
Infrastruktura	Zajednička infrastruktura sustava / mreža širokog područja	—	—	-3,317	-0,586	-3,903
	SIS II	-0,183	-0,123	-0,040	—	-0,346
Aplikacije	VIS	—	-0,036	—	—	-0,036
	Eurodac	—	—	-0,002	—	-0,002
	EES	—	-0,030	-0,060	—	-0,090
Operativna podrška	Operativna podrška	-0,072	-0,107	-0,261	—	-0,440
Ukupno		-0,255	-0,296	-3,681	-0,586	-4,818

Iznos od 80,3 % ukinutih sredstava odnosi se na odobrena sredstva prenesena Agenciji u obliku ukupnih proračunskih obveza u okviru preuzimanja mreža sustava VIS i SIS od GU-a HOME. Ta su odobrena sredstva prenesena bez pravnih obveza na kojima se temelje i nisu bila potrebna tijekom izvještajne godine. U tablici 10. naveden je detaljan pregled odgovarajućih ukupnih proračunskih obveza:

Tablica 10.: Opozvane ukupne proračunske obveze (L1) iz 2019. (u milijunima EUR)

Članak proračuna	Ukupna proračunska obveza (L1)	Godina nastanka	Preneseni iznos	Potrošeni iznos	Opozvani iznos
Zajednička infrastruktura sustava	Prijenos ugovorne i financijske odgovornosti povezane s mrežom sustava VIS s GU-a HOME na eu-LISA-u	2018.	5,695	-2,411	-3,284
Mreža širokog područja	Prijenos ugovorne i financijske odgovornosti povezane s mrežom sustava SIS s GU-a HOME na eu-LISA-u	2019.	2,451	-1,865	-0,586
Ukupno					-3,870

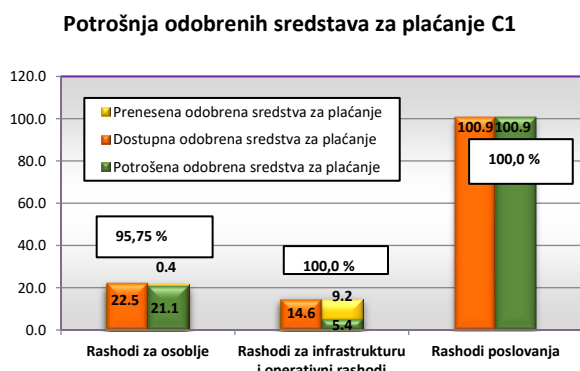
Iznos od 0,948 milijuna EUR odnosi se na ukidanje proračunskih odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za koja je istekao ugovor, a za koja nisu bile potrebne rezervacije predviđene ugovorom (npr. opozivi koji se odnose na ugovore o

vanjskim funkcijama podrške koji su uključivali dodatne troškove za prekovremeni rad; opozivi koji se odnose na preostale sastanke savjetodavnih skupina i na osposobljavanje povezano sa sustavima i državama članicama; opozivi zbog primjene ugovorne kazne).

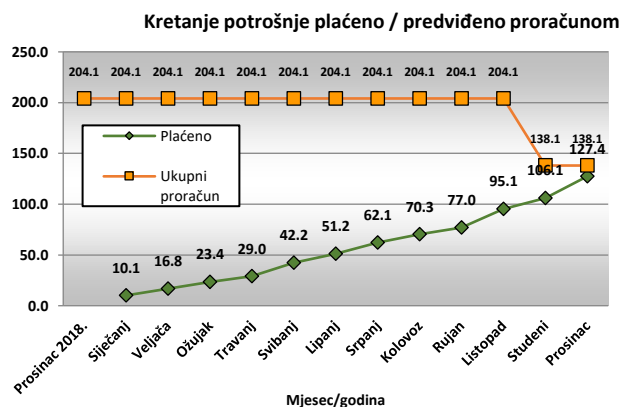
Izvršenje odobrenih sredstava za plaćanje

Ukupni izglasani proračun za odobrena sredstva za plaćanje iznosio je 138,1 milijun EUR.

Na kraju 2019. izvršenje odobrenih sredstava za plaćanje za odobrena sredstva C1 doseglo je 99,3 %, uključujući prijenos administrativnih rashoda u 2020. Na slikama 15. i 16. prikazana je raščlamba ukupnog proračuna po glavama te ukupna potrošnja sredstava i odobrenih sredstava za plaćanje tijekom 2019.

Slika 15.: Potrošnja odobrenih sredstava za plaćanje C1

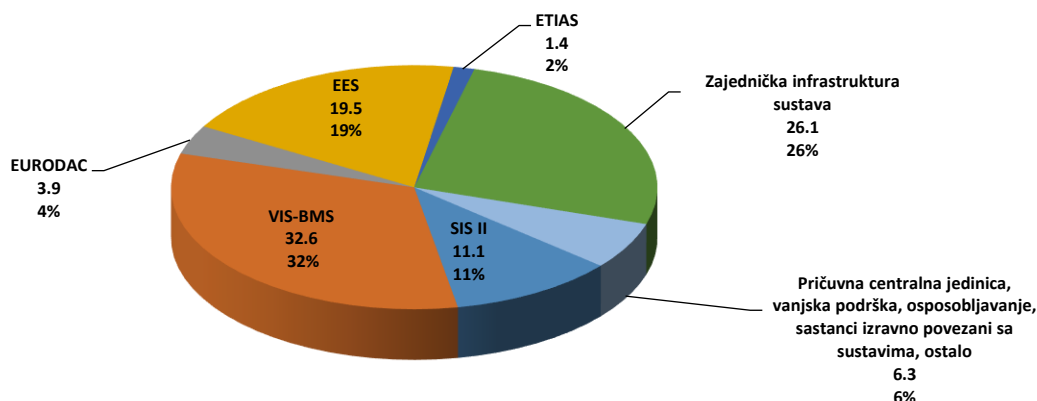

Slika 16.: Kretanja u potrošnji plaćenih sredstava i sredstava predviđenih proračunom

Izvršeno je 87,4 % odobrenih sredstava za plaćanje prenesenih iz 2018. u 2019. u obliku administrativnih rashoda.

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza iz glave 1. („Rashodi za osoblje“)⁴⁶ koja iznose 0,5 milijuna EUR i iz glave 2. („Rashodi za infrastrukturu i operativni rashodi“) koja iznose 9,2 milijuna EUR, a koja još nisu bila plaćena tijekom 2019. i za koja postoji valjana zakonska obveza, prenesena su u 2020. zajedno s odgovarajućim odobrenim sredstvima za plaćanje.

U okviru glave 3. najveći dio odobrenih sredstava za plaćanje potrošen je za sustav VIS/BMS. Na slici 17. prikazana je raščlamba izvršenih odobrenih sredstava za plaćanje za operativni proračun.

Slika 17.: Izvršena odobrena sredstva za plaćanje u okviru glave 3. (u milijunima EUR)

⁴⁶ Ne prenose se odobrena sredstva za preuzimanje obveza i za plaćanje povezana s naknadama.

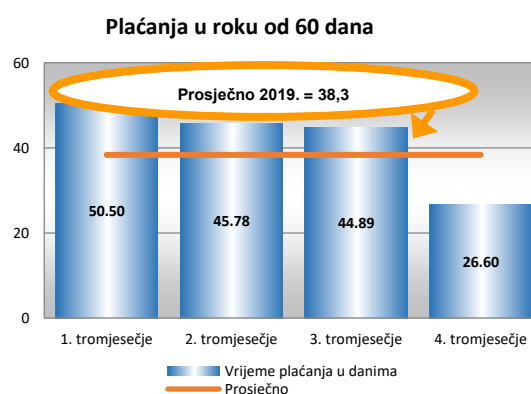
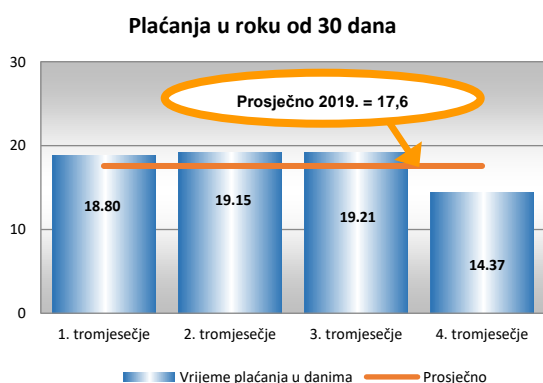
Pokazatelj uspješnosti: vrijeme plaćanja

Tijekom 2019. izvršeno je ukupno 3138 platnih transakcija, što je 17,53 % više nego 2018.

Od toga:

- za 2957 transakcija maksimalno vrijeme plaćanja iznosilo je 30 dana;
- za jednu transakciju maksimalno vrijeme plaćanja iznosilo je 35 dana;
- za 132 transakcije maksimalno vrijeme plaćanja iznosilo je 60 dana;
- za 48 transakcija maksimalno vrijeme plaćanja iznosilo je 45 dana.

Prosječno vrijeme plaćanja za sve vrste plaćanja bilo je znatno kraće od propisanog roka: 17,6 dana za plaćanja koja je potrebno izvršiti u roku od 30 dana i 38,3 dana za plaćanja koja je potrebno izvršiti u roku od 60 dana.

Slika 18.: Plaćanja koja je potrebno izvršiti u roku od 30 dana

Slika 19.: Plaćanja koja je potrebno izvršiti u roku od 60 dana

Sveukupno je 92,8 % svih transakcija plaćeno u ugovorenom roku. Odgođeno je 226 plaćanja, a za 12 od njih plaćene su i zatezne kamate za kašnjenje u iznosu od 5075,01 EUR plaćenih vjerovnicima.

2.3.3 Postupci javne nabave

U tablici 11. prikazani su rezultati sinoptičke analize količine koja je provedena razmatranjem broja transakcija (odnosno ugovora) u razdoblju od 2014. do 2019. U okviru analize količine istaknuta je potreba za jačanjem funkcija javne nabave na razini cijele Agencije.

Tablica 11.: Količina ugovora (2014. – 2019.)

Ugovori	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Izravni ugovori	16	12	5	17	9	12
Okvirni ugovori eu-LISA-e (koji nisu povezani sa sustavima)	3	5	3	—	6	11
Okvirni ugovori eu-LISA-e (koji nisu povezani sa sustavima) – izmjene	—	—	—	2	16	0
Okvirni ugovori eu-LISA-e (koji su povezani sa sustavima)	2	—	1	1	1	1
Nalozi za kupnju	76	49	55	54	54	56
Posebni ugovori / nalozi u skladu s okvirnim ugovorima	118	195	278	337	476	558
Ukupno	215	261	342	411	562	638

2.4 Upravljanje ljudskim resursima

Ključna postignuća u području upravljanja ljudskim resursima tijekom 2019. uključivala su provedbu programa „eu-LISA 2.0“ prethodno opisanog u odjeljku 2.2.1, uvođenje prvih osnovnih modula alata Sysper (informacijski alat za upravljanje ljudskim resursima), učinkovitu upotrebu i daljnje poboljšanje alata za e-zapošljavanje te unaprjeđenje sustava za upravljanje učenjem (i-Learn).

2.4.1 Zapošljavanje

Zapošljavanje je bilo glavna aktivnost tijekom 2019., nakon promjena u Agencije. Tijekom 2019. za prijave je zatvoreno 20 oglasa za vanjska slobodna radna mjesta i potpisana su 84 nova ugovora. Ukupno je zaprimljena 1751 prijava, s prosjekom od 88 prijava po oglasu, a po oglasu je zaprimljeno od 44 do 196 prijava. Agencija je organizirala razgovore s 385 kandidata za radna mjesta članova privremenog i ugovornog osoblja.

Zapošljavanje dodatnog osoblja odobreno eu-LISA-i za 2019. bilo je zahtjevan zadatak za Agenciju zbog opsega tog zadatka, specifičnih profila, vremenskog okvira (s obzirom na to da je pravna osnova donesena krajem godine) i nužnog uključivanja osoblja Agencije u postupak. Agencija eu-LISA morala je ulagati u proširenje tima za zapošljavanje i dati prednost zapošljavanju osoblja za sustave ETIAS, ECRIS-TCN i SIS, novu uredbu o osnivanju i interoperabilnost te zamjeni osoblja koje je napustilo eu-LISA-u tijekom godine zbog uobičajene fluktuacije osoblja ili završetka ugovora. Nekoliko postupaka odabira započelih 2019. dovršeno je u prvom tromjesečju 2020., a Agencija očekuje da će 2020. dostići ciljne vrijednosti u pogledu zapošljavanja.

Kad je to bilo moguće, grupiranje profila i dulji popisi uspješnih kandidata upotrebljavali su se za nekoliko radnih mjesta u okviru jednog postupka zapošljavanja. U drugim slučajevima Agencija je upotrebljavala važeće popise uspješnih kandidata koji su već sastavljeni za isti razred / funkcijsku skupinu i profil. Primjena tih metoda dovela je do znatnog povećanja učinkovitosti. Tijekom 2019. zaposleno je sedam članova privremenog osoblja i deset članova ugovornog osoblja (to uključuje ponude za posao prihvaćene do 31. 12. 2019.) s postojećih popisa uspješnih kandidata za razdoblje od 2016. do 2018.

Agencija je uočila porast broja prijava nakon uvođenja platforme za e-zapošljavanje (e-Recruitment) u prosincu 2018. i početka objavljivanja oglasa za slobodna radna mjesta putem većeg broja kanala (npr. internetske stranice EPSO-a, EuroBrussels, LinkedIn itd.). Agencija planira nastaviti u tom smjeru.

2.4.2 Učenje i razvoj

U svrhu podupiranja transformacije u organizaciji eu-LISA je osigurala niz mogućnosti za osposobljavanje, održala radionice i rasprave. Te su aktivnosti uključivale seminare uživo, ekipne igre za poticanje sudjelovanja osoblja i učinkovitih organizacijskih promjena, predavanja iskusnih gostujućih motivacijskih govornika, promotivne videozapise i animacije povezane s temeljnim vrijednostima eu-LISA-e.

Vrijednosti eu-LISA-e temelj su i pokretač njezinih operativnih aktivnosti i strateškog razvoja. Uveden je i prilagođeni tečaj na temu seksualnog uznemiravanja i drugih vrsta uznemiravanja, koji je pripremljen u suradnji s povjerljivim savjetnicima i osobljem eu-LISA-e.

Uslijed transformacije u organizaciji uspostavljeni su novi sektori, jedinice i odjeli. Došlo je do internog razmještaja osoblja i stvorene su nove funkcije. Osim toga, radna snaga nastavit će rasti tijekom narednih godina. Kako bi se poduprla ta transformacija, provedene su aktivnosti za unaprjeđenje suradnje među osobljem, u okviru kojih su članovi različitih timova opisivali svoju misiju/svrhu, uloge i odgovornosti, odnose unutar tima i odnose s drugim timovima te izraživali ključne pokazatelje uspješnosti i planove djelovanja.

Osim toga, interno je organizirano oko 40 aktivnosti osposobljavanja, u skladu s godišnjom analizom potreba za osposobljavanjem, u kojima je sudjelovalo više od 600 sudionika, pri čemu je opća stopa zadovoljstva iznosila 80 %.

Odgovoreno je i na ukupno 185 pojedinačnih zahtjeva za osposobljavanje, na zadovoljstvo sudionika, u pogledu specijaliziranih tema povezanih s poslovanjem, informacijskim tehnologijama, osobnim razvojem, vodstvom i jezikom.

Krajem 2019. pokrenuta je služba za poticanje učenja kako bi se osnažilo osoblje Agencije i kako bi im se pružili prilagođeni savjeti o tome kako na najbolji način odgovoriti na izazove s kojima se susreću u pogledu razvoja i uspješnosti.

Repozitorij specijaliziranih tečajeva na platformi sve je opsežniji kako bi se osoblju omogućilo učenje u trenutku u kojem njima to najviše odgovara.

Okvir kompetencija

Kad je riječ o ključnim postupcima Agencije u području ljudskih resursa, eu-LISA se nastavila razvijati u smjeru pristupa utemeljenog na kompetencijama. U skladu s planom provedbe okvira kompetencija taj je okvir uključen u postupke zapošljavanja i u aktivnosti za upravljanje radnom učinkovitošću, kao što su sveobuhvatna evaluacija i utvrđivanje potreba za učenjem.

Upravljanje radnom učinkovitošću

U okviru razvoja Agencije u smjeru pristupa utemeljenog na kompetencijama provedene su aktivnosti za daljnju digitalizaciju cijelog postupka utvrđivanja ciljeva i ocjenjivanja. Utvrđivanje ciljeva i ocjenjivanje sada je uključeno u taj postupak kako bi se pridonijelo pravodobnom dovršetku cijelog postupka. Time se ljudskim resursima omogućuje i da pomnije prate taj postupak.

Tijekom 2019. eu-LISA je nastavila s inicijativom za dodjelu nenovčane nagrade „Kolega godine“. Inicijativa je uspostavljena kako bi se istaknuli i nagradili suradnici i timovi čiji doprinos Agenciji njihovi kolege iznimno cijene. Od osoblja eu-LISA-e zatraženo je da navedu najbolje kolege i timove u različitim kategorijama na temelju vrijednosti eu-LISA-e.

Razvoj rukovoditeljskih vještina

Provedena je sveobuhvatna evaluacija svih rukovoditeljskih razina u svrhu procjene trenutačne razine rukovoditeljskih vještina i mogućih područja za poboljšanje. Stopa sudjelovanja u anketi iznosila je 88 %, a okvir kompetencija služio je kao osnova.

Osim statističkih izvješća koja su iz toga proizašla, Jedinica za ljudske resurse svim je rukovoditeljima ponudila individualne tečajeve osposobljavanja kako bi ih poduprla u daljnjem promišljanju o rezultatima i savjetovala o tome kako upotrijebiti te nalaze u korist svojeg tima. Na temelju prikupljenih informacija utvrđena je osnova za fazu analize i oblikovanja eu-LISA-ina programa za razvoj rukovoditeljskih vještina. Ta je faza uspješno dovršena i izrađen je detaljan opis programa za razvoj rukovoditeljskih vještina, koji će se provesti tijekom 2020.

Uvođenje u posao

Uspostavljen je jedinstveni program uvođenja u posao za sve nove članove osoblja u okviru kojeg se kombiniraju sastanci uživo koje vode stručnjaci za različita područja, a tim su sastancima obuhvaćene teme povezane s korporativnim poslovanjem i sustavima. Ti se sastanci uživo nadalje kombiniraju s modulima e-učenja o upravljanju organizacijom te strukturi i pravilima organizacije, a provode se u nekoliko navrata kako bi se osiguralo da novo osoblje pravodobno i učinkovito stekne potrebno znanje. Program je imao izrazito pozitivan učinak na uvođenje novih članova osoblja u poslovanje.

2.4.3 Plan radnih mjesta i broj zaposlenika

Tijekom 2019. odobrena radna mjesta u okviru eu-LISA-e bila su sljedeća: 172 člana privremenog osoblja (TA), 88 članova ugovornog osoblja (CA) i 11 upućenih nacionalnih stručnjaka (SNE), ukupno 271 odobreno radno mjesto.

Broj radnih mjesta u planu radnih mjesta povećao se za 36 u odnosu na 2018. U Prilogu IV. prikazan je plan radnih mjesta za 2019. Broj radnih mjesta članova ugovornog osoblja povećao se za 47, s 41 na 88 radnih mjesta, zahvaljujući odobrenju

proračuna za nove zadaće povjerene Agenciji. Broj radnih mjesta upućenih nacionalnih stručnjaka povećao se za 2, s 9 na 11 radnih mjesta.

Stopa popunjenosti radnih mjesta u skladu s planom radnih mjesta 2019. godine iznosila je 89,5 %, odnosno 92,4 % ako se u izračun uključe izdane ponude za posao. Stopa popunjenosti za sve vrste radnih mjesta iznosila je 82,3 % odnosno 85,6 %. Ta je razina popunjenosti ostvarena jer se postupak zapošljavanja za radna mjesta odobrena u planu radnih mjesta i proračunu za 2020. mogao provesti tek nakon donošenja novih uredbi (uredba o osnivanju, uredba o ETIAS-u, uredbi o interoperabilnosti i uredbi o preinakama sustava SIS) i u relativno kratkom roku, a za postupak je bio odgovoran mali broj službenika za ljudske resurse. Osim toga, pravna osnova za preinaku sustava Eurodac, zbog koje su u eu-LISA-in plan radnih mjesta dodana dva radna mjesta, nije donesena tijekom 2019., što je imalo negativan učinak na stopu popunjenosti.

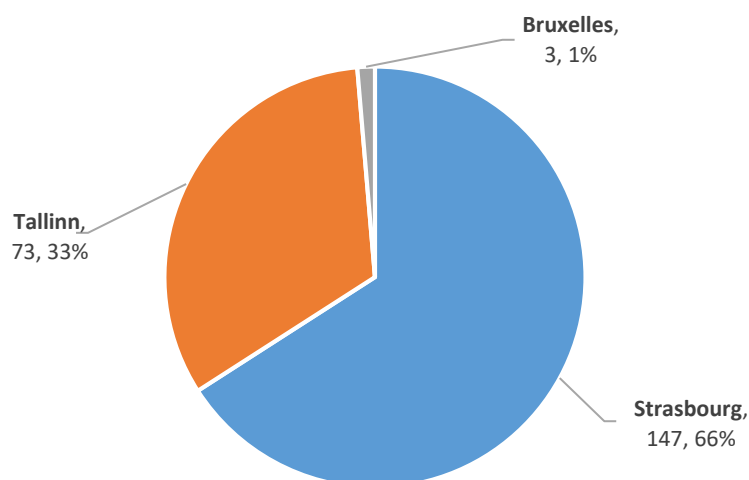
Kad je riječ o broju zaposlenika, na kraju prosinca 2019. eu-LISA je imala 223 člana osoblja zaposlena na puno radno vrijeme: 154 člana privremenog osoblja, 61 člana ugovornog osoblja i osam upućenih nacionalnih stručnjaka. Četirima pripravnicima ponuđeno je pripravništvo u Agenciji. U tablici 12. prikazan je broj članova osoblja prema vrsti ugovora, podijeljen po lokacijama Agencije.

Tablica 12.: Raspodjela osoblja po lokacijama i vrstama ugovora

<i>31. prosinca 2019.</i>	TA	CA	SNE	UKUPNO
Tallinn	45	23	5	73
Strasbourg	109	36	2	147
Bruxelles	0	2	1	3
UKUPNO	154	61	8	223

Jedna trećina osoblja zaposlena je u sjedištu Agencije u Tallinnu, a dvije trećine u tehničkom centru u Strasbourgu (slika 20.). Ured za vezu u Bruxellesu čini 1 % osoblja Agencije. Tri pripravnika nalaze se u Tallinnu, a jedan u Bruxellesu.

Broj i postotak članova osoblja po lokacijama

Slika 20.: Raspodjela osoblja po lokacijama (broj i udio u ukupnom osoblju)

Osoblje Agencije činili su državljani 21 zemlje. Žene su činile 29 % osoblja Agencije (65), a muškarci 71 % (158). To pokazuje znatno poboljšanje (6 %) u pogledu ravnoteže spolova u odnosu na 2018.

Organizacijska struktura

Budući da se očekivao rast Agencije zbog povećanja broja zadaća nakon donošenja novih uredbi i dodjele dodatnog osoblja koje će biti zaduženo za obavljanje tih zadaća, upravni odbor donio je 2018. prijedlog nove organizacijske strukture. U okviru programa eu-LISA 2.0 Agencija je 1. rujna 2019. dovršila postupak promjene svoje organizacijske strukture. Organigram eu-LISA-e s prikazom stanja na dan 31. prosinca 2019. nalazi se u Prilogu III..

Pokazatelji uspješnosti u području ljudskih resursa

Agencija je utvrdila ključne pokazatelje uspješnosti za područja povezana s upravljanjem ljudskim resursima, a upotrebljavaju se za mjerenje stope izostajanja s posla, fluktuacije osoblja, indeksa radne učinkovitosti osoblja i sudjelovanja osoblja.

Stopa izostajanja s posla iznosila je 23 %, čime je ostvarena ciljna vrijednost koja je utvrđena na manje od 25 %. Stopa fluktuacije osoblja iznosila je 3,14 % jer je sedam zaposlenika napustilo organizaciju tijekom 2019. Time je isto tako ostvarena ciljna vrijednost koja je utvrđena na 5 %. Fluktuacija osoblja više je utjecala na sjedište u Tallinnu jer je stopa fluktuacije dosegla 5,26 %. Indeks radne učinkovitosti osoblja dosegao je 99 % dovršenih ocjenjivanja, a uzrok nekoliko kašnjenja bili su članovi osoblja koji su zbog zdravstvenih razloga bili dugotrajno odsutni. Svi su rezultati ocjenjivanja bili pozitivni.

Sudjelovanje osoblja mjerilo se evaluacijom postotka osoblja koje je odgovorilo na anketu u okviru sveobuhvatne evaluacije koja je činila nastavak ankete iz 2018. na temu sudjelovanja osoblja. Stopa odgovora iznosila je 88 %, a ciljna je vrijednost utvrđena na 80 %.

Planovi za kompenzacijski dopust

U skladu sa stavkom 28. izvješća Parlamenta o razrješnici pod nazivom „Razrješnica za 2011.: uspješnost, financijsko upravljanje i nadzor agencija EU-a”⁴⁷, Agencija je obvezna prijaviti broj dana godišnjeg odmora odobrenih svakom razredu na temelju planova za fleksibilno radno vrijeme i kompenzacijski dopust.

Fleksibilno radno vrijeme zadani je radni obrazac koji se analogijom primjenjuje u eu-LISA-i u skladu s provedbenim pravilima o radnom vremenu⁴⁸. Agencija je obvezna kontinuirano pružati svoje usluge državama članicama (24 sata dnevno, sedam dana u tjednu). To znači da dio osoblja radi u smjenama ili u pripravnosti. Intervencije u informacijskim sustavima kojima upravlja Agencija zahtijevaju da se ponekad radi izvan uobičajenog radnog vremena, pa tako i noću i na državne praznike. Stoga kompenzacija za prekovremeni rad koja se stječe zbog fleksibilnog radnog vremena ili tijekom intervencija u okviru rada u pripravnosti čini svojstvenu značajku rada Agencije.

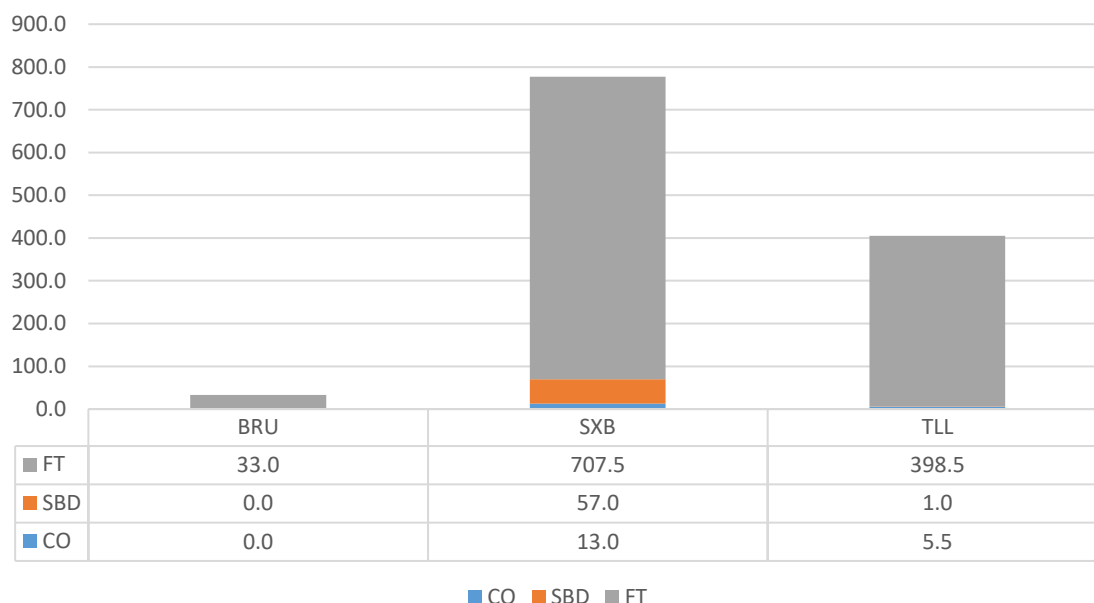
Na slici 21. prikazan je ukupan broj dana kompenzacijskog dopusta za prekovremeni rad (CO), intervencije tijekom rada u pripravnosti (SBD) i fleksibilno radno vrijeme (FT) po lokacijama eu-LISA-e⁴⁹.

⁴⁷ P7_TA(2013) 0134.

⁴⁸ Odluka Komisije o radnom vremenu od 15. travnja 2015., C(2014) 2502, koju je upravni odbor eu-LISA-e prihvatio 15. travnja 2015.

⁴⁹ BRU je kratica Bruxelles, SXB za Strasbourg, a TLL za Tallinn.

Kompensacijski dopust za prekovremeni rad (CO), rad u pripravnosti (SBD) i fleksibilno radno vrijeme (FT) po lokacijama

Slika 21.: Broj dana kompensacijskog dopusta za fleksibilno radno vrijeme, rad u pripravnosti i prekovremeni rad za 2019., po lokacijama

U tablici 13. prikazan je broj dana dopusta koji su dodijeljeni kao kompenzacija za prekovremeni rad, podijeljen prema funkcijskim skupinama i razredima članova osoblja i prosječnom broju dana odsutnosti zbog kompensacijskog dopusta.

Funkcijska skupina i razred	Kompensacijski dopust za prekovremeni rad	Kompensacijski dopust za rad u pripravnosti	Kompensacijski dopust za fleksibilno radno vrijeme
AD 5	0,5	0,0	113,0
AD 6	0,0	0,0	23,5
AD 7	2,0	0,0	258,5
AD 8	0,0	0,0	94,5
AD 9	2,0	0,0	75,5
AD 10	3,0	0,0	53,0
AD 11	0,0	0,0	3,0
AD 12	1,0	0,0	0,0
AD 13	0,0	0,0	0,0
AD 14	0,0	0,0	0,0
AD 15	1,0	0,0	0,0
AD 16	0,0	0,0	0,0
AST 1	0,0	0,0	0,0
AST 2	0,0	0,0	0,0
AST 3	0,0	0,0	18,5
AST 4	0,0	0,0	10,5
AST 5	4,0	0,0	54,5
AST 6	0,0	0,0	11,0
AST 7	0,0	0,0	32,5

AST 8	0,0	0,0	43,5
AST 9	0,0	0,0	4,0
AST 10	0,0	0,0	0,0
AST 11	0,0	0,0	0,0
Ukupan broj dana	13,5	0,0	795,5
Broj osoba	11	0	109
Prosječan broj dana dopusta	1,23	0	7,30
FSIII09	1,0	0,0	40,0
FSIII10	0,0	0,0	17,0
FSIV13	0,0	0,0	12,5
FSIV14	0,0	0,0	108,5
FSIV15	4,0	0,0	39,5
FSIV16	0,0	0,0	51,0
FSIV17	0,0	0,0	4,0
FSIV18	0,0	0,0	3,0
Ukupan broj dana	5,0	0,0	275,5
Broj osoba	2,0	0,0	52,0
Prosječan broj dana dopusta	2,50	0	5,30
SNE	0,0	58,0	68,0
Ukupan broj dana	0,0	58,0	68
Broj osoba	0	4	10
Prosječan broj dana dopusta	6,80	14,50	6,80
UKUPAN broj dana	18,5	58,0	1139,0
UKUPAN broj osoba	13,0	4,0	171,0
Ukupan prosjek	1,42	14,50	6,66

Tablica 13.: Raščlamba kompenzacijskog dopusta po vrsti dopusta i razredu osoblja

Opis rezultata analitičkog pregleda / komparativne analize

U skladu sa zahtjevima iz okvirne financijske uredbe i metodologijom koju su dogovorili voditelji administracije europskih agencija, eu-LISA je provela godišnju komparativnu analizu kako bi utvrdila omjer administrativnog i operativnog osoblja.

Agencija smatra da bi „zdrav“ omjer trebao ostati na razini od približno 70 % radnih mjesta članova operativnog osoblja i 20 % radnih mjesta za administrativnu potporu i koordinaciju (pri čemu je 10 % neutralnih radnih mjesta).

Rezultati komparativne analize za 2019. pokazuju blago smanjenje (0,6 %) postotka radnih mjesta članova operativnog osoblja (sa 73 % na 72,4 %) zbog postupka reorganizacije u okviru kojeg je nekoliko dodatnih radnih mjesta članova operativnog osoblja dodanih u njezin plan radnih mjesta dodijeljeno horizontalnim funkcijama. Istodobno i zbog istog razloga postotak radnih mjesta za administrativnu podršku i koordinaciju neznatno se povećao za isti postotak (0,6 %), sa 16 % na 16,6 %. Postotak neutralnih radnih mjesta ostao je na istoj razini.

Daljnja raščlamba vrsta radnih mjesta prema kategorijama pokazuje da je kod operativnih radnih mjesta došlo do blagog povećanja postotka radnih mjesta za opće operativne aktivnosti (s 59 % na 62,6 %), dok se postotak radnih mjesta za upravljanje programima i koordinaciju najviše razine smanjio (sa 6 % na 3,1 % odnosno s 8 % na 6,7 %).

Kada se analiza primijeni na vanjsku podršku, kod omjera radnih mjesta za administrativnu potporu i operativnih radnih mjesta, koji je bio gotovo jednak prethodne godine (47,5 % odnosno 48,5 %), vidljiva je znatna promjena. Eksternaliziran je veći postotak usluga administrativne podrške i koordinacije, te je došlo do povećanja s 47,5 % na 51,2 %, dok se postotak eksternaliziranih operativnih aktivnosti smanjio s 48,5 % na 43,5 %. Udio neutralnih radnih mjesta čije su zadaće eksternalizirane povećao se s 4 % na 5,2 %.

U tablicama u Prilogu IV.. prikazani su rezultati analitičkog pregleda za 2019. i usporedba rezultata komparativnih analiza koje je eu-LISA provela 2018. i 2019. za članove osoblja i izvođače koji rade u poslovnim prostorima Agencije.

2.5 Ocjena rezultata revizije i *ex post* evaluacije

2.5.1 Služba za unutarnju reviziju (IAS)

Revizija postupka zapošljavanja osoblja, postupka zapošljavanja strukturnih pružatelja usluga i upravljanja njima te etičnosti u poslovanju Agencije

Cilj revizije bio je ocijeniti prikladnost sustava unutarnje kontrole koje je eu-LISA uspostavila za 1. odabir i zapošljavanje osoblja, 2. upravljanje strukturnim pružateljima usluga i 3. etičnost u poslovanju Agencije. Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja, postupci i aktivnosti u 2018. i 2019.:

- uspostavljeni postupci za odabir i zapošljavanje osoblja i alati koji se za to primjenjuju, što uključuje sve politike povezane sa zapošljavanjem i dovršetak procjena koje utječu na odluke o zapošljavanju, kao što je analiza nedostataka u pogledu kompetencija;
- operativno upravljanje ugovorima strukturnih pružatelja usluga (financijsko upravljanje ugovorima nije obuhvaćeno revizijom), koje uključuje postupak planiranja i postupke kojima se uređuje učinkovita suradnja sa strukturnim pružateljima usluga (kako je navedeno u okviru i posebnim ugovorima za zapošljavanje strukturnih pružatelja usluga). Takvi postupci mogu uključivati upotrebu alata za upravljanje, kao što su evidencije radnog vremena, kojima se olakšava izdavanje računa strukturnih pružatelja usluga te se rukovodstvu omogućuje njihovo učinkovito praćenje. Postupci javne nabave povezani sa zapošljavanjem strukturnih pružatelja usluga nisu obuhvaćeni revizijom;
- etički okvir, postojeće politike i postupci te njihova primjena.

Preliminarni razgovori održani su u sjedištu Agencije u lipnju 2019. Terenski posjeti obavljani su u sjedištu i u tehničkom centru u rujnu 2019.

IAS je donio zaključak revizije i utvrdio dva „vrlo važna“ pitanja u području 1. planiranja ljudskih resursa i 2. pravne ocjene zapošljavanja strukturnih pružatelja usluga.

Agencija je u dogovoru s IAS-om uspostavila akcijski plan za rješavanje pitanja povezanih s revizijskim nalazima i preporukama.

2.5.2 Odjel za unutarnju reviziju (IAC)

Sažetak unutarnjih revizija koje je proveo Odjel za unutarnju reviziju.

Izvešće o doprinosu Odjela za unutarnju reviziju reviziji funkcionalnih opisa jedinica i odjela te operativnom modelu Agencije⁵⁰

Cilj je bio pružiti podršku i savjete Jedinici za ljudske resurse u provedbi nove organizacijske strukture u eu-LISA-i.

To je uključivalo reviziju funkcionalnih opisa jedinica i odjela te operativni model Agencije (smjer djelovanja br. 3).

⁵⁰ Izvešće Odjela za unutarnju reviziju, ref. Ares(2019)7399609 – 2. 12. 2019.

Odjel za unutarnju reviziju ostvario je sljedeće rezultate:

- doprinos funkcionalnim opisima sektorâ za Jedinicu za provedbu programa i projekata;
- doprinos funkcionalnom opisu Jedinice za upravljanje i kapacitete;
- doprinos utvrđivanju ključnih postupaka u pogledu planiranja;
- doprinos utvrđivanju ključnih postupaka u pogledu upravljanja ugovorima;
- savjetovanje uprave o nacrtu nove organizacijske strukture.

Izvešće o doprinosu Odjela za unutarnju reviziju uvođenju revidiranog okvira za unutarnju kontrolu eu-LISA-e (tema br. 2)⁵¹

Cilj je bio olakšati uvođenje revidiranog okvira za unutarnju kontrolu u eu-LISA-i u skladu sa zahtjevima navedenima u odluci upravnog odbora.

Revizijski angažman obuhvaćao je sljedeće:

- utvrđivanje i potvrđivanje kriterija za praćenje unutarnje kontrole s poslovnim jedinicama eu-LISA-e, uključujući pokazatelje uspješnosti i početne vrijednosti;
- informiranje o načelima, značajkama i praktičnoj primjeni okvira za unutarnju kontrolu na razini cijele Agencije;
- pružanje savjeta o upravljanju okvirom za unutarnju kontrolu;
- doprinos pripremi odluke izvršnog direktora o donošenju kriterija za praćenje unutarnje kontrole i privremenom imenovanju voditelja zaduženog za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu.

Odjel za unutarnju reviziju ostvario je sljedeće rezultate:

- kriteriji za praćenje unutarnje kontrole utvrđeni su i potvrđeni s upravom eu-LISA-e, uključujući pokazatelje uspješnosti i početne vrijednosti;
- uprava je informirana o načelima unutarnje kontrole i značajkama okvira za unutarnju kontrolu;
- izvršnom direktoru pružena je podrška pri donošenju odluke o imenovanju voditelja zaduženog za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu, uz utvrđivanje zadataka i zahtjeve u pogledu suradnje;
- izvršnom direktoru pružena je podrška pri donošenju kriterija za praćenje unutarnje kontrole (uključujući pokazatelje uspješnosti i početne vrijednosti).

2.5.3 Europski revizorski sud (ECA)

Europski revizorski sud proveo je uobičajenu reviziju godišnje računovodstvene dokumentacije eu-LISA-e za financijsku godinu 2019.

Revizija Europskog revizorskog suda obuhvaćala je sljedeće:

- a) godišnju računovodstvenu dokumentaciju Agencije, koja se sastoji od financijskih izvještaja⁵² i izvješća o izvršenju proračuna⁵³ za financijsku godinu koja je završila 31. prosinca 2019.;
- b) zakonitost i pravilnost transakcija povezanih s tom računovodstvenom dokumentacijom.

⁵¹ Izvešće Odjela za unutarnju reviziju, ref. Ares(2020)1058524 – 19. 2. 2020.

⁵² Financijski izvještaji uključuju bilancu stanja i izvještaj o financijskom rezultatu, tablicu novčanog toka, izvještaj o promjenama u neto imovini i sažetak važnih računovodstvenih politika te druga objašnjenja.

⁵³ Uključuju izvještaj o realizaciji proračuna i prilog izvještaju o realizaciji proračuna.

Mišljenje o pouzdanosti računovodstvene dokumentacije

U skladu s mišljenjem Revizorskog suda, u godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Agencije u svim su značajnim aspektima vjerno prikazani financijsko stanje Agencije na dan 31. prosinca 2019., rezultati njezina poslovanja, njezini novčani tokovi i promjene u neto imovini za godinu koja je završila na taj dan, u skladu s njezinom financijskom uredbom i računovodstvenim pravilima koja je donio računovodstveni službenik Komisije. Ta se pravila temelje na međunarodno prihvaćenim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Mišljenje o zakonitosti i pravilnosti transakcija povezanih s računovodstvenom dokumentacijom

U skladu s mišljenjem Revizorskog suda, prihodi i plaćanja povezana s godišnjom računovodstvenom dokumentacijom za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. zakoniti su i pravilni u svim značajnim aspektima.

Revizorski sud iznio je tri preliminarna⁵⁴ opažanja, koja ne dovode u pitanje mišljenje Revizorskog suda. Dva su se opažanja odnosila na zakonitost i pravilnost transakcija, a treće na upravljanje proračunom.

2.6 Praćenje preporuka i akcijskih planova za revizije

Stopa provedbe revizijskih preporuka (KPI br. 24) za 2019.⁵⁵ iznosi 62 % (tj. provedena je 21 preporuka, a 34 preporuke tek treba provesti).

Kako bi potvrdili zaključivanje provedbe (vidjeti stupac „Zaključeno“ u tablici 14.), Odjel za unutarnju reviziju⁵⁶ i Služba za unutarnju reviziju⁵⁷ proveli su godišnje praćenje akcijskih planova koji su označeni kao „provedeni“ (odnosno provedena je revizorska ocjena dostavljenih i prikupljenih dokaza). Europski revizorski sud pratio je i korake poduzete na temelju opažanja koja je iznio u okviru prethodnih revizija⁵⁸.

Stanje revizijskih preporuka na dan 31. prosinca 2019. sažeto je prikazano u tablici 14.

Tablica 14.: Stanje provedbe revizijskih preporuka

Preporuke IAS-a, IAC-a i ECA-e prema ocjeni	Ukupan broj otvorenih preporuka 2019.	Provedba u tijeku	Provedeno	Rok za provedbu istekao	Zaključeno 2019.	Ukupan broj otvorenih preporuka na kraju 2019.
Ključne	0	0	0	0	0	0
Vrlo važne	36	10	16	10	13	23
Važne	12	4	5	3	3	9
Ukupno	48	14	21	13	16	32

Napomene

U svrhu praćenja preporuke Europskog revizorskog suda ocijenjene su kao „vrlo važne“.

Provedba u tijeku: provedba se odvija u skladu s planom. Još nije istekao rok za dovršetak ili je s revizorom dogovoren novi akcijski plan / rok.

54 Opažanja su bila preliminarna u trenutku izrade ovog izvješća. Sud i Agencija možda će se morati usuglasiti oko konačnog teksta prije službene objave izvješća o reviziji planirane za četvrto tromjesečje 2020.

55 Izvješće Odjela za unutarnju reviziju upravnom odboru o stanju provedbe revizijskih preporuka na dan 31. prosinca 2019., ref. 2020-055.

56 „Praćenje rezultata za 2019. – memorandum Odjela za unutarnju reviziju“, ref. Ares(2020)1230716 – 27. 2. 2020.

57 Bilješka IAS-a o praćenju jedne neprovedene revizijske preporuke, ref. Ares(2020)1778243 – 26. 3. 2020.

58 Godišnje izvješće Europskog revizorskog suda o agencijama EU-a za financijsku godinu 2018., odjeljak 3.26. Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA), Prilog – str. 221.

Provedeno:	potvrđuje nositelj preporuke. Problem je spreman za praćenje revizora s ciljem da se zatvori.
Rok za provedbu istekao:	provedba je preporuke u tijeku, no nije dovršena prije dogovorenog roka.
Zaključeno:	revizor je službeno zaključio problem.
Ključne:	temeljni nedostatak revidiranog postupka koji je štetan na razini cijelog tijela.
Vrlo važne:	temeljni nedostatak revidiranog postupka koji je štetan za cijeli postupak.
Važno:	bitan nedostatak cijelog revidiranog postupka ili temeljni nedostatak bitnog dijela revidiranog postupka.

Otvorene, vrlo važne i važne preporuke te preporuke čija je provedba u znatnom kašnjenju – IAS⁵⁹

- preporuka 2.3.: planiranje i dodjela ljudskih resursa (podaktivnost: ocjenjivanje provedbe projekta Allegro) (vrlo važna);
- preporuka 1.: postupci javne nabave – definiranje i formalizacija kontrola (vrlo važna);
- preporuka 2.: procjena vrijednosti ugovora, financijska ponuda i povezane kontrole (vrlo važna);
- preporuka 3.: provedba kontrola prije sklapanja određenih ugovora (važna);
- preporuka 4.: vanjska podrška u postupku javne nabave (važna).

Otvorene, vrlo važne i važne preporuke te preporuke čija je provedba u znatnom kašnjenju – Odjel za unutarnju reviziju⁶⁰

- preporuka br. 2015100924 – definiranje i organizacija upravljanja ugovorima (vrlo važna);
- preporuka br. 2018090562 – upravljanje imovinom u području IT-ja (vrlo važna);
- preporuka br. 2018090563 – primitak i skladištenje imovine (vrlo važna);
- preporuka br. 2018090564 – odgovornosti osoblja povezane s upravljanjem imovinom u području IT-a (vrlo važna);
- preporuka br. 2018090565 – sposobnost upotrebe računovodstvenog softvera ABAC Assets (vrlo važna);
- preporuka br. 2018090566 – protok informacija i usklađenost s postupkom stavljanja izvan upotrebe (vrlo važna);
- preporuka br. 2018090567 – upravljanje konfiguracijom i registar softvera u okviru Odjela za operativne aktivnosti (vrlo važna);
- preporuka br. 2018090569 – postupanje s robom od mjesta isporuke do skladišta (vrlo važna);
- preporuka br. 2018090570 – postupak za izravno održavanje na lokaciji namijenjenoj osiguravanju kontinuiteta poslovanja u gradu Sankt Johann im Pongau (važna).

Agencija će obavještivati IAS i Odjel za unutarnju reviziju o napretku u provedbi tih akcijskih planova. Agencija će poduzeti odlučne i hitne mjere za postupanje s preporukama čija je provedba u kašnjenju, među ostalim postavljanjem novih predviđenih rokova za provedbu.

2.7 Praćenje opažanja tijela nadležnog za davanje razrješnice

Proračun i financijsko upravljanje

1. *Tijelo nadležno za davanje razrješnice napominje da je praćenjem proračuna tijekom financijske godine 2018. utvrdilo stopu izvršenja proračuna od 75,18 %; primjećuje da je niska stopa izvršenja posljedica nepodmirenih obveza koje su uglavnom povezane s rashodima poslovanja i koje podliježu donošenju pravne osnove; nadalje napominje da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanje iznosila 94,08 %, što je povećanje od 2,55 % u odnosu na 2017.*

59 Izvješće o preporukama čija je provedba u znatnom kašnjenju te o vrlo važnim i važnim preporukama Službe za unutarnju reviziju za 2019. ref. Ares(2020)1714318 – 23. 3. 2020.

60 „Praćenje rezultata za 2019. – memorandum Odjela za unutarnju reviziju”, ref. Ares(2020)1230716 – 27. 2. 2020.

Uredbom o osnivanju eu-LISA-e od Agencije se zahtijeva da prilagodi svoj proračun kako bi on odražavao iznos subvencije odobren u općem proračunu EU-a. Unos sredstava u proračun Agencije za potrebe zakonodavstva koje još nije doneseno dovodi do znatnih rizika za dobro financijsko upravljanje; o takvim se rizicima sustavno izvješćuje upravni odbor. Agencija se zalaže za primjenu fleksibilnijeg pristupa planiranju financijskih sredstava povezanih s novim zadaćama te za pravodobno i koordinirano savjetovanje u okviru pripreme zakonodavnih financijskih izvještaja.

- Tijelo nadležno za davanje razrješnice napominje da je Agencija 15. svibnja 2018. i 15. veljače 2019. podnijela odgovor na tužbu prvostupanjskom sudu u Strasbourgu te da taj prvostupanjski sud još nije donio odluku; nadalje napominje da su pregovori čija je svrha postizanje izvansudske nagodbe ponovno započeli u travnju 2019.; poziva Agenciju da bez odgađanja obavijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice u slučaju da se postigne izvansudska nagodba, odnosno čim prvostupanjski sud donese presudu.*

Agencija prima na znanje opažanja tijela nadležnog za davanje razrješnice. Agencija ističe činjenicu da rasprave o nagodbi pokrenute u travnju 2019. nisu dovele do izvansudske nagodbe. U tom je kontekstu 12. studenoga 2019. eu-LISA zatražila raspored rasprava za dva postupka koja su u tijeku pred Upravnim sudom u Strasbourgu (spor u vezi s potraživanjem i spor u vezi s postupkom preuzimanja). Nakon toga Upravni sud obavijestio je stranke o mogućnosti dostavljanja odgovora ili novih dokumenata, posebno s obzirom na izmjene elemenata obaju predmeta. Stoga je u razdoblju od prosinca 2019. do travnja 2020. održana druga razmjena podnesaka u oba predmetima.

Upravni sud odredio je 20. svibnja 2020. mogući datum rasprave u navedenim predmetima te je potvrdio da su u oba predmeta završene predraspravne faze.

Agencija se obvezuje da će bez odgađanja obavijestiti tijelo nadležno za davanje razrješnice čim Upravni sud donese prvostupanjsku presudu.

- Tijelo nadležno za davanje razrješnice sa zabrinutošću primjećuje, na temelju izvješća Revizorskog suda, da je stopa izvršenja proračuna Agencije bila manja od planirane zbog kasnog donošenja ili stupanja na snagu pravnih akata (pitanja koje je izvan kontrole Agencije), što je utjecalo na ažuriranje i razvoj postojećih i novih sustava; napominje da je Agencija, kao odgovor na to, Komisiji vratila 74 000 000 EUR u odobrenim sredstvima za plaćanje i prenijela 49 000 000 EUR odobrenih sredstava za preuzimanje obveza, čime se dovode u pitanje pretpostavke primijenjene pri planiranju sadržane u zakonodavnim financijskim izvještajima koje je pripremila Komisija; ističe činjenicu da unos proračunskih sredstava u izglasani proračun Agencije za potrebe zakonodavstva koje još nije doneseno dovodi do znatnih rizika za dobro financijsko upravljanje; poziva Komisiju da zajedno s Agencijom poboljša usklađivanje proračunskog planiranja s donošenjem ili stupanjem na snagu pravnih akata.*

Kako je istaknuto u opažanju br. 1, uredbom o osnivanju eu-LISA-e od Agencije se zahtijeva da prilagodi svoj proračun kako bi on odražavao iznos subvencije odobren u općem proračunu EU-a. Unos sredstava u proračun Agencije za potrebe zakonodavstva koje još nije doneseno dovodi do znatnih rizika za dobro financijsko upravljanje; o takvim se rizicima sustavno izvješćuje upravni odbor. Agencija se zalaže za primjenu fleksibilnijeg pristupa planiranju financijskih sredstava povezanih s novim zadaćama te za pravodobno i koordinirano savjetovanje u okviru pripreme zakonodavnih financijskih izvještaja.

Učinkovitost

- Tijelo nadležno za davanje razrješnice napominje, u kontekstu opažanja i primjedbi koje je tijelo nadležno za davanje razrješnice dostavilo 2018., da Agencija upravlja trima zasebnim, neintegriranim opsežnim informacijskim sustavima u skladu s odgovarajućim pravnim instrumentima kojima se uređuju ti sustavi te da su različiti vremenski rasporedi i ograničenja u pogledu razvoja sustavâ koji proizlaze iz tih pravnih okvira doveli do toga da se ti informacijski sustavi razvijaju zasebno i neovisno jedan o drugome; primjećuje da je Agencija prepoznala da takav pristup nije održiv ni učinkovit s operativnog i proračunskog stajališta; pozdravlja činjenicu da je Agencija pokrenula inicijativu za pojednostavnjenje arhitekture i koncepta sustavâ na temelju Komisijine inicijative za interoperabilnost kao glavnog pokretača; potiče Agenciju da dodatno istraži mogućnosti uspostave zajedničkih postupaka i sustavâ.*

U nastojanju da postigne ciljeve u pogledu učinkovitosti i ostvari ekonomiju razmjera Agencija se pripremila za radikalno odstupanje od modela nabave opisanog u opažanju. Na temelju tih priprema objavljen je poziv za podnošenje ponuda za okvir za transverzalni inženjering, a u trenutku sastavljanja ovog izvješća u tijeku je bilo ocjenjivanje dostavljenih ponuda (lipanj 2020.).

Očekuje se da će se tim okvirom postići znatno povećanje učinkovitosti i ostvariti ekonomija razmjera te ograničiti mogućnost stvaranja ovisnosti o određenom dobavljaču. Takvim se modelom nabave u većoj mjeri odražava i nova organizacijska struktura Odjela za operativne aktivnosti.

Poziv za podnošenje ponuda za okvir za transverzalni inženjering podijeljen je u četiri grupe:

- grupa 1.: podrška projektiranju sustava, osiguranju kvalitete i integraciji u općem smislu, koja obuhvaća izradu koncepta sustava na visokoj razini i pružanje pomoći Agenciji pri izradi rasporeda i osiguravanju kvalitete;
- grupa 2.: pružanje usluga razvoja, što uključuje detaljni dizajn rješenja te aktivnosti ažuriranja i razvoja sustavâ glavnih poslovnih aktivnosti i zajedničkih komponenata te komponenata koje se mogu ponovno upotrijebiti (uključujući komponente interoperabilnosti);
- grupa 3.: osiguravanje infrastrukture i platformi;
- grupa 4.: usluge testiranja koje obuhvaćaju sve sustave.

Kao dopuna svrsi okvira za transverzalni inženjering povezanog s nabavom, drugi poziv za podnošenje ponuda obuhvaćat će svakodnevni rad i korektivno održavanje svih sustava (transverzalni operativni okvir).

7. *Tijelo nadležno za davanje razrješnice podsjeća (posebno s obzirom na činjenicu da se Agencija bavi interoperabilnošću osjetljivih podataka) na važnost usluga upravljanja podacima i usluga obrade podataka te na potrebu za internalizacijom tih usluga; u tom smislu ističe važnost zaštite i povjerljivosti takvih podataka te potencijalne rizike koji proizlaze iz trenutnog vanjskog sustava upravljanja IT uslugama.*

Agencija bi željela naglasiti da se od njezina osnutka sustavi za koje je ona odgovorna i kojima ona upravlja upotrebljavaju na način kojim se nijednom vanjskom izvođaču ne omogućuje pristup nikakvim podacima o proizvodnji. U tom je kontekstu upućivanje na „vanjsko upravljanje IT uslugama“ pogrešno i ne odražava operativni model eu-LISA-e.

9. *Tijelo nadležno za davanje razrješnice pozdravlja napredak postignut u pogledu preporuka Revizorskog suda iz prethodnih godina; međutim, napominje da Agencija i dalje ne objavljuje oglase za slobodna radna mjesta na internetskim stranicama Europskog ureda za odabir osoblja (EPSO); stoga poziva Agenciju da poduzme korake kako bi osigurala objavljivanje oglasa za slobodna radna mjesta na internetskim stranicama EPSO-a.*

Agencija je početkom 2019. počela objavljivati oglase za slobodna radna mjesta na internetskim stranicama EPSO-a.

11. *Tijelo nadležno za davanje razrješnice naglašava važnost podataka iskazanih po spolu jer su nužni za analizu promjena u ravnoteži spolova među osobljem Agencije i njezinim upravljačkim tijelima.*

Ravnoteža spolova poboljšala se u razdoblju od 2018. do 2019., kada se postotak žena zaposlenih u eu-LISA-i povećao s 22 % na 29 %. Statistički podatci svake se godine uključuju u jedinstveni programski dokument (tablica 15.).

Tablica 15.: Ravnoteža spolova među osobljem Agencije

31. 12. 2019.	Administratori			Asistenti		
Spol	TA	CA	SNE	TA	CA	Ukupno
Muškarci	88	27	7	29	7	158
Žene	24	15	1	13	12	65
Ukupno	112	42	8	42	19	223

Politika o osoblju

13. Tijelo nadležno za davanje razrješnice sa zabrinutošću primjećuje izraženu neravnotežu spolova u okviru upravnog odbora (40 muškaraca i šest žena).

Agencija eu-LISA prima na znanje tu preporuku. Međutim, Agencija ne može utjecati na predlaganje kandidata za članove, zamjenike i promatrače u okviru upravnog odbora. U skladu s uredbom o osnivanju Agencije, države članice, pridružene zemlje i Komisija imenuju svoje predstavnike u upravni odbor eu-LISA-e.

14. Tijelo nadležno za davanje razrješnice primjećuje, u kontekstu opažanja i primjedbi koje je tijelo nadležno za davanje razrješnice dostavilo 2018., da je Agencija svjesna znatnih rizika povezanih s kontinuitetom poslovanja koji proizlaze iz njezina malog broja članova osoblja; ističe činjenicu da je Agencija u svojim programskim dokumentima zatražila da joj se odobri povećanje broja članova osoblja; priznaje da takvo povećanje broja članova osoblja podliježe odobrenju Parlamenta i Vijeća te da Agencija pokušava ublažiti rizik ponovnim određivanjem prioriteta u pogledu zadaća i ubrzanim postupkom zapošljavanja; ističe da trenutačna praksa zapošljavanja osoblja potrebnog za provedbu pravnog akta tek nakon što taj pravni akt stupi na snagu podrazumijeva oslanjanje na postojeće osoblje u pogledu poduzimanja pripremnih mjera za provedbu tog pravnog akta, čime se povećava opterećenje kapaciteta najvažnijih članova osoblja Agencije i stoga ugrožava izvršavanje svakodnevnih aktivnosti Agencije; poziva Komisiju da unaprijed omogući zapošljavanje dijela osoblja predviđenog u prijedlogu pravnog akta kako bi se Agenciji omogućilo da se učinkovito pripremi za provedbu tog pravnog akta.

Agencija eu-LISA prima na znanje tu preporuku i potvrđuje da će zapošljavanje osoblja potrebnog za nove zadaće ili proširenje postojećih zadaća dodijeljenih Agenciji prije stupanja zakonodavstva na snagu znatno poboljšati prilagodljivost Agencije i ukloniti neke od glavnih rizika povezanih s povećanim radnim opterećenjem osoblja Agencije.

15. Tijelo nadležno za davanje razrješnice napominje, na temelju izvješća Revizorskog suda povezanog s određenim postupkom zapošljavanja, da je odbor za odabir Agencije na štetu transparentnosti postupka odstupio od objavljenog oglasa za slobodno radno mjesto i primijenio viši minimalni broj bodova potreban za uvrštavanje na popis uspješnih kandidata od onoga koji je objavljen; primjećuje iz odgovora Agencije da je prepoznala potrebu za primjenom jasnije formulacije u oglasima za slobodna radna mjesta koji će se objavljivati u budućnosti; pozdravlja činjenicu da je Agencija odmah prilagodila svoju praksu u okviru postupaka koji su u tijeku te da će smjernice o postupcima zapošljavanja uključivati načelo u skladu s kojim bi se pragovi za uvrštavanje na popis uspješnih kandidata trebali utvrditi ex ante; poziva Agenciju da osigura poštovanje objavljenih kriterija odabira.

Agencija potvrđuje da je ta praksa prilagođena i da će formulacije u oglasima za slobodna radna mjesta odsad biti jasnije kako bi se izbjegla različita tumačenja.

Javna nabava

17. Tijelo nadležno za davanje razrješnice sa zabrinutošću primjećuje, na temelju izvješća Revizorskog suda, da su dva plaćanja koja su obuhvaćena revizijom i koja su namijenjena „korektivnom održavanju u radnom stanju Šengenskog informacijskog sustava“ bila djelomično nepravilna jer je Agencija izmijenila jedan posebni ugovor tako što je povećala

mjesečne naknade za održavanje bez izmjena okvirnog ugovora o održavanju u radnom stanju koje bi odražavale povećanje cijena te je zatim taj ugovor produljila za 1,5 mjeseci nakon datuma isteka okvirnog ugovora o održavanju u radnom stanju; ističe da su dodatni iznosi koji su isplaćeni za mjesečno održavanje i oni isplaćeni za održavanje nakon isteka okvirnog ugovora djelomično nepravilni; prima na znanje odgovor Agencije, u kojem Agencija ističe da je došlo do kašnjenja u pokretanju novog okvirnog ugovora, da su dodatni koraci poduzeti tijekom postupka dodjele doveli do nužnosti osiguravanja kontinuiteta održavanja Šengenskog informacijskog sustava te da je u tijeku postupak dovršavanja niza kontrolnih popisa i predložaka za postupke javne nabave i postupak izgradnje kapaciteta za podršku planiranju operativnih aktivnosti i povezane javne nabave; poziva Agenciju da osigura usklađenost s odredbama o javnoj nabavi.

Agencija prihvaća opažanje. Uslijed nastalih kašnjenja u pokretanju novog okvirnog ugovora te zbog dodatnih koraka koji su poduzeti tijekom postupka dodjele, bilo je neophodno osigurati kontinuirano održavanje sustava u skladu s pravnim obvezama Agencije. Agencija je već poduzela korake za ublažavanje rizika istaknutog u opažanju tako što je ojačala kapacitete za upravljanje ugovorima i dobavljačima te preraspodijelila osoblje odgovorno za pripremu i evaluaciju natječaja na druge operativne uloge.

18. Tijelo nadležno za davanje razrješnice nadalje primjećuje, na temelju izvješća Revizorskog suda, da se formula za utvrđivanje najkvalitetnije ponude za ugovor o održavanju u radnom stanju navedena u specifikacijama natječaja razlikuje od one navedene u dokumentu s pitanjima i odgovorima za ponuditelje te da su utvrđeni drugi nedostaci u kvaliteti, cjelovitosti i dosljednosti dostavljenih informacija; primjećuje da Agencija prepoznaje potrebu za poboljšanjem i evidentiranjem provjera dosljednosti i usporedivosti između planiranja natječaja i stvarnih ugovora kako bi se omogućila ex post evaluacija (nešto što se trenutačno ne primjenjuje kao funkcija u okviru postupka javne nabave zbog nedostatka ljudskih resursa); poziva Agenciju da ojača unutarnju kontrolu povezanu s javnom nabavom.

Agencija prihvaća opažanje. Provjere dosljednosti i usporedivosti između planiranja natječaja i stvarnih ugovora poboljšat će se i evidentirati kako bi se omogućila ex post evaluacija.

Ex post evaluacija trenutačno se ne primjenjuje kao funkcija u okviru postupka javne nabave zbog nedostatnog broja dodijeljenih ljudskih resursa. Agencija je već poduzela korake za jačanje kapaciteta za upravljanje ugovorima i dobavljačima te za preraspodjelu osoblja odgovornog za pripremu i evaluaciju natječaja na druge operativne uloge.

Za pripremu novog ugovora bio je potreban pravodoban nadzor koji treba provoditi kompetentno operativno osoblje zaduženo za te odgovornosti. Znatna kašnjenja u pripremi ključnih elemenata poziva za podnošenje ponuda dovela su do problema u pogledu kvalitete.

19. Tijelo nadležno za davanje razrješnice sa zabrinutošću primjećuje, na temelju izvješća Revizorskog suda, da je u slučaju ugovora o pružanju telekomunikacijskih usluga Agencija dodijelila ugovor jedinom gospodarskom subjektu koji je dostavio ponudu, pri čemu je vrijednost dodijeljenog ugovora iznosila 144 000 EUR, kako je objavljeno u početnom pozivu za podnošenje ponuda; međutim, primjećuje da je financijska ponuda koju je podnio subjekt iznosila samo 45 700 EUR, iz čega proizlazi da je dodijeljen ugovor u vrijednosti većoj od ponude, što nije u skladu s pravilima o javnoj nabavi; prima na znanje odgovor Agencije, u kojem Agencija ističe da je ta financijska ponuda bila zamišljena samo kao neobvezujući scenarij za potrebe evaluacije ponuda i da se stvarna mjesečna plaćanja temelje na stvarno pruženim uslugama u skladu s prvotno ponuđenim jediničnim cijenama; poziva Agenciju da ne dodjeljuje ugovore čija vrijednost premašuje vrijednost ponuda ponuditelja.

Agencija prihvaća opažanje. Međutim, Agencija ističe da je ta financijska ponuda bila zamišljena samo kao neobvezujući scenarij za potrebe evaluacije ponuda. Stvarna mjesečna plaćanja temelje se na stvarno pruženim uslugama u skladu s prvotno ponuđenim jediničnim cijenama, čime se uklanja rizik od prekomjerne potrošnje.

20. Tijelo nadležno za davanje razrješnice primjećuje, na temelju izvješća Revizorskog suda, da je Agencija produljila trajanje izravnog ugovora o pružanju usluga sigurnosti i prijema s četiri na šest godina, čime se vrijednost ugovora povećala za 73 % (što nije u skladu s Financijskom uredbom) i zbog čega su plaćanja izvršena nakon početnog razdoblja bila

nepravilna; prima na znanje odgovor Agencije u skladu s kojim je ta situacija nastala zbog iznimnih okolnosti, koje su pravodobno zabilježene u registru iznimaka i analizirane; prepoznaje da su donesene odluke kako bi se zajamčilo kontinuirano pružanje usluga u području sigurnosti; poziva Agenciju da osigura poštovanje pravila o javnoj nabavi.

Agencija prihvaća opažanje. Agencija nije imala drugu mogućnost, morala je osigurati neometano pružanje usluga u području sigurnosti. Izvanredne okolnosti zbog kojih je bilo potrebno produljenje ugovora posljedica su rizikâ u pogledu povjerljivosti koji bi mogli ugroziti pravilnost postupka javne nabave.

Agencija je poboljšala postupak planiranja, stalno prati izvršenje okvirnog ugovora i pravodobno objavljuje nove pozive za podnošenje ponuda kako bi spriječila svako nepravilno produljenje ili proširenje (u smislu produljenja razdoblja ili povećanja vrijednosti). Kad je riječ o novom ugovoru o pružanju usluga sigurnosti i prijema, nije došlo do nikakvih iznimaka.

21. *Tijelo nadležno za davanje razrješnice pozdravlja činjenicu da, u kontekstu primjedbi i opažanja tijela nadležnog za davanje razrješnice povezanih s intenzivnom upotrebom vanjskih izvođača za razvoj i održavanje projekata u području IT-ja, Agencija radi na strategiji nabave kako bi osigurala da se njezina sredstva iskoriste na najbolji mogući način; ističe činjenicu da je Revizorski sud u svim agencijama uočio horizontalni trend kad je riječ o upotrebi vanjskih suradnika na mjestima konzultanata u području IT-ja; naglašava da se mora hitno riješiti pitanje ovisnosti Agencije o zapošljavanju vanjskih stručnjaka u tom području; priznaje da odluku o dodjeli dostatnih ljudskih resursa donose Parlament i Vijeće kao proračunska tijela.*

Kako bi odgovorila na opažanja Revizorskog suda, Agencija je pripremila „strategiju nabave“ koja odražava trenutne mogućnosti nabave te pravnu analizu ugovornih aspekata upotrebe vanjskih pružatelja usluga u zemljama u kojima se nalazi Agencija.

Idealno bi rješenje bilo povećati broj članova osoblja i smanjiti broj vanjskih pružatelja usluga koji nude usluge koje bi dugoročno trebali pružati članovi osoblja. Za provedbu takvog rješenja potrebna je zajednička suglasnost proračunskih tijela Agencije i Europske komisije.

22. *Tijelo nadležno za davanje razrješnice poziva Agenciju da istraži mogućnosti dijeljenja resursa za zadaće koje se preklapaju sa zadaćama drugih agencija koje se bave sličnim aktivnostima; potiče Agenciju da počne tražiti načine dijeljenja članova osoblja koji nisu stručnjaci u područjima kao što su IKT i računovodstvo, posebno s Tijelom europskih regulatora za elektroničke komunikacije čije je sjedište u Rigi i Europskom agencijom za kemikalije čije je sjedište u Helsinkiju.*

Agencija prima na znanje opažanja tijela nadležnog za davanje razrješnice. Agencija je izvijestila o tome da već surađuje s drugim agencijama EU-a u području IKT-a u okviru savjetodavnog odbora za IKT u kojem sudjeluju agencije EU-a. Agencija će istražiti dodatne načine suradnje s Tijelom europskih regulatora za elektroničke komunikacije i Europskom agencijom za kemikalije. Međutim, Agencija ističe nedostatak stručnog osoblja u području IKT-a u njezinu sjedištu u Tallinnu, gdje na takvim funkcijama rade samo dva člana osoblja.

Sprječavanje sukoba interesa i postupanje u takvim slučajevima te transparentnost

23. *Međutim, tijelo nadležno za davanje razrješnice izražava žaljenje zbog toga što se novi model izjave o interesima nije primjenjivao i na izvršno rukovodstvo; napominje sa žaljenjem da je izjava o nepostojanju sukoba interesa dostupna samo za izvršnog direktora.*

Upravni odbor Agencije u lipnju 2020. donijet će nova pravila o sukobu interesa u skladu s člankom 110. Pravilnika o osoblju. Ta će se pravila primjenjivati na sve članove osoblja Agencije, uključujući njezino više rukovodstvo.

Tijelo nadležno za davanje razrješnice napominje da iz odgovora Agencije proizlazi da ne postoji pravna obveza objavljivanja životopisa članova njezina upravnog odbora; ističe u tom pogledu da bi agencije Unije trebale biti primjer kad je riječ o transparentnosti te poziva članove upravnog odbora da objave svoje životopise na internetskim stranicama Agencije.

Ne postoji pravna obveza da se taj zahtjev ispuni i stoga se od članova/zamjenika/promatrača upravnog odbora ne može zahtijevati da dostave svoje životopise. Ipak, Agencija će nastaviti poticati predstavnike upravnog odbora da dostave svoje životopise kako bi povećala transparentnost te skupine.

24. *Tijelo nadležno za davanje razrješnice ističe, s obzirom na primjedbe i opažanja tijela nadležnog za davanje razrješnice povezane s otvorenim revizijskim preporukama, da je u pogledu stope provedbe akcijskih planova uspostavljenih na temelju različitih revizijskih preporuka primijećen silazni trend 2018. te da je Agencija početkom 2019. donijela i primijenila revidirani okvir za unutarnju kontrolu; napominje da je služba za unutarnju reviziju uspostavila strateški plan revizije za razdoblje 2019. – 2021., koji se temelji na rezultatima procjene rizika provedene u veljači 2018. u sjedištu u Tallinnu i u tehničkom centru u Strasbourgu, kojim su obuhvaćeni glavni administrativni i operativni postupci Agencije; poziva Agenciju da tijelo nadležno za davanje razrješnice izvijesti o provedbi revizijskih preporuka.*

Agencija kontinuirano prati provedbu revizijskih preporuka i izvješćuje o njoj. Iz izvješća o praćenju od 31. prosinca 2019. vidljivo je da nije bilo otvorenih „ključnih“ revizijskih preporuka. Iz izvješća je vidljivo i da je provedena 21 revizijska preporuka od očekivane 34, iz čega proizlazi da stopa provedbe iznosi 62 %. Takav je rezultat (koji je i dalje slabiji od utvrđene ciljne vrijednosti od 80 %) jasno poboljšanje u usporedbi sa stopom provedbe od 42 % koja je zabilježena krajem 2018. Međutim, Agencija je 2020. poduzela odlučne i hitne mjere za postupanje s preporukama čija je provedba u kašnjenju, među ostalim postavljanjem novih predviđenih rokova za provedbu. Agencija je uvjerena da će zadržati pozitivan trend i da će bez daljnjeg kašnjenja provesti sve preostale preporuke.

Ostale primjedbe

26. *Tijelo nadležno za davanje razrješnice poziva Agenciju da se usmjeri na prenošenje rezultata svojih istraživanja javnosti te da komunicira s javnošću putem društvenih mreža i drugih medija.*

Agencija je objavila nekoliko izvješća povezanih s istraživanjem na svojim internetskim stranicama i u velikoj se mjeri posvetila komunikaciji s javnošću putem društvenih mreža.

S obzirom na osjetljivost nekih rezultata istraživanja, nije moguće objaviti sva izvješća, no Agencija je objavila sva izvješća koja sadržavaju informacije o rezultatima istraživanja od javnog interesa. To su:

- izvješće o ispitivanju multispektralnog snimanja i optičkog skeniranja u okviru sustava Eurodac;
- izvješće o tehnologijama decentralizirane pohrane podataka i tehnologiji lanca blokova: ključni rezultati;
- izvješće „Razvoj buduće arhitekture za interoperabilne informacijske sustave u eu-LISA-i“;
- izvješće radne skupine za rješenja iz područja IKT-a za vanjske granice (morske/kopnene).

Agencija se proaktivno usredotočila na dijeljenje važnih događaja i osiguravanje transparentnosti putem društvenih mreža, a na svim je profilima vidljivo povećanje broja pratitelja (+33 % na Twitteru, +58 % na Facebooku, +99 % na LinkedInu, +125 % na YouTubeu). Agencija je počela raditi i na novim internetskim kanalima za informiranje javnosti, čije su svrhe dopiranje do još šire publike i osiguravanje vidljivosti zadaća i odgovornosti Agencije.

2.8 Ocjena koju je provela uprava

Uprava Agencije ima razumno jamstvo da su uvedene odgovarajuće unutarnje kontrole i da one funkcioniraju na predviđeni način. Tijekom godine glavni su se rizici na odgovarajući način utvrđivali i njima se na primjeren način upravljalo. To je jamstvo dodatno potvrđeno rezultatima unutarnjih i vanjskih revizija provedenih tijekom godine.

2.9 Vanjske evaluacije

U skladu s uredbom o osnivanju eu-LISA-e i uz podršku vanjskog izvođača Komisija je provela prvu evaluaciju Agencije u roku od tri godine od početka njezina rada. Evaluacija je provedena u bliskoj suradnji s upravnim odborom i samom

Agencijom. Evaluacija je provedena u razdoblju od jedne godine (od ožujka 2015. do ožujka 2016.) i obuhvaćala je razdoblje od 1. prosinca 2012. do 30. rujna 2015.

U okviru evaluacije ispitan je način na koji je eu-LISA provela svoj mandat, kako je utvrđen u uredbi o njezinu osnivanju, pri čemu su razmotrena četiri područja: učinkovitost, djelotvornost, dodana vrijednost i usklađenost. Ispitan je i doprinos Agencije uspostavi koordiniranog, djelotvornog i usklađenog informacijskog okruženja za upravljanje opsežnim informacijskim sustavima kojima se podupire provedba politika u području pravosuđa i unutarnjih poslova.

Zaključak je evaluacije da Agencija učinkovito izvršava svoj mandat. Na temelju evaluacije i nakon savjetovanja s upravnim odborom Komisija je izdala preporuke povezane s izmjenama uredbe o osnivanju Agencije. Te su preporuke, zajedno s mišljenjem upravnog odbora, dostavljene Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom nadzorniku za zaštitu podataka.

Agencija je 20. studenoga 2019. upravni odbor izvijestila o statusu provedbe preporuka za razdoblje od studenoga 2018. do listopada 2019. Od 30 navedenih preporuka, njih je 26 provedeno u potpunosti, a dvije su provedene djelomično (preporuka 4.1.a: Pristup upravljanju koji se temelji na aktivnostima kako bi se poboljšale eu-LISA-ine sposobnosti planiranja i povećale razine transparentnosti i odgovornosti; preporuka 3.12: Agencija bi trebala nastaviti s pohvalnim naporima koje poduzima kako bi ojačala unutarnje procese i postupke u skladu s najboljom praksom inačice 3 ITIL-a). Dvije su preporuke zastarjele u kontekstu revidiranog mandata Agencije i neće se provoditi (preporuka 3.26: Trebalo bi formalno procijeniti učinak preuzimanja zadaća povezanih s mrežom Dublinet na resurse; preporuka 6.4: Agencija bi trebala osigurati donošenje višegodišnjeg programa rada i zajamčiti usklađenost aktivnosti Agencije s višegodišnjom strategijom koja je na snazi).

Ukupna stopa provedbe plana u razdoblju izvješćivanja povećala se sa 75 % na 93 %. U tablici 16. prikazana je daljnja raščlamba u pogledu statusa provedbe prema važnosti pojedinačnih preporuka. Agencija je ostvarila dobar napredak u daljnjoj provedbi planova tijekom razdoblja izvješćivanja. Većina je planiranih aktivnosti provedena, a samo su dvije preporuke provedene djelomično.

Tablica 16.: Status provedbe preporuka na temelju evaluacije Agencije

	Ključne	Vrlo važne	Važne	Manje važne	Ukupno	Udio
Provedeno	3	5	16	2	26	93 %
Djelomično provedene	1	—	1	—	2	7 %
<i>Više nisu relevantne</i>	—	—	(1)	(1)	(2)	—
Ukupno	4	5	17	2	28	100 %

3 Ocjenjivanje djelotvornosti okvira za unutarnju kontrolu

3.1 Djelotvornost okvira za unutarnju kontrolu

3.1.1 Metodologija koja se koristi za ocjenjivanje djelotvornosti okvira za unutarnju kontrolu

Unutarnja kontrola postupak je koji organizaciji služi da lakše ostvari svoje ciljeve i održi operativnu i financijsku učinkovitost, uz poštovanje pravila i propisa, te pomaže u donošenju dobrih odluka jer zahvaljujući troškovno učinkovitim kontrolama smanjuje rizike na prihvatljivu razinu. U skladu s Odlukom upravnog odbora eu-LISA-e br. 2019-042 od 19. ožujka 2019. izvršni direktor obavezan je primjenjivati načela i značajke unutarnje kontrole te uspostaviti organizacijsku strukturu i sustav unutarnje kontrole na način da budu usklađeni s načelima i značajkama koje je utvrdio upravni odbor.

Komponente unutarnje kontrole u eu-LISA-i jesu kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacija te aktivnosti praćenja. Tih je pet komponenata međusobno povezano, a moraju biti prisutne i dobro funkcionirati na svim razinama organizacije da bi se unutarnja kontrola nad operativnim aktivnostima mogla smatrati djelotvornom. Okvirom su usto utvrđena načela za svaku komponentu te, slijedom toga, značajke svakog načela, koji su određeni na način da se uzima u obzir specifičan način upravljanja u Agenciji. Utvrđena načela i značajke unutarnje kontrole minimalni su standardi navedeni u članku 44. stavku 2. Financijske uredbe eu-LISA-e.

Izvršni direktor imenovao je voditelja Jedinice za upravljanje i kapacitete na privremenu dužnost voditelja zaduženog za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu kako bi mu pružao potporu u uspostavi, praćenju, provedbi i ocjenjivanju okvira za unutarnju kontrolu te u izvješćivanju o tom okviru. Izvršni direktor zadužen je za provedbu opće godišnje ocjene djelotvornosti eu-LISA-ina okvira za unutarnju kontrolu. Prva je takva godišnja ocjena provedena u prvom tromjesečju 2020. i njome dobiveni podatci o djelotvornosti unutarnjih kontrola u eu-LISA-i 2019. poslužili su u izradi ovog konsolidiranog godišnjeg izvješća o radu.

Prva je godišnja ocjena obuhvaćala utvrđivanje početne vrijednosti za svako načelo, kada je to bilo izvedivo, ocjenu za svako pojedino načelo i komponentu te opću ocjenu. Početne vrijednosti i pokazatelji načela obuhvaćenih okvirom za unutarnju kontrolu utvrđeni su u Prilogu 2. Odluke izvršnog direktora o donošenju kriterija za praćenje unutarnje kontrole i privremenom imenovanju voditelja zaduženog za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu. Radi donošenja ocjene voditelj zadužen za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu i koordinator unutarnje kontrole u eu-LISA-i prikupili su i na temelju utvrđenih kriterija praćenja analizirali podatke iz različitih izvora u Agenciji, uključujući anketu osoblja, registar iznimaka i neusklađenosti, izvješća o unutarnjoj i vanjskoj reviziji, dokumentaciju o razvoju i praćenju raznih poslovnih procesa u Agenciji i druge.

3.1.2 Rezultati ocjene djelotvornosti okvira za unutarnju kontrolu

Kontrolno okruženje

U Agenciji je kontrolno okruženje dobro utvrđeno. Postoje standardi postupanja, postupci i strukture i pravodobno su ažurirani unatoč nedavnoj velikoj transformaciji organizacije. Upravni odbor, izvršni direktor i ostali rukovoditelji učinkovito izvršavaju svoje uloge i odgovornosti.

1. načelo: eu-LISA pokazuje predanost u odnosu na integritet i etičke vrijednosti

Status: u cijelosti provedeno

Agencija je 2019. provela niz mjera za ažuriranje svojeg okvira za unutarnju kontrolu u pogledu standarda postupanja i mjera kojima bi osigurala da su novi članovi osoblja primjereno upoznati s njima. Na temelju unutarnje revizije postupka

zapošljavanja osoblja, postupka zapošljavanja strukturnih pružatelja usluga i upravljanja njima te etičnosti u poslovanju Agencije zaključeno je da su sustavi unutarnje kontrole za etičnost u poslovanju općenito gledajući, primjereni, unatoč svim izazovima u kontekstu brzog rasta Agencije. Izmijenjena su pravila o sprječavanju sukoba interesa i upravljanju sukobima interesa kad je riječ o osoblju eu-LISA-e te je uspješno proveden postupak osobnog podnošenja izjava članova osoblja.

2. načelo: upravni odbor pokazuje neovisnost o rukovodstvu i nadzire razvoj i učinkovitost unutarnje kontrole

Status: djelomično provedeno

Uspostavljeni su procesi i postupci s pomoću kojih upravni odbor nadzire upravljanje u Agenciji i preuzima cjelokupnu političku odgovornost za upravljanje u rukama izvršnog direktora. Novim načinom provedbe okvira za unutarnju kontrolu i imenovanjem voditelja zaduženog za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu dodatno će se ojačati uloga upravnog odbora u pogledu praksi upravljanja rizicima i unutarnje kontrole. Uloga izvršnog direktora dobro je utvrđena kad je riječ o razvoju i učinkovitosti unutarnje kontrole. Imenovanjem voditelja zaduženog za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu pružit će se potpora izvršnom direktoru, a od 2020. to će dati dodatno jamstvo potpunosti i pouzdanosti izvješćivanja o upravljanju i izvješćivanja o operativnoj učinkovitosti. Izvršni direktor poduzet će uz potporu voditelja zaduženog za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu daljnje korake kako bi se osiguralo da se okvir za unutarnju kontrolu na svim razinama razumije i da se na svim razinama, uključujući voditelje odjela, voditelje jedinica i voditelje projekata, kontrole poprate odgovarajućim mjerama.

3. načelo: rukovodstvo pod nadzorom upravnog odbora utvrđuje strukture, linije izvješćivanja i odgovarajuća tijela i odgovornosti u svrhu ostvarivanja ciljeva

Status: djelomično provedeno

Upravljačka struktura Agencije dobro je uspostavljena te je uspješno restrukturirana tijekom transformacije u organizaciji 2019. Osnovane su nove jedinice te su uspješno imenovani njihovi voditelji s čvrsto određenim ulogama. Dobro su utvrđena tijela, odgovornosti i linije izvješćivanja. Područja upravljanja ugovorima i upravljanja imovinom i dalje zahtijevaju dodatan rad kako bi Agencija mogla izraditi, prilagoditi i uvesti nove procese, postupke i kontrole.

4. načelo: eu-LISA pokazuje predanost tomu da privuče, usavršava i zadržava kompetentne pojedince u skladu s ciljevima

Status: provedeno

Izvjescem o unutarnjoj reviziji potvrđeno je da je tijekom razdoblja intenzivnog zapošljavanja 2019. održana kvaliteta povezanih postupaka.

5. načelo: u svrhu ostvarivanja ciljeva Agencije pojedinci u eu-LISA-i odgovaraju za svoje dužnosti u pogledu unutarnje kontrole

Status: provedeno

Ocjenjivanje i promaknuća članova osoblja izvršavaju se u skladu s utvrđenim procesima i postupcima, koji uključuju skupine za preispitivanje odluka i osoblju nude priliku da se očituje ili da podnese žalbu neovisnim internim ili vanjskim pojedincima ili subjektima.

Procjena rizika

Agencija eu-LISA ima snažne mehanizme upravljanja i stroge postupke za utvrđivanje i procjenu rizika. Takve mjere uspostavljene su na različitim razinama te se redovito ažuriraju i preispituju.

6. načelo: eu-LISA ciljeve postavlja na dovoljno jasan način da se mogu utvrditi i procijeniti rizici povezani s tim ciljevima

Status: provedeno

Ciljevi se dosljedno određuju na svim razinama te se redovito preispituju. Ciljevi i pokazatelji uspješnosti određeni su za sve aktivnosti navedene u jedinstvenom programskom dokumentu, a o njihovu se ostvarivanju izvješćuje u

konsolidiranom godišnjem izvješću o radu. Zbog velikog broja aktivnosti na popisu mnogo se troši na aktivnosti planiranja i izvješćivanja pa bi ih bilo korisno revidirati. Kada bude uvedena, tomu će pridonijeti mogućnost za upravljanje programima i portfeljima. Struktura upravljanja programima i portfeljima ažurirana je postupkom donošenja ulaznog popisa projekata i uspostavom Korporativnog upravljačkog odbora.

7. načelo: eu-LISA utvrđuje rizike povezane s ostvarivanjem njezinih ciljeva na razini cijele organizacije i polazeći od analize rizika utvrđuje način na koji bi trebalo upravljati rizicima

Status: provedeno

Rizici su utvrđeni za sve aktivnosti na različitim razinama i u različitim fazama, od planiranja do izvršenja. U provedbi važnih aktivnosti, posebno velikih projekata, slijedi se metodologija Agencije za upravljanje projektima, u skladu s kojom se provodi redovita procjena i praćenje rizika povezanih s projektima. Kad je riječ o velikim, novim razvojnim programima, o rizicima izvješćuje odgovarajući odbor za upravljanje programom. Korporativni rizici utvrđuju se i ispituju svake godine (vidjeti odjeljak 3.1.3).

8 načelo.: eu-LISA pri procjeni rizika povezanih s ostvarivanjem ciljeva razmatra mogućnost prijave

Status: provedeno

Upravni odbor donio je u ožujku 2019. revidiranu strategiju za borbu protiv prijevara za razdoblje 2019. – 2021. Ona obuhvaća akcijski plan i pokazatelje ostvarenosti ciljeva. Pojednosti o njezinoj provedbi navedene su u odjeljku 3.1.4. Izmijenjena su pravila o sprječavanju sukoba interesa i upravljanju sukobima interesa kad je riječ o osoblju eu-LISA-e te je uspješno uveden postupak osobnog podnošenja izjava članova osoblja.

9. načelo: eu-LISA utvrđuje i procjenjuje promjene koje bi mogle znatno utjecati na sustav unutarnje kontrole

Status: djelomično provedeno

Rizici koji proizlaze iz velikog broja promjena uzeti su u obzir na odgovarajući način, posebno u postavljanju operativnih prioriteta povezanih s novim zakonodavstvom. Uvedene su promjene u skladu s postupcima koji su utvrđeni u okviru mehanizama upravljanja različitim programima (savjetodavne skupine, odbori za upravljanje programom, upravni odbor). Prijelaz sa standarda unutarnje kontrole na okvir za unutarnju kontrolu podrazumijevao je znatnu promjenu s rizikom od prekida kontinuiteta. Utjecaj te promjene na unutarnju kontrolu nije u cijelosti ocijenjen.

Kontrolne aktivnosti

Kontrolne aktivnosti provodile su se na različitim razinama u okviru postojećih procesa, postupaka i mehanizama upravljanja u različitim odjelima i jedinicama.

Kontrole nad informacijskim sustavima provode se zasebno za sustave glavnih poslovnih aktivnosti i zasebno za korporativne sustave. Agencija posvećuje veliku pozornost sigurnosti sustava, uključujući kontinuitet poslovanja i oporavak u slučaju katastrofe. Provedba revizijskih preporuka koje se odnose na upravljanje ugovorima i integraciju upravljanja imovinom s upravljanjem konfiguracijom pridonijela bi jačanju kontrole Agencije nad nabavom i održavanjem sustava i njihove infrastrukture.

10. načelo: eu-LISA odabire i razvija kontrolne aktivnosti koje pridonose smanjenju rizika povezanih s ostvarivanjem ciljeva na prihvatljivu razinu

Status: djelomično provedeno

Kontrolne su aktivnosti provedene. Međutim, one nisu obuhvaćene strategijom koja se primjenjuje na kontrole, rizike i usklađenost, jer ta mogućnost još nije razrađena. Uključivanje kontrola u strategiju pomoglo bi u ocjenjivanju njihove djelotvornosti te njihovih troškova i koristi, kao što je propisano primjenjivim financijskim pravilima.

11. načelo: eu-LISA odabire opću kontrolu nad tehnologijom i radi na njezinu razvoju kako bi to pridonijelo ostvarivanju ciljeva

Status: djelomično provedeno

Kontrole koje se provode nad informacijskim sustavima ključne su aktivnosti za Agenciju. One se provode zasebno za sustave glavnih poslovnih aktivnosti i zasebno za korporativne sustave. Agencija isto tako posvećuje veliku pozornost sigurnosti sustava, uključujući kontinuitet poslovanja i oporavak u slučaju katastrofe. Važne revizijske preporuke još nisu primijenjene (npr. one koje se odnose na upravljanje ugovorima i integraciju upravljanja imovinom s upravljanjem konfiguracijom). Tim bi se postupcima ojačala kontrola Agencije nad nabavom i održavanjem sustava i njihove infrastrukture.

12. načelo: eu-LISA primjenjuje kontrolne aktivnosti na temelju korporativnih politika kojima se utvrđuju očekivanja te u okviru postupaka kojima se te politike provode u djelo

Status: djelomično provedeno

Odstupanja i zahtjevi za poništenje kontrola prijavljivi su i bilježeni u registru u okviru postupaka koji uključuju nekoliko funkcija i razina upravljanja. Analiza i pregled registra predstavljeni su izvršnom direktoru i upravljačkom odboru. Provedene su procjena učinka i evaluacije, a njihovi su rezultati uzeti u obzir u pripremi ulaznog popisa projekata i godišnjeg programa rada.

Informacije i komunikacija

Aktivnosti informiranja i komunikacije Agencije slijede dobro uspostavljene postupke i procese koji pridonose ostvarivanju općenitijih ciljeva organizacije. Ti bi se postupci i procesi mogli primjenjivati u svrhu promicanja osviještenosti članova osoblja o njihovim odgovornostima u pogledu unutarnje kontrole i boljeg razumijevanja povezanih postupaka i pristupa. Doneseni su novi postupci te Agencija poboljšava svoj način upravljanja informacijama i dokumentima.

13. načelo: eu-LISA dobiva ili generira i upotrebljava relevantne informacije o kvaliteti kako bi to pridonijelo funkcioniranju unutarnje kontrole

Status: djelomično provedeno

Doneseni su novi postupci te Agencija poboljšava svoj način upravljanja informacijama i dokumentima. Provedbi ovog načela pridonijelo bi donošenje strategije za kontrole, u kojoj bi se mogli popisati podatci potrebni za funkcioniranje unutarnje kontrole.

14. načelo: eu-LISA unutar organizacije prenosi informacije nužne za funkcioniranje unutarnje kontrole, uključujući ciljeve i odgovornosti u pogledu unutarnje kontrole

Status: djelomično provedeno

Kad je riječ o unutarnjoj komunikaciji, uspostavljene su razne aktivnosti u okviru kojih se, među ostalim, prenose poruke o ciljevima i izazovima. Komunikacija posvećena unutarnjoj kontroli i povezanim aspektima još ne postoji u praksi.

15. načelo: eu-LISA održava komunikaciju s vanjskim stranama o pitanjima koja utječu na funkcioniranje unutarnje kontrole

Status: djelomično provedeno

Kad je riječ o vanjskoj komunikaciji, uspostavljene su razne aktivnosti u skladu s utvrđenim strategijama i akcijskim planovima. Komunikacija posvećena unutarnjoj kontroli i povezanim aspektima još ne postoji u praksi.

Aktivnosti praćenja

Agencija provodi redovite i konkretne ocjene svojih unutarnjih kontrola na temelju samoprocjena koje u području svoje nadležnosti provode članovi osoblja, u kojima izvješćuju o aktivnostima, evidenciji iznimaka i neusklađenosti, provedbi strategije za borbu protiv prijevara i nalazima unutarnjih i vanjskih revizija. O rezultatima tih ocjena obavješćuju se odgovarajuće razine rukovodstva te se na temelju njih donose preporuke i akcijski planovi za njihovu provedbu, uz utvrđene konkretne uloge, odgovornosti i rokove.

16. načelo: eu-LISA odabire, razvija i provodi trajne i/ili zasebne ocjene kako bi se provjerilo jesu li komponente unutarnje kontrole prisutne i funkcioniraju li dobro

Status: provedeno

Agencija angažira neovisne unutarnje i vanjske subjekte za provedbu redovitih ocjena djelotvornosti mehanizama upravljanja, postupaka i procesa, uključujući kontrole. O rezultatima tih ocjena obavješćuju se odgovarajuće razine rukovodstva te se na temelju njih donose preporuke i akcijski planovi za njihovu provedbu, uz utvrđene konkretne uloge, odgovornosti i rokove.

17. načelo: eu-LISA ocjenjuje nedostatke u unutarnjoj kontroli i o njima pravodobno obavješćuje strane odgovorne za poduzimanje korektivnih mjera, uključujući prema potrebi rukovodstvo i upravni odbor

Status: djelomično provedeno

Agencija je 2020. provela prvu probnu ocjenu djelotvornosti okvira za unutarnju kontrolu.

3.1.3 Glavni korporativni rizici tijekom razdoblja izvješćivanja

Tablica 17.: Glavni korporativni rizici

Mjesto u poretku	Opis rizika
1. RIZIK	<p>Mjere koje su već poduzete možda neće biti dovoljne da se zajamče dovoljno veliki kapaciteti podatkovnog centra Agencije za smještaj budućih sustava.</p> <p>Prostor podatkovnog centra mogao bi predstavljati ograničenje kad je riječ o smještaju dodatnih platformi koje bi podržale nove projekte, kao što su oni koji se odnose na EES i ETIAS, što bi Agenciji otežalo izvršavanje novih aktivnosti.</p> <p>Vjerojatnost na temelju kvalitativne analize: 3,9 Učinak na temelju kvalitativne analize: 2,8 Odgovor: smanjenje rizika</p>
2. RIZIK	<p>Organizacijska nestabilnost zbog reorganizacije Agencije.</p> <p>Iako je njezina svrha povećati kapacitete Agencije za odgovor na buduće izazove, reorganizacija dovodi do velike promjene u kratkoročnom razdoblju koja može prouzročiti nestabilnost u smislu ljudskih resursa i organizacijskih postupaka.</p> <p>Vjerojatnost na temelju kvalitativne analize: 3 Učinak na temelju kvalitativne analize: 2,9 Odgovor: smanjenje rizika</p>
3. RIZIK	<p>Opasnost od znatnog povećanja troškova komunikacijske infrastrukture.</p> <p>Budući da je Agencija obvezana okvirnim ugovorom GU-a DIGIT za mrežu TESTA-ng, postoji velik rizik da će se povećati troškovi zbog proširenja mreže TESTA-ng, o čemu će se uskoro voditi pregovori.</p> <p>To je proširenje potrebno kako bi se smanjile razlike u odnosu na ugovor za buduću paneuropsku mrežu koji će zamijeniti taj okvirni ugovor.</p> <p>Vjerojatnost na temelju kvalitativne analize: 2,7 Učinak na temelju kvalitativne analize: 3,1 Odgovor: smanjenje rizika</p>

4. RIZIK	<p>Manjak osoblja, postupaka i alata mogao bi otežati odgovarajuću raspodjelu i uravnoteženost resursa. Isto je tako povećan rizik od postojanja raskoraka između broja statutarnog osoblja i aktivnosti koje treba poduzeti, što bi moglo negativno utjecati na rad Agencije, a možda i na kontinuitet njezina poslovanja.</p> <p>Rizik u pogledu izvršenja proračuna / ukidanja odobrenih sredstava iz godine n–1.</p> <p>Nepostojanje pouzdanog i učinkovitog alata za upravljanje resursima i postupka za odgovor na veliku količinu projekata. Manjak resursa mogao bi dovesti do velikih kašnjenja aktivnosti te bi mogao zahtijevati promjene u planiranju.</p> <p>Osim toga, Financijskom uredbom propisano je da proračun bude u skladu s načelom jedne godine. Prijenosom odobrenih sredstava za preuzimanje obveza (u okviru ukupnih obveza) za operativne rashode i prijenosom odobrenih sredstava za plaćanje za administrativne rashode iz proračuna za prethodnu godinu (n–1) crpe se resursi (u obliku ekvivalenata punog radnog vremena) potrebni za izvršenje proračuna za tekuću godinu (n) i povećava rizik od ukidanja odobrenih sredstava.</p> <p>Vjerojatnost na temelju kvalitativne analize: 2,9 Učinak na temelju kvalitativne analize: 2,8 Odgovor: smanjenje rizika</p>
5. RIZIK	<p>Potencijalni privremeni gubitak određenih vanjskih funkcija podrške zbog prelaska na novi okvirni ugovor.</p> <p>Okvirni ugovori na temelju kojih se Agencija koristi uslugama izvođača za funkcije vanjske podrške isteći će tijekom predstojećih 12 mjeseci. Ugovori većine izvođača završavaju u to vrijeme, što bi moglo dovesti do istodobnog odlaska velikog broja izvođača. Ovisno o uređenju budućeg okvirnog ugovora, moguće je da će u određenom razdoblju izostati usluge podrške koje pružaju ti izvođači. S obzirom na ključnu ulogu mnogih od njih (vidjeti pitanje ovisnosti o nestatutarnom osoblju), postoji rizik da će to znatno utjecati na kontinuitet poslovanja.</p> <p>Vjerojatnost na temelju kvalitativne analize: 2,9 Učinak na temelju kvalitativne analize: 2,5 Odgovor: smanjenje rizika</p>
6. RIZIK	<p>Povreda povjerljivosti: slučajno javno otkrivanje osjetljivih informacija o nabavi.</p> <p>Slučajno javno otkrivanje osjetljivih informacija o nabavi, koje može dovesti do stvaranja konkurentske prednosti i olakšati manipulacije s ponudama, moglo bi narušiti ugled Agencije i rezultirati otkazivanjem natječaja ili <i>ex post</i> sudskim sporovima.</p> <p>Vjerojatnost na temelju kvalitativne analize: 3,4 Učinak na temelju kvalitativne analize: 1,8 Odgovor: smanjenje rizika</p>

7. RIZIK	<p>Nemogućnost Agencije da uskladi rad usmjeren na budućnost i trenutačni rad na održavanju sustava s već uspostavljenim strukturama i postupcima (učenje, uvođenje u posao itd.).</p> <p>Pred Agencijom je izazov predstojećeg razdoblja za koje je predviđen razvoj opsežnih sustava. To će trebati ostvariti uz stalan predani rad na održavanju i razvoju postojećih sustava. Iako je riječ o različitom radu, te će dvije strane biti potrebno povezati te će znanje stečeno radom na operativnom upravljanju trebati primijeniti u razvoju novih sustava. To nosi izazove u pogledu integracije novog osoblja, osposobljavanja postojećeg osoblja i prilagođavanja novim postupcima itd.</p> <p>Vjerojatnost na temelju kvalitativne analize: 2,2 Učinak na temelju kvalitativne analize: 1,8 Odgovor: smanjenje rizika</p>
8. RIZIK	<p>Eksternalizacija korporativnih usluga u području IT-a.</p> <p>Predviđeni plan eksternalizacije korporativnih usluga u području IT-a uključuje razinu rizika povezanih s povjerljivošću, cjelovitošću i dostupnošću koji bi mogli negativno utjecati na učinkovitost, sigurnost i kvalitetu usluga, npr. velika geografska udaljenost između mjesta pružanja usluge i eu-LISA-e ili nedovoljna kontrola nad povlaštenim korisnicima visoke razine.</p> <p>Vjerojatnost na temelju kvalitativne analize: 2 Učinak na temelju kvalitativne analize: 1,5 Odgovor: smanjenje rizika</p>

Izvor korporativnih rizika za 2019. bila je godišnja faza prikupljanja i procjene rizika, koju je do trećeg tromjesečja 2018. provelo rukovodstvo eu-LISA-e (članovi upravljačkog odbora i voditelji sektora). Prikupljene rizike dionici su procijenili kvalitativnom analizom (rezultati se odnose na prosječnu vjerojatnost i učinak) i kvantitativnom analizom, kada je to bilo moguće (očekivana vrijednost rizika). O korporativnim se rizicima raspravljalo te su oni potvrđeni na godišnjoj radionici o korporativnim rizicima koja se održala krajem 2018. i imenovan je nositelj rizika.

Na temelju dogovorenih planova odgovora na rizike utvrđene 2018. tijekom 2019. poduzete su daljnje mjere te su oni zadržani do zaključenja rizika.

Godišnja radionica o korporativnim rizicima održala se 28. studenoga 2019. Odlučeno je da će svi rizici utvrđeni 2018. ostati u otvorenom statusu, osim 7. rizika, koji je povezan s rizikom utvrđenim tijekom istog postupka provedenog 2019.

3.1.4 Izvješće o provedbi akcijskog plana za strategiju za borbu protiv prijevara⁶¹

Revidirana strategija za borbu protiv prijevara obuhvaća tri strateška cilja za razdoblje 2019. – 2021.:

- jačanje kulture usmjerenosti na borbu protiv prijevara;
- uspostava i održavanje visoke razine etičnosti u skladu s aktivnostima eu-LISA-e;
- izrada obavještajnih podataka za potrebe sprječavanja i otkrivanja prijevara.

Odjel za unutarnju reviziju redovito je pratio provedbu akcijskog plana priloženog strategiji. U izvješću su sažeto su navedeni odgovori koje su nositelji mjera dostavili nakon nekoliko sastanaka nositelja mjera i Odjela za unutarnju reviziju. Na temelju tvrdnji nositelja mjera Odjel za unutarnju reviziju proveo je postupak pružanja jamstva i prikupio dokaze kako bi odredio status provedbe.

Akcijski je plan prvotno sadržavao 12 mjera, od kojih je svaka imala svrhu smanjiti jedan ili više utvrđenih rizika od prijevara. Agencija je provela šest od dvanaest planiranih mjera, što podrazumijeva stopu provedbe od 50 %. Taj bi se

⁶¹ Izvješće Odjela za unutarnju reviziju, ref. Ares(2020)1109829 – 21. 2. 2020.

rezultat mogao smatrati dovoljnim za 2019. Međutim, od nositelja mjera u predstojećim se godinama očekuju pojačani naponi kako bi se ostvarila potpuna provedba.

Odjel za unutarnju reviziju iznio je sljedeće preporuke za poboljšanje djelotvornosti praćenja:

- Trebalo bi osigurati dostupnost podataka potrebnih za izračunavanje pokazatelja uspješnosti za predmetnu strategiju.
- Agencija je u studenome 2019. tijekom godišnjeg postupka upravljanja korporativnim rizicima utvrdila dva nova potencijalna rizika od prijevare. Trebalo bi ažurirati akcijski plan tako da se obuhvate mjere za smanjenje rizika usmjerene na ta dva rizika (već izvršeno).
- Zbog složenosti akcijskih planova koji su „u tijeku“ predloženi su izmijenjeni rokovi za njihovu provedbu.

3.2 Zaključci ocjene djelotvornosti okvira za unutarnju kontrolu

Rezultati prve ocjene djelotvornosti unutarnje kontrole u eu-LISA-i upućuju na to da je okvir Agencije za unutarnju kontrolu djelotvoran. Istodobno će zbog intenzivnog vremenskog rasporeda za provedbu ključnih inicijativa Agencije i povezanog upravljanja znatnim financijskim i ljudskim resursima biti nužno stalno poboljšavati razinu i djelotvornost kontrola. U tom bi pogledu Agencija imala koristi od izričite i temeljite integracije ciljeva, rizika i kontrola, uključujući određivanje sklonosti rizicima na relevantnim razinama kako bi se utvrdila odgovarajuća razina kontrola. Takva bi nastojanja pridonijela ocjenjivanju djelotvornosti kontrole, utvrđivanju mogućih nedostataka i određivanju prioriteta u pogledu daljnjih mjera, kao i većoj odgovornosti osoblja te promicanju transparentnosti u aktivnostima provedbe, praćenja i izvješćivanja.

3.3 Izjava voditelja zaduženog za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu

Ja, niže potpisana,

voditeljica zadužena za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu u Agenciji Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA),

u svojstvu voditelja zaduženog za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu,

izjavljujem da sam, u skladu s okvirom eu-LISA-e za unutarnju kontrolu, izvršnom direktoru priopćila svoje savjete i preporuke u pogledu općeg stanja unutarnje kontrole u Agenciji.

Ovom izjavom potvrđujem da su informacije o sustavu unutarnje kontrole navedene u ovom godišnjem izvješću o radu i njegovim priložima prema mojim saznanjima točne, pouzdane i potpune.

U Tallinnu 17. lipnja 2020.

ANNA PLATONOVA

Anna Platonova

4 Jamstvo uprave

4.1 Pregled elemenata na kojima se temelji jamstvo

Sastavni dijelovi jamstva čine temelj razumnog jamstva koje je dužnosnik za ovjeravanje dao u svojoj izjavi o jamstvu u okviru godišnjeg izvješća o radu. Sažetak se nalazi u nastavku.

1. sastavni dio: ocjena koju je provela uprava

Ocjena koju je provela uprava

Uprava Agencije na temelju opravdanih razloga smatra da su općenito uvedene odgovarajuće kontrole i da one funkcioniraju na predviđeni način. Rizici se prate i ublažavaju na odgovarajući način te se provode potrebna poboljšanja i mjere za jačanje.

Osim toga, uprava Agencije uviđa potrebu za održavanjem visoke razine učinkovitosti u svojem okviru za unutarnju kontrolu te praćenjem i ocjenom provedbe načela i sastavnica okvira za unutarnju kontrolu kako bi se osiguralo postizanje ciljeva utvrđenih u uredbi o osnivanju Agencije i njezinoj dugoročnoj strategiji.

Registar iznimaka

Agencija od 2013. ima uspostavljen postupak za evidentiranje iznimaka. Početkom 2015. donesen je službeni postupak za evidentiranje iznimaka i upravljanje njima. Opći je cilj tog postupka osmisлити odgovarajuća rješenja kako bi se osiguralo da se svaka iznimna okolnost poništenja kontrola ili odstupanja od donesenog zakonodavnog okvira temeljito objasni, evidentira i prijavi u skladu s načelom transparentnosti. Svaku je iznimku prije poduzimanja bilo kakvih mjera potrebno zabilježiti, obrazložiti i odobriti na odgovarajućoj razini.

Tijekom 2019. evidentirano je 25 iznimaka i osam neusklađenosti. Provedena je revizija registra iznimaka i neusklađenosti te je ona podnesena dužnosniku za ovjeravanje u siječnju 2020. Dužnosnik za ovjeravanje utvrdio je da te iznimke ne zahtijevaju formalnu zadržku u izjavi o jamstvu na temelju značajnosti. Standardni operativni postupak za iznimke i neusklađenosti bit će ažuriran 2020. s obzirom na provedbu okvira za unutarnju kontrolu i u skladu sa zaključcima revizije registra iznimaka.

2. sastavni dio: rezultati vanjske revizije

Mišljenje IAS-a

Služba za unutarnju reviziju (IAS) provela je 2019. jednu reviziju s ciljem dobivanja jamstva u pogledu zapošljavanja osoblja, postupka zapošljavanja strukturnih pružatelja usluga i upravljanja njima te etičnosti u poslovanju Agencije. IAS je zaključio da su s obzirom na zahtjevne okolnosti brzog rasta postupci zapošljavanja u Agenciji općenito u skladu s postojećim regulatornim okvirima te da su u Agenciji uspostavljeni odgovarajući sustavi unutarnje kontrole za upravljanje odabirom i zapošljavanjem osoblja te primjerena razina etičnosti u poslovanju. Isto tako, Agencija svojim strukturnim pružateljima usluga upravlja u skladu s uvjetima utvrđenima u predmetnim okvirnim ugovorima o pružanju usluga. Međutim, veliki nedostaci i dalje su prisutni kad je riječ o postupcima za procjenu zahtjeva u pogledu ljudskih resursa te nepostojanju (nacionalnih) zakonskih jamstava u pogledu angažiranja strukturnih pružatelja usluga.

Mišljenje Europskog revizorskog suda (Preliminarna opažanja u pogledu izvješća o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji eu-LISA-e za financijsku godinu 2019.)

Mišljenje o pouzdanosti računovodstvene dokumentacije

Prema mišljenju Revizorskog suda u računovodstvenoj dokumentaciji Agencije za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. u svim su značajnim aspektima vjerno prikazani financijsko stanje Agencije na dan 31. prosinca 2019., rezultati njezina poslovanja, njezini novčani tokovi i promjene u neto imovini za godinu koja je završila na taj dan, u

skladu s njezinom financijskom uredbom i računovodstvenim pravilima koja je donio računovodstveni službenik Komisije. Ta se pravila temelje na međunarodno prihvaćenim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Mišljenje o zakonitosti i pravilnosti transakcija povezanih s računovodstvenom dokumentacijom

Prema mišljenju Revizorskog suda transakcije povezane s godišnjom računovodstvenom dokumentacijom za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. u svim su značajnim aspektima zakonite i pravilne.

3. sastavni dio: praćenje zadržki iz prethodnih razdoblja izvješćivanja

Izjava o jamstvu dužnosnika za ovjeravanje iz Godišnjeg izvješća o radu za 2018. nije sadržavala zadržke.

Zaključak

Na temelju svih informacija iz 3. i 4. dijela može se zaključiti da nisu utvrđeni veći nedostaci u pogledu unutarnjih kontrola koji bi mogli utjecati na izjavu o jamstvu.

4.2 Zadržke

Na temelju prethodno navedenih informacija dužnosnik za ovjeravanje nije izrazio zadržke.

5 Izjava o jamstvu

Ja, niže potpisani,

izvršni direktor Agencije Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA),

u svojstvu dužnosnika za ovjeravanje,

izjavljujem da su podatci sadržani u ovom izvješću istiniti i točni⁶².

Izjavljujem i da imam razumno jamstvo da su sredstva dodijeljena za aktivnosti opisane u ovom izvješću upotrijebljena za svoju namjenu i u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja te da se uspostavljenim kontrolnim postupcima daje potrebno jamstvo u pogledu zakonitosti i pravilnosti temeljnih transakcija.

Ovo se razumno jamstvo temelji na mojoj osobnoj procjeni i informacijama kojima raspolazem, kao što su rezultati samoprocjene i *ex post* kontrola (revizije Službe Europske komisije za unutarnju reviziju, revizije Odjela eu-LISA-e za unutarnju reviziju i revizije Europskog revizorskog suda) za godine koje prethode godini ove izjave.

Potvrđujem da nemam saznanja ni o kakvom pitanju o kojem se u ovom izvješću nije izvijestilo, a koje bi moglo naštetiti interesima Agencije ili njezinih dionika.

U Tallinnu 30. lipnja 2020.

Krum Garkov

⁶² Istiniti i točni u ovom kontekstu znači da su podatci o situaciji u Agenciji pouzdani, potpuni i ispravni.

Prilog I. Korporativni ključni pokazatelji uspješnosti

KPI	Korporativni ključni pokazatelj uspješnosti	Ciljna vrijednost	Stvarno stanje 2019.
1	Broj ključnih nedostataka utvrđenih tijekom sigurnosnih testiranja	0	1
2	Postotak otkrivenih sigurnosnih rizika na koje se odgovorilo osiguranim sigurnosnim kontrolama	100 %	90 %
3	Dostupnost središnjeg sustava Eurodaca	Zeleno \geq 99,99 % 99,99 % > žuto \geq 99,50 % Crveno < 99,50 %	99,55 % (Žuto)
4	Vrijeme odgovora središnjeg sustava Eurodaca	Zeleno \geq 99,45 % 99,45 % > žuto \geq 90 % Crveno < 90 %	99,91 % (Zeleno)
5	Dostupnost mreže širokog područja (WAN) (za sustave SIS II i VIS)	Zeleno \geq 99,99 % 99,99 % > žuto \geq 99,50 % Crveno < 99,50 %	99,9926 % (Zeleno)
6	Dostupnost središnjeg sustava SIS-a II	Zeleno \geq 99,99 % 99,99 % > žuto \geq 99,50 % Crveno < 99,50 %	99,95 % (Žuto)
7	Vrijeme odgovora središnjeg sustava SIS-a II	Zeleno \geq 99,5 % 99,5 % > žuto \geq 99 % Crveno < 99 %	99,84 % (Zeleno)
8	Dostupnost središnjeg sustava VIS-a	Zeleno \geq 99,99 % 99,99 % > žuto \geq 99,50 % Crveno < 99,50 %	99,65 % (Žuto)
9	Vrijeme odgovora središnjeg sustava VIS-a	Zeleno = 100 % 100 % > žuto \geq 90 % Crveno < 90 %	97,79 % (Žuto)
10	Stopa ukidanja prenesenih odobrenih sredstava za plaćanje	< 5 %	12,7 %
11	Stopa (%) izvršenja proračunskih obveza	95 – 99 %	98,70 %
12	Stopa (%) izvršenja plaćanja	> 95 %	99,30 %
14	Omjer (%) administrativnih resursa i operativnih resursa	Administrativni: 20 %	16,61 %
		Operativni: 70 %	72,38 %
15	Udio (%) plaćanja izvršenih u okviru propisanih rokova	90 – 100 %	92,8 %
16	Prosječan broj kvadratnih metara poslovnog prostora po ekvivalentu punog radnog vremena (m ²)	10 m ²	11,27 m ²

17	Zadovoljstvo vanjskih sudionika tečajem osposobljavanja eu-LISA-e	> 3	4,39
18	Usklađenost nabave s planom nabave i stjecanja Agencije	0,5 – 1,5	1,12
19	Upravljanje projektima nabave: postotak glavnih projekata nabave koji se odvijaju prema planu	> 60 %	58 %
20	Zadovoljstvo korisnika: postotak korisnika iz država članica koji su zadovoljni ili vrlo zadovoljni sveukupnim uslugama koje pruža sektor za korisničku podršku eu-LISA-e	> 80 %	93,40 %
21	Udio (%) aktivnosti utvrđenih u godišnjem programu rada koje su ispunjene ili se odvijaju prema planu	90 %	82 %
22	Učinkovitost sektora za korisničku podršku državama članicama	> 80 %	90 %
23	Upravljanje projektima: ocjena dovršenih projekata s obzirom na definirane parametre kvalitete/troška/vremena	< 10 %	8,57 %
24	Postotak revizijskih preporuka provedenih u okviru propisanih rokova	80 – 100 %	62 %
25	Postotak dana odsutnosti bez liječničke potvrde u odnosu na dane odsutnosti za koje je izdana liječnička potvrda u okviru razdoblja izvješćivanja	< 25 %	30 %
26	Godišnja stopa fluktuacije osoblja	≤ 5 %	3,14 %
27	Indeks radne učinkovitosti osoblja	Dovršena ocjenjivanja: 100 %	99 %
		Niska razina učinkovitosti: < 5 %	0 %
		Visoka razina učinkovitosti: > 10 %	56 %
28	Razina sudjelovanja osoblja	≥ 80 %	88 %
29	Vanjska komunikacija: vidljivost eu-LISA-e na internetu	Pojedinačni posjetitelji: otvoreno	95 570
		Prosječno trajanje posjeta: otvoreno	2,24 minute
		Stopa napuštanja (nakon posjeta jedne stranice): otvoreno	41,75 %
		Aktivnosti prema posjetu (prosječno): otvoreno	3,32

Napomene o ključnim pokazateljima uspješnosti

[KPI br. 13] Izbrisan je u skladu s odlukom upravnog odbora.

Sigurnost

[KPI br. 1] Ključni problemi odnose se na pravodobnost i primjenu zakrpa za utvrđene slabosti sustava zbog učinka neusklađenosti i tehničkih problema na rad sustava. Provede se kompenzacijske kontrole kako bi se stvarna izloženost sustavâ glavnih poslovnih aktivnosti tim vrstama slabosti svela na najmanju moguću mjeru.

[KPI br. 2] Problemi utvrđeni u okviru kontrole provedene kako bi se uklonili utvrđeni rizici navedeni su u nalazima o KPI-ju br. 1. Provedeni su planovi korektivnih mjera kako bi se riješili utvrđeni problemi.

Dostupnost sustavâ

[KPI-jevi br. 3, 6 i 8] Cilj u pogledu dostupnosti sustavâ nije precizno definiran u pravnim instrumentima kojima se uređuju sustavi. Agencija je utvrdila zelenu ciljnu vrijednost od 99,99 % s obzirom na to da su sustavi kojima upravlja definirani kao sustavi visoke razine dostupnosti.

Vrijeme odgovora

[KPI br. 4] Ključne poslovne funkcije sustava razvrstane su u dvije kategorije: transakcije visoke prioritetnosti i uobičajene transakcije. Standardno vrijeme odgovora za transakcije visoke prioritetnosti iznosi jedan sat, a za uobičajene transakcije 24 sata. Za svaku se kategoriju prati pokazatelj. KPI br. 4 prosječna je vrijednost pokazatelja za transakcije visoke prioritetnosti i pokazatelja za uobičajene transakcije. Pokazatelj je zelene boje ako se 99,5 % transakcija izvršava u standardnom vremenu odgovora, žute boje ako se od 90 % do 99,5 % transakcija izvršava u standardnom vremenu odgovora, a crvene ako se manje od 90 % transakcija izvršava u standardnom vremenu odgovora.

[KPI br. 7] Standardni upiti podijeljeni su u kategorije. Prvu kategoriju čine svi jednostruki i višestruki upiti koji se mogu razvrstati kao „precizni“ jer se u polja za pretraživanje unose precizne informacije. Iz prve kategorije isključeni su neprecizni ili nejasni upiti. Standardno vrijeme odgovora za prvu kategoriju iznosi 1 sekundu. Kad je riječ o ostalim upitima, standardno vrijeme odgovora iznosi 3 sekunde. Vrijeme odgovora za upite prve kategorije ključni je pokazatelj za ocjenu učinkovitosti jer je riječ o najreprezentativnijim upitima. Pokazatelj KPI br. 7 zelene je boje ako vrijeme odgovora iznosi manje od 1 sekunde za 99,5 % upita prve kategorije, žut je ako vrijeme odgovora iznosi manje od 1 sekunde za 99,5 % do 99 % upita prve kategorije, a crven ako vrijeme odgovora iznosi manje od 1 sekunde za manje od 99 % upita prve kategorije.

[KPI br. 9] Vrijednost pokazatelja udio je ukupnog vremena odgovora u ugovornim graničnim vrijednostima za svaku poslovnu skupinu (azil, granice, konzularni poslovi, izvršavanje zakonodavstva i državno područje). Kad je riječ o VIS-u, postoje tri ugovorne granične vrijednosti: pokazatelj najvećeg prometa po satu, pokazatelj kršenja sporazuma o razini usluga i pokazatelj evidencija. KPI br. 9 rezultat je izračuna za sve poslovne skupine i sve ugovorne granične vrijednosti. Pokazatelj je zelene boje ako je ta vrijednost 100 %, žute ako je vrijednost od 90 % do 100 %, a crvene ako je vrijednost manja od 90 %.

Prilog II. Statistički podatci o financijskom upravljanju

Početni proračun, prijenosi i izmjene proračuna

U tablici u nastavku prikazan je sažetak, na razini poglavlja, unutarnjih proračunskih prijenosa za sredstva C1 koje je Agencija provela tijekom 2019., u milijunima EUR. Upravni je odbor odobrio jednu izmjenu proračuna.

Poglavlje proračuna		Odobrena sredstva za preuzimanje obveza				Odobrena sredstva za plaćanje			
		Početni proračun	Prijenosi	Izmjena proračuna	Konačni proračun	Početni proračun	Prijenosi	Izmjena proračuna	Konačni proračun
A-11	Plaće i naknade	24,4	-2,8	-2,6	19,1	24,4	-2,8	-2,6	19,1
A-12	Rashodi povezani sa zapošljavanjem	1,1	-0,7		0,4	1,1	-0,7		0,4
A-13	Troškovi službenih putovanja	0,4	0,1		0,6	0,4	0,1		0,6
A-14	Socijalna i zdravstvena infrastruktura	1,7	-0,1		1,5	1,7	-0,1		1,5
A-15	Osposobljavanje osoblja	0,9			0,9	0,9			0,9
GLAVA 1. – RASHODI ZA OSOBLJE		28,5	-3,5	-2,6	22,5	28,5	-3,5	-2,6	22,5
A-20	Rashodi za poslovne prostore	2,6	-0,9		1,7	2,6	-0,9		1,7
A-21	Korporativna informacijska i komunikacijska tehnologija	2,0	1,2		3,2	2,0	1,2		3,2
A-22	Pokretna imovina i povezani troškovi	0,2	0,6		0,9	0,2	0,6		0,9
A-23	Tekući administrativni rashodi	0,8	-0,0		0,8	0,8	-0,0		0,8
A-24	Poštarine	0,0	-0,0		0,0	0,0	-0,0		0,0
A-25	Upravni odbor	0,6	-0,3		0,4	0,6	-0,3		0,4
A-26	Informiranje i publikacije	1,7	-0,5		1,2	1,7	-0,5		1,2
A-27	Usluge vanjske podrške	3,4	0,1		3,5	3,4	0,1		3,5
A-28	Sigurnost	2,7	0,2		2,9	2,7	0,2		2,9
GLAVA 2. – RASHODI ZA INFRASTRUKTURU I OPERATIVNI RASHODI		14,2	0,4		14,6	14,2	0,4		14,6
B3-0	Infrastruktura	37,6	-19,0		18,6	49,8	-1,7	-21,2	26,9
B3-1	Aplikacije	211,5	19,9	-5,7	225,7	107,1	3,7	-42,3	68,5
B3-8	Aktivnosti operativne podrške	4,8	2,1		6,9	4,4	1,1		5,5
GLAVA 3. – RASHODI POSLOVANJA		254,0	3,1	-5,7	251,3	161,4	3,1	-63,5	100,9
UKUPNO		296,7	0,0	-8,3	288,4	204,1	0,0	-66,1	138,1

Izvršenje godišnjeg proračuna (izvor sredstava C1)

Kad je riječ o odobrenim sredstvima za 2019. (izvor sredstava C1), Agencija je ostvarila visoku razinu izvršenja proračuna od 99,7 % odobrenih sredstava za preuzimanje obveze i 99,3 % odobrenih sredstava za plaćanje, uzimajući u obzir automatski i neautomatski prijenos odobrenih sredstava za preuzimanje obveza povezanih s novim zadaćama.

GLAVA PRORAČUNA	PREUZETE OBVEZE (C1)			PLAĆANJA (C1)		
	Predviđeno proračunom (u milijunima EUR)	Potrošeno (u milijunima EUR)	%	Predviđeno proračunom (u milijunima EUR)	Potrošeno (u milijunima EUR)	%
Glava 1. – Rashodi za osoblje	22,5	21,5	95,7 %	22,5	21,5	95,7 %
<i>od čega izvršeno</i>		21,5	95,7 %		21,1	93,7 %
<i>od čega automatski preneseno</i>		-	-		0,5	2,0 %

Glava 2. – Rashodi za infrastrukturu i operativni rashodi	14,6	14,6	100,0 %	14,6	14,6	100,0 %
<i>od čega izvršeno</i>		14,6	100,0 %		5,4	36,8 %
<i>od čega automatski preneseno</i>		-	-		9,2	63,2 %
Glava 3. – Rashodi poslovanja	251,3	251,3	100,0 %	100,9	100,9	100,0 %
<i>od čega izvršeno</i>		92,2	36,7 %		100,9	100,0 %
<i>od čega neautomatski preneseno</i>		159,1	63,3 %			
UKUPNO EUR	288,4	287,4	99,7 %	138,1	137,1	99,3 %
<i>od čega izvršeno</i>		128,4	44,5 %		127,4	92,3 %
<i>od čega automatski preneseno</i>		-	-		9,7	7,0 %
<i>od čega neautomatski preneseno</i>		159,1	55,2 %			

Izvršenje proračuna iz ostalih izvora sredstava

Uz godišnji proračun (izvor sredstava C1) Agencija je izvršila odobrena sredstva:

- iz odobrenih sredstava prenesenih u 2019. odlukom upravnog odbora (izvor sredstava C3);
- iz unutarnjih namjenskih prihoda (izvor sredstava C4);
- iz prijenosa sredstava za preuzimanje obveza (diferenciranih u glavi 3. i nediferenciranih u glavama 1. i 2.) i odgovarajućih odobrenih sredstava za plaćanje (samo nediferenciranih) iz prethodnih godina (izvor sredstava C8);
- iz vanjskih namjenskih prihoda, kao doprinosa pridruženih zemalja u skladu s člankom 46. stavkom 3. točkom (b) uredbi o osnivanju (izvor sredstava Ro, samo glava 3.).

Glava proračuna	Izvor sredstava	Preuzete obveze			Plaćanja		
		Predviđeno proračunom (u milijunima EUR)	Potrošeno (u milijunima EUR)	% preuzetih obveza	Predviđeno proračunom (u milijunima EUR)	Potrošeno* (u milijunima EUR)	% plaćanja
A-1 Rashodi za osoblje	C1	22,5	21,5	95,7 %	22,5	21,1	93,7 %
	C8	0,4	0,4	81,8 %	0,4	0,4	81,8 %
	Međuzbroj	22,9	21,9	95,5 %	22,9	21,4	93,5 %
A-2 Rashodi za infrastrukturu i operativni rashodi	C1	14,6	14,6	100,0 %	14,6	5,4	36,8 %
	C4	0,0	0,0	100,0 %	0,0		
	C8	5,1	4,5	87,8 %	5,1	4,5	87,8 %
	Međuzbroj	19,8	19,1	96,9 %	19,8	9,9	50,0 %
Bo-3 Rashodi poslovanja	C1**	251,3	251,3	100,0 %	100,9	100,9	100,0 %
	C3	49,2	49,2	100,0 %			
	C4	0,0	0,0	100,0 %	0,0	0,0	100,0 %
	C8	229,2	224,4	97,9 %			
	Ro	9,4	0,7	7,8 %	9,4	0,4	4,4 %
	Međuzbroj	539,1	525,6	97,5 %	110,4	101,4	90,1 %
SVE	UKUPNO	581,8	566,6	97,4 %	97,4%	132,7	86,7 %

* U okviru glave 3. (C1) iznos od 13,6 milijuna EUR iskorišten je za plaćanja za preuzete obveze u predmetnoj godini. Preostali iznos od 87,4 milijuna EUR iskorišten je za pokrivanje preuzetih obveza iz prethodnih godina.

** Potrošena sredstva za preuzimanje obveza obuhvaćaju neautomatski prijenos iznosa od 159,1 milijun EUR.

Proračunski prijenosi

Tijekom 2019. provedeni su sljedeći interni prijenosi u skladu s člankom 26. Financijske uredbe Agencije. Razlog za prijenose bio je taj da se osigura optimalna raspodjela proračunskih odobrenih sredstva za preuzimanje obveza i plaćanje.

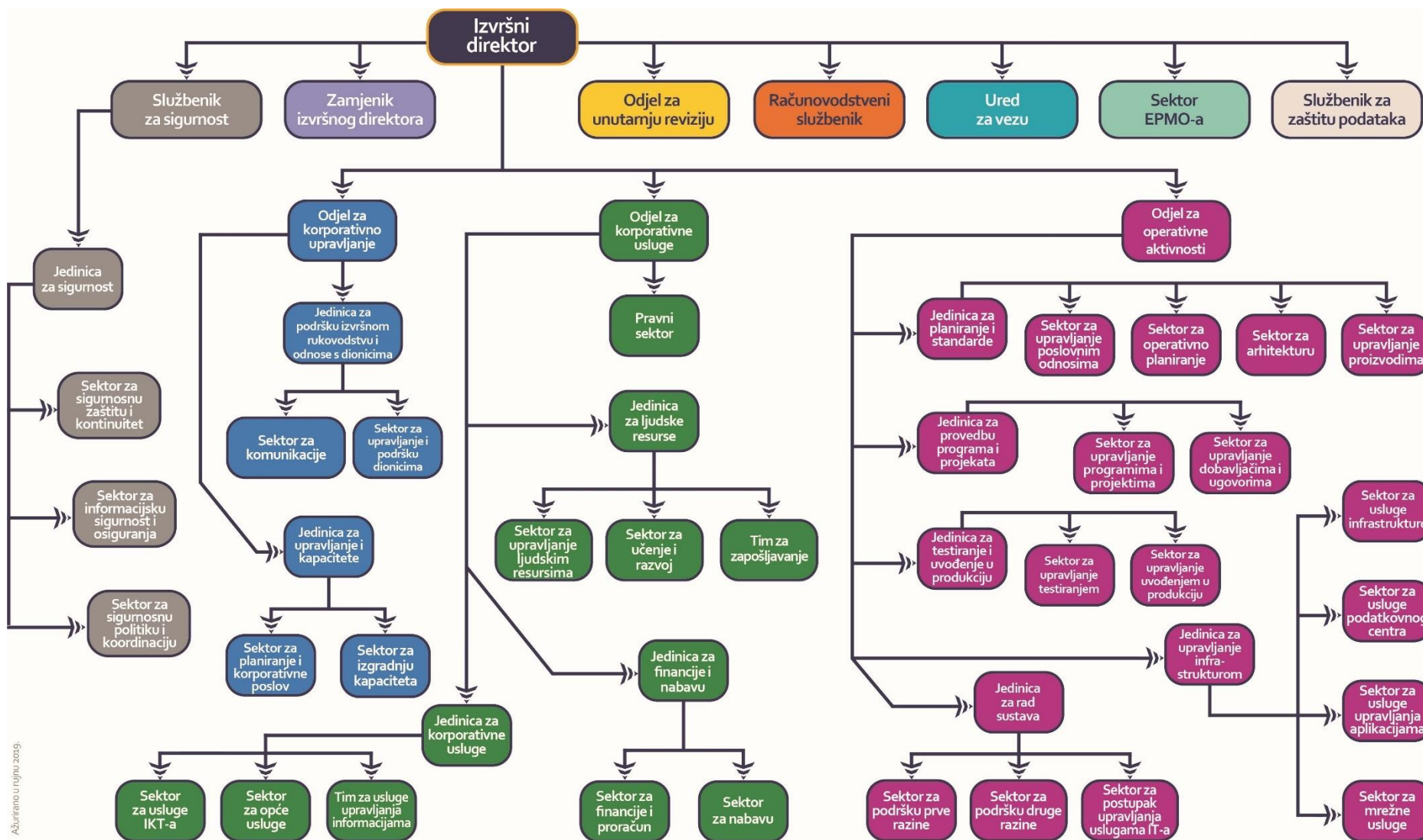
Agencija je provela 11 prijenosa iz članka 26. stavka 1. Financijske uredbe Agencije. U tablici su u sažetom obliku navedeni proračunski prijenosi provedeni 2019. Većina prijenosa bili su interni prijenosi u okviru iste proračunske glave (što pokazuje nulta vrijednost operacije). Proračunski prijenosi između glava navedeni su u punoj vrijednosti u EUR.

Sve pojedinosti o tim prijenosima navedene su u Prilogu IV.

Proračunski prijenos	Glava proračuna	Glava 1. – Rashodi za osoblje		Glava 2. – Rashodi za infrastrukturu i operativni rashodi		Glava 3. – Rashodi poslovanja	
	Referentna oznaka	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje
1	LIS.2384			0	0	0	0
2	LIS.2399.			0	0	0	0
3	LIS.2402.					0	0
4	LIS.2407.			0	0	0	0
5	LIS.2417.	-1 000 000	-1 000 000	1 000 000	1 000 000	0	0
6	LIS.2419.			0	0	0	0
7	LIS.2421.	0	0	0	0	0	0
8	LIS.2443			0	0	0	0
9	LIS.2450			0	0	0	0
10	LIS.2453	-2 498 505	-2 498 505	-551 872	-551 872	3 050 377	3 050 377
11	LIS.2456					0	0
Ukupno		-3 498 505	-3 498 505	448 128	448 128	3 050 377	3 050 377

Nije provedena nijedna transakcija na temelju članka 26. stavka 2. Financijske uredbe Agencije.

Prilog III. Organigram

Ažurirano u rujnu 2019.

Prilog IV. Plan radnih mjesta

Plan radnih mjesta za 2019.

Plan radnih mjesta za 2019. sastojao se od 172 radna mjesta za članove privremenog osoblja.

Kategorija i razred	Privremeno osoblje
AD 16	0
AD 15	1
AD 14	1
AD 13	3
AD 12	4
AD 11	5
AD 10	8
AD 9	16
AD 8	17
AD 7	31
AD 6	14
AD 5	29
Ukupno AD	129
AST 11	0
AST 10	0
AST 9	1
AST 8	2
AST 7	4
AST 6	9
AST 5	12
AST 4	12
AST 3	3
AST 2	0
AST 1	0
Ukupno AST	43
Ukupno u planu radnih mjesta	172

Informacije o početnoj razini za svaku vrstu radnog mjesta: indikativna tablica

U tablici u nastavku prikazane su razine u kojima su ključne funkcije koje je navela Europska komisija zastupljene u eu-LISA-i. U slučaju razlika u terminologiji između Komisije i Agencije navedeni su nazivi radnih mjesta koji se upotrebljavaju u Agenciji. Treba napomenuti da su početni razredi koji su viši od razreda navedenih u članku 53. Uvjeta zaposlenja ostalih službenika Europske unije rezultat zapošljavanja organiziranog tijekom početne faze rada Agencije kada su u planu radnih mjesta eu-LISA-e bili dodijeljeni viši razredi.

<i>Ključne funkcije (primjeri – potrebno je prilagoditi terminologiju naziva radnog mjesta svake agencije)</i>	<i>Vrsta ugovora (dužnosnik, TA ili CA)</i>	<i>Funkcijska skupina (FS), razred zaposlenja (ili najniža kategorija ako je objavljeno u kategorijama)</i>	<i>Naznaka o tome je li funkcija namijenjena za administrativnu potporu ili operativne aktivnosti (primjenjuju se definicije iz metodologije analitičkog pregleda)</i>
<i>Voditelj odjela – 2. razina</i>	TA	AD 12	Administrativna potpora / operativne aktivnosti
<i>Voditelj jedinice – 3. razina</i>	TA	AD 9, AD 10	Administrativna potpora / operativne aktivnosti
<i>Voditelj sektora – 4. razina</i>	TA, CA	AD 5, AD 7, AD 8, AD 9, AD 10, FS IV	Administrativna potpora / operativne aktivnosti
<i>Viši službenik</i>	TA	AD 8, AD 9	Administrativna potpora / operativne aktivnosti
<i>Službenik</i>	TA, CA	AD 6, AD 7, AD 8, FS IV	Administrativna potpora / operativne aktivnosti
<i>Niži službenik</i>	TA, CA	AD 5, FS IV	Administrativna potpora / operativne aktivnosti
<i>Viši pomoćnik</i>	Nije	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
<i>Niži pomoćnik</i>	TA, CA	AST 3, FS III	Administrativna potpora / operativne aktivnosti
<i>Voditelj Odjela za korporativne usluge</i>	TA	AD 12	Administrativna potpora
<i>Voditelj Jedinice za ljudske resurse</i>	TA	AD 9	Administrativna potpora
<i>Voditelj Jedinice za financije i nabavu</i>	TA	AD 10	Neutralne aktivnosti
<i>Voditelj Sektora za informacijsku tehnologiju</i>	Nije	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
<i>Tajnik⁶³/Pomoćnik Pomoćnik voditelja odjela ili voditelja jedinice</i>	TA, CA	AST 3, FS III	Administrativna potpora / operativne aktivnosti
<i>Pisar</i>	Nije	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
<i>Administrator/urednik internetskih stranica</i>	Nije	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
<i>Službenik za zaštitu podataka</i>	TA	AD 8	Administrativna potpora
<i>Računovodstveni službenik</i>	TA	AD 9	Neutralne aktivnosti
<i>Voditelj Odjela za unutarnju reviziju</i>	TA	AD 9	Administrativna potpora / neutralne aktivnosti
<i>Osobni pomoćnik izvršnog direktora⁶⁴</i>	TA	AST 5	Administrativna potpora

63 Planom radnih mjesta eu-LISA-e nisu obuhvaćena radna mjesta tajnika ni administrativnih službenika. Nakon što je novi Pravilnik o osoblju stupio na snagu 1. siječnja 2014., eu-LISA je odlučila zadržati razrede odobrene u planu radnih mjesta i povećati zadaće zaposlenicima u razredima AST 2 i AST 3 za pomoćnike u određenom području (ljudski resursi, informacijske tehnologije itd.) ili administrativne pomoćnike. Istodobno, vanjski pružatelji usluga (*intra muros*) prema potrebi obavljaju tajničke poslove.

64 Ovaj početni razred uspostavljen je pri osnivanju Agencije 2012.

Komparativna analiza

Krajem 2019. eu-LISA je provela svoju komparativnu analizu u skladu s metodologijom koju su 2014. dogovorili voditelji administracije europskih agencija. Ta je metodologija izrađena prilagodbom, poboljšanjem i razradom Komisijine metodologije analitičkog pregleda. U analitičkom pregledu ljudski resursi agencija kategoriziraju se prema ulozi koju svako radno mjesto ima u organizaciji. Glavni je cilj tog postupka dobiti podatke o broju radnih mjesta u područjima „administrativne potpore i koordinacije“, „operativnih aktivnosti“ i „neutralnih aktivnosti“ u svim organizacijskim jedinicama kako bi se ti rezultati usporedili s prošlogodišnjima. Analitičkim pregledom bila su obuhvaćena sva radna mjesta u eu-LISA-i. Rezultati tog pregleda prikazani su u tablicama u nastavku.

Rezultati eu-LISA-ine komparativne analize za 2019. – članovi osoblja

<i>(Pod)kategorija vrste posla</i>	<i>2018. (%)</i>	<i>2019. (%)</i>
Administrativna potpora i koordinacija	16	16,6
<i>Administrativna potpora</i>	12,5	11,5
<i>Koordinacija</i>	3,5	5,1
Operativne aktivnosti	73	72,4
<i>Opće operativne aktivnosti</i>	59	62,6
<i>Upravljanje programima</i>	6	3,1
<i>Operativna koordinacija najviše razine</i>	8	6,7
<i>Evaluacija i procjena učinka</i>	0	0
Neutralne aktivnosti	11	11
<i>Financije</i>	11	11
<i>Kontrola</i>	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo

Agencija je provela i analitički pregled radnih mjesta koja su popunjavali vanjski pružatelji usluga (osoblje izvođača koji rade u poslovnim prostorima Agencije), a rezultati navedeni u nastavku.

Rezultati eu-LISA-ine komparativne analize za 2019. — vanjska usluga (izvođači koji rade u poslovnim prostorima Agencije)

<i>(Pod)kategorija vrste posla</i>	<i>2018. (%)</i>	<i>2019. (%)</i>
Administrativna potpora i koordinacija	47,5	51,2
<i>Administrativna potpora</i>	44,5	47,8
<i>Koordinacija</i>	3	3,4
Operativne aktivnosti	48,5	43,5
<i>Opće operativne aktivnosti</i>	41	36,3
<i>Upravljanje programima</i>	3	2,9
<i>Operativna koordinacija najviše razine</i>	2,5	2,4
<i>Evaluacija i procjena učinka</i>	2	1,8
Neutralne aktivnosti	4	5,2
<i>Financije</i>	4	5,2
<i>Kontrola</i>	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo

Detaljnije izvješće o raspodjeli ljudskih resursa po aktivnostima bit će moguće u budućnosti kad se uvede sustav izvješćivanja na temelju aktivnosti.

Prilog V. Ljudski i financijski resursi prema aktivnostima

Ljudski resursi

Tijekom 2019. od ukupno 223 ekvivalenta punog radnog vremena njih 157,85 (70,8 % osoblja) upotrijebljeno je za operativne aktivnosti, a 23,85 ekvivalenta punog radnog vremena (10,7 % osoblja) za povezane aktivnosti u okviru nabave i financija. Za horizontalne aktivnosti (opća koordinacija i administrativna potpora) upotrijebljena su 41,3 ekvivalenta punog radnog vremena (18,5 % osoblja). Zbog strukture aktivnosti Agencije, koje se uglavnom ne ponavljaju, u trenutku sastavljanja ovog izvješća ne može se prikazati daljnja raščlamba.

Rashodi u skladu s utvrđivanjem troškova na temelju aktivnosti

Tijekom 2018. eu-LISA je razvila metodologiju utvrđivanja troškova na temelju aktivnosti, što joj je omogućilo da utvrdi ukupne troškove za svaki sustav kojim upravlja.

Ukupni rashodi za sustave sastoje se od sljedećih dijelova:

- izravnih rashoda kojima su obuhvaćeni troškovi održavanja i projekata;
- rashoda povezanih s mrežom;
- horizontalnih rashoda kojima su obuhvaćeni operativni troškovi za zajedničku infrastrukturu i sigurnost sustava te korporativni i horizontalni rashodi, uglavnom rashodi za osoblje i tekući troškovi.

Preraspodjela korporativnih i operativnih horizontalnih rashoda temelji se na sljedećim uzrocima troškova:

- izravnim rashodima za sustave;
- vremenu (trošak radne snage) dodijeljenom sustavima.

Tijekom izvještajne godine Agencija je izvršila proračun od 128,4 milijuna EUR, od čega je:

- 72 % potrošeno u okviru operativnih rashoda (56 % u okviru izravnih rashoda za sustave i 16 % u okviru operativnih horizontalnih troškova)
- 28 % činilo korporativne horizontalne troškove.

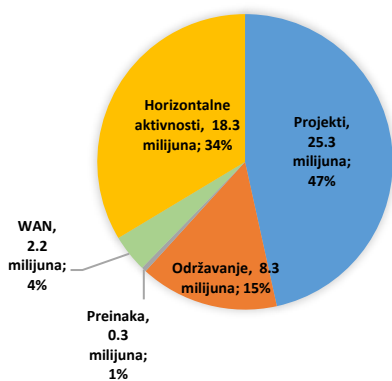
Ukupni troškovi za sustave sažeto su navedeni u tablici u nastavku:

Sustavi	Ukupni troškovi (u milijunima EUR)	Udio ukupnih troškova
SIS II	54,3	42 %
VIS/BMS	40,0	31 %
Eurodac	17,4	14 %
EES	15,2	12 %
ETIAS	1,1	0,8 %
ECRIS-TCN	0,2	0,2 %
UKUPNO	128,4	100 %

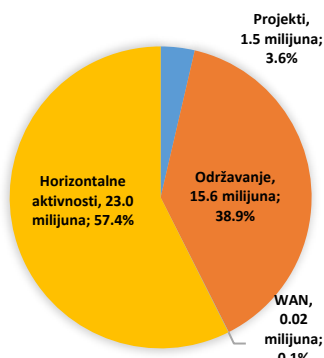
Treba napomenuti da se većina temeljnih aktivnosti Agencije ne ponavlja, već se temelji na projektima. Stoga se njihovi troškovi ne mogu standardizirati u okviru standardnog poslovnog modela utemeljenog na procesima.

Na sljedećim dijagramima prikazana je raščlamba troškova za svaki sustav u milijunima EUR i u obliku postotka ukupnih troškova za sustave.

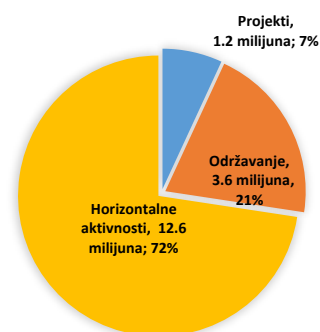
Ukupni troškovi za SIS II (u EUR)

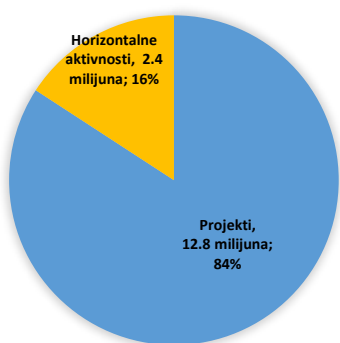
Ukupni troškovi za VIS (u EUR)

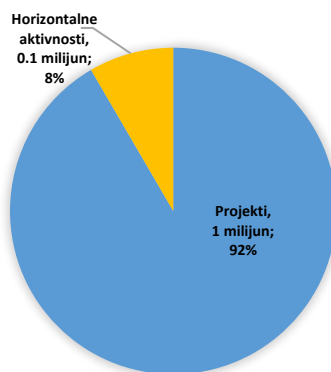
Ukupni troškovi za Eurodac (u EUR)

Ukupni troškovi za EES (u EUR)

Ukupni troškovi za ETIAS (u EUR)

Ukupni troškovi za ECRIS-TCN (u EUR)

Rashodi povezani s višelokacijskom organizacijom

U skladu s preporukom iz vanjske evaluacije (R 4.34) izravni troškovi povezani s višelokacijskom organizacijom Agencije navedeni su u sažetom obliku u tablici u nastavku.

Udio izravnih troškova za 2019. povezanih s višelokacijskom organizacijom Agencije (u milijunima EUR)

Glava proračuna	Ukupna plaćanja	Plaćanja povezana s višelokacijskom organizacijom Agencije	Udio (%)
A01 Rashodi za osoblje	21,075	0,264	1,25 %
A02 Rashodi za infrastrukturu i operativni rashodi	5,392	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
B03 Rashodi poslovanja	100,944	0,136	0,14 %
Ukupno	127,411	0,400	0,31 %

Izravne troškove povezane s višelokacijskom organizacijom Agencije čine rashodi za službena putovanja statutarnog osoblja koje putuje između sjedišta Agencije u Tallinu i Agencijina tehničkog centra u Strasbourgu. Oni su 2019. činili 0,31 % ukupnog iznosa izvršenih plaćanja.

Detaljni popis proračunskih prijenosa

PRORAČUNSKI PRIJENOSI u 2019.								
Proračunski prijenos br.	Referentna oznaka	Datum	Proračunska linija	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje			
1	LIS.2384	8.2.2019.	A02000 Rashodi za poslovne prostore	-300 000,00	-300 000,00			
			A02210 Namještaj i uredska oprema	300 000,00	300 000,00			
			B03101 Operativno održavanje sustava SIS II	-1 000 000,00	0,00			
			B03111 Operativno održavanje sustava VIS/BMS	-1 500 000,00	0,00			
			B03121 Operativno održavanje sustava EURODAC	-500 000,00	0,00			
			B03810 Vanjska podrška	1 500 000,00	0,00			
			B03812 Osiguranje kvalitete	1 500 000,00	0,00			
2	LIS.2399.	5.4.2019.	A02000 Rashodi za poslovne prostore	-359 412,50	-359 412,50			
			A02100 Korporativna informacijska i komunikacijska tehnologija	-279 412,50	-279 412,50			
			A02320 Pravni troškovi	143 825,00	143 825,00			
			A02331 Pristojbe i naknade za ljudske resurse	80 000,00	80 000,00			
			A02700 Usluge vanjske podrške	615 000,00	615 000,00			
			A02800 Korporativna sigurnost	-200 000,00	-200 000,00			
			B03100 Projekti povezani sa sustavom SIS II	0,00	-1 000 000,00			
			B03101 Operativno održavanje sustava SIS II	0,00	-2 000 000,00			
			B03121 Operativno održavanje sustava EURODAC	0,00	3 000 000,00			
			B03810 Vanjska podrška	-200 000,00	-200 000,00			
			B03820 Savjetodavne skupine	200 000,00	200 000,00			
			3	LIS.2402.	23.4.2019.	B03001 Sigurnost sustava i kontinuitet poslovanja	0,00	2 256 000,00
						B03120 Projekti povezani sa sustavom EURODAC	0,00	-2 256 000,00
4	LIS.2407.	19.7.2019.	A02300 Uredski materijal	21 370,26	21 370,26			
			A02400 Poštarine	20 000,00	20 000,00			
			A02700 Usluge vanjske podrške	-41 370,26	-41 370,26			
			B03000 Zajednička infrastruktura sustava	0,00	-431 070,24			
			B03010 Mreže širokog područja	0,00	-3 350 000,00			
			B03100 Projekti povezani sa sustavom SIS II	0,00	-1 000 000,00			
			B03110 Projekti povezani sa sustavom VIS/BMS	0,00	3 350 000,00			
			B03810 Vanjska podrška	-57 106,33	1 000 000,00			
			B03811 Savjetovanje i studije	500 000,00	0,00			
			B03812 Osiguranje kvalitete	-773 963,91	0,00			
			B03820 Savjetodavne skupine	281 070,24	281 070,24			
			B03821 Ostali sastanci i službena putovanja	50 000,00	50 000,00			
			B03830 Učenje i razvoj u operativne svrhe	0,00	100 000,00			
			5	LIS.2417.	13.9.2019.	A01100 Plaće i naknade za članove privremenog osoblja	-1 000 000,00	-1 000 000,00
						A02100 Korporativna informacijska i komunikacijska tehnologija	1 000 000,00	1 000 000,00
A02220 Rashodi za dokumentaciju i knjižnicu	-9000,00	-9000,00						
A02500 Sastanci upravnog odbora	-140 000,00	-140 000,00						
A02600 Informiranje i publikacije	-300 000,00	-300 000,00						
A02700 Usluge vanjske podrške	-104 715,36	-104 715,36						
A02800 Korporativna sigurnost	553 715,36	553 715,36						
B03000 Zajednička infrastruktura sustava	0,00	-1 000 000,00						
B03100 Projekti povezani sa sustavom SIS II	0,00	-500 000,00						
B03101 Operativno održavanje sustava SIS II	0,00	1 000 000,00						
B03110 Projekti povezani sa sustavom VIS/BMS	0,00	600 000,00						
B03111 Operativno održavanje sustava VIS/BMS	726 036,09	0,00						
B03120 Projekti povezani sa sustavom EURODAC	0,00	-600 000,00						
B03810 Vanjska podrška	0,00	500 000,00						
B03812 Osiguranje kvalitete	-726 036,09	0,00						
6	LIS.2419.	25.10.2019.				A02320 Pravni troškovi	52 650,00	52 650,00
						A02330 Ostali tekući troškovi	-52 650,00	-52 650,00
			B03001 Sigurnost sustava i kontinuitet poslovanja	0,00	-300 000,00			
			B03010 Mreže širokog područja	0,00	-2 000 000,00			
			B03100 Projekti povezani sa sustavom SIS II	0,00	-1 300 000,00			
			B03110 Projekti povezani sa sustavom VIS/BMS	0,00	1 300 000,00			
			B03111 Operativno održavanje sustava VIS/BMS	0,00	2 000 000,00			
			B03120 Projekti povezani sa sustavom EURODAC	0,00	-300 000,00			
			B03130 Projekti povezani sa sustavom EES	-116 000,00	600 000,00			
			B03820 Savjetodavne skupine	116 000,00	0,00			
			7	LIS.2421.	22.11.2019.	A01301 Troškovi službenih putovanja	130 000,00	130 000,00
						A01401 Dodatak za troškove skrbi za djecu	-130 000,00	-130 000,00
						A02000 Rashodi za poslovne prostore	-329 000,00	-329 000,00
A02100 Korporativna informacijska i komunikacijska tehnologija	498 602,46	498 602,46						
A02200 Ostala tehnička oprema i postavljanje	-64 500,00	-64 500,00						
A02210 Namještaj i uredska oprema	393 500,00	393 500,00						
A02330 Ostali tekući troškovi	-192 452,52	-192 452,52						
A02700 Usluge vanjske podrške	-206 149,94	-206 149,94						
A02800 Korporativna sigurnost	-100 000,00	-100 000,00						

			B03001 Sigurnost sustava i kontinuitet poslovanja	0,00	-92 000,00
			B03010 Mreže širokog područja	-2 604 522,24	0,00
			B03102 Preinaka sustava SIS II	0,00	60 000,00
			B03111 Operativno održavanje sustava VIS/BMS	0,00	1 000 000,00
			B03120 Projekti povezani sa sustavom EUODAC	0,00	-300 000,00
			B03121 Operativno održavanje sustava EUODAC	2 571 000,00	0,00
			B03130 Projekti povezani sa sustavom EES	0,00	1 767 000,00
			B03140 Projekti povezani sa sustavom ETIAS	0,00	-1 827 000,00
			B03810 Vanjska podrška	0,00	-447 000,00
			B03811 Savjetovanje i studije	18 022,24	0,00
			B03820 Savjetodavne skupine	15 500,00	-151 000,00
			B03821 Ostali sastanci i službena putovanja	0,00	-10 000,00
			B03830 Učenje i razvoj u operativne svrhe	0,00	50 000,00
			B03831 Osposobljavanje za države članice	0,00	-50 000,00
			A02100 Korporativna informacijska i komunikacijska tehnologija	-10 000,00	-10 000,00
			A02210 Namještaj i uredska oprema	18 547,33	18 547,33
			A02400 Poštarine	-8547,33	-8547,33
			B03000 Zajednička infrastruktura sustava	403 000,00	867 339,21
			B03001 Sigurnost sustava i kontinuitet poslovanja	-818 721,99	-200 000,00
			B03002 Pričuvni centar – tekući troškovi	0,00	-155 000,00
			B03010 Mreže širokog područja	-15 225 110,45	-500 000,00
			B03100 Projekti povezani sa sustavom SIS II	17 916 623,99	-300 000,00
			B03101 Operativno održavanje sustava SIS II	-534 947,44	200 000,00
			B03102 Preinaka sustava SIS II	0,00	-3300,20
			B03110 Projekti povezani sa sustavom VIS/BMS	-1 602 461,72	1 023 300,20
			B03111 Operativno održavanje sustava VIS/BMS	0,00	-100 000,00
			B03120 Projekti povezani sa sustavom EUODAC	-125 000,00	-296 000,00
			B03121 Operativno održavanje sustava EUODAC	-382,39	-15 000,00
			B03130 Projekti povezani sa sustavom EES	0,00	296 000,00
			B03140 Projekti povezani sa sustavom ETIAS	0,00	-767 339,21
			B03810 Vanjska podrška	-98 730,02	0,00
			B03811 Savjetovanje i studije	85 730,02	-50 000,00
			A02000 Rashodi za poslovne prostore	100 972,00	100 972,00
			A02200 Ostala tehnička oprema i postavljanje	-0,40	-0,40
			A02220 Rashodi za dokumentaciju i knjižnicu	-782,00	-782,00
			A02400 Poštarine	-20 453,67	-20 453,67
			A02510 Ostali sastanci	-40 000,00	-40 000,00
			A02700 Usluge vanjske podrške	-39 735,93	-39 735,93
			B03000 Zajednička infrastruktura sustava	0,00	560 627,51
			B03001 Sigurnost sustava i kontinuitet poslovanja	0,00	-170 000,00
			B03002 Pričuvni centar – tekući troškovi	0,00	-100 000,00
			B03010 Mreže širokog područja	0,00	-640 840,95
			B03100 Projekti povezani sa sustavom SIS II	0,00	-156 008,27
			B03101 Operativno održavanje sustava SIS II	0,00	506 221,71
			B03102 Preinaka sustava SIS II	0,00	65 866,46
			B03110 Projekti povezani sa sustavom VIS/BMS	0,00	4668,86
			B03111 Operativno održavanje sustava VIS/BMS	0,00	130 986,95
			B03120 Projekti povezani sa sustavom EUODAC	0,00	-1400,00
			B03121 Operativno održavanje sustava EUODAC	0,00	-197 716,63
			B03130 Projekti povezani sa sustavom EES	0,00	128 581,31
			B03140 Projekti povezani sa sustavom ETIAS	0,00	-380 908,90
			B03810 Vanjska podrška	0,00	-4275,10
			B03811 Savjetovanje i studije	0,00	254 197,05
			A01100 Plaće i naknade za članove privremenog osoblja	-551 638,52	-551 638,52
			A01110 Plaće i naknade za članove ugovornog osoblja	-987 030,59	-987 030,59
			A01120 Naknade za upućene nacionalne stručnjake i stažiste	-229 660,65	-229 660,65
			A01200 Rashodi za zapošljavanje i premještaje	-730 175,24	-730 175,24
			A02000 Rashodi za poslovne prostore	-5297,32	-5297,32
			A02100 Korporativna informacijska i komunikacijska tehnologija	-1712,13	-1712,13
			A02300 Uredski materijal	-20 262,07	-20 262,07
			A02330 Ostali tekući troškovi	-68 609,59	-68 609,59
			A02331 Pristojbe i naknade za ljudske resurse	-12 624,83	-12 624,83
			A02500 Sastanci upravnog odbora	-49 480,15	-49 480,15
			A02510 Ostali sastanci	-53 211,23	-53 211,23
			A02600 Informiranje i publikacije	-183 774,72	-183 774,72
			A02700 Usluge vanjske podrške	-129 682,27	-129 682,27
			A02800 Korporativna sigurnost	-27 217,71	-27 217,71
			B03000 Zajednička infrastruktura sustava	1 425 324,19	1 425 324,19
			B03001 Sigurnost sustava i kontinuitet poslovanja	0,00	-110 258,08
			B03002 Pričuvni centar – tekući troškovi	-161 617,58	-33 016,83
			B03010 Mreže širokog područja	625 052,83	2 223 643,26
			B03100 Projekti povezani sa sustavom SIS II	-512 238,91	-222 076,91
			B03102 Preinaka sustava SIS II	1 854 000,00	0,00
			B03110 Projekti povezani sa sustavom VIS/BMS	-3 001 956,10	-3114,54
			B03111 Operativno održavanje sustava VIS/BMS	-630 444,94	432 551,89
			B03121 Operativno održavanje sustava EUODAC	0,00	-183 699,76
			B03130 Projekti povezani sa sustavom EES	0,00	-57 513,63

			Bo3150 Projekti povezani sa sustavom ECRIS	3 766 000,00	0,00
			Bo3810 Vanjska podrška	-130 766,05	-129 590,82
			Bo3820 Savjetodavne skupine	-4189,40	-123 553,58
			Bo3821 Ostali sastanci i službena putovanja	-18 838,47	-58 035,88
			Bo3822 Evaluacije Schengena	-12 000,00	-24 941,39
			Bo3830 Učenje i razvoj u operativne svrhe	-144 321,88	-27 202,06
			Bo3831 Osposobljavanje za države članice	-3626,67	-58 138,84
11	LIS.2456	23.12.2019.	Bo3000 Zajednička infrastruktura sustava	-861 119,05	0,00
			Bo3010 Mreže širokog područja	-1 759 546,64	0,00
			Bo3102 Preinaka sustava SIS II	3 260 783,58	0,00
			Bo3110 Projekti povezani sa sustavom VIS/BMS	-640 117,89	0,00

Prilog VI. Popis tečajeva osposobljavanja pruženih državama članicama

Sljedeći su tečajevi osposobljavanja pruženi 2019. (kronološkim redoslijedom):

1. Operativno osposobljavanje za VIS – srednja razina (L2)
2. Internetski seminar o evaluaciji Schengena (CZ)
3. Internetski seminar o evaluaciji Schengena (PL)
4. Operativno osposobljavanje za VIS – napredna razina (L3)
5. Operativno osposobljavanje za Eurodac – početnička razina (L1)
6. Operativno osposobljavanje za Eurodac – srednja razina (L2)
7. Internetski seminar o evaluaciji Schengena (SL)
8. Tečaj o sustavu SIS II za ciljne skupine – Tehnički profil jedinstvene kontaktne točke
9. Program osposobljavanja za početnike u sustavu SIS: IE (posjet eu-LISA-i)
10. Internetski seminar o evaluaciji Schengena (FR – ponavljanje)
11. Operativno osposobljavanje za Eurodac – napredna razina (L3)
12. SIS II za urede SIRENE (zajednički tečaj s CEPOL-om)
13. Osposobljavanje voditelja osposobljavanja – SIS II, VIS i Eurodac za operatore informacijskih sustava (zajednički tečaj s CEPOL-om)
14. Tečaj o sustavu SIS II za ciljne skupine – Tehnički profil sustava SIS II
15. Internetski seminar o evaluaciji Schengena (HU)
16. Tečaj o sustavu SIS II za ciljne skupine – Tehnički profil ureda SIRENE
17. Internetski seminar o evaluaciji Schengena (SK)
18. Međunarodna suradnja i razmjena informacija u području izvršavanja zakonodavstva (doprinos tečaju CEPOL-a)
19. Evaluacija Schengena – SIS i SIRENE (doprinos tečaju CEPOL-a)
20. Službenici za SIRENE – 1. razina (doprinos tečaju CEPOL-a)
21. Program osposobljavanja za početnike u sustavu VIS (posjet eu-LISA-i): BG/RO/HR/Europol
22. Eurodac i SIS II: uloga opsežnih informacijskih sustava u borbi protiv olakšavanja nezakonitog useljavanja
23. Tečaj o sustavu SIS II za ciljne skupine – Tehnički profil jedinstvene kontaktne točke
24. Program osposobljavanja za početnike u sustavu SIS: Frontex i Europol
25. Internetski seminar o sustavu EES: opća arhitektura i plan uvođenja sustava ulaska/izlaska

Prilog VII. Računovodstvena dokumentacija

Bilanca stanja (EUR)

DUGOTRAJNA IMOVINA	2019	2018	Razlika
Računalni softver	15 712 271	22 419 631	(6 707 360)
Nematerijalna imovina u izgradnji	20 154 328	9 879 120	10 275 208
Nematerijalna imovina	35 866 599	32 298 751	3 567 848
Zemljište i zgrade	32 105 388	33 291 494	(1 186 106)
Postrojenja i oprema	542 320	856	541 464
Namještaj i vozila	141 620	127 473	14 147
Računalni hardver	16 439 276	11 020 577	5 418 699
Ostala ugrađena oprema	377 108	447 069	(69 961)
Nekretnine, postrojenja i oprema	49 605 712	44 887 469	4 718 243
Dugoročno pretfinanciranje	2 546 822	-	2 546 822
UKUPNA DUGOTRAJNA IMOVINA	88 019 133	77 186 220	10 832 914
KRA TKOTRAJNA IMOVINA			
Kratkotrajno pretfinanciranje	-	2 546 822	(2 546 822)
Odgođene naknade	3 134 058	1 631 816	1 502 242
Razna potraživanja	19 364 524	12 528 534	6 835 989
Ostala kratkotrajna potraživanja	7193	665	6528
Kratkotrajna potraživanja od razmjenskih transakcija	22 505 775	14 161 015	8 344 760
Potraživanja od država članica (PDV)	348 861	466 023	(117 161)
Doprinosi pridruženih država	3 726 733	2 242 936	1 483 797
Potraživanja od nerazmjenskih transakcija	4 075 594	2 708 959	1 366 636
UKUPNA KRA TKOTRAJNA IMOVINA	26 581 369	19 416 796	7 164 573
UKUPNA IMOVINA	114 600 503	96 603 016	17 997 487
NETO IMOVINA			
Akumulirani višak	77 119 6381	65 085 597	12 034 041
Poslovni rezultat godine (dobit)	7 516 088	12 034 041	(4 517 953)
NETO IMOVINA	84 635 727	77 119 638	7 516 088
KRA TKOROČNE OBVEZE			
Kratkoročne poslovne obveze	4 722 680	2 810 192	1 912 488
Dospjele obveze povezane s konsolidiranim tijelima	1 657 575	920 267	737 308
Dospjele obveze	6 380 255	3 730 459	2 649 796
		15 752 918	7 831 603
UKUPNE KRA TKOROČNE OBVEZE	29 964 776	19 483 377	10 481 399
UKUPNE OBVEZE	114 600 503	96 603 016	17 997 487

Izvještaj o financijskom rezultatu (EUR)

PRIHODI	2019	2018	Razlika
Subvencija Komisije	136 405 325	92 718 169	43 687 156
Doprinosi država EFTA-e	3 726 733	2 242 936	1 483 797
Prihodi od nerazmjenskih transakcija – prijenos imovine	-	12 868 730	(12 868 730)
Prihodi od nerazmjenskih transakcija	140 132 058	107 829 835	32 302 223
Dugotrajna imovina – povezani prihodi	-	146	(146)
Ostali prihodi	52 475	35 158	17 316
Administrativni prihodi povezani s konsolidiranim tijelima	-	22 664	(22 664)
Dobit od tečajnih razlika	46	22	24
Prihodi od razmjenskih transakcija	52 521	57 990	(5469)
Ukupni prihodi	140 184 579	107 887 826	32 296 754
RASHODI			
Rashodi poslovanja	(67 177 585)	(46 391 721)	(20 785 863)
Rashodi za osoblje	(19 389 591)	(16 230 091)	(3 159 500)
Financijski troškovi zbog zakašnjelih plaćanja	(5075)	(5695)	620
Administrativni rashodi i rashodi povezani s informacijskim tehnologijama	(16 296 919)	(5 538 753)	(10 758 165)
Ostali rashodi povezani s vanjskim pružateljima usluga	(3 015 030)	(2 986 458)	(28 572)
Rashodi povezani s konsolidiranim tijelima	(1 939 934)	(1 747 654)	(192 280)
Rashodi povezani s dugotrajnom imovinom	(24 720 218)	(22 847 458)	(1 872 760)
Rashodi povezani s operativnim najmovima	(123 473)	(105 937)	(17 535)
Gubitak zbog tečajnih razlika	(668)	(17)	(651)
Administrativni rashodi	(65 490 907)	(49 462 063)	(16 028 844)
Ukupni rashodi	(132 668 491)	(95 853 784)	(36 814 707)
POSLOVNI REZULTAT GODINE	7 516 088	12 034 041	(4 517 953)

Izvještaj o novčanim tokovima – neizravna metoda (EUR)

Novčani tokovi u okviru redovitih aktivnosti	2019	2018
<i>Višak/(manjak) u okviru redovitih aktivnosti</i>	7 516 088	12 034 041
Operativne aktivnosti		
Amortizacija nematerijalne dugotrajne imovine	13 258 514	15 258 740
Amortizacija materijalne dugotrajne imovine	8 550 030	5 513 004
(Povećanje)/smanjenje dugotrajnog pretfinanciranja	(2 546 822)	-
(Povećanje)/smanjenje kratkoročnih potraživanja	(7 164 573)	3 449 809
Povećanje/(smanjenje) dospjelih obveza i obračunanih troškova	9 744 091	2 546 494
Povećanje/(smanjenje) obveza povezanih s konsolidiranim tijelima EU-a	737 308	(421 224)
<i>Neto novčani tokovi u okviru operativnih aktivnosti</i>	30 094 635	38 380 864
Novčani tokovi u okviru ulagačkih aktivnosti		
Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina (i njezino povećanje)	(30 844 635)	(38 380 864)
<i>Neto novčani tokovi u okviru ulagačkih aktivnosti</i>	(30 844 635)	(38 380 864)
<i>Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata</i>	-	-

Prilog VIII. Godišnje aktivnosti i pokazatelji

Napomena o pokazateljima uspješnosti projekata: uspješnost projekta prati se i o njoj se izvješćuje u skladu s Agencijinom metodologijom upravljanja projektima. U skladu s tom metodologijom Agencija za potrebe podnošenja korporativnih izvješća kao pokazatelje uspješnosti projekta upotrebljava trošak, vremenski raspored i obuhvat projekta. Za potrebe izvješćivanja o pokazateljima uspješnosti Agencija se koristi skalom za ocjenjivanje na temelju boja semafora (crvena, žuta i zelena). Tom se skalom upućuje na to jesu li odstupanja u pogledu troškova, vremenskog rasporeda i obuhvata projekta unutar dogovorenih granica (zelena), postoji li rizik da takva odstupanja iziđu izvan okvira dogovorenih granica (žuta) te izlaze li ta odstupanja izvan dogovorenih granica (crvena).

Ref. oznaka iz CAAR-a	Godišnja aktivnost	Rezultat	Status rezultata	Dodatna napomena o rezultatu	Pokazatelj uspješnosti (PI)	Status PI-ja	Dodatne napomene	Referentna oznaka iz PD-a 2019. – 2021.
1.1.1	Održavanje sustava SIS II	Dostupnost sustava SIS II i njegova usklađenost sa SLA-ovima u 2019.	Provedeno		Usklađenost sa SLA-om za SIS II i korporativnim KPI-jevima	KPI br. 6: 99,95 % (žuto) KPI br. 7: 99,84 % (zeleno)		2.2.1.6
1.1.1	Održavanje AFIS-a u okviru sustava SIS II	Dostupnost AFIS-a u okviru sustava SIS II i njegova usklađenost sa SLA-ovima 2019.	Provedeno		Usklađenost sa SLA-om za AFIS	Ostvareno		2.2.1.7
1.1.1	Održavanje sustava VIS/BMS	Sustav VIS/BMS funkcionira u skladu sa zahtjevima.	Provedeno		Usklađenost sa SLA-om za VIS/BMS i korporativnim KPI-jevima	KPI br. 8: 99,65 % (žuto) KPI br. 9: 97,79 % (zeleno)		2.2.1.5
1.1.1	Održavanje sustava Eurodac	Države članice primaju pouzdane i neprekinute usluge sustava Eurodac.	Provedeno		Usklađenost sa SLA-om za Eurodac i korporativnim KPI-jevima povezanim s Eurodacom	KPI br. 3: 99,55 % (žuto) KPI br. 4: 99,91 % (zeleno)		2.2.1.3
1.1.1	Održavanje sustava Dublinet	Države članice primaju pouzdane i neprekinute usluge sustava Dublinet.	Provedeno		Usklađenost s operativnim SLA-om za Dublinet	Ostvareno		2.2.1.4
1.1.1	Podrška prve razine 24 sata dnevno za potrebe operativnog upravljanja sustavima	Korisnici iz država članica primaju učinkovite i pouzdane usluge na prvoj razini podrške.	Provedeno		Zadovoljstvo korisnika (KPI br. 20) Učinkovitost službe za korisničku podršku (KPI br. 22)	KPI br. 20: 93,40 % (ostvareno) KPI br. 22: 90 % (ostvareno)		2.2.1.1
1.1.1	Podrška druge razine za aplikacije 24 sata dnevno za potrebe operativnog upravljanja sustavima	Države članice primaju pouzdanu uslugu upravljanja aplikacijama, uključujući baze podataka.	Provedeno		Usklađenost s KPI-jevima i sporazumima o razini usluga za sustave.	Ostvareno	Vidjeti KPI-jeve br. 3 do 9	2.2.1.2
1.1.1	Jedinstveno rješenje za integrirano praćenje	Poboljšano praćenje sustava, s višom razinom automatizacije, znatno smanjuje rizik od podcjenjivanja bilo kojeg potencijalnog problema.	Provedeno		Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zelena, žuta, zelena		2.3.1.4

1.1.2	Novi pravni okvir za sustav SIS	Nove inačice središnjeg sustava SIS-a, uključujući nove osnovne funkcije SIS-a utvrđene u preinačenom pravnom instrumentu (odluka o vraćanju nije uključena).	U tijeku	Višegodišnji projekt	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, zeleno, zeleno		2.3.1.5
1.1.2	Unos odluka o vraćanju u sustav SIS	Nova inačica središnjeg sustava SIS-a, uključujući funkcije za odluke o vraćanju.	U tijeku	Višegodišnji projekt, u tijeku su ažuriranja kontrolnog dokumenta sučelja / detaljnih tehničkih specifikacija	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, zeleno, zeleno		2.3.1.6
1.1.2	Provedba druge faze uvođenja AFIS-a u SIS II	Ovim će se projektom državama članicama osigurati dodatne biometrijske mogućnosti.	U tijeku		Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, žuto, zeleno	Malo kašnjenje, završetak faze projektiranja planiran za drugo tromjesečje 2020.	2.3.1.22
1.1.2	Nova tražilica i nadogradnja sustava Oracle za SIS II, poboljšanje dostupnosti i uključivanje transkripcijskih aspekata	Nove troškovno učinkovite i najsuvremenije funkcije pretraživanja, dodatni kapaciteti za upite i upozorenja, priprema modula tražilice za nacionalne sustave.	U tijeku	Nadogradnja programa WebLogic/Java odgođena je s kraja 2019. na siječanj 2020. zbog nailaska na probleme.	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, žuto, zeleno	Nadogradnja je izvršena u siječnju 2020. umjesto krajem 2019.	2.3.1.11
1.1.2	Uvođenje automatiziranih serijskih procesa za prilagodbu postojećih upozorenja CS-SIS	Aplikacija SIS pružat će bolju točnost za upite s pomoću strojno čitljivih zona.	Provedeno		Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, zeleno, zeleno		2.3.1.12
1.1.1 - 1.1.2	Podrška državama članicama u pogledu sustava SIS II (uključujući integraciju novih korisnika)	Pravilno pružena podrška nacionalnim sustavima.	Provedeno		Kvaliteta i vrijeme integracije država članica Države članice testiraju pridržavanje plana	Ostvareno	Status opisan u odjeljku 1.1.2.	2.2.1.8
1.1.2	Povećanje kapaciteta sustava VIS na 100 milijuna zahtjeva za izdavanje vize	Sustav VIS može upravljati količinom do 100 milijuna zahtjeva za izdavanje vize.	U tijeku		Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, žuto, žuto	Projektu je smanjen obuhvat, a uključeno je odgođeno zbog ugovornih problema	2.3.1.13
1.1.2	Povećanje baze podataka sustava BMS (prva faza)	Odgovarajući nastavak postojećih usluga koje eu-LISA pruža državama članicama.	U tijeku		Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, žuto, zeleno	Uvođenje inačice je odgođeno kako bi se najprije stabiliziralo produkcijsko okruženje	2.3.1.9
1.1.2	Pričuvna baza podataka sustava BMS i testna rješenja s brzim učinkom	Dostupna je nova nadograđena pričuvna baza podataka sustava VIS i nova baza podataka buke sustava BMS.	Provedeno		Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, žuto, zeleno	Projekt je produljen za šest mjeseci zbog problema u pogledu kvalitete proizvoda	(2018.) 2.4.1.5.
1.1.2	Uvođenje platforme za cjelovito testiranje sustava VIS/BMS	Sustavi VIS i BMS poboljšani su skupom alata za cjelovito testiranje, čime se omogućuju dosljedna, prilagodljiva i transparentna testiranja.	Provedeno		Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, žuto, zeleno	Ukupno trajanje produljeno je za četiri mjeseca zbog ovisnosti o drugom projektu koji se koristi testnim okruženjem	2.3.1.7

1.1.2	Nadogradnja testnog okruženja na 100 % preprodukcijskog okruženja (prva faza)	Novo testno okruženje ima isti kapacitet kao preprodukcijско okruženje.	Odgođeno	Ovaj je projekt odgođen za 2020. kako bi se dala prednost međusobnom povezivanju VIS-a i EES-a	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Projekt je odgođen		2.3.1.10
1.1.2	Prilagodba transakcijskog protoka podataka sustava VIS	Sustav VIS poboljšana je i nadograđena kako bi se prilagodio poslovnim potrebama i zakonodavnim promjenama.	Provedeno	Izvješće je isporučeno, ali provedba nije dovršena	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, žuto, zeleno	Kašnjenje sa završetkom projekta	(2018.) 2.4.1.11.
1.1.2	Prilagodba transakcijskog protoka podataka sustava BMS	Sustav BMS poboljšana je i nadograđena kako bi se prilagodio poslovnim potrebama i zakonodavnim promjenama.	Provedeno	Izvješće je isporučeno, ali provedba nije dovršena	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, žuto, zeleno	Kašnjenje sa završetkom projekta	(2018.) 2.4.1.12.
1.1.2	Integracija novih korisnika sustava VIS: Europol	Europol se može povezati sa sustavom VIS te ga upotrebljavati u skladu s pravnom osnovom.	U tijeku		Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, žuto, zeleno	Kašnjenje u smislu spremnosti nacionalnog sučelja	2.3.1.14
1.1.2	Dodjela pasivnog pristupa sustavu VIS za Bugarsku i Rumunjsku	Bugarska i Rumunjska mogu upotrebljavati sustav VIS u skladu s pravnom osnovom.	U tijeku	Rezultat projekta nije ostvaren na vrijeme zbog potrebnih dodatnih testiranja	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, žuto, zeleno	Uvođenje završne inačice planirano je za lipanj 2020.	2.3.1.15
1.1.2	Obnova paketa primjenjivih softvera	Isporuka standarda za kvalitetu otiska prsta kojeg će se morati pridržavati sve države članice koje upotrebljavaju prilagođene alate za prikupljanje te isporuka prilagođenog kompleta s potrebnom središnjom podrškom za njegovo puštanje u rad na nacionalnoj razini.	Otkazano	Projekt je odgođen kako bi se riješio problem u okviru razvoja sBMS-a	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Projekt je uključen u razvoj sBMS-a		2.3.1.8
1.1.2	Faza 1. preinake Eurodaca: pretraživanje i pohrana za kat. 1., 2. i 3., novi biografski/biometrijski podatci, nadogradnja kapaciteta i studija o prepoznavanju lica	Sustav Eurodac u skladu je s preinačenim odredbama i odgovarajuće je veličine kako bi omogućio usklađenost država članica s novom pravnom osnovom.	Projekt nije aktivan	Aktivnost neće započeti dok se ne donesu pravni instrumenti za preinaku Eurodaca	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Projekt nije aktivan		2.3.1.16
1.1.2	Faza 2.1. preinake Eurodaca – uključivanje preslika putovnica i osobnih isprava	Eurodac služi kao podrška državama članicama u utvrđivanju identiteta nezakonitih migranata i poštovanju europskih politika vraćanja.	Projekt nije aktivan	Aktivnost neće započeti dok se ne donesu pravni instrumenti za preinaku Eurodaca	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Projekt nije aktivan		2.3.1.17
1.1.2	Faza 2.2. preinake Eurodaca: upravljanje preseljenjima	Države članice mogu upravljati preseljenjima (u okviru programa EU-a i nacionalnih programa) putem Eurodaca i mogu djelovati u skladu s pravnom osnovom (preinaka Eurodaca iz 2014. – prijedlog o preseljenjima).	Projekt nije aktivan	Aktivnost neće započeti dok se ne donesu pravni instrumenti za preinaku Eurodaca	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Projekt nije aktivan		2.3.1.18

1.1.2	Faza 2.3. preinake Eurodaca: alfanumerička pretraživanja	Eurodac u skladu s novim pravnim odredbama omogućuje državama članicama provedbu alfanumeričkih pretraživanja i bolje iskorištavanje podataka registriranih u sustavu Eurodac u svrhu izvršavanja zakonodavstva.	Projekt nije aktivan	Aktivnost neće započeti dok se ne donesu pravni instrumenti za preinaku Eurodaca	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Projekt nije aktivan	2.3.1.19	
1.1.2	Faza 3. preinake Eurodaca: uvođenje prepoznavanja lica	Eurodac je u skladu s novim pravnim odredbama i osigurava veću točnost podudaranja zbog multimodalne biometrijske mogućnosti.	Projekt nije aktivan	Aktivnost neće započeti dok se ne donesu pravni instrumenti za preinaku Eurodaca	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Projekt nije aktivan	2.3.1.20	
1.1.2	Automatizirani dablinski sustav	Novi sustav funkcionira u skladu s novim pravnim odredbama, čime se državama članicama omogućuje provedba europskih politika azila.	Projekt nije aktivan	Aktivnost neće započeti dok se ne donesu pravni instrumenti za preinaku dablinskog sustava	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Projekt nije aktivan	2.3.1.33	
1.1.2	Promjena komunikacijskog modela Eurodaca na mrežne usluge	Središnji sustav i nacionalni sustavi Eurodaca tehnološki su usklađeni. Državama članicama omogućena je učinkovita komunikacija s Eurodacom te one poštuju nove pravne zahtjeve i nove vrste transakcija.	Odgođeno	Projekt je odgođen do donošenja pravnih instrumenata za preinaku Eurodaca	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Projekt je odgođen	2.3.1.21	
1.1.2	Procjena učinka i analiza troškova i koristi aktivno-aktivne konfiguracije	Sposobnost sustava i zajedničke infrastrukture da ispune cilj visoke razine dostupnosti kako je navedeno u pravnim instrumentima.	U tijeku	Prvi dio studije isporučen u skladu s planom	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, zeleno, zeleno	2.3.1.24	
1.1.3	Uvođenje sustava EES	Sustav EES razvija se u skladu s pravnim instrumentima.	U tijeku	Program napreduje	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, zeleno, zeleno	2.3.1.34	
1.1.3	Uvođenje sustava ETIAS	Sustav ETIAS razvija se u skladu s pravnim instrumentima.	U tijeku	Vidjeti odjeljak 1.1.3.	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, zeleno, zeleno	2.3.1.35	
1.1.3	Uvođenje sustava ECRIS-TCN	Sustav ECRIS-TCN razvija se u skladu s pravnim instrumentima.	U tijeku	Vidjeti odjeljak 1.1.3.	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, žuto, zeleno	Utvrđivanje vremenskog rasporeda odgođeno je do donošenja provedbenih uredbi	2.3.1.36
1.1.4	Provedba uredbi o interoperabilnosti	Smanjeni ukupni troškovi vlasništva nad sustavima, bolja usluga za dionike, povećana upotrebljivost, poboljšana kontrola pristupa i nove mogućnosti sustavâ.	U tijeku	Program napreduje	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, zeleno, zeleno	2.3.1.23	
1.1.4	Uvođenje CRRS-a radi poboljšanja automatiziranog generiranja izvješća i statističkih podataka, druga faza – objedinjavanje izvješćivanja svih sustava	Države članice, Komisija te rukovodstvo i timovi eu-LISA-e imaju više informacija o upotrebi i funkcioniranju aplikacije preko jednostavnog sučelja. Učinkovito rješenje za brzi razvoj novih rješenja za izvješćivanje.	U tijeku	Dovršen je projekt studije o objedinjenom izvješćivanju za sustave glavnih poslovnih aktivnosti	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, crveno, zeleno	Odstupanje od 31 % u vremenskom rasporedu zbog organizacijskih promjena	2.3.1.37

1.1.5	Operativno upravljanje komunikacijskom infrastrukturom i povezanim komunikacijskim sustavima	Komunikacijska infrastruktura i povezani komunikacijski sustavi između sustavâ glavnih poslovnih aktivnosti i država članica pouzdani su.	Provedeno		Usklađenost s KPI-jem br. 5 za komunikacijsku infrastrukturu	KPI br. 5: 99,9926 % Ostvareno		2.2.1.11
1.1.5	Uvođenje naprednih mrežnih statistika	Povećana učinkovitost nadzora komunikacijske infrastrukture Pružanje informacija potrebnih za donošenje odluka na temelju učinkovitosti komunikacijske infrastrukture	U tijeku		Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, žuto, zeleno	Malo kašnjenje zbog ovisnosti o drugom projektu	2.3.1.30
1.1.5	Prijenos aktivnosti povezanih s izvršenjem proračuna, stjecanjem, obnovom i ugovornim pitanjima u pogledu komunikacijske infrastrukture sustava VIS i SIS II	Agencija može upravljati ugovorima za komunikacijsku infrastrukturu.	Provedeno		Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, zeleno, zeleno		2.3.1.31
1.1.5	Redovno operativno upravljanje ugovorima za komunikacijsku infrastrukturu	Komunikacijska infrastruktura funkcionira u skladu sa zahtjevima.	Provedeno		Poštovanje ugovora o razini komunikacijskih usluga i KPI-jeva	Ostvareno	Vidjeti KPI-jeve br. 3 do 9	2.2.1.12
1.1.5	Povećanje pojasne širine mreže Eurodac	Komunikacijska infrastruktura Eurodaca omogućuje neometan i neprekidan tijek transakcija u skladu sa SLA-om, čime se državama članicama omogućuje ispunjavanje njihovih zakonskih obveza.	Projekt nije aktivan	Aktivnost neće započeti dok se ne donesu pravni instrumenti za preinaku Eurodaca	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Projekt nije aktivan		2.3.1.28
1.1.5	Uvođenje drugog sloja šifriranja u mrežu TESTA-ng za sustav VIS	Drugi sloj šifriranja uveden je u mrežu TESTA-ng za sustav VIS. Podrška za usluge VIS Mail i SIS II Mail dogovorena je i prenesena s pružatelja sTESTA.	Provedeno	Sustavi Sirenemail i VISmail preneseni su na eu-LISA-u 2017. Testni drugi sloj šifriranja sustava VIS uspješno je uveden u trima državama članicama	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, žuto, zeleno	Testni drugi sloj šifriranja sustava VIS i dalje je u funkciji dok se bolje ne razjasni situacija u pogledu rješenja drugog sloja šifriranja sustava EES	2.3.1.32
1.1.5	Provedba faze testiranja jedinstvene mreže	Prenošenje saznanja upravi Agencije o mogućim poboljšanjima i mogućim promjenama propisa.	Provedeno		Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, zeleno, zeleno		2.3.1.29
1.1.5	Perimeter jedinstvene mreže širokog područja – studija i projektiranje	Komunikacijska infrastruktura i povezani komunikacijski sustavi pouzdaniji su Integracija novih sustava brža je i jednostavnija.	Odgođeno	Projekt je odgođen dok se ne bude znao osnovni koncept u pogledu projektiranja perimetra za sustav EES	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Projekt je odgođen		2.3.1.27
1.1.5	Operativno upravljanje / svakodnevne aktivnosti upravljanja sustavom	Pouzdana infrastruktura raspoloživa je za rad sustava i usluga, u skladu sa sporazumom o razini usluga.	Provedeno		Usklađenost sustava s KPI-jem i SLA-ovima za zajedničku infrastrukturu	Ostvareno	Vidjeti KPI-jeve br. 3 do 9	2.2.1.9

1.1.5	Rad i održavanje centra za sigurnosno kopirane podatke i pričuvnog operativnog centra te upravljanje tim centrima	Pouzdana infrastruktura raspoloživa je za rad sustava i usluga, u skladu sa sporazumom o razini usluga.	Provedeno		Usklađenost sustava s KPI-jem i SLA-ovima za zajedničku infrastrukturu	Ostvareno	Vidjeti KPI-jeve br. 3 do 9	2.2.1.10
1.1.5	Održavanje druge faze uvođenja zajedničke infrastrukture, uključujući reorganizaciju podatkovnih centara	Obvezno održavanje u okvirnom ugovoru za zajedničku infrastrukturu, uključujući upravljanje programima. Obvezna reorganizacija podatkovnih centara radi smještaja nove infrastrukture. Održavanje zajedničke infrastrukture 24 sata dnevno u skladu sa SLA-ovima ugovorenima s eu-LISA-om.	Provedeno		Održavanje na temelju SLA-ova ispunilo je pokazatelje uspješnosti koji se odnose na sustave	Ostvareno	Vidjeti KPI-jeve br. 3 do 9	2.3.1.1
1.1.5	Druga faza uvođenja zajedničke infrastrukture	Uz zajedničku infrastrukturu s temeljima virtualizacije pružat će se zajedničke usluge, koje utječu na sustave glavnih poslovnih aktivnosti i nude učinkovitije i djelotvornije operativno upravljanje, izbjegavajući tako trenutačni pristup izoliranih sustava.	Provedeno		Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, zeleno, zeleno		2.3.1.2
1.1.6	Poboljšanje fizičke sigurnosti na lokacijama Agencije (Strasbourg, Tallinn)	Agencija jamči sigurnost i zaštitu ljudi i imovine u svojim prostorima u Tallinu.	U tijeku	Cjelovita provedba nekih poboljšanja odgođena je za prvo/drugo tromjesečje 2020. zbog kašnjenja u potpisivanju okvirnog ugovora	Usklađenost mjera fizičke sigurnosti s rezultatima procjene rizika i sigurnosnim pravilima eu-LISA-e	Djelomično ostvareno	Cjelovita provedba odgođena	2.1.6
1.1.6	Provedba, planiranje i razvoj elemenata kontinuiteta poslovanja / oporavka u slučaju katastrofe / odgovora na hitne situacije u upravljanju sigurnošću i kontinuitetom	Agencija povećava svoju otpornost svojim horizontalnim aktivnostima.	Provedeno		Kontrole kontinuiteta poslovanja obuhvaćaju sva područja poslovanja eu-LISA-e Planovi kontinuiteta poslovanja testirani su i testovi dokazuju djelotvornost uspostavljenih kontrola kontinuiteta poslovanja Osoblje Agencije prema potrebi sudjeluje na posebnim osposobljavanjima i informativnim sastancima	Djelomično ostvareno		2.1.6
1.1.6	Provedba, planiranje i razvoj elemenata zaštite u upravljanju sigurnošću i kontinuitetom	Agencija jamči prikladnu razinu sigurnosti i zaštite za osobe i imovinu u svojim prostorima.	Provedeno		Zaštitne sigurnosne mjere u potpunosti su u skladu s procjenom rizika, pravilima eu-LISA-e te propisima i normama ISO	Djelomično ostvareno		2.1.6

1.1.6	Pružanje usluge informacijske sigurnosti i osiguravanja informacija	Osiguravanje zadovoljavajuće razine upravljanja rizicima u pogledu informacijske sigurnosti.	Provedeno		% poslovnih procesa i njihovih usluga obuhvaćenih postupkom upravljanja informacijskim rizicima % osoblja koje je završilo osposobljavanje o sigurnosti u sustavu e-učenja % provedenih sigurnosnih kontrola u svakom planu sigurnosti informacijskog sustava	Ostvareno		2.2.1.14
1.1.6	Provedba treće faze zajedničke sigurnosne infrastrukture – upravljanje identitetom i pristupom za sustave glavnih poslovnih aktivnosti	Poboljšano upravljanje korisnicima u skladu sa standardima Europske komisije o informacijskoj sigurnosti u pogledu upravljanja korisničkim pristupom.	Odgođeno	Zbog ugovorne gornje granice proračuna za zajedničku infrastrukturu projekt je odgođen i provest će se u okviru programa uvođenja EES-a	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, crveno, zeleno	Projekt je odgođen i provest će se u okviru programa uvođenja EES-a	2.3.1.38
1.1.6	Provjera sigurnosti i kontinuiteta poslovanja za Eurodac	Agencija osigurava da su kontrole kontinuiteta poslovanja i sigurnosne kontrole u skladu s rezultatima procjene rizika, planom kontinuiteta poslovanja i planom za oporavak u slučaju katastrofe te sigurnosnim planovima.	Provedeno		Ciljevi provjere	100 % (ostvareno)		2.3.1.39
1.1.6	Provedba preporuka koje proizlaze iz provjera sigurnosti i kontinuiteta poslovanja	Osiguravanje kontinuiranog poboljšavanja sigurnosti i kontinuiteta poslovanja sustava.	Provedeno		Postotak provedbe akcijskog plana	Djelomično ostvareno	Status provedbe u odjeljku 1.1.6.	2.2.1.13
1.1.7	Izrada godišnjeg izvješća o radu za 2018. i izvješćivanje upravnog odbora o privremenom statusu usklađenosti sa zahtjevima u pogledu zaštite podataka	Upravni odbor obaviješten je o razini usklađenosti u pogledu zaštite podataka.	Provedeno		Proizvodi osigurani u skladu s dogovorenim rokovima	Ostvareno	Popis i datumi izvješća u odjeljku 1.1.7.	2.1.4
1.1.7	Povećavanje informiranosti o zaštiti podataka	Osoblje postupa u skladu sa zahtjevima u pogledu zaštite podataka.	Provedeno		Broj održanih sastanaka o zaštiti podataka i povredama osobnih podataka Broj izdanih biltena o zaštiti podataka	2 opća sastanka + brojni posebni sastanci za timove i poduku (ostvareno) Odjeljak o zaštiti podataka u 44 izdanja tjednog biltena (ostvareno)		2.1.4
1.1.7	Prenošenje nove uredbe kojom se stavlja izvan snage Uredba 45/2001	Osiguravanje usklađenosti internih pravila s primjenjivim pravnim okvirom.	Provedeno		Upravni odbor eu-LISA-e donio je novu odluku o provedbenim pravilima	Ostvareno	Odluka br. 2019-185 REV 1 od 9. 10. 2019.	2.1.4

1.1.7	Provedba godišnje ankete o zaštiti podataka	Primijenit će se preporuke za usklađenost sa zahtjevima povezanim sa zaštitom podataka kako bi se povećala razina usklađenosti Agencije u pogledu zaštite podataka.	Provedeno	Sadržaj aktivnosti ažuriran je kako bi se ostvario očekivani rezultat, uzimajući u obzir promjenu pravnog okvira. Provedena je analiza nedostataka nove uredbe	Analiza nedostataka i akcijski plan u svrhu postupanja u skladu s novom uredbom o zaštiti podataka pripremljeni su i predstavljeni izvršnom direktoru i upravnom odboru	Ostvareno	Najreprezentativniji nalazi iz analize nedostataka i preporučene mjere predstavljeni su na sastanku upravnog odbora u studenome 2019.	2.1.4
1.1.8	Izrada tehničkih izvješća i objedinjavanje statističkih podataka	Ispunjavanje svih obveza izvješćivanja koje su navedene u pravnoj osnovi.	Provedeno		Sva su izvješća objavljena	Ostvareno	Popis i datumi objave u odjeljku 1.1.8.	2.1.1
1.1.9	Pružanje osposobljavanja državam članicama o tehničkoj upotrebi sustava	Uspostavljen odgovarajući i prilagođeni program osposobljavanja za sustave kojim se ispunjavaju sve potrebe dionika.	Provedeno		KPI br. 17: stopa zadovoljstva (na ljestvici od 1 do 5, pri čemu je 1 najniža, a 5 najviša stopa zadovoljstva).	KPI br. 17: 4,39 (ostvareno)		2.1.1
1.1.10	Izvršavanje aktivnosti kojima se upravlja izvama, a opisane su u godišnjem planu praćenja istraživanja i tehnologije za 2019. i strategiji za praćenje istraživanja i tehnologije za razdoblje 2019. – 2021.	Širenje stečenog relevantnog znanja jača potrebnu informiranost dionika o tehničkim pitanjima, što dovodi do boljih mogućnosti za suradnju. Ističe se profil Agencije kao središta znanja, a time se unaprjeđuje njezina slika u javnosti.	Provedeno		Objavljeno je jedno izvješće o praćenju istraživanja i tehnologije. U kalendarskoj godini održavaju se dva sektorska događanja i godišnja konferencija uz veliku posjećenost različitih dionika	Ostvareno	Popis i datumi objave i događanja u odjeljku 1.1.10.	2.1.1
1.1.10	Praćenje istraživanja i tehnoloških postignuća i doprinos učenja internim projektima usmjerenima na razvoj sustava, provedbu novih sustava, unaprjeđenje mogućnosti Agencije i pružanje novih usluga	Opsežni informacijski sustavi eu-LISA-e održavaju se i razvijaju upotrebom najboljih dostupnih tehnologija.	Provedeno		Podnošenje internih osnovnih informacija o tehnologiji na zahtjev. Rad sa savjetodavnim skupinama za sustave kako bi se pobliže odredili prioriteti i primijenili u radu na razvoju sustava. Osoblje za praćenje istraživanja i tehnologije dio je projektnih timova za najizraženije projekte u tehnološkom smislu.	Ostvareno		2.1.1
1.2.1	Razvoj i uvođenje postupaka i programa osposobljavanja, evaluacija projekata, ispitivanja osiguranja kvalitete projekta, ocjenjivanje postupaka i izvješćivanje o uspješnosti projekta	Poboljšana usklađenost strategije Agencije i izvršavanja njezinih projekata zahvaljujući integraciji glavnih postupaka: upravljanja projektima, upravljanja programima i upravljanja portfeljem.	Provedeno		Ostvarivanje ciljeva dogovorenih u planu EPMO-a	Ostvareno		Nije uključeno
1.2.1	Službena ocjena na temelju integracije modela zrelosti sposobnosti (CMMI)	Agencija je službeno rangirana u odnosu na model CMMI.	Odgođeno	Agencija nije imala dostatne resurse za provedbu modela CMMI	Spremnost dokumentacije o nabavi	Aktivnost je odgođena		Nije uključeno

1.2.1	Mogućnost za upravljanje portfeljem projekata	Glavni rezultat ovog projekta čine dvije sastavnice: 1. model postupka za upravljanje portfeljem 2. IT plan djelovanja za provedbu modela postupka za upravljanje portfeljem projekata (PPM).	Provedeno		Novi postupak i IT plan djelovanja odobren u skladu s vremenskim rasporedom, obuhvatom i proračunom	Ostvareno		Nije uključeno
1.2.1	Razvoj upravljanja korporativnim rizicima	1. model postupka za upravljanje korporativnim rizicima 2. IT plan djelovanja za provedbu modela postupka za upravljanje korporativnim rizicima.	U tijeku	Tijekom trećeg tromjesečja 2019. prikupljeni su korporativni rizici i problemi te su među njima određeni prioriteti	Dovršeni su model postupka za upravljanje korporativnim rizicima i IT plan djelovanja	Zaostaje	Redefiniranje politike upravljanja korporativnim rizicima i koncepta modela postupka za upravljanje korporativnim rizicima izvršit će se 2020.	Nije uključeno
1.2.1	Razvoj sustava upravljanja kvalitetom za program pametnih granica (program uvođenja EES-a)	Program pametnih granica ostvaruje svoje ciljeve u pogledu kvalitete.	Provedeno		Spremnost sustava upravljanja kvalitetom do datuma sklapanja dogovora o programu pametnih granica	Ostvareno	Sustav upravljanja kvalitetom za projekte i programe bio je spreman do trenutka potpisivanja ugovora za EES	Nije uključeno
1.2.2	Održavanje i razvoj okvira eu-LISA-e za upravljanje uslugama IT-a	Učinkovito preispitivanje, potpora i daljnji razvoj postupaka i modela usluga eu-LISA-e.	Provedeno		KPI za upravljanje uslugama IT-a, dokumentacija za nove postupke	Ostvareno		2.2.2.1
1.2.2	Integracija upravljanja imovinom i upravljanja konfiguracijom	Jedinstveni, centralizirani i relacijski repozitorij za ugovorni, financijski i operativni status komponenata informacijske tehnologije i imovine.	Odgođeno	Ovaj je projekt zbog nedostataka resursa odgođen za 2020.	Postotak imovine i konfiguracijskih stavki obuhvaćen modelom integracije Broj prijavljenih incidenata Broj automatski otkrivenih neodobrenih promjena	Projekt je odgođen		2.3.1.3
1.3.1	Daljnji razvoj organizacijske arhitekture	Sveobuhvatan pristup međuodnosu IT-a i poslovanja definira se na razini poduzeća.	Provedeno		Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, zeleno, zeleno		2.1.5
1.3.2	Uključivanje dionika i koordinacija politika	Pojačana suradnja s vanjskim dionicima eu-LISA-e i uključenost unutar Agencije.	Provedeno		Visoka razina kvalitete odnosa s dionicima i sveobuhvatna koordinacija politika	Ostvareno	Status opisan u odjeljcima 1.3.1. i 1.3.2.	2.1.1
1.3.2. – 1.3.3.	Uključivanje dionika i koordinacija politika	Sustavno i dobro funkcioniranje suradnje s dionicima eu-LISA-e preko analize politika, unutarnjom koordinacijom i odgovarajućim informiranjem relevantnih dionika.	Provedeno		Visoka razina kvalitete odnosa s dionicima i sveobuhvatna koordinacija politika	Ostvareno	Popis aktivnosti u odjeljcima 1.3.2. i 1.3.3.	2.1.1
1.3.3	Doprinos u svojstvu promatrača evaluacijama Schengena u području sustava SIS/SIRENE i zajedničke vizne politike te osiguravanje bolje upotrebe sustava SIS II i VIS u državama članicama	Države članice EU-a pravilno primjenjuju šengensko zakonodavstvo u području sustava SIS/SIRENE i zajedničke vizne politike te osiguravaju bolju upotrebu sustava SIS II i VIS.	Provedeno		Sudjelovanje u evaluaciji kada i ako je potrebno	Ostvareno	Popis sudjelovanja u evaluacijama u odjeljku 1.3.3.	2.1.1

1.4.2	Planiranje i izvješćivanje	Agencija eu-LISA svojim dionicima pruža dovoljno informacija o planiranju i izvršavanju svojih zadaća i svojoj učinkovitosti.	Provedeno	Jedinstveni programski dokument za razdoblje 2020. – 2022. donesen na vrijeme bez većih izmjena upravnog odbora Pravodobno podnošenje privremenog izvješća Konsolidirano godišnje izvješće o radu za 2018. doneseno na vrijeme bez većih izmjena upravnog odbora	Ostvareno	Popis izvješća i datumi donošenja u odjeljku 1.4.2.	2.1.1
1.4.3	Osiguranje kapaciteta za upravljanje i upravljanje usklađenošću	Agencija dostatno primjenjuje elemente dobrog upravljanja u svojim praksama upravljanja usklađenošću.	Provedeno	Registar unutarnjih kontrola i izvješća o praćenju izrađuju se u skladu s propisanim rokovima, obuhvatom i razinom kvalitete	Ostvareno	Status opisan u poglavlju 3.	2.1.1
1.4.3	Pravodobna administrativna potpora za upravni odbor	Upravni odbor ima dostatnu potporu za djelotvorno obavljanje svojih dužnosti.	Provedeno	Sastanci su održani prema planu KPI br. 20: ukupna stopa zadovoljstva dionika izmjerena anketom o zadovoljstvu	Održana tri sastanka upravnog odbora (ostvareno) KPI br. 20: 93,4 % (ostvareno)		2.1.1
1.4.3	Pravodobna administrativna potpora za savjetodavne skupine	Savjetodavne skupine imaju dostatnu potporu za djelotvorno obavljanje svojih dužnosti.	Provedeno	Sastanci su održani prema planu KPI br. 20	Svi sastanci savjetodavnih skupina održani su prema planu KPI br. 20 ostvaren		2.1.1
1.4.4. – 2.3.	Unutarnja kontrola, postupci i revizije povezani s financijama i nabavom	Agencija upotrebljava sveobuhvatan skup postupaka i provjera koji su namijenjeni promicanju dobrog financijskog upravljanja i unutarnje kontrole.	Provedeno	Sveobuhvatan i dosljedan skup postupaka obuhvaća glavne poslovne procese u području financija i nabave	Ostvareno		2.1.2
1.4.4. – 2.3.	Pravodobno pružanje usluga povezanih s upravljanjem proračunom, nabavom, imovinom i financijama	Visokokvalitetne usluge povezane s proračunom, nabavom i financijama pravodobno se pružaju tijekom cijele godine. Postupci se kontinuirano revidiraju kako bi se poboljšala učinkovitost i djelotvornost, uz dematerijalizaciju kad god je to moguće.	Provedeno	Nema većih prekida usluga zbog unutarnjih organizacijskih problema KPI br. 10: stopa ukidanja odobrenih sredstava za plaćanje KPI br. 11: stopa (%) izvršenja proračunskih obveza KPI br. 12: stopa (%) provedbe plaćanja KPI br. 15: udio (%) plaćanja izvršenih u okviru propisanih rokova	Ostvareno KPI br. 10: 12,7 % (iznad ciljne vrijednosti) KPI br. 11: 98,7 % (ostvareno) KPI br. 12: 99,30 % (ostvareno) KPI br. 15: 92,8 % (ostvareno)		2.1.2
1.4.4. – 2.3.	Izvršavanje plana nabave i stjecanja	Potrebe Agencije u pogledu stjecanja ispunjavaju se u skladu sa zakonskim obvezama i unutar proračunskog okvira.	Provedeno	KPI br. 18: usklađenost nabave s planom nabave i stjecanja Agencije KPI br. 19: postotak glavnih projekata nabave koji se odvijaju prema planu	KPI br. 18: 1.12 KPI br. 19: 58 %		2.1.2

1.4.4. – Pri log V.	Uvođenje za prvu punu financijsku godinu modela upravljanja na temelju aktivnosti (uključujući obračun troškova, izradu proračuna, izvješćivanje)	Agencija može precizno mjeriti svoju učinkovitost u izvršavanju glavnih poslovnih procesa u skladu s modelom upravljanja na temelju aktivnosti.	Provedeno		Agencija može provoditi sustav za izradu proračuna na temelju aktivnosti	Ostvareno		2.1.2
1.4.5. – 2. 4.	Optimizacija i učinkovito upravljanje ljudskim resursima u smislu organizacijske strukture, postupaka i praksi u skladu s relevantnim pravilima i odlukama	Organizacijska struktura Agencije i Jedinice za ljudske resurse odražava organizacijski razvoj i prilagođava se budućem rastu. Agencija eu-LISA ispunjava svoje obveze prema osoblju u skladu s regulatornim okvirom.	U tijeku	U tijeku je revizija smjernica o zapošljavanju U tijeku je nabava procjene rizika u području zaštite na radu Zaključena je nabava medicinskih usluga u Tallinu; za Strasbourg nije dostavljena nijedna ponuda	KPI br. 14: omjer administrativnih resursa i operativnih resursa KPI br. 25: postotak dana odsutnosti bez liječničke potvrde u odnosu na dane odsutnosti za koje je izdana liječnička potvrda KPI br. 26: godišnja stopa fluktuacije osoblja KPI br. 27: indeks radne učinkovitosti osoblja KPI br. 28: razina sudjelovanja osoblja	KPI br. 14: 16,61 % / 72,38 % (ostvareno) KPI br. 25: 30 % (iznad ciljane vrijednosti) KPI br. 26: 3,14 % (ostvareno) KPI br. 27: 9 %, 0 %, 56 % (gotovo ostvareno) KPI br. 28: 88 % (ostvareno)	KPI br. 25 iznad je ciljane vrijednosti (< 25 %) zbog poteškoća u kontaktiranju s liječnikom u kratkom roku pa je stoga broj dana odsutnosti bez liječničke potvrde u porastu KPI br. 27 iznosi malo manje od ciljane vrijednosti kad je riječ o prvom elementu (100 %) KPI br. 28 – Sudjelovanje osoblja izmjereno je evaluacijom postotka osoblja koje je odgovorilo na anketu u okviru sveobuhvatne evaluacije	2.1.3
1.4.5	Razvoj informacijskih alata za ljudske resurse i njihova provedba	Upravljanje ljudskim resursima u okviru eu-LISA-e optimizirat će se s obzirom na radnu učinkovitost, raspodjelu resursa, sistematizaciju strukture podataka te evidencije koje se mogu revidirati.	Provedeno		Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, zeleno, zeleno		2.1.3
1.4.5	Osposobljavanje osoblja povezano s poslovanjem	Osoblje kvalitetnije radi te je poznato s najboljom praksom u području tehnologije.	Provedeno		Broj dana osposobljavanja godišnje Opća razina zadovoljstva	40 aktivnosti osposobljavanja u kojima je sudjelovalo više od 600 sudionika (ostvareno) Prosječna opća razina zadovoljstva 80 % (ostvareno)		2.2.4.1
1.4.6	Upravljanje objektima u svrhu pune i učinkovite upotrebe zgrade sjedišta u Tallinnu	Poboljšani radni uvjeti za osoblje i mogućnost učinkovite upotrebe novog sjedišta.	Provedeno		Usklađenost s primjenjivim standardima	Ostvareno		2.1.5
1.4.6	Provedba logističkih usluga i usluga opskrbe u novom sjedištu	Poboljšani radni uvjeti za osoblje i mogućnost učinkovite upotrebe novog sjedišta.	Provedeno		Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, zeleno, zeleno		2.1.5
1.4.6	Aktivnosti održavanja cjelokupne opreme i imovine u tehničkom centru	U objektima su osigurani svi potrebni uvjeti.	Provedeno		Broj korektivnih mjera Broj preventivnih mjera Broj tehnoloških ili drugih noviteta Broj grešaka	Ostvareno	Mjesečna interna izvješća odobrena	2.1.5
1.4.6	Proširenje operativnih prostora za smještaj sadašnjih i budućih projekata	Odgovarajući radni i operativni uvjeti, kao i primjena najboljih tehničkih, logističkih i operativnih praksi.	U tijeku	Prihvatanje projekta planirano je za prvo tromjesečje 2026.	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, zeleno, zeleno		2.1.5

1.4.6	Portfelj službenih putovanja i izrada internog vodiča za službena putovanja	Povećanje djelotvornosti portfelja službenih putovanja.	Djelomično provedeno	Provedba projekta ALEGRO otkazana je. Agencija eu-LISA upotrebljavat će MIPS, sustav Europske komisije za upravljanje službenim putovanjima. Provedba će se izvršiti nakon puštanja u rad alata SYSPER II u Agenciji. Pokretanje tog alata predviđeno je za četvrto tromjesečje 2020. U međuvremenu su uvedena dva radna postupka u okviru sustava ARES, onaj za putne naloge i onaj za naknadu troškova za službena putovanja, što je pridonijelo većoj djelotvornosti portfelja službenih putovanja.	Broj pravodobno obavljenih službenih putovanja kada su zahtjevi podneseni na vrijeme	Ostvareno	Interno izvješće	2.1.5
1.4.6	Dugoročna strategija Agencije za očuvanje arhive	Pružanje usluga u području učinkovitog upravljanja dokumentima i arhivom. Poboljšani radni uvjeti za osoblje.	Provedeno		Postupanje u skladu sa zakonskom obvezom	Ostvareno uz malo kašnjenje	Politika i postupci za dugoročno čuvanje arhive eu-LISA-e doneseni su odlukom izvršnog direktora u ožujku 2020.	2.1.5
1.4.6	Održavanje i razvoj korporativne mrežne arhitekture	Dostatna podrška za korporativno informacijsko upravljanje, poboljšani radni uvjeti za osoblje, poboljšane komunikacijske mogućnosti.	U tijeku	Modernizacija proxy poslužitelja: u tijeku, kasni zbog ponovnog određivanja prioriteta Konferencijska dvorana u Strasbourgu: odgođeno za 2020.	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, žuto, zeleno	Provedba će biti završena do drugog tromjesečja 2020.	2.1.5
1.4.6	Održavanje i razvoj korporativne arhitekture sustava i pohrane	Usluge pružene u području korporativnog informacijskog upravljanja Poboljšane komunikacijske mogućnosti.	U tijeku	Malo kašnjenje zabilježeno u nekim aktivnostima	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, žuto, zeleno	Aktivnosti koje kasne bit će dovršene do drugog tromjesečja 2020.	2.1.5
1.4.6	Poboljšanje korporativnih aplikacija	Poboljšane mogućnosti platforme SharePoint, platforme za upravljanje dokumentima i platforme za ljudske resurse.	Provedeno		Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, zeleno, zeleno		2.1.5
1.4.6	Razvoj eu-LISA-ina okruženja za e-učenje	Poboljšani uvjeti e-učenja i informiranja osoblja i država članica Poboljšane komunikacijske mogućnosti.	Provedeno		Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, zeleno, zeleno		2.1.5

1.4.7	Provedba akcijskog plana za vanjsku komunikaciju i informiranje	Primarni dionici stekli su veće znanje i informiraniji su o ulozi i zadaćama Agencije.	Provedeno	KPI br. 29: vanjska vidljivost eu-LISA-e na internetu Stopa zadovoljstva sudionika upravljanjem događanjima mjeri se na temelju evaluacijskih listova	KPI br. 29: ostvareno Stopa zadovoljstva: 96,6 % (ostvareno)	Broj pratitelja na platformama društvenih mreža povećan je 1,5 puta	2.1.1
1.4.7	Internetsko udumljavanje i razvoj internetskih stranica	Pružanje usluga u području internetskog udumljavanja i repozicioniranja sadržaja.	Provedeno	Trošak, vremenski raspored, obuhvat	Zeleno, zeleno, zeleno		2.1.5
1.4.7	Provedba akcijskog plana eu-LISA-e za unutarnju komunikaciju	Članovi osoblja na svim lokacijama Agencije informirani su i angažirani na korporativnoj razini, što im omogućuje donošenje informiranih odluka o svojim stručnim zadaćama, te imaju pristup internim alatima za komunikaciju u svrhu dijeljenja informacija i pružanja povratnih informacija.	Provedeno	Usklađenost godišnjeg akcijskog plana za unutarnju komunikaciju s utvrđenim ključnim etapama i vremenskim okvirima	Ostvareno		2.1.1
1.4.8	Provedba godišnjeg plana unutarnje revizije	Uspostavljeni su učinkoviti i djelotvorni procesi i postupci za upravljanje rizicima te kontrole i upravljanje kako bi se eu-LISA-i omogućilo da ostvari svoje ciljeve.	Provedeno	Stopa (%) provedbe godišnjeg plana unutarnje revizije	89 % (ostvareno)		2.1.7
Prilog VII.	Vođenje računovodstvene dokumentacije Agencije	Podnošenje godišnje računovodstvene dokumentacije na način da vjerno i transparentno prikazuje financijsko stanje Agencije, što olakšava postupak davanja razrješnice.	Provedeno	Pravodobna dostava privremene, konsolidirane i završne računovodstvene dokumentacije proračunskom tijelu i Europskom revizorskom sudu.	Ostvareno		2.1.2
Nema upućivanja	Pružanje pravnih savjeta eu-LISA-i	Usklađenost eu-LISA-e s primjenjivim propisima.	Provedeno	Postotak sporova na sudu ili u predsudskom postupku u kojima je dan pravodoban odgovor	100 % (ostvareno)		2.1.5

Prilog IX. Izvješće o javnom pristupu dokumentima

U skladu s člankom 17. Odluke upravnog odbora od 28. lipnja 2012., koji odgovara tekstu članka 17. Uredbe (EZ) br. 1049/2001 o pristupu dokumentima, te u skladu s člankom 34. uredbe o osnivanju Agencije eu-LISA je dužna godišnjem izvješću priložiti izvješće o pristupu dokumentima. U tom se izvješću navodi broj slučajeva u kojima je institucija odbila odobriti pristup dokumentima te razlozi za ta odbijanja.

Izvješće o zahtjevima za pristup dokumentima 2019.

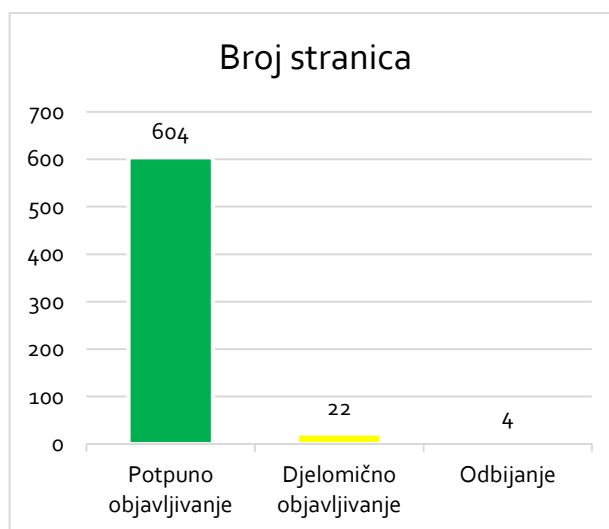
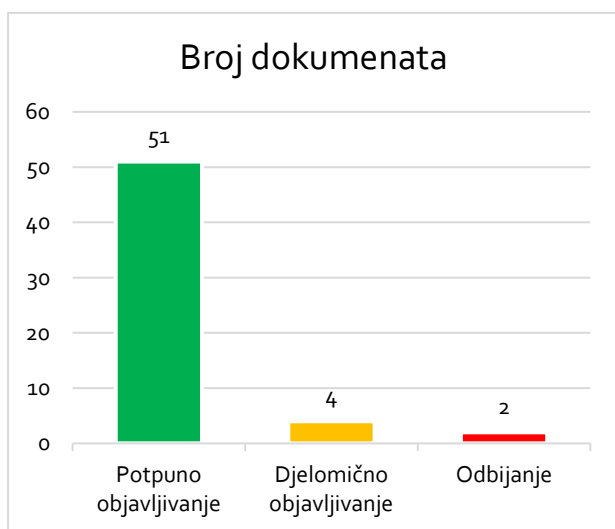
Agencija nastoji jamčiti transparentnost u okviru svojih postupaka, uključujući postupak za pristup dokumentima. Agencija je tijekom 2019. održavala najvišu razinu dobrih upravnih praksi i poštovala sve rokove propisane Uredbom (EZ) br. 1049/2001.

Tijekom 2019. Agencija je zaprimila osam zahtjeva za pristup dokumentima, što je više nego 2018. (jedan zahtjev za pristup dokumentima) i 2017. (dva zahtjeva). Osim toga, Agencija je zaprimila jedan ponovni zahtjev kojim se tražilo da eu-LISA preispita svoju prethodnu odluku.

Odluke Agencije o pristupu dokumentima nisu osporavane pred sudovima EU-a. Isto tako, Agencija nije primila nikakve pritužbe u pogledu pristupa dokumentima koje su upućene Europskom ombudsmanu.

Tijekom 2019. eu-LISA je analizirala 57 dokumenata, od kojih je 51 bio u potpunosti otkriven, te 630 stranica, od kojih je 604 bilo u potpunosti objavljeno.

Jedan od zahtjeva za pristup dokumentima odnosio se na odluku izvršnog direktora o izmjeni sastava odbora za odabir za jedan postupak zapošljavanja. Nakon što je taj zahtjev ocijenila s obzirom na načela i uvjete utvrđene Uredbom (EZ) br. 1049/2001, Agencija je odbila odobriti pristup traženim dokumentima jer je postupak odlučivanja još bio u tijeku (postupak zapošljavanja). Agencija je stoga odbila odobriti pristup dvama dokumentima koji se sastoje od četiri stranice. Podnositelj zahtjeva nije podnio ponovni zahtjev.

Drugi se zahtjev odnosio na predstavljanje koje je eu-LISA 17. travnja 2018. održala Radnoj skupini Vijeća DAPIX o interoperabilnosti među informacijskim sustavima EU-a. Agencija je isprva odlučila odobriti djelomičan pristup traženom dokumentu jer je smatrala da bi se potpunim otkrivanjem ugrozila zaštita javne sigurnosti na temelju izuzeća predviđenog člankom 4. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EZ) br. 1049/2001. i s obzirom na činjenicu da je postupak odlučivanja o tom predmetu još bio u tijeku, u skladu s člankom 4. stavkom 3. iste uredbe. Međutim, nakon što je primila ponovni zahtjev, Agencija je nakon savjetovanja s relevantnim trećim stranama odlučila odobriti puni pristup traženom dokumentu.

Djelomične izmjene dokumenata koje je napravila eu-LISA temeljile su se na izuzećima navedenima u članku 4. Uredbe (EZ) br. 1049/2001, posebno na zaštiti privatnosti i integriteta pojedinca (u skladu sa zakonodavstvom EU-a o zaštiti osobnih podataka)⁶⁵, zaštiti javnog interesa u pogledu javne sigurnosti i zaštiti postupka donošenja odluka u Agenciji.

Ostale aktivnosti u pogledu pristupa dokumentima provedene tijekom 2019.

Od početka 2019. Pravni sektor nastoji zajamčiti potpuno poštovanje pravnih zahtjeva i poboljšati praksu obrade zahtjeva za pristup dokumentima.

U svibnju 2019. Pravni sektor kreirao je funkcionalni pretinac e-pošte za javni pristup dokumentima, PAD@EULISA.EUROPA.EU.

Nadalje, nakon dijaloga između Pravnog sektora i zainteresirane strane, Agencija je 8. srpnja 2019. na svoje internetske stranice dodala odjeljak o javnom pristupu dokumentima, sa svim potrebnim informacijama o pravima podnositelja zahtjeva, u skladu s pravnim zahtjevima i praksom drugih agencija EU-a (kao što su Frontex i FRA). Tom se odjeljku može pristupiti preko sljedeće poveznice: <https://www.eulisa.europa.eu/About-Us/access-to-documents>.

Osim toga, Pravni sektor poduzeo je tijekom 2019., nakon razgovora sa zainteresiranom stranom, inicijativu za stvaranje javnog registra dokumenata, u skladu s odredbama uredbe o osnivanju eu-LISA-e i Uredbe (EZ) br. 1049/2001. U veljači 2020. konačno je objavljen registar dokumenata kojem se može pristupiti preko sljedeće poveznice: <https://www.eulisa.europa.eu/About-Us/access-to-documents/public-register>. U tom su registru dokumenata prikazani svi javno dostupni dokumenti eu-LISA-e i on se redovito ažurira.

Od kraja 2019. Pravni sektor priprema novu odluku upravnog odbora o praktičnim rješenjima za javni pristup dokumentima koje posjeduje Agencija. Tom odlukom upravnog odbora predvidjela bi se veća uloga Pravnog sektora u koordinaciji zahtjeva za javni pristup dokumentima, kao i uvođenje uloge „osoba za kontakt“ za pristup dokumentima unutar Agencije.

⁶⁵ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.–98.).